

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY

TRADITIO ET EXCELLENTIA

CONSILIUL
JUDEȚEAN
ARGEȘ

FACULTATEA DE GEOGRAFIE

Str. Clinicilor nr. 5-7

Cluj-Napoca, 400006

Tel: 0264-596116

Fax: 0264-597988

geogr@ubbcluj.ro

<https://geografie.ubbcluj.ro>

PLANUL DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ARGEȘ

**ETAPA I – ELABORAREA STUDIILOR DE FUNDAMENTARE
VOLUMUL I. STUDII DE FUNDAMENTARE**

**Livrabil I.2.V. – STUDIU DE FUNDAMENTARE PRIVIND STRUCTURA SOCIO-
DEMOGRAFICĂ ȘI EVALUAREA IMPACTULUI SOCIAL (EDUCAȚIE, SĂNĂTATE,
INCLUZIUNE SOCIALĂ, CULTURĂ, SPORT, TINERET)**

TABEL DE RESPONSABILITĂȚI

LIVRABIL I.2. V. – STUDIU DE FUNDAMENTARE PRIVIND STRUCTURA SOCIO-DEMOGRAFICĂ ȘI EVALUAREA IMPACTULUI SOCIAL (EDUCAȚIE, SĂNĂTATE, INCLUZIUNE SOCIALĂ, CULTURĂ, SPORT, TINERET)

DENUMIRE PROIECT	Elaborarea Planului de Amenajare a Teritoriului Județean (P.A.T.J.) Argeș, nr. contract 10894 / 25.06.2024	
ETAPA și FAZA PROIECT	ETAPA 1 – Elaborarea Studiilor de Fundamentare	
ACHIZITOR	CONSILIUL JUDEȚEAN ARGEȘ Piața Vasile Milea, nr. 1, municipiul Pitești, Jud. Argeș	
RESPONSABIL PROIECT DIN PARTEA ACHIZITORULUI	Arh. Andreea Cosmina TACHE Arhitect Șef al Județului Argeș	
ȘEF PROIECT COMPLEX	NUME	SEMNĂTURĂ
	Șef lucr. dr. geogr.-urb. Ciprian MOLDOVAN Expert RUR, simbol B, C, C1, F1, F3, F5, G2, G9	
CONSULTANT ȘTIINȚIFIC	Acad. prof. univ. dr. geogr.-urb. BENEDEK Jozsef Expert RUR, simbol B, C, F1, F2, F3, F5, G2, G9	
ELABORATOR LIVRABIL	NUME	SEMNĂTURĂ
	Specialist cheie: urbanism și amenajarea teritoriului Specialist non-cheie: Sociologie urbană și demografie Conf. univ. dr. geogr.-urb. Raularian RUSU Expert RUR, simbol B, C, C1, F1, F3, F5 Adina-Maria PATIȚA	
RESPONSABIL GIS	NUME	SEMNĂTURĂ
	Specialist non-cheie: cartografie digitală GIS, baze de date geospațiale Conf. univ. dr. geogr.-urb Titus-Cristian MAN Expert RUR, simbol B, C, C1, F1, F3, F5, G2, G9 Drd. Cosmina-Daniela URSU	
DATA	Ianuarie 2025	

CUPRINS

1. DELIMITAREA OBIECTIVULUI STUDIAT	6
2. ANALIZA CRITICĂ A SITUAȚIEI EXISTENTE	9
2.1 Volumul populației	9
2.2 Structura populației pe sexe	14
2.3 Structura populației pe medii de rezidență	16
2.4 Structura populației pe grupe de vârstă	16
2.5 Structura etnică a populației	23
2.6 Structura confesională a populației	28
2.7 Număr de locuitori / unitate administrativ teritorială (UAT). Densitatea populației	35
2.8 Evoluția populației totale	37
2.9 Evoluția populației pe sexe	38
2.10 Evoluția populației pe medii de rezidență	41
2.11 Rata medie de creștere a populației	43
2.12 Dinamica populației. Numărul de născuți vii. Rata natalității	44
2.13. Rata generală de fertilitate	50
2.14 Numărul total de decese. Rata mortalității	52
2.15 Rata mortalității infantile	57
2.16 Numărul de stabiliri cu domiciliul în județul Argeș. Rata imigrației	58
2.17 Numărul de plecări cu domiciliu în județul Argeș. Rata emigrației	63
2.18 Mișcarea naturală. Sporul natural.....	67
2.19 Mișcarea migratorie. Sporul migratoriu.....	72
2.20 Sporul demografic total.....	76
2.21 Analiza zonelor/ localităților cu fenomene de depopulare datorită sporului migratoriu și natural negativ	81
2.22 Analiza zonelor/ localităților cu fenomene accentuate de îmbătrânire demografică a populației	83
2.23 Infrastructura educațională. Elemente de istoric a învățământului. Învățământul preșcolar, primar, gimnazial, liceal și universitar. Dotarea unităților de învățământ și indicatori de calitate relevanți. Unități de învățământ. Numărul de preșcolari, elevi și studenți. Personalul didactic	84
2.24. Infrastructura de sănătate. Elemente de istoric. Ocrotirea sănătății. Indicatori relevanți. Rețeaua de unități sanitare din mediul urban și rural. Instituții pentru asistență și protecția copiilor. Instituții pentru asistență și protecția bătrânilor.....	110
2.25. Instituții pentru cultură și artă	134
2.26. Identificarea și analizarea zonelor puternic ruralizate, zonelor cu accesibilitate redusă la rețelele de învățământ, sănătate, cultură etc.....	156
3. EVIDENȚIEREA DISFUNȚIONALITĂȚILOR ȘI PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE	160
3.1 Disfuncționalități	160
3.2 Priorități de intervenție	163
4. PROPUNERI DE ELIMINARE / DIMINUARE A DISFUNȚIONALITĂȚILOR	169
5. PROGNOZE, SCENARII SAU ALTERNATIVE DE DEZVOLTARE	174
5.1 Prognoze.....	174
5.2 Scenarii / alternative de dezvoltare	177
SURSE BIBLIOGRAFICE.....	180
ANEXE.....	181

LISTĂ FIGURI

Fig. 2.1 EVOLUȚIA NUMERICĂ A POPULAȚIEI JUDEȚULUI ARGEȘ ÎNTRE ANII 1948 ȘI 2021	9
Fig. 2.2 VOLUMUL POPULAȚIEI JUDEȚULUI ARGEȘ ÎN ANUL 2024.....	10
Fig. 2.3 EVOLUȚIA POPULAȚIEI LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎNTRE 2011 ȘI 2021	13
Fig. 2.4 STRUCTURA POPULAȚIEI PE SEXE LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2024 .	15
Fig. 2.5 INDICELE DE ÎMBĂTRÂNIRE DEMOGRAFICĂ A JUDEȚULUI ARGEȘ	17
Fig. 2.6 PONDEREA POPULAȚIEI TINERE (0-14 ANI) LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2024	19
Fig. 2.7 PONDEREA POPULAȚIEI ADULTE (15-64 ANI) LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2024	20
Fig. 2.8 PONDEREA POPULAȚIEI VÂRSTNICE (65 ANI ȘI PESTE) LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2024.....	22
Fig. 2.9 PONDEREA POPULAȚIEI DE ETNIE ROMÂNĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2021	24
Fig. 2.10 PONDEREA POPULAȚIEI DE ETNIE ROMĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2021	26
Fig. 2.11 PONDEREA POPULAȚIEI DE ETNIE MAGHIARĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2021	27
Fig. 2.12 PONDEREA POPULAȚIEI DE CONFESIUNE ORTODOXĂ ROMÂNĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2021	29
Fig. 2.13 PONDEREA POPULAȚIEI DE CONFESIUNE CREȘTINĂ DUPĂ EVANGHELIE LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2021	31
Fig. 2.14 PONDEREA POPULAȚIEI DE CONFESIUNE PENTICOSTALĂ (CULTUL CREȘTIN PENTICOSTAL - BISERICA LUI DUMNEZEU APOSTOLICĂ) LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2021	32
Fig. 2.15 PONDEREA POPULAȚIEI DE CONFESIUNE ROMANO-CATOLICĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2021.....	34
Fig. 2.16 DENSITATEA POPULAȚIEI LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2024	36
Fig. 2.17 PONDEREA POPULAȚIEI FEMININE ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2024	39
Fig. 2.18 PONDEREA POPULAȚIEI MASCULINE ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2024	40
Fig. 2.19 EVOLUȚIA PONDERII POPULAȚIEI MASCULINE ȘI FEMININE ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1992-2024	41
Fig. 2.20 POPULAȚIA PE MEDII DE REZIDENȚĂ ÎN PERIOADA 1992-2024 ÎN JUDEȚUL ARGEȘ.....	43
Fig. 2.21 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE NĂSCUȚI VII ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1990-2023	44
Fig. 2.22 EVOLUȚIA RATEI NATALITĂȚII ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1992-2023	45
Fig. 2.23 RATA NATALITĂȚII LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023.....	47
Fig. 2.24 RATA MEDIE ANUALĂ A NATALITĂȚII LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 2019-2023	49
Fig. 2.25 EVOLUȚIA RATEI GENERALE A FERTILITĂȚII ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1990-2023	51
Fig. 2.26 EVOLUȚIA NUMĂRULUI TOTAL DE DECESE ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1990-2023	53
Fig. 2.27 EVOLUȚIA RATEI MORTALITĂȚII ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1992-2023.....	53
Fig. 2.28 RATA MORTALITĂȚII LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023	54
Fig. 2.29 RATA MEDIE ANUALĂ A MORTALITĂȚII LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 2019-2023	56
Fig. 2.30 EVOLUȚIA MORTALITĂȚII INFANTILE ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1990-2023	58
Fig. 2.31 EVOLUȚIA RATEI IMIGRAȚIEI ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1992-2023.....	59

Fig. 2.32 RATA IMIGRAȚIEI LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023	60
Fig. 2.33 RATA MEDIE ANUALĂ A IMIGRAȚIEI LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 2019-2023	62
Fig. 2.34 EVOLUȚIA RATEI EMIGRAȚIEI ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1992-2023.....	63
Fig. 2.35 RATA EMIGRAȚIEI LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023.....	65
Fig. 2.36 RATA MEDIE ANUALĂ A EMIGRAȚIEI LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 2019-2023	66
Fig. 2.37 EVOLUȚIA RATEI SPORULUI NATURAL ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1992-2023 ...	67
Fig. 2.38 RATA SPORULUI NATURAL LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023.....	69
Fig. 2.39 RATA MEDIE ANUALĂ A SPORULUI NATURAL LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 2019-2023	71
Fig. 2.40 EVOLUȚIA RATEI SPORULUI MIGRATORIU ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1992-2023	72
Fig. 2.41 RATA SPORULUI MIGRATORIU LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023....	74
Fig. 2.42 RATA MEDIE ANUALĂ A SPORULUI MIGRATORIU LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 2019-2023.....	75
Fig. 2.43 EVOLUȚIA RATEI SPORULUI TOTAL ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1992-2023	76
Fig. 2.44 RATA SPORULUI TOTAL LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023	78
Fig. 2.45 RATA MEDIE ANUALĂ A SPORULUI TOTAL LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 2019-2023	80
Fig. 2.46 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ELEVILOR DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR (INCLUSIV ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL) DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023.....	87
Fig. 2.47 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ELEVILOR DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT GIMNAZIAL (INCLUSIV ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL) DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023.....	88
Fig. 2.48 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ELEVILOR DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL ȘI PROFESIONAL DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023	90
Fig. 2.49 NUMĂRUL STUDENȚILOR LA NIVEL LICENȚĂ ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1992-2023	92
Fig. 2.50 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A SĂLILOR DE CLASĂ ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023	93
Fig. 2.51 RAPORTUL POPULAȚIE ȘCOLARĂ / SALA DE CLASĂ ÎN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023.....	94
Fig. 2.52 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A LABORATOARELOR DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023.....	97
Fig. 2.53 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ATELIERELOR ȘCOLARE DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023.....	98
Fig. 2.54 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A TERENURILOR DE SPORT DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023.....	100
Fig. 2.55 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A SĂLILOR DE GIMNASTICĂ DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023.....	101
Fig. 2.56 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A CALCULATOARELOR ȘI ECHIPAMENTELOR IT DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023	103
Fig. 2.57 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A NUMĂRULUI DE CADRE DIDACTICE ÎN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023	104
Fig. 2.58 RAPORTUL POPULAȚIE ȘCOLARĂ / CADRU DIDACTIC ÎN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023.....	106
Fig. 2.59 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023	107
Fig. 2.60 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A POPULAȚIEI ȘCOLARE TOTALE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023	109

Fig. 2.61 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A SPITALELOR DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023	113
Fig. 2.62 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A CABINETELOR MEDICALE DE SPECIALITATE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2022	117
Fig. 2.63 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A CABINETELOR MEDICALE DE FAMILIE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2022.....	118
Fig. 2.64 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A MEDICILOR (INDIFERENT DE SPECIALITATE) DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2022	121
Fig. 2.65 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A PERSONALULUI SANITAR MEDIU DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2022	123
Fig. 2.66 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A CABINETELOR STOMATOLOGICE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2022	125
Fig. 2.67 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A FARMACIILOR ȘI PUNCTELOR FARMACEUTICE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2022	127
Fig. 2.68 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A FARMACIȘTILOR DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2022 ...	129
Fig. 2.69 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SPECTACOLE ȘI CONCERTS ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1990-2023	135
Fig. 2.70 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SPECTATORI DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1990-2023	136
Fig. 2.71 PERSONALUL ANGAJAT DIN INSTITUȚIILE ȘI COMPANIILE DE SPECTACOLE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 2011-2023	138
Fig. 2.72 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE LOCURI ÎN CINEMATOGRAFELE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1990-2023	138
Fig. 2.73 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SPECTACOLE CINEMATOGRAFICE ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN 1990-2023	139
Fig. 2.74 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SPECTATORI ÎN CINEMATOGRAFELE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1990-2023	140
Fig. 2.75 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A MUZEELOR ȘI COLECȚIILOR PUBLICE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023.....	141
Fig. 2.76 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE VIZITATORI ÎN MUZEELE ȘI COLECȚIILE PUBLICE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1990-2023	142
Fig. 2.77 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A VIZITATORILOR DIN MUZEELE ȘI COLECȚIILE PUBLICE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023.....	144
Fig. 2.78 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ANGAJAȚILOR DIN MUZEELE ȘI COLECȚIILE PUBLICE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023.....	145
Fig. 2.79 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A BIBLIOTECILOR DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023.....	147
Fig. 2.80 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A VOLUMELOR EXISTENTE ÎN BIBLIOTECILE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023	148
Fig. 2.81 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A CITITORILOR ACTIVI DIN BIBLIOTECILE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023.....	150
Fig. 2.82 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A VOLUMELOR ELIBERATE ÎN BIBLIOTECILE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023	152
Fig. 2.83 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ANGAJAȚILOR DE LA BIBLIOTECILE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023	153

1. DELIMITAREA OBIECTIVULUI STUDIAT

Acest studiu de fundamentare are ca principal obiectiv analiza volumelor de populație la nivel județean și de unitate teritorial-administrativă de bază, evoluția demografică în perioada 1992-2024, inclusiv între ultimele două recensăminte, situația densității populației și prezentarea distribuției populației pe sexe, medii de rezidență, categorii de vârstă, apartenența etnică și confesională. De asemenea, se va analiza dinamica populației privind mișcarea naturală și mișcarea migratorie, precum și efectele directe ale stării și evoluției fenomenelor demografice, natalitate, mortalitate și migrație asupra structurii populației.

Populația județului Argeș a avut o creștere aproape constantă de la primul recensământ oficial postbelic (1948) și până în 1992. După 1992 s-a înregistrat o tendință de scădere, care a continuat până în prezent, cu unele variații. La recensământul din 2021, județul Argeș avea 569932 de locuitori.

Scăderi se înregistrează la nivelul unor centre urbane precum municipiul Pitești, Câmpulung, Curtea de Argeș, Costești. Scăderi înregistrează și unele comune (Uda, Suseni, Rociu, Dâmbovicioara, Corbi). Pe de altă parte, există și numeroase UAT-uri care înregistrează o creștere demografică cum este cazul localităților periurbane din apropierea municipiului Pitești: Bradu, Moșoaia, Mărăcineni, Bascov, Băbana.

Conform datelor de pe Tempo-Online, densitatea populației județului Argeș ar fi de 89,47loc./km². În județul Argeș există o structură echilibrată pe sexe, cu o ușoară majoritate a populației feminine (51,60%). Județul Argeș are o populație preponderent rurală, respectiv 51,21% din populația județului are domiciliul stabil în mediul rural.

Analiza structurii pe grupe de vârstă indică accentuarea fenomenului de îmbătrânire demografică la nivelul județului Argeș, ca de altfel și la nivelul întregii țări. Astfel, ponderea populației vârstnice (de 65 ani și peste) este de 19,54%, depășind ponderea populației tinere (0-14 ani), care este de doar 13,10%.

Din punct de vedere etnic și confesional, aproximativ 98% din populația județului este de etnie română și de confesiune ortodoxă română. La acestea s-ar mai putea adăuga din perspectivă etnică: maghiari, romi, ucrainieni, germani, turci și la nivel confesional: romano-catolici, penticostali, baptiști, creștini după Evanghelie, musulmani, adventiști de ziua a șaptea, martori a lui Iehova, cu valori reduse.

Rata natalității a scăzut de la 11,78‰ în 1992 la 6,36‰ în 2023. Rata fertilității a avut o evoluție similară cu cea a natalității, scăzând constant, de la 51,2‰ în anul 1990 la 28,6‰ în 2023. Rata mortalității a înregistrat o tendință ascendentă în comparație cu natalitatea ajungând

În anul 2021 la o valoare de 15,95‰, iar în anul 2023 la 11,82‰, surprinzându-se o ușoară scădere. Rata sporului natural a cunoscut o evoluție sinuoasă, dar preponderent descendentă, de la valori pozitive la începutul primilor trei ani, la valori negative după 1995, ajungând la valoarea minimă, -8,17‰, în 2021.

Rata imigrației a prezentat o tendință ușor ascendentă. Astfel, se poate afirma că, începând cu anul 2002, de când rata imigrației a depășit constant 13‰, însăși imigrația a avut în fiecare an un aport mai important la creșterea populației județului decât natalitatea. Rata imigrației a fost de 19,34‰ în anul 2023, ultimul pentru care mai există date.

După anul 2002, valoarea ratei emigrației a depășit constant 12‰, valoarea ratei emigrației din anul 2023 fiind de 21,05‰. Chiar dacă atât rata imigrației cât și a emigrației prezintă o tendință ascendentă, emigranții prezintă valori mai mari de unde rezultă și un spor migratoriu negativ.

Rata sporului total a fost în cea mai mare măsură negativă cu excepția a trei ani când a fost pozitiv și anume 1992, 1993 și 2007, acest lucru evidențiind rata sporului natural și a celui migratoriu, care este unul negativ cu ușoare fluctuații. Valoarea cea mai mare înregistrată a fost în anul 1992 (1,04‰), iar cea mai redusă în anul 2021 (-10,94‰). În perioada pandemiei, ca urmare a unei creșteri semnificative a ratei mortalității transpusă într-o scădere bruscă a ratei sporului natural, rata sporului total a înregistrat valori mult mai scăzute, chiar valori destul de reduse, care nu au mai fost întâlnite în niciun an din perioada analizată. În anul 2023 a avut o valoare de -7,16‰.

În ceea ce privește învățământul, sunt prezente toate formele de studiu, de la cel antepreșcolar până la cel universitar și există 217 instituții de învățământ. În anul 2023, județul Argeș însuma o populație școlară de 96274 elevi, dintre care la nivelul învățământului primar 26,2%, la nivel gimnazial 21,9%, la nivel liceal și profesional 23,4%, iar la nivel universitar 8,3%. Personalul didactic însuma în anul 2023 valoarea de 6465 cadre didactice. În ceea ce privește gradul dotărilor cu ateliere școlare, echipament IT, laboratoare, săli de clasă, săli de gimnastică și terenuri de sport este mai mare în spațiile urbane și în apropierea lor, însă pe măsură ce ne îndepărtăm, accesul la aceste facilități este mai limitat.

Din perspectiva sănătății, în anul 2023 județul Argeș deținea 17 unități spitalicești dintre care cele mai numeroase în municipiul Pitești. Numărul de medici în anul 2022 era de 1538. Numărul cabinetelor de specialitate (339 cabinete) era mai mare decât al cabinetelor de familie (327). Cabinetele stomatologice erau de altfel și mai numeroase, înregistrând în anul 2023 o valoare de 415. La nivelul anului 2023 s-au înregistrat 224 de farmacii și 201 de puncte

farmaceutice. Ca în multe alte situații, cele mai multe farmacii funcționează în domeniul privat. Mediul rural deține 185 de farmacii și puncte farmaceutice. Numărul de farmaciști care activează se află în relație directă cu distribuția farmaciilor sau a punctelor farmaceutice. Mediul urban este cel care deține cea mai mare pondere, în special municipiul Pitești (32,4%). Personalul sanitar mediu era în anul 2022 era de 3964 persoane, foarte redus raportând la ponderea mare a populației vârstnice.

Asistența socială nu era foarte pronunțată deși populația care o necesita și o necesită este mare. La nivel public este reprezentat de DGASPC Argeș, Direcțiile de Asistență Socială din cadrul Primăriilor municipiilor și orașelor și Serviciile Publice de Asistență Socială, constituite la nivelul comunelor (și sub forma unor Compartimente Asistență Socială), iar la nivel privat de diferite fundații, asociații sau operatori economici. Deși accentul cade pe instituțiile destinate populației adulte cu dizabilități și cea vârstnică, dotările și nevoile încă nu sunt pe deplin satisfăcute. Situația se încearcă a fi compensată prin asociații și fundații private.

Din punct de vedere cultural, cinematografele sunt bine reprezentate în mediul urban, fiind 3 la număr cu un efectiv de 61151 spectatori. Municipiul Pitești este singurul care deține instituții de companii de concerte și spectacole. Locurile în cadrul sălilor este constant în ultimele decenii, fără fluctuații. Nici personalul angajat nu a prezentat variații mari în timp, anul 2023 surprinzând o valoare de 219 angajați. Situația spectatorilor și a evenimentelor a fluctuat, mai ales în perioada pandemiei când s-au înregistrat scăderi bruște. Începând cu 2022-2023 se observă ușoare îmbunătățiri. Muzeele sunt slab reprezentate, mai mult în arealele urbane sau unele unele rurale. Din cele 95 de comune doar 8 comune dețin un muzeu (Teiu, Leordeni, Mușătești, Brăduleț, Domnești, Berevoești, Valea Mare Pravăț, Dâmbovicioara). Angajații de cele mai multe ori nu sunt cu normă întreagă, ci sunt persoane cu o altă funcție de bază la care se mai adaugă și cea de angajat al muzeului. Numărul bibliotecilor se menține mare la nivelul ariilor urbane și doar câte una în mediul rural (în mare parte din cazuri), astfel că, la fel ca în cazul muzeelor, cineva cu o altă funcție îndeplinește și cea de bibliotecar. Numărul volumelor deținute și eliberate este mai ridicat în sfera urbană și în apropierea ei, iar pe măsură ce ne îndepărtăm se resimte o scădere.

Studiul de fundamentare se încheie cu evidențierea disfuncționalităților și a priorităților de intervenție, a propunerilor de diminuare / eliminare a disfuncționalităților, și formularea unor prognoze și scenarii sau alternative de dezvoltare.

2. ANALIZA CRITICĂ A SITUAȚIEI EXISTENTE

2.1 Volumul populației

Datele cu privire la populația județului Argeș sunt disponibile pentru perioada 1948-2024, respectiv în baza recensămintelor care s-au desfășurat la intervale relativ regulate, în anii 1948, 1956, 1966, 1977, 1992, 2002, 2011, 2021. Însă, începând cu anul 1990, Institutul Național de Statistică a pus la dispoziția publicului larg date cu privire la evoluția demografică din fiecare an în baza platformei Tempo Online, ceea ce a făcut mai facilă realizarea evoluției populației din acest considerent.

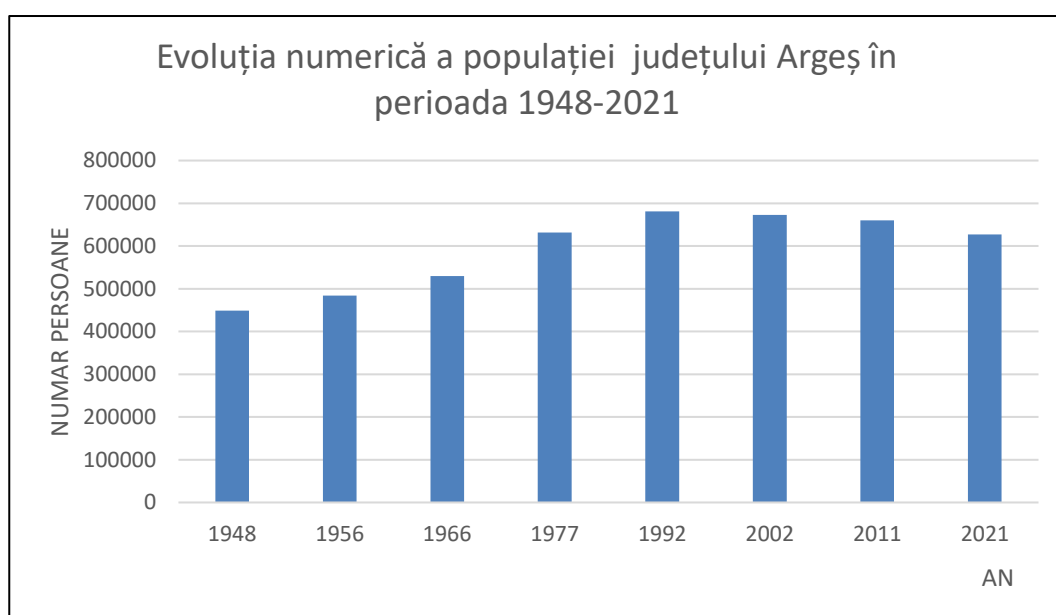

Fig. 2.1 EVOLUȚIA NUMERICĂ A POPULAȚIEI JUDEȚULUI ARGEȘ ÎNTRE ANII 1948 ȘI 2021
Sursă date: INS – TEMPO ONLINE (2024)

Conform fig. 2.1, se poate observa modul în care populația evoluează de la primul recensământ disponibil pentru județul Argeș, mai exact din anul 1948 și până în anul 2021, la ultimul recensământ. Din cele reprezentate, se poate remarca faptul că în perioada 1948-1992 populația crește constant cu diferențe nu foarte mari între perioade, excepție făcând intervalul 1966-1977 când, se înregistrează o "mică explozie demografică", ceea ce a însemnat că rata natalității a înregistrat ponderi mari, de la 529833 de locuitori câți erau în anul 1966, la 631918 de locuitori în anul 1977. În anul 1948 se înregistra un număr de 448964 persoane, iar în anul 1992 s-a atins cea mai mare valoare din perioada analizată, mai exact 680670 de persoane.

În perioada care a urmat, se remarcă o scădere pe fondul sporului natural negativ și a sporului migratoriu negativ. De la 680670 locuitori câți avea județul Argeș în anul 1992, în anul 2021 s-a ajuns la doar 627025 de locuitori.

Analizând atât datele de la recensăminte cât și cele oferite de Institutul Național de Statistică, ambele scot în evidență în mod asemănător tendința demografică a județului Argeș, o perioadă de creștere până în anul 1992 pentru ca mai apoi populația să scadă constant.

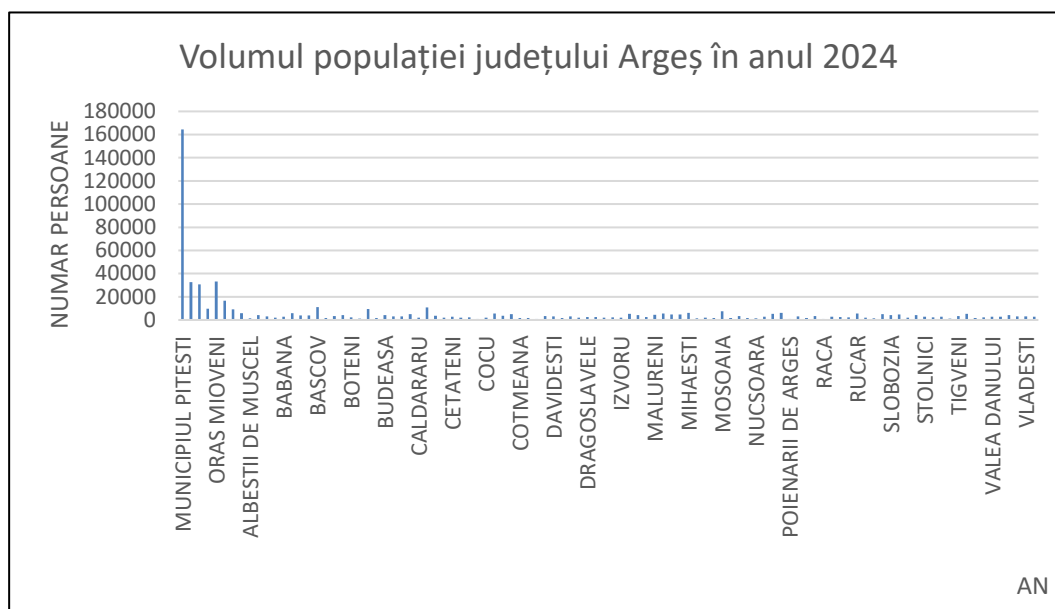

Fig. 2.2 VOLUMUL POPULAȚIEI JUDEȚULUI ARGEȘ ÎN ANUL 2024

Sursă: INS – TEMPO ONLINE (2024)

Asemeni oricărui alt județ, în general, volumul cel mai mare al populației este în mediul urban, datorită modului în care este amenajat, a accesului la toate utilitățile, a numeroaselor facilități din perspectivă comercială, medicală, economică, socială, educațională. Acest lucru este la fel de valabil și pentru județul Argeș și poate fi ușor observat și în fig. 2.2. Deși populația este într-o scădere continuă de-a lungul perioadei analizate, valoarea cea mai mare se menține așa cum este de așteptat în municipiul reședință de județ Pitești, unde se înregistrează 164378 de locuitori în anul 2024. Este urmat de orașul Mioveni cu 33100 locuitori și municipiul Câmpulung cu 32677 locuitori.

La polul opus, valoarea cea mai redusă o înregistrează orașul Topoloveni (9220 locuitori). Raportându-ne la întreg județul, valoarea scăzută poate fi pusă pe seama faptului că populația migrează, dar și că se află într-o ușoară modernizare și dezvoltare în vederea asigurării celor necesare vieții din mediul urban.

Din mediul rural, comuna Bascov înregistrează cea mai mare valoare (11145 locuitori). Fiind situată în vecinătatea municipiului Pitești, este o comună periurbană, a cărei populație, în

majoritate, își desfășoară activitatea în municipiul Pitești. În schimb, valori reduse întâlnim în localitatea Poienarii de Argeș (882 locuitori) și Dâmbovicioara (838 locuitori), o comună situată la poalele Munților Piatra Craiului. Poziția sa geografică influențată fiind și de celelalte elemente naturale (climă, hidrografie) explică numărul redus al populației.

Dacă analizăm însă populația din perspectiva dinamicii între recensăminte la nivel de unitate administrativ-teritorială se creează o imagine mai clară asupra situației.

Astfel, pe fondul unei scăderi demografice semnificative la nivel județean, de 6,94%, se observă că scăderea este chiar și mai accentuată în cazul municipiilor și orașelor (Costești cu 8,82%, Mioveni cu 8,38%, o scădere destul de simțitoare se remarcă în municipiul Pitești și anume 9,08%, iar în Topoloveni a scăzut cu 8,28%). Cea mai drastică scădere o înregistrează municipiul Câmpulung (13,20%). Scăderea este ceva mai moderată în cazul municipiului Curtea de Argeș (5,05%) cu o dinamică mai puțin îngrijorătoare decât în celelalte cazuri, însă situația se menține la fel de problematică și contribuie la o evoluție negativă a populației mai ales prin faptul că determină probleme la nivelul volumului acesteia care, ulterior se reflectă și la nivelul celorlalte componente.

În cazul așezărilor rurale, situația cea mai dramatică se înregistrează în cazul unor comune cu scăderi aproape de 20-30% din regiuni precum Câmpia Găvanu-Burdea: Popești o scădere de 26,97%), Ungheni (26,29%), Râca (25,18%), Miroși (23,39%), Bârla și Teiu (19,95%), Negrași (19,94%); vestul Podișului Getic: Uda (26,29%), Ciomăgești (20,65%), Morărești (17,39%), Cocu (14,55%), Vedea (14,40%) Cuca (12,86%), respectiv Subcarpații Getici și Munții Făgăraș: Șuici (20,93%), Nucșoara (15,26%), Arefu (15,18%), Dâmbovicioara (13,57%).

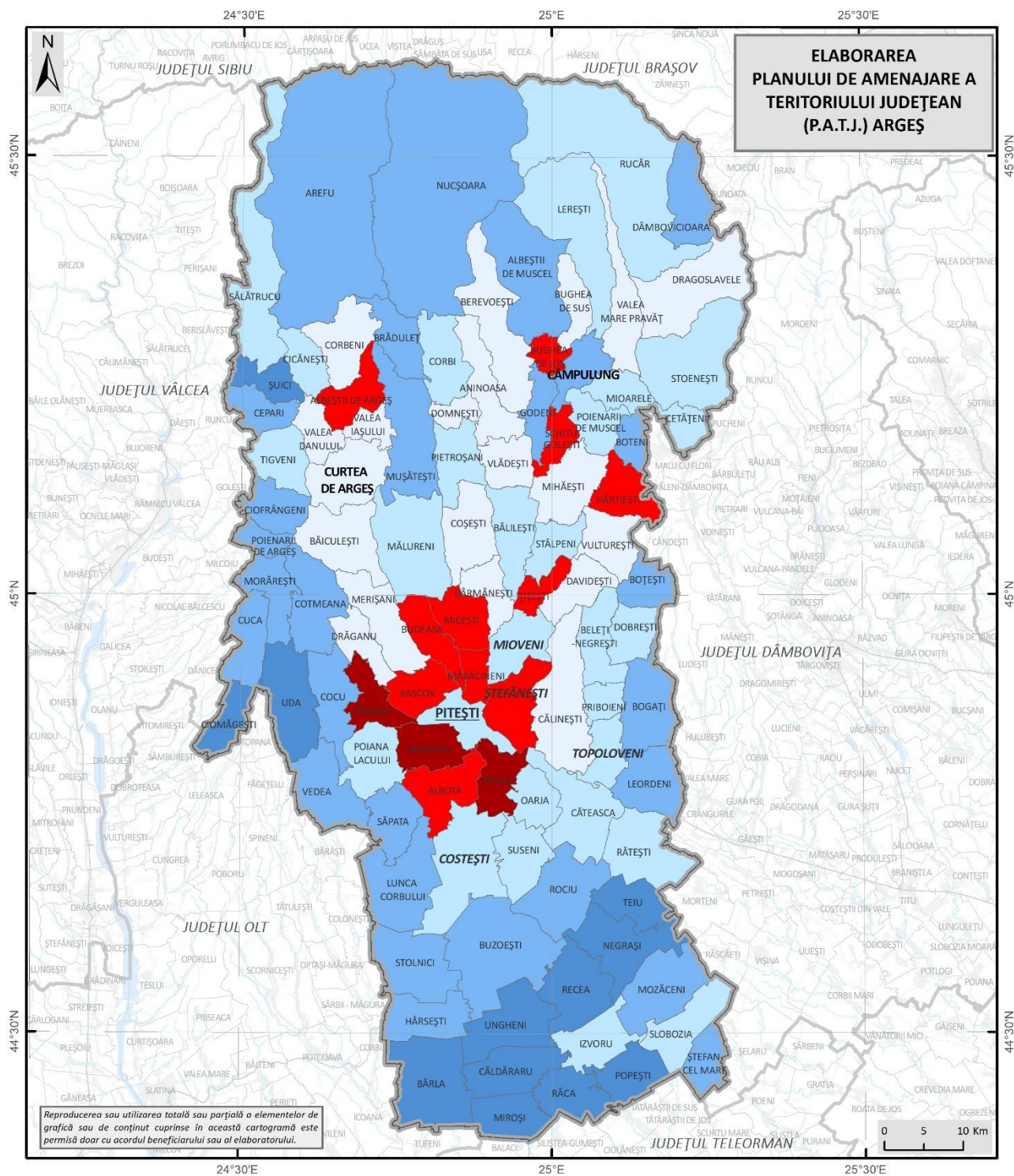
Există doar 13 comune cu o dinamică pozitivă în perioada 2011-2021, dintre care Bradu (40,70%) este pe primul loc. La acesta se mai poate adăuga Moșoaia (38,47%), Băbana (13,83%), Bascov (9,13%), Țițești (5,98%). Explicația acestei creșteri demografice este dată, în special de fenomenul de periurbanizare specific României în ultimele decenii, respectiv migrația dinspre centrele urbane mari spre ariile rurale din imediata apropiere. Aceeași explicație se poate oferi și în cazul comunelor Albota (5,08%) sau Mărăcineni (2,48%), care de asemenea se află în periurbanul municipiului Pitești. Alte creșteri, însă mai nesemnificative se surprind în Hârtiești, Albeștii de Argeș și Schitu Golești situate relativ aproape de centre urbane precum municipiul Câmpulung sau Curtea de Argeș.

O situație intermediară, respectiv o scădere cu mai puțin de 10% a populației, se constată în regiunea central nordică a județului, reliefându-se în acest sens comune precum

Stâlpeni (9,24%), Mălureni (7,38%), Pietroșani (6,70%), Dârmănești (5,86%), Coșești (5,82%), Băiculești (4,27%), Vlădești (3,69%), Aninoasa (3,30%), Mihăești (3,10%).

Rata medie de "creștere" a populației este de fapt una de scădere (Fig. 2.3), relativ constantă în ultimele decenii. Astfel, pentru perioada dintre ultimele două recensăminte, cel din 2011 și cel din 2021, rata medie de scădere a populației la nivelul întregului județ a fost de 0,69%/an. Comparativ, dacă se iau în considerare datele publicate de INS cu privire la populația cu domiciliul stabil în județul Argeș, între 1 ianuarie 2014 și 1 ianuarie 2024 se înregistrează o rată medie de scădere a populației cu 0,63%/an, deci ceva mai redusă decât cea din perioada 2011-2021, însă o relativă importanță o are și perioada vizată, care este ușor diferită. Acest fapt ar putea duce la concluzia greșită că, de fapt, scăderea este ceva mai puțin intensă în perioada 2022-2024. În realitate, conform datelor de la INS, rata medie de scădere a fost de 0,60%/an în perioada 2014-2022, dar a ajuns la 0,77%/an între 2022 și 2024, deci în ultimii doi ani scăderea s-a intensificat.

Dacă analizăm și la nivelul perioadei 1992-2011 se poate observa cum scăderea demografică este tot mai semnificativă de la un recensământ la altul. Perioada 1992-2002 prezintă o scădere de 0,11%/an, pentru ca mai apoi în perioada 2002-2011 scăderea să fie și mai accentuată (0,20%/an), iar într-un final între ultimele două recensăminte să se înregistreze o scădere de 0,69%/an. Acest fapt dovedește din nou relația directă a dinamicii populației cu volumul acesteia.

DINAMICA POPULAȚIEI ÎN PERIOADA 2011 - 2021 (%)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Creștere / scădere (%)

- 27 - -18,5
- 18,4 - -12,5
- 12,4 - -6,5
- 6,4 - 0
- 0,1 - 13,8
- 13,9 - 40,7

Fig. 2.3 EVOLUȚIA POPULAȚIEI LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎNTRE 2011 ȘI 2021

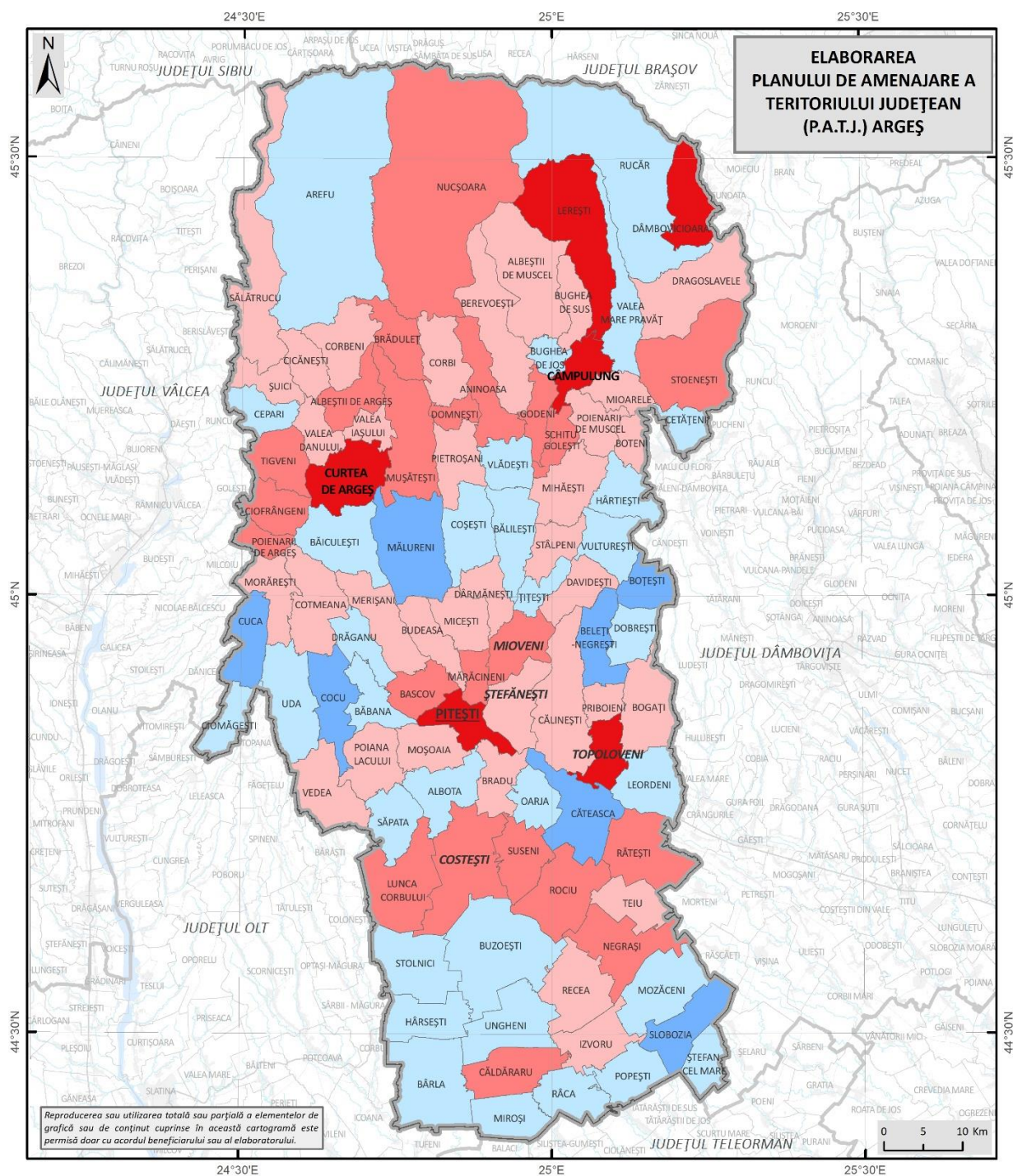
Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

2.2 Structura populației pe sexe

În raport cu datele de pe INS, de pe platforma TEMPO-ONLINE, în județul Argeș există o structură echilibrată pe sexe, cu o ușoară majoritate a populației feminine (51,60%) comparativ cu populația masculină (48,39%), situație similară cu cea de la nivel național și care se datorează speranței de viață la naștere mai ridicate în cazul populației feminine.

Conform Fig. 2.4, în profil teritorial, se remarcă din nou diferențe mari. Ponderea cea mai ridicată a populației feminine la nivel județean se înregistrează în orașul Topoloveni (53,83%), urmat de municipiul Pitești (53,71%), Dâmbovicioara (53,46%), municipiul Curtea de Argeș (53,15%) și municipiul Câmpulung (53%). Feminizarea se poate explica în aceste cazuri prin accesul mai facil la serviciile medicale (Pitești, Topoloveni, Câmpulung, Curtea de Argeș) fapt care determină o speranță mai ridicată de viață la naștere. O altă posibilă explicație rezultă din migrația externă a unei părți a populației masculine fie în alte regiuni ale țării, fie în spațiul internațional pentru susținerea financiară a familiei, fapt care de asemenea se reflectă într-o pondere ridicată a populației feminine.

La polul opus, cu ponderi reduse ale populației feminine, se remarcă Beleți-Negrești (47,88%), Boțești (47,63%), Cocu (47,43%). La acestea se mai pot adăuga Vulturești (48,95%), Mălureni (48,69%), Căteasca (48,64%), Slobozia (48,36%), Cuca (48,09%). Se poate observa că aproape toate aceste localități au în comun un număr total redus de locuitori, rate ridicate ale emigrației (ratele fiind caracterizate printr-un spor migratoriu preponderent negativ cu valori de -31‰, -26‰, -6‰) probabil preponderent feminine, fie ale populației tinere spre centrele urbane din județ, din afara județului sau chiar în afara țării.

STRUCTURA POPULAȚIEI PE SEXE LA NIVEL DE UAT ÎN ANUL 2024 (%)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Ponderea populației feminine din totalul populației (%)

- 47,4 - 48,7
- 48,8 - 49,9
- 50 - 50,8
- 50,9 - 52
- 52,1 - 53,8

Fig. 2.4 STRUCTURA POPULAȚIEI PE SEXE LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2024
Sursă: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

2.3 Structura populației pe medii de rezidență

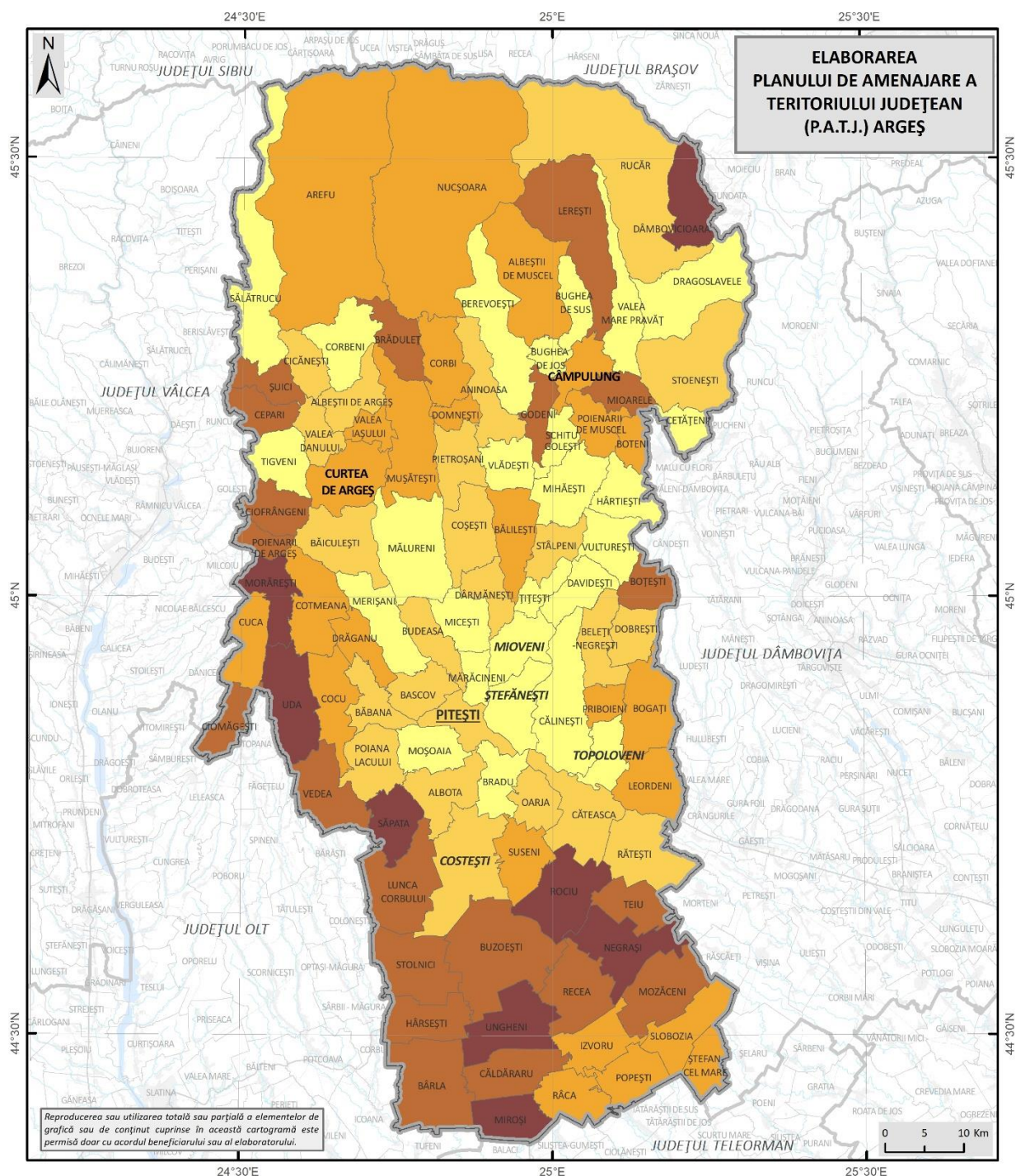
Conform datelor disponibile pe platforma TEMPO-ONLINE, la 1 ianuarie 2024 o pondere de 51,21% din populația județului Argeș avea domiciliul stabil în mediul rural, pe când în mediul urban doar 48,78%. În perioada 1992-2020, procentul mai semnificativ era în mediul urban, însă, începând cu anul 2021, după perioada izbucnirii pandemiei de COVID-19, situația s-a inversat ca urmare a intensificării procesului de periurbanizare și de emigrație dinspre urban spre rural, poate și pentru evitarea aglomerației și a riscului mai ridicat de infectare.

Cu toate că este un județ cu numeroase centre urbane (Pitești, Câmpulung, Curtea de Argeș, Mioveni, Ștefănești, Topoloveni, Costești) ponderea mare a populației rurale poate fi explicată în primul rând prin caracterul rural pe care această parte a țării l-a avut de-a lungul secolelor și care s-a menținut parțial și până în prezent. De asemenea, poate fi pusă și pe seama faptului că deține suprafețe de teren în regiuni cu altitudini joase (de deal, podiș și câmpie), ceea ce înseamnă că terenurile respective sunt destinate cu precădere agriculturii.

2.4 Structura populației pe grupe de vârstă

Structura populației pe grupe de vârstă s-a analizat pe baza datelor de la INS, valabile la 1 ianuarie 2024, și publicate pe platforma TEMPO-ONLINE, ținând astfel cont de populația cu domiciliul stabil în județul Argeș.

Datele indică accentuarea fenomenului de îmbătrânire demografică la nivelul județului Argeș, ca de altfel și la nivelul întregii țări (fig. 2.5). Astfel, ponderea populației vârstnice (de 65 ani și peste) este de 19,54%, depășind ponderea populației tinere (0-14 ani) care este de doar 13,10%.

INDICELE DE ÎMBĂTRÂNIRE DEMOGRAFICĂ

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Indicele de îmbătrânire demografică

- 64,3 - 120,5
- 120,5 - 167,8
- 167,9 - 213,3
- 213,4 - 269,9
- 270 - 342

Fig. 2.5 INDICELE DE ÎMBĂTRÂNIRE DEMOGRAFICĂ A JUDEȚULUI ARGEȘ
Sursă: INS- TEMPO ONLINE (2024)

Se constată o bază subțire a piramidei vârstelor, ca urmare a natalității scăzute de după 1990, în comparație cu ponderi ridicate ale persoanelor cu vârste de peste 30 ani, născute înainte de 1990 în condițiile de natalitate mai ridicată specifice perioadei comuniste. Persoanele născute în anii 1950 în perioada micii explozii demografice de după război, se află acum în contingentul persoanelor vârstnice, de 65 de ani și peste, ceea ce ridică semnificativ ponderea persoanelor vârstnice în ansamblu. Se observă că populația în vârstă de 65-69 de ani este mai numeroasă decât oricare din grupele de vârstă tinere (0-4 ani, 5-9 ani sau 10-14 ani), în ciuda faptului că această grupă de vârstă, relativ înaintată, are o mortalitate evident mai ridicată decât cea a tinerilor.

În profil teritorial se constată totuși diferențe semnificative. În ceea ce privește populația tânără (0-14 ani), ponderi ridicate (peste 18%) se înregistrează în special în comunele care au avut recent valori relativ ridicate ale ratei natalității (fig. 2.6), îndeosebi cele din Podișul Getic și Subcarpații Getici (Țițești- 20,31%; Hârtiești- 20,26%; Mălureni- 19,97%; Cetățeni- 19,70%; Berevoești- 18,59%). Valori mari se mai înregistrează și în alte comune din aceeași zonă: Tigveni, Merișani, Vulturești, Davidești, în general comune, unde populația vârstnică prezintă ponderi reduse. În cazul centrelor urbane, valori mari înregistrează orașul Ștefănești (15,36 %) și Mioveni (14,46%).

La capătul opus, valorile minime ale ponderii populației tinere se înregistrează în aproape întreaga regiune sudică (Căldăraru, Hârsești, Slobozia, Recea, cu procente ce gravitează în jurul valorii de 10%; Săpata, Bârla, Stolnici, Buzoești, Rociu, Miroși cu valori de 9% și Mozăceni, Ungheni, Negrași cu valori de 8%). Mai apar și în unele comune nordice, însă mai puțin (Mioarele, Godeni, Valea Iașului), preponderent fiind în sud. Valori reduse se remarcă și în cadrul spațiilor urbane, cea mai redusă valoare fiind remarcată în municipiul Câmpulung (10,50%).

Asemenea valori scăzute se observă în majoritatea spațiilor unde se face resimțită mai acut îmbătrânirea demografică și o scădere generalizată a natalității în ultimele decenii.

Populația adultă (15-64 ani) (fig. 2.7) reprezenta la 1 ianuarie 2024 peste două treimi din totalul populației județului Argeș (67,35%) fiind o resursă umană importantă din perspectivă socială și economică, respectiv ca forță de muncă disponibilă în județ.

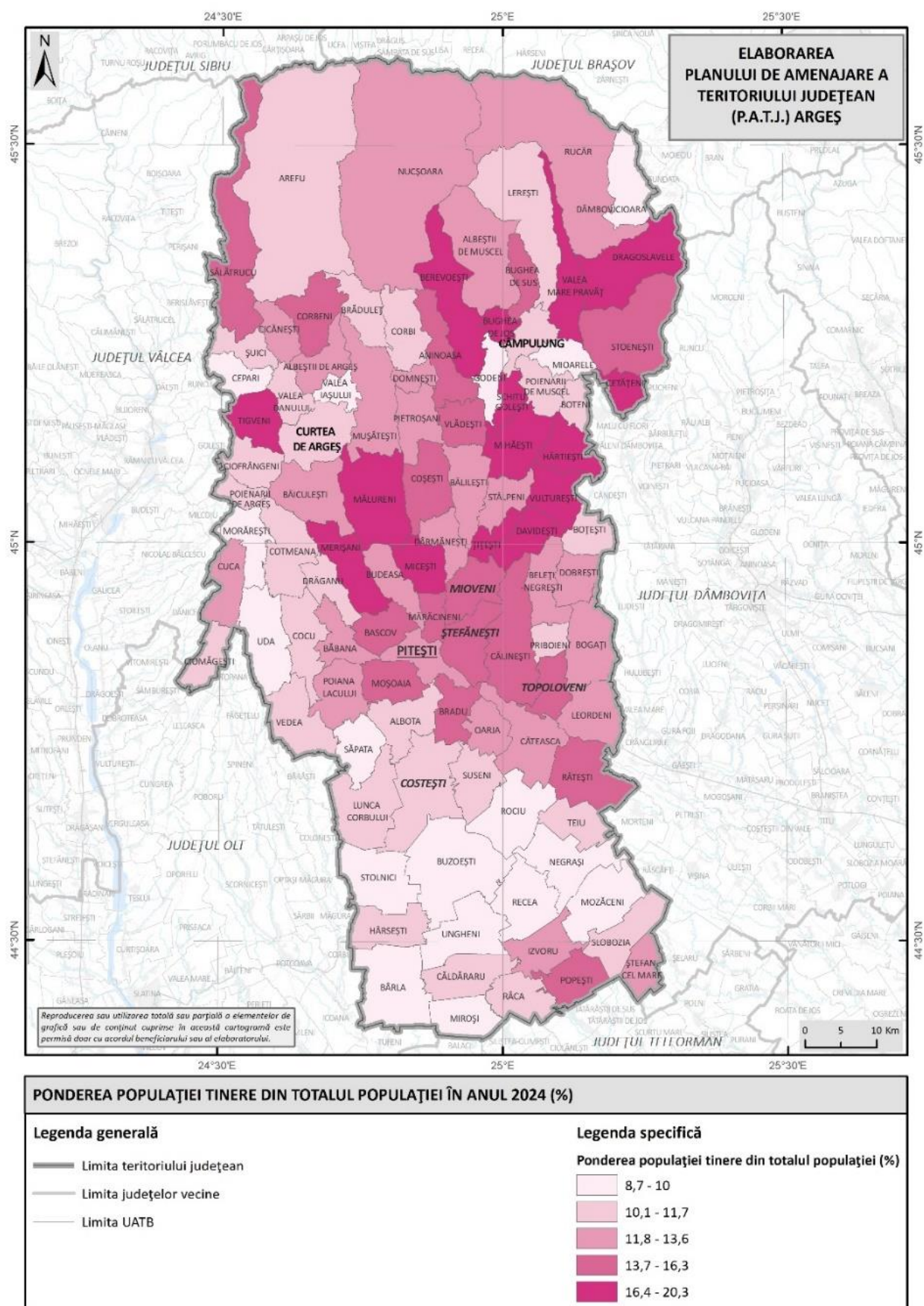

Fig. 2.6 PONDAREA POPULAȚIEI TINERE (0-14 ANI) LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2024
Sursă: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

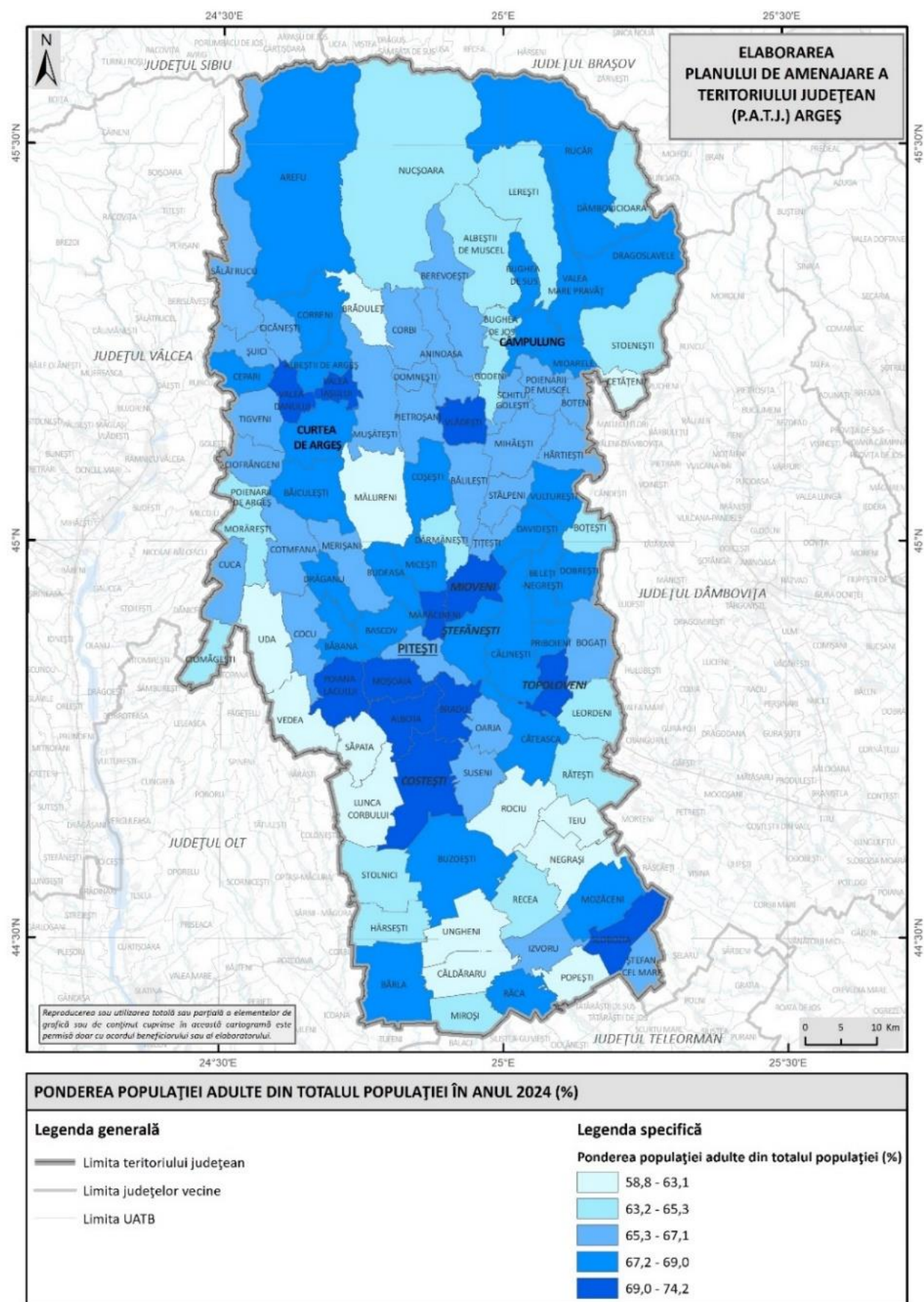

Fig. 2.7 PONDERRA POPULAȚIEI ADULTE (15-64 ANI) LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2024
Sursă: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

Ponderea cea mai ridicată a populației de vârstă adultă se înregistrează în orașele Mioveni (74,18%), fiind și cea mai mare valoare de la nivelul județului Argeș, și Topoloveni (70,07%), urmate de o serie de orașe și comune din zona periurbană a municipiului Pitești (Mărăcineni, Poiana Lacului, Moșoaia, Bradu, Albota) sau a municipiului Curtea de Argeș (Valea Danului, Valea Iașului). Aceste orașe și comune se caracterizează prin ponderi relativ scăzute ale populației vârstnice, respectiv ponderi relativ scăzute ale populației tinere, rezultând astfel ponderi ridicate ale populației adulte.

Ponderile cele mai scăzute ale populației adulte sunt consemnate în comune din Podișul Getic (Mălureni- 62,41%, Bălilești- 65,95%, Mihăești- 65,74%, Hârtiești- 65,51%), unde populația tânără este semnificativă, dar și în Câmpia Găvanu-Burdea (Ungheni, Căldăraru, Popești) sau din aria montană și subcarpatică (Nucșoara, Lerești, Dâmbovicioara), unde există comune care se caracterizează printr-o pondere ridicată a populației vârstnice. Municipiul Pitești are de asemenea o pondere a populației adulte (66,41%) sub media județeană, fapt care se datorează îmbătrânirii demografice și ca urmare a migrației unor contingente de populație adultă (adulți tineri, în special) în localitățile periurbane.

Ponderea populației vârstnice (de 65 de ani și peste) (fig. 2.8) era de 19,54% la nivelul întregului județ la 1 ianuarie 2024, conform datelor de la INS (platforma TEMPO-ONLINE). Această pondere a crescut constant în ultimele decenii pe măsură ce a scăzut rata natalității, ceea ce a afectat ponderea populației tinere, pe de o parte; pe de altă parte, a crescut speranța de viață la naștere, ceea ce a determinat creșterea semnificativă a populației vârstnice.

Populația cea mai îmbătrânită din județ se localizează în comunele din Câmpia Găvanu-Burdea și Câmpia Înaltă a Piteștilor, unde ponderea populației vârstnice (de 65 de ani și peste) depășește în cea mai mare măsură 22% (Negrași- 29,63%, Ungheni- 29,41%, Teiu- 27,71%, Rociu- 27,41%, Popești- 27%, Miroși- 26,57%, Căldăraru- 26,50%), în unele comune din regiunea vestică (Vedea, Uda, Morărești, Ciomăgești) sau din aria montană și subcarpatică (Nucșoara, Dâmbovicioara, Lerești, Albeștii de Muscel). Ponderi ridicate ale populației vârstnice se înregistrează și în cele trei municipii (municipiul Câmpulung- 21,71%, municipiul Curtea de Argeș- 21,02%, municipiul Pitești- 20,80%) ceea ce demonstrează că îmbătrânirea demografică nu mai este un fenomen prezent doar în mediul rural. În aceste cazuri, una din explicații ar fi migrația populației tinere și adulte din ariile urbane spre ariile periurbane.

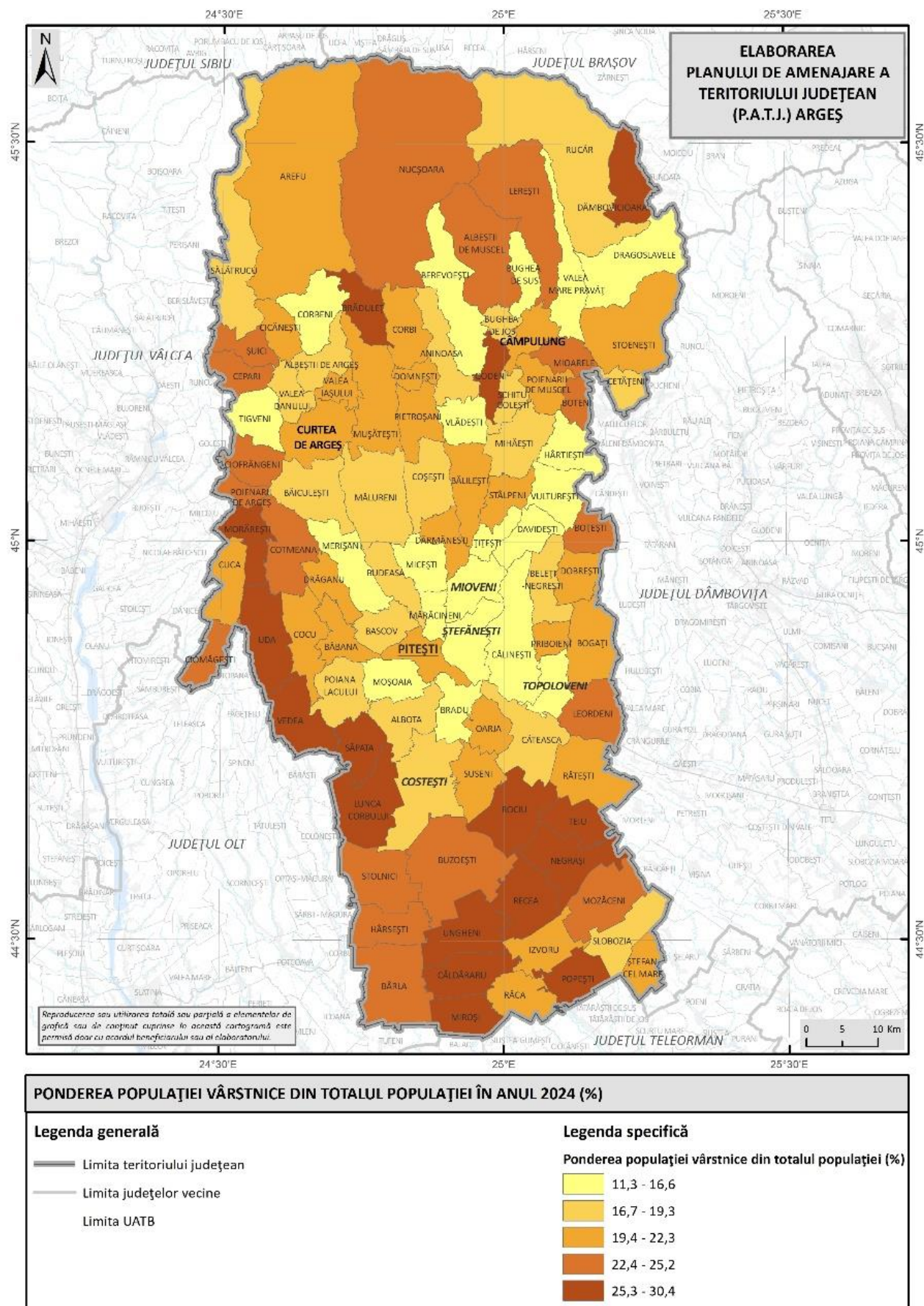

Fig. 2.8 PONDAREA POPULAȚIEI VÂRSTNICE (65 ANI ȘI PESTE) LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2024
Sursă: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

De altfel, ponderea cea mai scăzută a populației vârstnice se înregistrează în orașul Mioveni (11,35%), urmat de orașul Ștefănești (16,26%) și Topoloveni (15,87%). Situația este similară și în alte comune din apropierea municipiului Pitești (Moșoaia, Mărăcineni, Bradu) sau din Subcarpații Getici (Corbeni, Berevoești, Bughea de Sus, Hârtiești), care au cunoscut o relativă revigorare în ultimii ani ca urmare a unor rate ceva mai ridicate ale natalității, având de asemenea ponderi scăzute ale populației vârstnice.

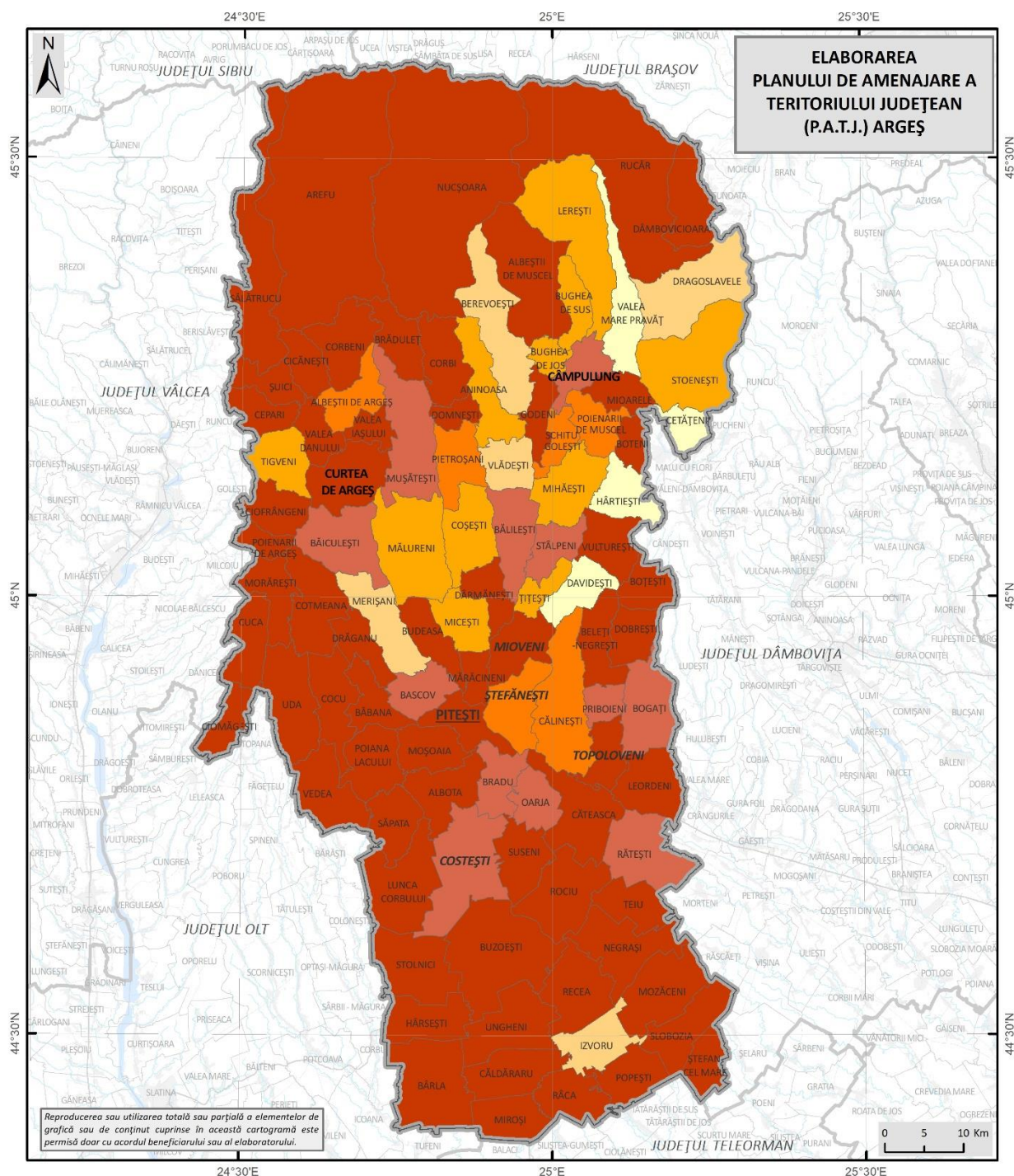
2.5 Structura etnică a populației

Structura etnică a populației poate fi analizată doar în baza datelor de la recensământul din anul 2021 întrucât Tempo-Online nu oferă date cu privire la acest aspect. Cu toate acestea, este puțin probabil ca structura etnică să se fi schimbat dramatic în ultimii ani.

La momentul recensământului din 2021, românii constituiau larga majoritate a populației din județul Argeș, cu aproape 97% (mai exact 96,56%). Ei erau urmați de romi (3,31%) și maghiari (0,01%). Toate celelalte etnii (germani, turci, evrei, italieni, sârbi, slovaci) împreună reprezentau o pondere infimă, apropiată de 0%.

Românii sunt majoritari în toate unitățile administrativ-teritoriale din județ (fig. 2.9), deținând deseori ponderi ridicate, de peste 95%, chiar și de 100% în jumătatea sudică a județului (Ștefan cel Mare, Râca, Popești, Mozăceni, Miroși, Hârsești), în regiunea nordică și estică (Boțești, Cicănești, Corbi, Dâmbovicioara, Dobrești, Mioarele). Marea majoritate gravitează în jurul valorii de 99% (Cuca, Vedea, Săpata, Suseni, Stolnici, Teiu, Budeasa), valoare care nu se concentrează într-o anumită regiune ci este distribuită neuniform. În cazul centrelor urbane, ponderi de 99% întâlnim în orașul Mioveni, Topoloveni, municipiul Curtea de Argeș și Pitești, toate acestea depășind media județului care este de 96,56%.

Valorile cele mai reduse ale ponderii românilor, sub 80%, se înregistrează în unele comune de la contactul din Subcarpații Getici (Vlădești- 79,53%, Merișani- 77,38%, Berevoești- 71,93%, Davidești- 66,53%, Hârtiești- 60,55% și Valea Mare Pravăț- 60,39%). Pentru localitățile Bughea de Sus, Căldăraru, Coșești, Cotmeana, Uda, Valea Danului nu au fost obținute date ca urmare a inexistenței datelor cu privire la populația totală. Însă dacă am analiza valorile brute, Coșești și Aninoasa reprezintă comunele cu cele mai ridicate valori, iar Uda și Cotmeana cu cele mai scăzute valori (1629 și 1752 de români). Ca centru urban, orașul Ștefănești prezintă cea mai redusă valoare (92,68%). În urma celor analizate, partea nordică a județului se caracterizează prin ponderi ceva mai reduse ale populației de etnie română.

STRUCTURA ETNICĂ (2021)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Ponderea populației române din totalul populației (%)

- 60,39 - 66,53
- 66,54 - 80,42
- 80,43 - 90,39
- 90,4 - 95,45
- 95,46 - 99,02
- 99,03 - 100

Fig. 2.9 PONDEREA POPULAȚIEI DE ETNIE ROMÂNĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2021
Sursă: RPL (2021)- (2024)

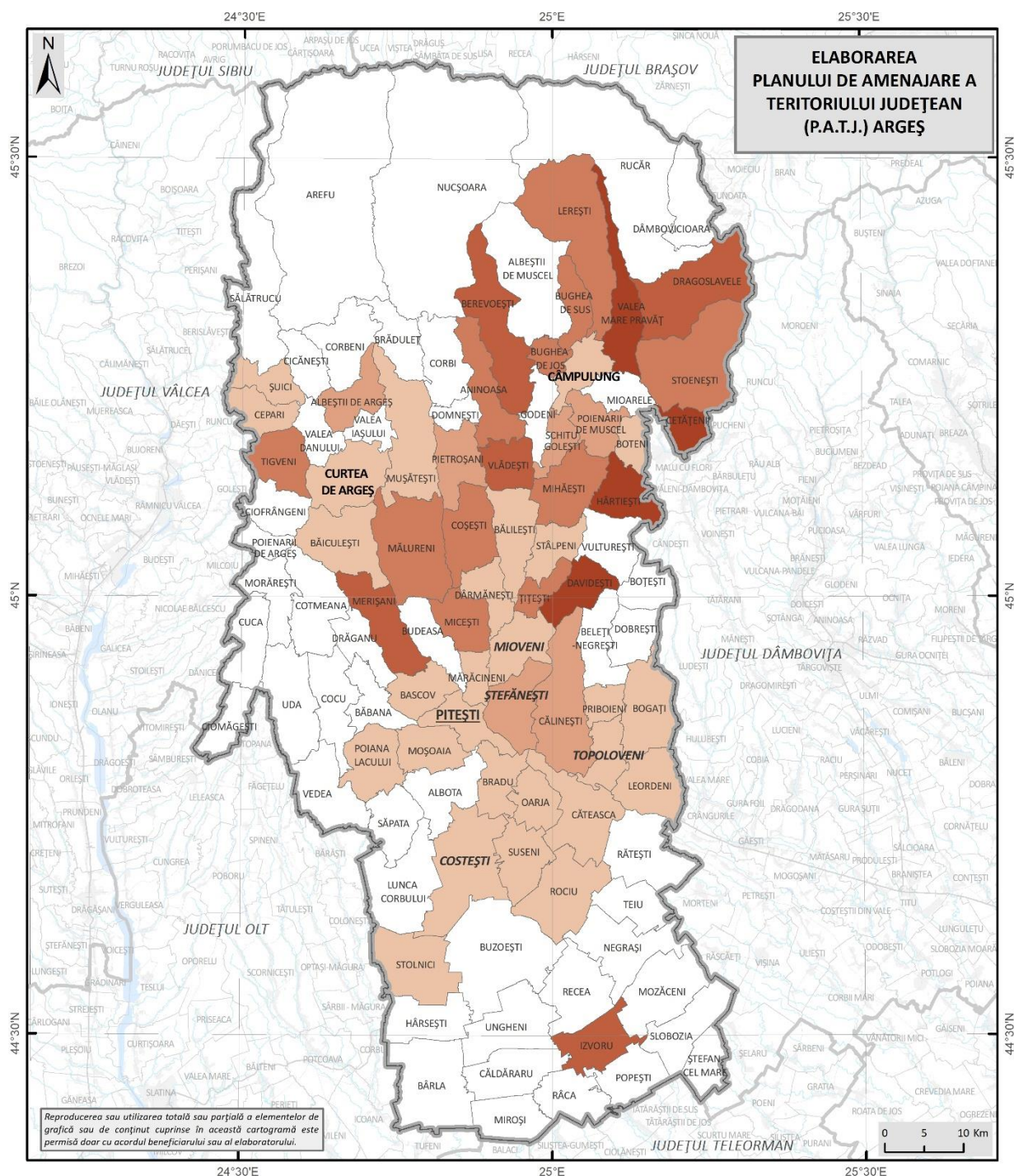
Romii, în creștere numerică în ultimele decenii, au ajuns să reprezinte a doua etnie ca pondere la nivelul județului Argeș în 2021, atingând 3,31% la nivel de județ (fig. 2.10). Ca și în alte părți ale țării, numărul lor real este probabil mai mare decât cel declarat oficial la recensământ.

În principal, comunele care au o pondere mai redusă a populației de etnie română se caracterizează printr-o pondere ridicată a populației de etnie romă, și invers. Romii au o prezență semnificativă în regiunea nordică (Valea Mare Pravăț- 39,56%, Hârtiești- 39,45%, Davidești- 33,47%, Berevoești- 28,07%, Dragoslavele- 25,99%, Merișani- 22,62%, Vlădești- 20,47%). Ca centru urban, Ștefănești înregistrează cea mai mare pondere, 7,05%.

O prezență redusă a romilor se înregistrează în partea sudică a județului, în special în Râca, Ștefan cel Mare, Mozăceni, Miroși, Ungheni, Hârsești, Popești, Bârla unde, valorile acestei etnii au fost nule în anul 2021 din motive de lipsă de date sau inexistența acestei etnii. Mare parte a valorilor reduse gravitează tot în aria central-sudică a județului, sub 1% (Brad- 0,88%, Rociu- 0,63%, Căteasca- 0,49%, Moșoaia- 0,40%, Suseni- 0,23%, Stolnici- 0,23%). Situația se prezintă la fel și în cazul centrelor urbane, mare parte din ele având tot sub 1%: municipiul Curtea de Argeș- 0,40%, municipiul Pitești- 0,36%, orașul Topoloveni- 0,3%, orașul Mioveni- 0,15%, cel din urmă având ponderea cea mai redusă din județ.

Maghiarii (fig. 2.11) dețineau o pondere de 0,01% din populația județului Argeș la recensământul din 2021, o valoare foarte mică, specifică județului în contextul în care în regiunea nu a interacționat cu această etnie, din considerente geografice și istorice.

Maghiarii sunt prezenți în partea centrală a județului Argeș, în special în cadrul centrelor urbane (municipiul Câmpulung și orașul Ștefănești- 0,05%; municipiul Pitești- 0,04%; orașul Mioveni și comuna Călinești- 0,03%; municipiul Curtea de Argeș- 0,02%). În acest caz nu se pune problema de ponderile cele mai mari sau ponderile cele mai mici întrucât valorile sunt aproape nule la nivelul întregului județ.

STRUCTURA ETNICĂ (2021)

Legenda generală

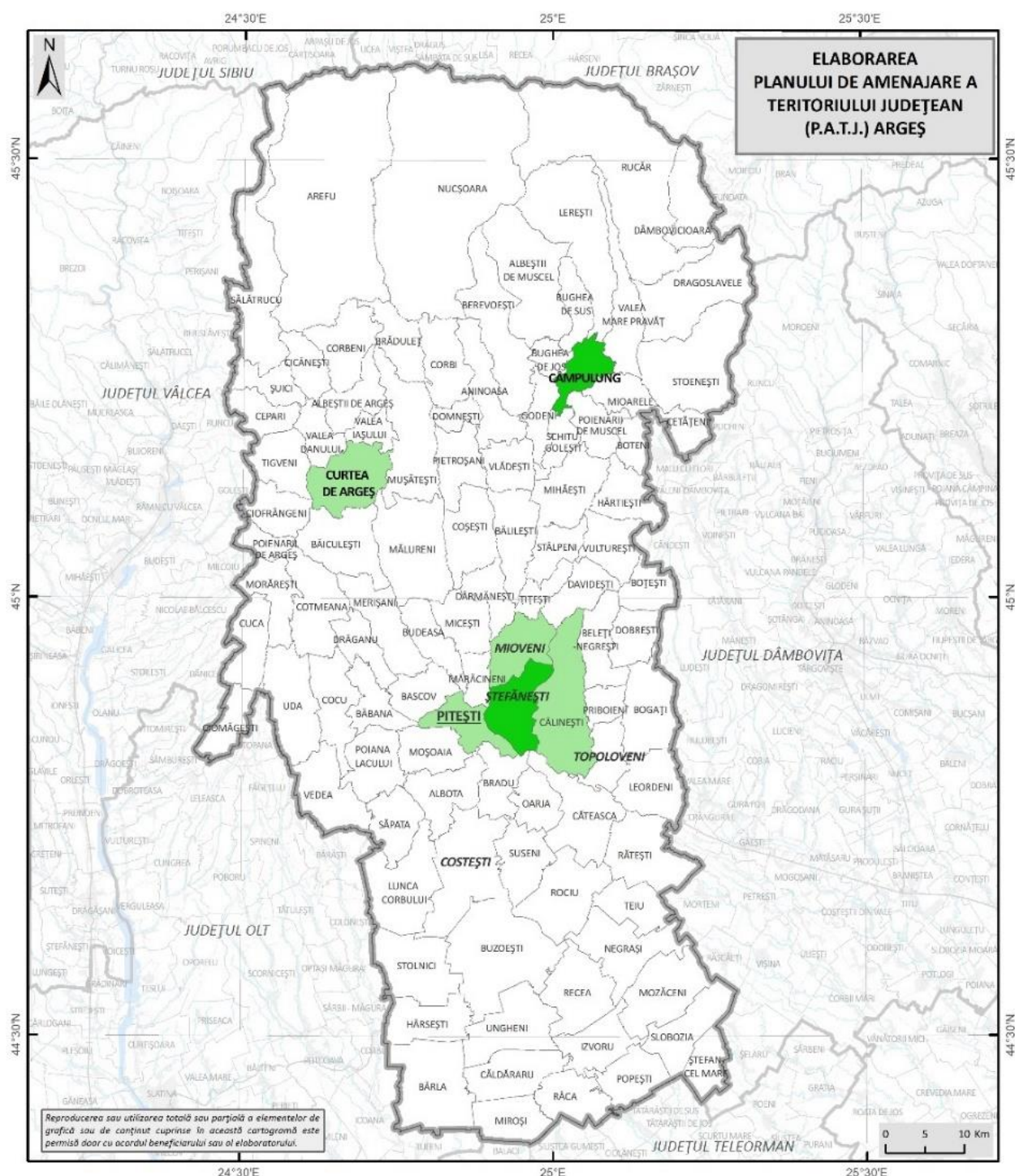
- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Ponderea populației rome din totalul populației (%)

- 0
- 0,15 - 3,19
- 3,2 - 8,52
- 8,53 - 17,4
- 17,41 - 28,07
- 28,08 - 39,56

Fig. 2.10 PONDEREA POPULAȚIEI DE ETNIE ROMĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2021
Sursă: RPL (2021)- (2024)

STRUCTURA ETNICĂ (2021)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Ponderea populației maghiare din totalul populației (%)

- 0
- 0,01 - 0,04
- 0,05 - 0,06

Fig. 2.11 PONDERA POPULAȚIEI DE ETNIE MAGHIARĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2021

Sursă: RPL (2021)- (2024)

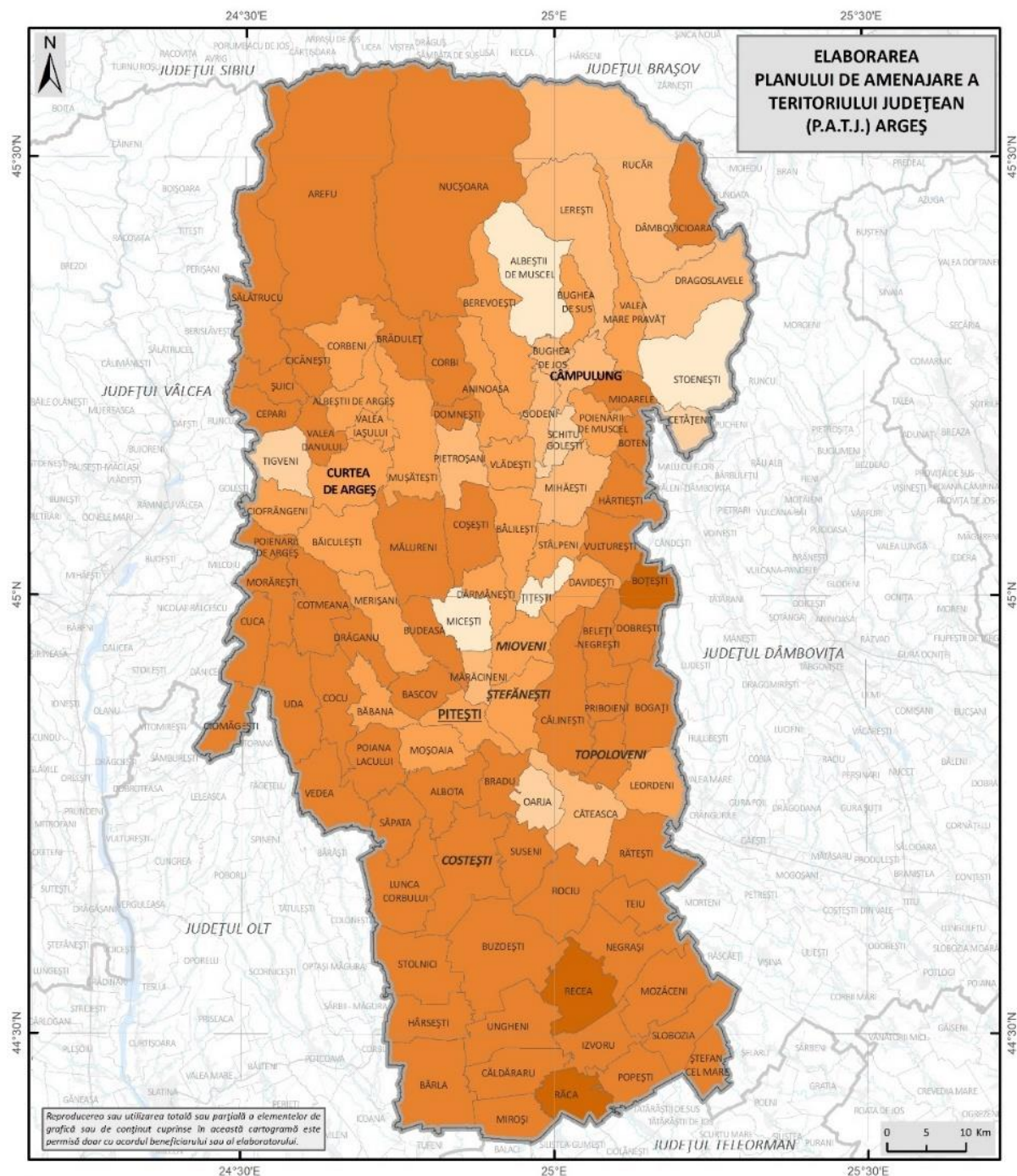
2.6 Structura confesională a populației

La fel ca și în cazul etniei, datele cu privire la apartenența religioasă a populației sunt disponibile doar de la recensământul din 2021. Având în vedere larga majoritate a populației de etnie română, este evident că există totodată și o largă majoritate a populației de religie ortodoxă română (97,39%) puțin peste ponderea populației de etnie română deoarece și alte etnii sunt de religie ortodoxă.

Astfel, se evidențiază prezența greco-catolicilor (0,02%), în mod obișnuit tot de etnie română. Populația de etnie maghiară prezentă în număr foarte redus în județul Argeș este predominant fie de confesiune reformată (0,01%), fie romano-catolică (0,14%). Dintre confesiunile neoprotestante, o pondere mai ridicată o prezintă penticostalii (0,61%), baptiștii (0,06%), creștinii după evanghelie (0,76%) și adventiștii de ziua a șaptea (0,16%). Aceste confesiuni nu sunt în mod direct asociate cu o anumite etnie, având în general o deschidere largă către toate etniile. Celelalte confesiuni au ponderi foarte reduse. Există și un număr foarte mic de persoane fără religie sau atei.

Populația de confesiune ortodoxă română (97,39% la nivel județean) are totodată o largă majoritate în toate unitățile administrativ-teritoriale din județul Argeș.

Ponderile cele mai ridicate ale populației de confesiune ortodoxă română se regăsesc în aria central- sudică a județului, cu precădere în Podișul Getic și Câmpia Găvanu-Burdea, acolo unde se înregistrează și ponderile cele mai ridicate ale populației de etnie română (fig. 2.12). Astfel, ponderi de peste 97% ortodocși români se consemnează în special în mediul rural, în comunele Boțești, Râca, Recea cu un procent de 100%; Miroși, Bârla, Ungheni, Popești, Ștefan cel Mare, Rociu, Mălureni, Suseni, Bradu cu procent în jurul valorii de 99% sau Teiu, Bascov, Călinești, Săpata, Băbana cu procent de 98%. În anumite comune, ponderea populației de confesiune ortodoxă română depășește ponderea populației de etnie română, ceea ce indică faptul că și o parte a populației de etnie rromă are tot confesiunea ortodoxă. Ca centre urbane, Topoloveni și Costești dețin cea mai mare pondere, de peste 99%.

STRUCTURA CONFESIONALĂ (2021)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Ponderea populației ortodoxe din totalul populației (%)

- 74,71 - 87,31
- 87,32 - 90,8
- 90,81 - 95,94
- 95,95 - 98,75
- 98,76 - 99,99
- 100

Fig. 2.12 PONDERA POPULAȚIEI DE CONFESIUNE ORTODOXĂ ROMÂNĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2021
Sursă: RPL (2021)- (2024)

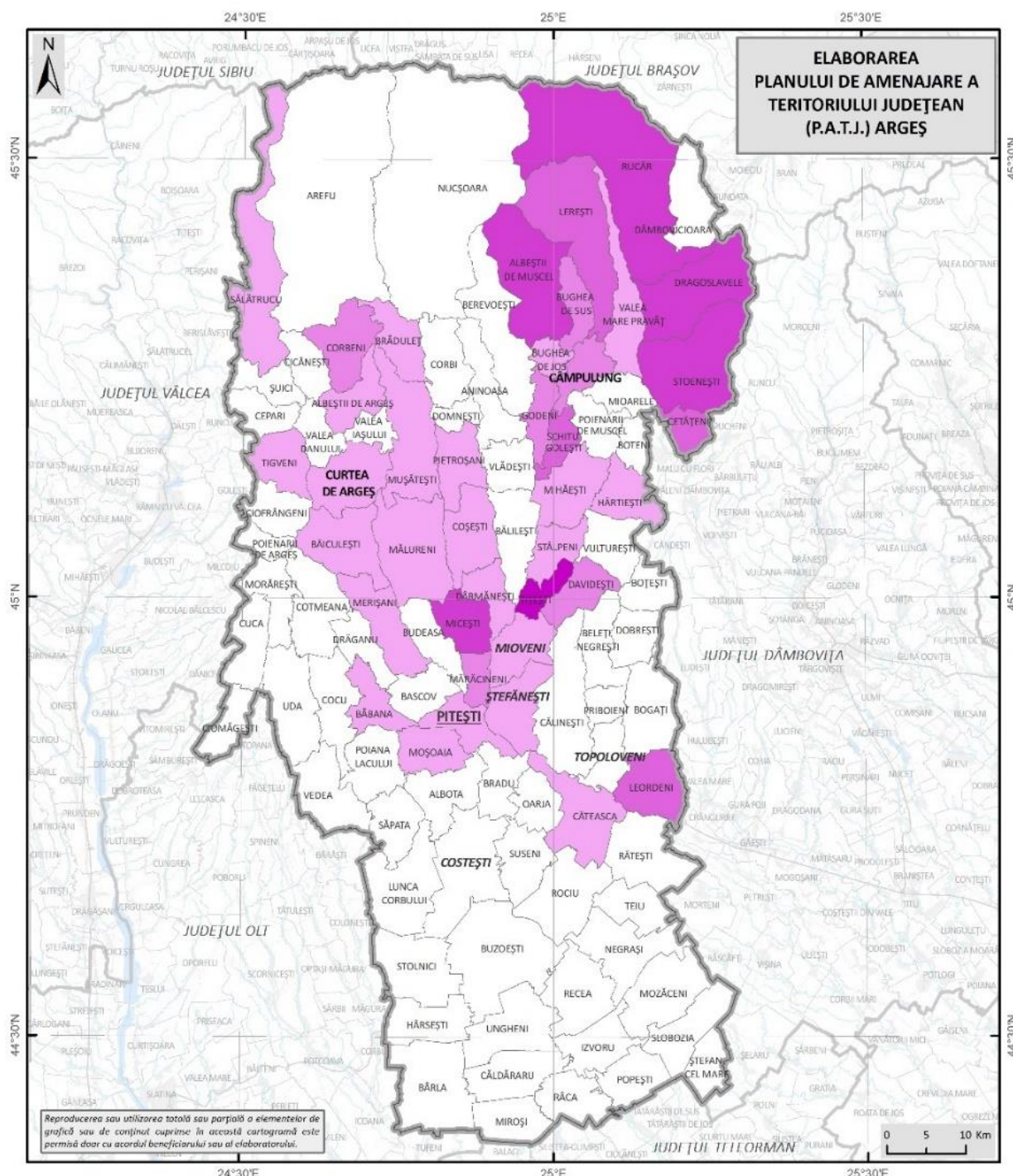
Ponderile cele mai scăzute ale populației de confesiune ortodoxă română se înregistrează în partea central-nordică a județului, în special în Podișul Getic, unde sunt prezenți creștinii după Evanghelie, romano-catolicii sau alte confesiuni. Astfel, ponderea minimă la nivel județean se înregistrează în comuna Țițești (74,71%), urmată de comunele Albeștii de Muscel (86,51%), Stoenеști (87,21%). Dintre ariile urbane, municipiul Câmpulung deține ponderea cea mai redusă a ortodocșilor români (95,94%). Se observă însă că și în aceste unități administrativ-teritoriale, ortodocșii români dețin majoritatea absolută.

A doua cea mai întâlnită religie după numărul de credincioși este cea creștină după Evanghelie a cărei pondere în județ în anul 2021 a fost de 0,76% (fig. 2.13). Pentru perioada analizată, în anul 2021, la ultimul recensământ s-a înregistrat cea mai mare valoare (0,76%). În timp a tot suferit fluctuații, fie ascendente, fie descendente. Astfel, în anul 1992 ponderea era de 0,68%, în anul 2002 de 0,31%, iar în 2011 de 0,60%.

Cele mai ridicate ponderi ale populației de confesiune creștină după Evanghelie întâlnim în comunele cu o pondere redusă a celei ortodoxe. Astfel avem un procent de 24,18% în comuna Țițești; 10,44% în Micești; 8,11% în Albeștii de Muscel; 6,67% în Stoenеști; valori de 5% în Dragoslavele și Rucăr; 4,08% în Schitu Golești; valori de 2% în Cetățeni, Lerești, Leordeni, iar restul sub 2%. Din categoria centrelor urbane, municipiul Câmpulung are cea mai mare valoare (1,13%).

De altă parte, valorile cele mai reduse sunt prezente în regiunea central-nordică unde domină etnia română de confesiune ortodoxă. Astfel, putem menționa Căteasca și Băbana (0,14%), Coșești (0,13%), Mușătești (0,10%), Mălureni (0,08%), Moșoaia (0,04%). Ca centru urban, municipiul Pitești are cea mai redusă valoare (0,19%). Restul localităților (Oarja, Nucșoara, Stolnici, Rociu, Recea, Uda, Ungheni, Negrași, Popești și altele) prezintă valori nule, fie nu există populație de confesiunea aceasta, fie nu sunt suficiente date.

A treia cea mai întâlnită religie după numărul de credincioși este cea penticostală (Cultul Creștin Penticostal - Biserica lui Dumnezeu Apostolică) a cărei pondere în județ în anul 2021 a fost de 0,61% (fig. 2.14). Pentru perioada analizată, în anul 2021, la ultimul recensământ s-a înregistrat cea mai mare valoare (0,61%). În timp nu a suferit fluctuații, tendința generală fiind una ușor ascendentă. Astfel, în anul 1992 ponderea era de 0,24%, în anul 2002 de 0,40%, iar în 2011 de 0,47%, lucru influențat de gradul de mobilitate a populației de o anumită etnie în teritoriu.

STRUCTURA CONFESIONALĂ (2021)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Pondere creștinilor după Evanghelie din totalul populației (%)

- 0
- 0,04 - 0,75
- 0,76 - 1,57
- 1,58 - 4,08
- 4,09 - 10,44
- 10,45 - 24,18

Fig. 2.13 PONDEREA POPULAȚIEI DE CONFESIUNE CREȘTINĂ DUPĂ EVANGHELIE LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2021
Sursă: RPL (2021)- (2024)

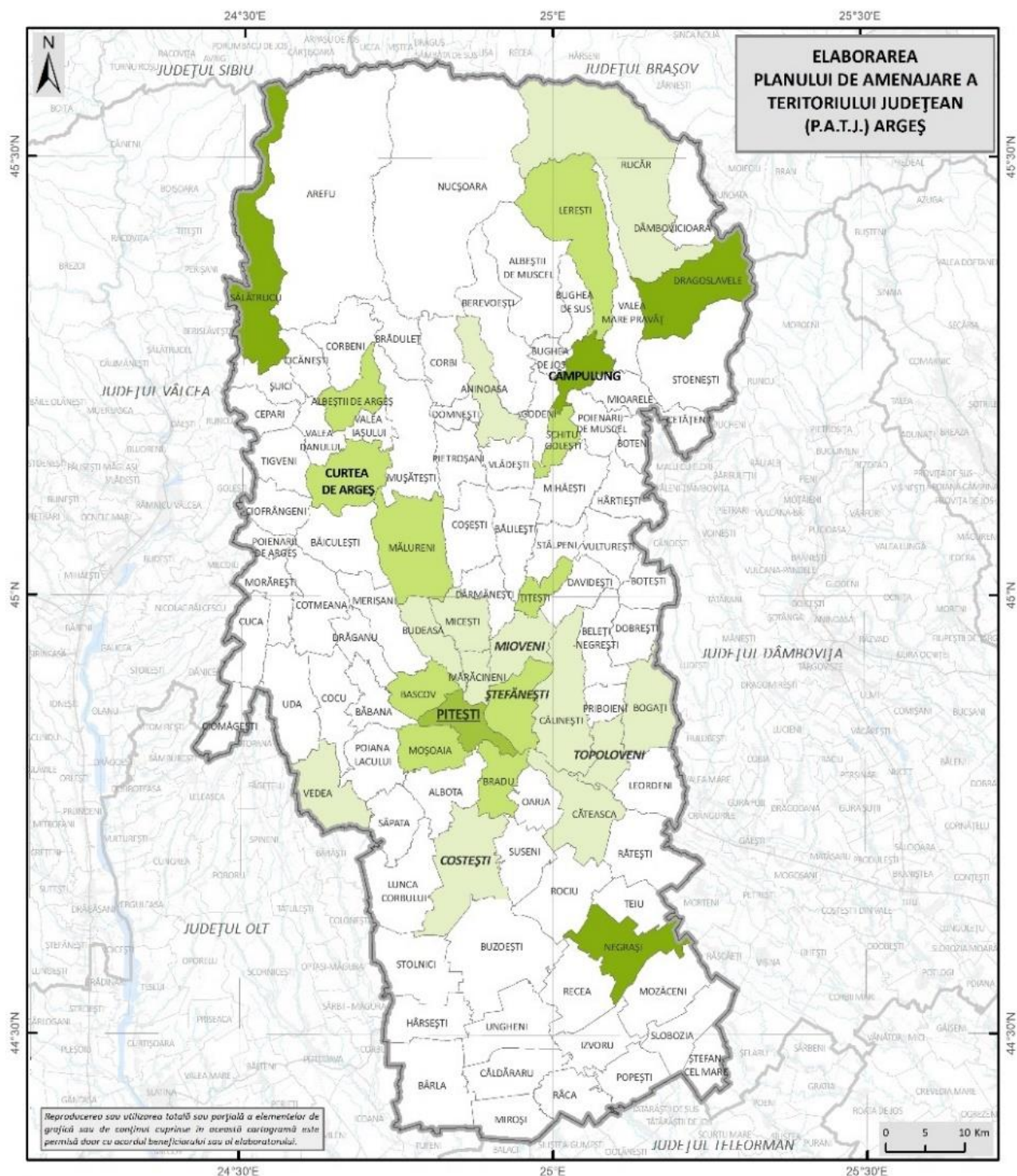
Cele mai ridicate ponderi ale populației de confesiune pentecostală (Cultul Creștin Pentecostal - Biserica lui Dumnezeu Apostolică) întâlnim în comunele cu o pondere redusă a celei ortodoxe sau creștine după Evanghelie. Astfel ponderea maximă este de 9,22% în comuna Tigveni; 8,48% în Oarja; 5,76% în Cetățeni; valori de 4% în Mărăcineni, Stoenеști, Căteasca; valori de 3% în Mihăești, Schitu Golești; 2,12% în Bughea de Sus, iar restul sub 2% (Aninoasa, Teiu, Merișani, Bălilești). Dintre centrele urbane din județul Argeș, cel mai mare procent este deținut de Ștefănești (1,11%).

La polul opus, valorile cele mai reduse sunt prezente în regiunea central-nordică unde domină etnia română de confesiune ortodoxă. Putem surprinde valori scăzute în Bradu (0,13%), Bascov (0,14%), Albeștii de Argeș (0,19%), Poiana Lacului, Coșești, Leordeni (0,21%), Mălureni (0,28%), Rucăr (0,32%). Ca centre urbane, orașul Costești are cea mai redusă valoare (0,07%). Restul localităților (Săpata, Șuici, Nucșoara, Stolnici, Rociu, Recea, Ungheni, Popești și altele) prezintă valori nule din considerente de lipsă de informație sau lipsa acestei confesiuni.

Ultima, dar nu în cele din urmă, confesiunea romano-catolică (fig. 2.15) este cea de-a patra religie ca pondere în județul Argeș, a cărei pondere a fost de 0,14% la recensământul din anul 2021. Pentru perioada analizată, în anul 1992 s-a înregistrat cea mai mare valoare și anume 0,17%. Ulterior, tendința a fost una fluctuantă, atât ascendentă cât și descendentă. Astfel, atât în anul 2002 cât și în anul 2021, valoarea a fost de 0,14%, iar în anul 2011 a fost de 0,12%.

Cele mai ridicate ponderi ale populației de confesiune romano-catolică întâlnim în partea nordică a județului și în sud. Astfel avem un procent de 0,44% în Negrași (sud); Sălătrucu (0,38%), Dragoslavele (0,36%) (nord). Dintre centrele urbane din județul Argeș, cel mai ridicat procent este deținut de municipiul Câmpulung (0,47%), fiind și valoarea maximă la nivel județean, urmat de municipiul Pitești (0,27%).

În contrast, valorile cele mai reduse sunt prezente în regiunea central-nordică unde domină etnia română de confesiune ortodoxă. Putem surprinde valori scăzute în Vedea (0,09%); Mărăcineni (0,08%); Micești (0,07%); Rucăr (0,06%). La nivelul spațiilor urbane, orașele Topoloveni și Costești înregistrează cea mai scăzută valoare (0,06%). Restul localităților (Săpata, Șuici, Nucșoara, Stolnici, Vlădești, Uda, Valea Iașului, Valea Mare Pravăț și altele) prezintă valori nule datorită absenței datelor sau a persoanelor de această confesiune.

STRUCTURA CONFESIONALĂ (2021)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Ponderea populației romano-catolice din totalul populației (%)

- 0
- 0,01 - 0,12
- 0,13 - 0,19
- 0,2 - 0,27
- 0,28 - 0,47

Fig. 2.15 PONDERA POPULAȚIEI DE CONFESIUNE ROMANO-CATOLICĂ LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2021
Sursă: RPL (2021)-(2024)

Restul confesiunilor (reformată, greco-catolică, baptistă, adventistă de ziua a șaptea, martorii lui Iehova, musulmană, unitariană) au ponderi foarte reduse în teritoriu, aproape de 0%, de departe confesiunea ortodoxă fiind cea predominantă ca urmare a numărului mare de locuitori de etnie română.

2.7 Număr de locuitori / unitate administrativ teritorială (UAT). Densitatea populației

La nivelul anului 2024, luând în considerare datele demografice publicate de INS pe platforma TEMPO-ONLINE, densitatea populației județului Argeș este de 89,47 loc./km², o valoare ușor mai ridicată decât media națională.

În profil teritorial se pot observa diferențieri semnificative în privința densității populației (fig. 2.16). Cele mai mari valori se înregistrează în zona centrală a județului unde sunt concentrate mare parte din orașe (Pitești, Mioveni, Ștefănești, Topoloveni) și în aria periurbană a municipiului reședință de județ, Pitești (Bascov, Măcăneni, Moșoaia, Bradu). Cea mai mare valoare o înregistrează municipiul Pitești (4035 loc/km²), urmat de Câmpulung (918 loc/km²) și Mioveni (654 loc/km²). Valori mari se mai înregistrează inclusiv în regiunea central-nordică și estică, în apropierea centrelor urbane (Călinești, Țițești, Valea Danului, Coșești). Aceste valori mari din regiunea centrală au ca prim factor de influență relieful favorabil, cu dealuri, văi și depresiuni din Podișul Getic.

Valorile cele mai mici se remarcă pe măsură ce ne îndepărtăm de regiunea centrală, în zona periferică județului. În regiunea nordică, densitatea redusă poate fi pusă pe seama factorilor naturali: relieful inaccesibil și cu versanți abrupti, în regiune întinzându-se Munții Făgărașului și Subcarpații Getici, la care, se adaugă și clima nefavorabilă influențată de altitudinea ridicată. În acest sens, putem aminti Nucșoara (2,96 loc/km²), Arefu (5,04 loc/km²), Albeștii de Muscel (11,44 loc/km²), Dâmbovicioara (13,33 loc/km²), Sălătrucu (15,21 loc/km²).

În regiunea vestică și, în special în cea sudică, relieful este mai accesibil, predomină regiunile de deal și câmpie, lucru favorabil în vederea practicării agriculturii, în special a celei extensive (obținere de producție mare de pe o suprafață agricolă mai extinsă). Aici putem avea în vedere localități precum: Teiu (24,41 loc/km²), Râca (21,38 loc/km²), Uda (20,36 loc/km²), Cotmeana (23,56 loc/km²), Mozăceni (25,04 loc/km²).

2.8 Evoluția populației totale

De-a lungul timpului, încă de când s-au realizat primele monitorizări socio-demografice, începând cu anul 1948 căci din acest moment sunt disponibile datele pentru județul Argeș, populația a evoluat în timp, a crescut ca volum, mai ales în contextul dezvoltării unui anumit tipar al societății. În secolul al-XX-lea, în special în a doua jumătate a sa, a fost încurajată natalitatea ridicată, în perioada socialistă. Astfel, au avut loc mici „explozii demografice” în anii 1950 sau în anii 1960 (mai ales în anul 1967). Ulterior, după anii 2000, volumul scade treptat în contextul unei natalități scăzute influențată de o fertilitate scăzută care, la rândul ei accentuează fenomenul de îmbătrânire demografică, care și acesta influențează rata ridicată a mortalității. Din acest considerent, județul Argeș prezintă un spor natural negativ. Volumul populației se află în legătură și cu densitatea. Și aceasta scoate în evidență o populație redusă cu excepția a patru centre urbane (municipiul Pitești, Curtea de Argeș, Câmpulung, Mioveni) unde valorile sunt ușor mai ridicate.

În același context, putem menționa și rata mare a emigrației în raport cu imigrația, ceea ce plasează județul Argeș în sfera unui spor migratoriu negativ asemeni sporului natural care, de altfel contribuie la reducerea ca volum a populației deoarece imigranții nu reușesc să refacă sau să compenseze numeric populația care emigrează.

Chiar dacă la nivelul județului Argeș ponderi mari înregistrează populația feminină, se consideră că și natalitatea ar trebui să aibă ponderi mari. Situația însă nu se prezintă așa, dimpotrivă, există o pondere mare a femeilor dar o rată redusă a natalității. Acest lucru semnifică în fapt că, populația feminină se încadrează în marea sa majoritate în categoria populației vârstnice, incapabilă din punct de vedere fiziologic de a mai avea copii.

Din punct de vedere al mediilor de rezidență, la nivelul județului, la 1 ianuarie 2024 s-a înregistrat un procent mare a populației din mediul rural pe fondul pandemiei de COVID-19. Procentul mai ridicat a populației din mediul rural în comparație cu cel urban s-a remarcat încă din anul 2021.

Cultural vorbind, structura etnică se află în strânsă relație cu cea confesională. Marea majoritate a populației județului Argeș este de etnie română (o pondere de 98%) și de religie ortodoxă. Alte etnii regăsite ar fi maghiari, romi, ucrainieni, bulgari, turci, germani, italieni respectiv romano-catolici, penticostali, baptiști, creștini după Evanghelie, musulmani, adventiști de ziua a șaptea, martori a lui Iehova. În ambele situații ponderea lor este foarte scăzută.

2.9 Evoluția populației pe sexe

Încă de când Institutul Național de Statistică, prin intermediul site-ului Tempo Online, a pus a dispoziția publicului date despre populația României, inclusiv la recensămintele anterioare, datele au scos în evidență o pondere mai ridicată a populației feminine în raportu cu cea masculină. Însă, diferența nu este semnificativă, motiv pentru care între cele două sexe se menține un echilibru. Acest lucru iese în evidență prin intermediul fig. 2.17 și fig. 2.18, care surprind ponderea populației masculine și feminine în anul 2024.

În cazul populației feminine, cele mai mari ponderi sunt înregistrate în mare parte din centrele urbane: orașul Topoloveni (53,83%), municipiile Pitești (53,71%), Curtea de Argeș (53,15%), Câmpulung (53%). Putem evidenția și comune precum Dâmbovicioara (53,46%), Lerești (52,64%), Poienarii de Argeș (52,04%) unde ponderea mare se datorează populației vârstnice ridicate. Ponderi ceva mai reduse întâlnim în Cocu (47,43%), Mălureni (48,69%), Căteasca (48,64%), Slobozia (48,36%), Boțești (47,63%), Cuca (48,09%). Acestea pot fi puse fie pe seama emigrației populației feminine înspre centrele urbane sau alte localități.

În cazul populației masculine, ponderi ridicate întâlnim în Cocu (52,56%), Boțești (52,36%), Beleți-Negrești (52,11%), Cuca (51,90%), Slobozia (51,63%), Căteasca (51,35%), Mălureni (51,30%). Situația se prezintă la fel și în cazul valorilor scăzute. În Pitești, Curtea de Argeș, Topoloveni, Câmpulung, Lerești, Dâmbovicioara populația de gen masculin înregistrează ponderi scăzute, în jurul valorilor de 46- 47%.

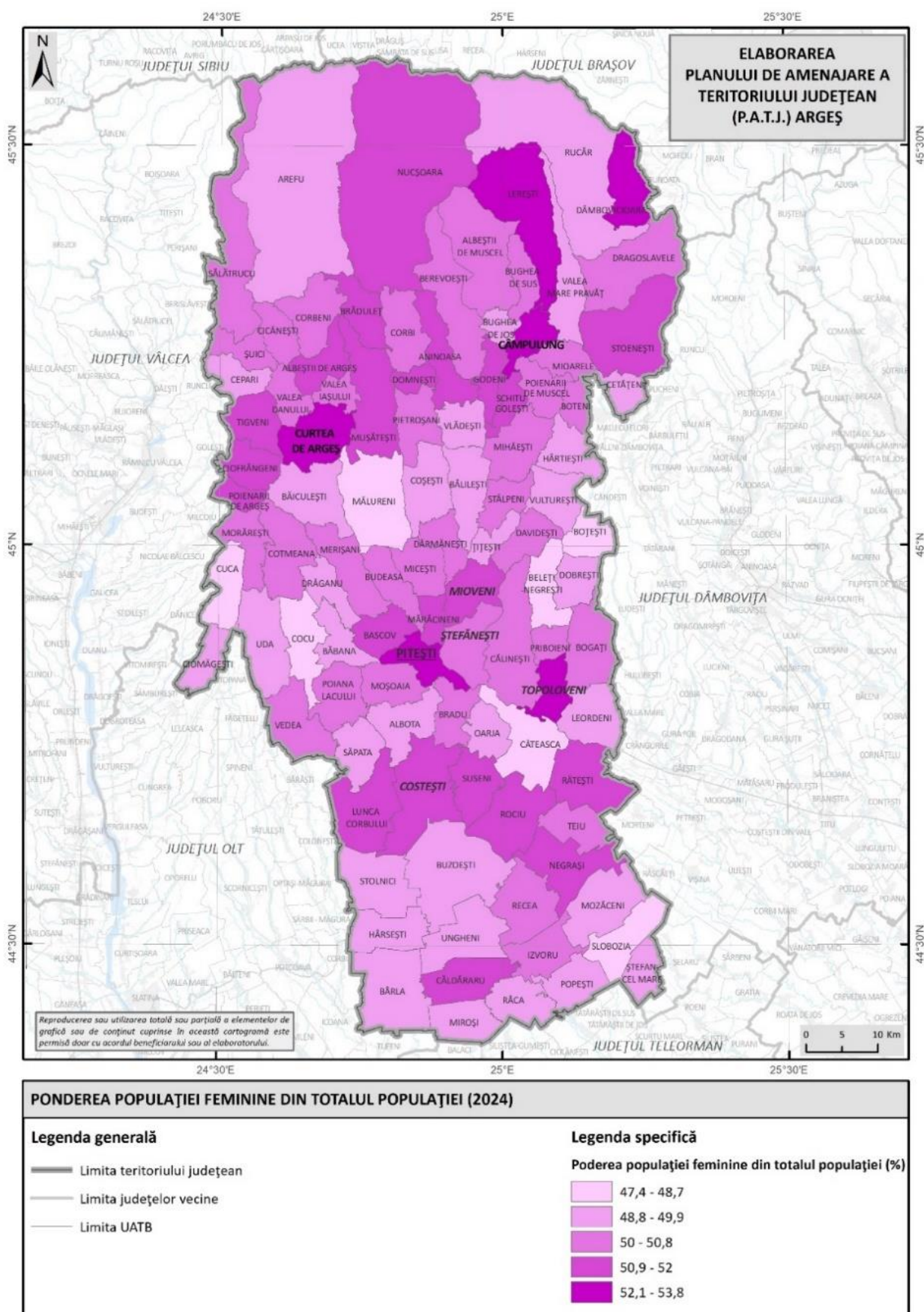
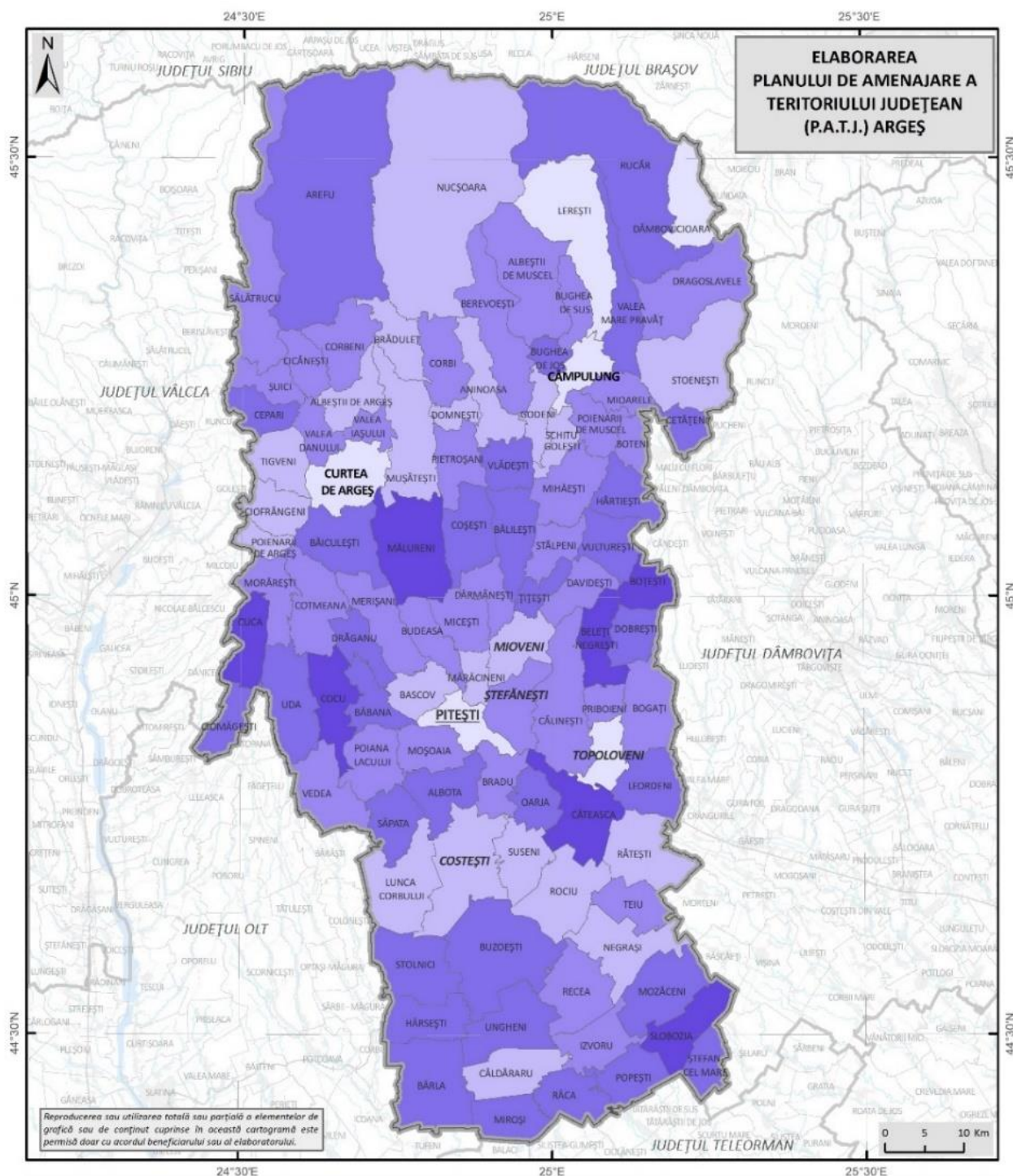

Fig. 2.17 PONDERRA POPULAȚIEI FEMININE ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2024
Sursă: INS- TEMPO ONLINE (2024)

PONDERA POPULAȚIEI MASCULINE DIN TOTALUL POPULAȚIEI (2024)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Poderea populației masculine din totalul populației (%)

- 46,2 - 47,4
- 47,5 - 49,2
- 49,3 - 50
- 50,1 - 51
- 51,1 - 52,6

Fig. 2.18 PONDERA POPULAȚIEI MASCULINE ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2024
Sursă: INS- TEMPO ONLINE (2024)

Realizând o analiză a evoluției celor două sexe în perioada 1992-2024, se poate observa cu ușurință din fig. 2.19 că populația feminină prezintă valori mai ridicate decât populația masculină și că tendința ei este una ascendentă. În anul 1992 prezintă o pondere de 50,97%, iar în anul 2024, 51,60%. Creșterea nu este una mare în această perioadă de timp, însă tendința de creștere este una constantă, fără fluctuații. În schimb, populația masculină prezintă o tendință descendentă. Dacă în anul 1992, ponderea era de 49,02‰, în anul 2024 este de 48,39‰. Ca și în cazul anterior, diferența nu este una mare, dar tendința sa este una în scădere. Această situație a modului în care evoluează populația masculină și feminină scoate în evidență, în primul rând modul și tendința de evoluție în următorii ani, dar cu atât mai mult surprinde gradul ridicat de îmbătrânire a populației reflectat în natalitatea scăzută ca urmare a contingentului de vârstă fertilă redus. Mai mult, reliefează și rata mare de emigrație, în special a populației masculine, fie în alte regiuni ale județului Argeș sau ale țării, fie în spațiul european sau extraeuropean din motive profesionale sau personale.

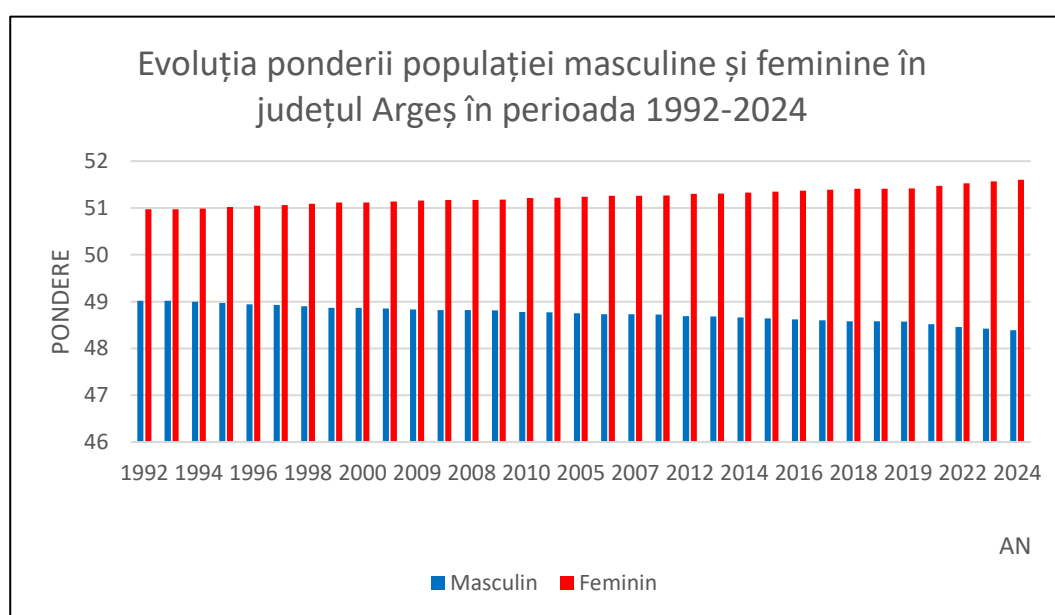

Fig. 2.19 EVOLUȚIA PONDERII POPULAȚIEI MASCULINE ȘI FEMININE ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1992-2024

Sursă: INS- TEMPO ONLINE (2024)

2.10 Evoluția populației pe medii de rezidență

În conformitate cu datele disponibile pe Tempo-Online, dar și în baza recensămintelor realizate, populația județului Argeș a fost predominant rurală, lucru dovedit de modul în care a evoluat din punct de vedere istoric. La 1 ianuarie 2024, populația cu ponderea cea mai ridicată este cea din mediul rural. Cu toate că situația așteptată ar fi fost alta, mediul urban să aibă un

procent mai mare ca urmare a numărului mare de centre urbane, se evidențiază că întâietate în teritoriu deține mediul rural, cu atât mai mult că această predominare a populației rurale apare după perioada pandemiei. Ceea ce înseamnă că această schimbare a apărut ca urmare a migrației populației în context pandemic, în special ca urmare a intensificării procesului de periurbanizare.

Dacă analizăm situația de dinainte de anul 1992, recensămintele anterior realizate scot în evidență o pondere mare a mediului rural. Astfel, la recensământul din anul 1948, în mediul rural erau 392603 persoane, pe când, în mediul urban doar 56361; în anul 1956, mediul rural deținea 401835 persoane, iar mediul urban doar 81906; anul 1966 scoate în evidență valori mari în ambele medii în contextul „miciei explozii demografice” motiv pentru care, mediul rural evidențiază o valoare de 395115, iar mediul urban de 134718. Chiar dacă mediul rural deținea o pondere mai ridicată, tendința sa a fost una descendentă, iar pentru mediul urban una ascendentă. Anul 1977 scoate la iveală o situație asemănătoare, mediul rural deține un număr de 435338 persoane și mediul urban de 196580 persoane. Situația s-a schimbat radical și chiar s-a inversat în anii 1980 și 1990.

Se poate observa în fig. 2.20 modul în care ponderea mediului rural și a mediului urban a evoluat de-a lungul anilor supuși analizei. În perioada 1998-2005 diferența dintre cele două medii de rezidență era semnificativă, ajungându-se până la 10 procente diferență în favoarea mediului urban. Ulterior, aceasta devine nesemnificativă. Mediul urban a crescut ușor ca pondere și ca număr de locuitori începând cu anul 1992, vârful atingându-l în anul 2004 când a avut cel mai mare număr de locuitori și anume 238400. Ulterior, a scăzut treptat. La polul opus, mediul rural a scăzut. Începând cu anul 2003, a crescut ușor, maximul atingându-l în anul 2016 cu o valoare de 208786. Creșterea a continuat, ajungând să dețină valori mai mari decât mediul urban.

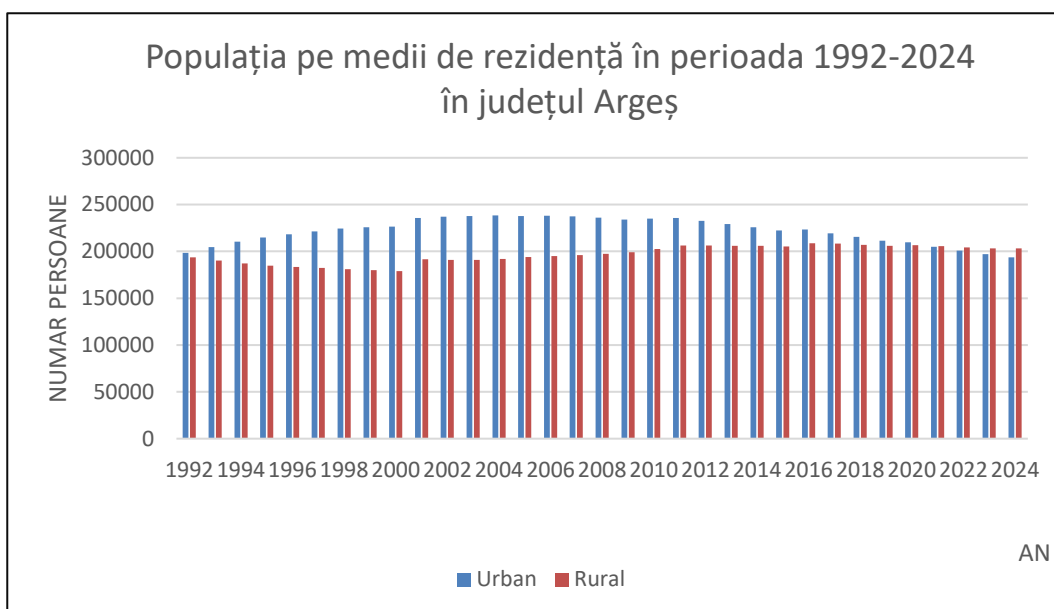

Fig. 2.20 POPULAȚIA PE MEDII DE REZIDENȚĂ ÎN PERIOADA 1992-2024 ÎN JUDEȚUL ARGEȘ
Sursă: INS- TEMPO ONLINE (2024)

2.11 Rata medie de creștere a populației

Cu toate că, pentru județul Argeș varianta optimistă ar fi fost aceea de creștere ca urmare a deficitului de populație cu care se confruntă începând cu anii 1990, județul (la fel ca și întreaga țară) se confruntă cu o scădere a populației, remarcată în diferitele structuri socio-demografice analizate (structura pe sexe, vârste, medii de rezidență) ceea ce o conduce spre un puternic declin din acest punct de vedere.

Utile în acest sens au fost datele oferite de Institutul Național de Statistică, mai exact platforma Tempo Online.

Analiza ratei medii de scădere a populației s-a realizat în baza ultimelor patru recensăminte realizate. Astfel, în urma datelor obținute se observă clar că populația a scăzut de la un recensământ la altul. La nivelul anului 1992 populația județului Argeș era de 680670, iar la nivelul anului 2002 de 672538. Observând aceste valori, inevitabil se remarcă și o scădere. Populația scade cu 8132 persoane ceea ce înseamnă că rata medie de scădere între anii 1992-2002 este de -0,11%. Situația se menține asemănătoare și pentru perioada 2002-2011. În anul 2002 populația a fost de 672538 persoane, iar în anul 2011 de 660054. Se constată, din nou o scădere cu 12484 persoane. Drept urmare, rata medie de scădere pentru această perioadă este de -0,20%. Nu în cele din urmă, în cazul ultimelor două recensăminte situația se complică puțin, în ideea existenței unei scăderi mai substanțiale. În anul 2011 populația totală a fost de 660054 persoane, iar în anul 2021 de 627025. Se poate remarca că diferența dintre cele două valori este mult mai mare decât în cazurile precedente, fiind astfel vorba de o scădere a populației cu 33029

persoane, iar ca rată medie de scădere se reliefează o valoare de -0,50%, cu 0,30 procente mai scăzută decât în celelalte cazuri.

În ceea ce privește creșterea populației, semnificativă ar fi perioada de dinaintea anilor 1990 (și parțial în prima jumătate a anilor 1990) când, în fapt, a avut loc o creștere datorită politicilor pro-nataliste promovate de autoritățile comuniste, și care au avut unele repercusiuni și în perioada post-socialistă. Însă odată cu schimbarea politică și socio-economică, situația s-a schimbat și din punct de vedere demografic, și se observă modificări semnificative în acest sens, unele îngrijorătoare.

2.12 Dinamica populației. Numărul de născuți vii. Rata natalității

Analiza dinamicii populației din județul Argeș s-a realizat în baza datelor de la Institutul Național de Statistică (INS) disponibile pe platforma TEMPO-ONLINE pentru perioada 1990-2023.

Numărul de născuți vii (fig. 2.21) a înregistrat o evoluție descendentă, de la puțin peste 8600 de născuți vii la nivelul întregului județ în anul 1990, primul an din perioada de analiză, când s-a înregistrat și valoarea maximă, la 3913 în anul 2023, când s-a înregistrat cea mai redusă valoare.

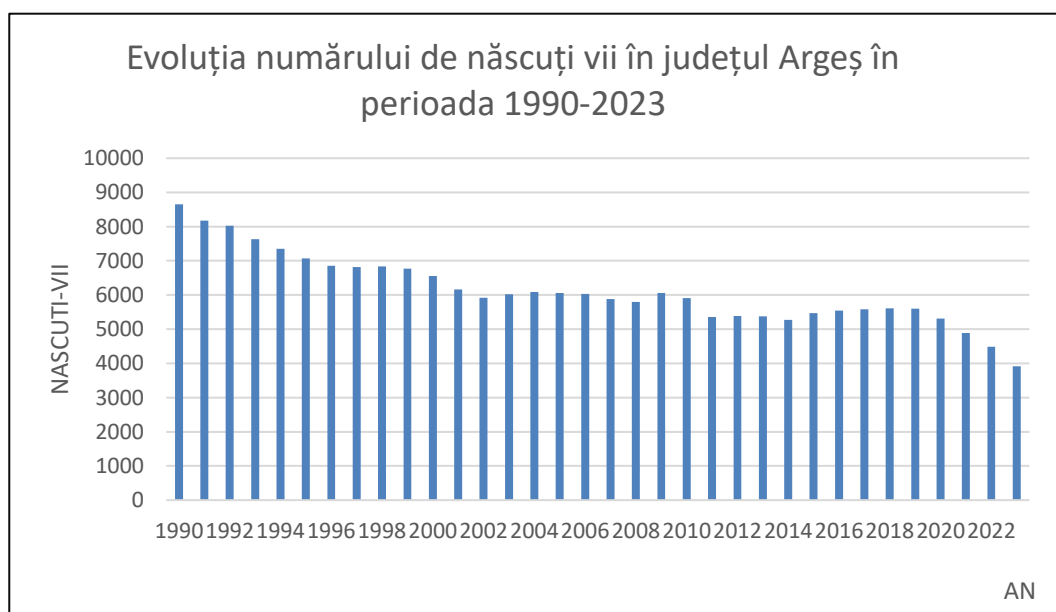

Fig. 2.21 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE NĂSCUȚI VII ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1990-2023
Sursă: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

Această scădere constantă a numărului de născuți vii în perioada 1990-2023 are mai multe cauze, care sunt în general aceleași atât la nivel național, cât și la nivelul județului Argeș. În anul 1990, numărul mai ridicat de născuți vii reprezintă o reminiscență a politicilor agresive pro-nataliste din perioada comunistă. Imediat după 1990, abrogarea legislației cu privire la controlul nașterilor și introducerea pe scară largă a diverselor metode contraceptive a determinat o scădere bruscă a numărului de născuți vii în prima jumătate a anilor 1990. Dificultățile economice și sociale ale perioadei de tranziție, precum și emigrarea unei părți a populației tinere, au contribuit la rândul lor la scăderea natalității și în deceniile următoare. Pe fondul unei populații tot mai îmbătrânite și tot mai reduse numeric, numărul de născuți vii nu avea cum să nu scadă și după 2010, când cohortele născute după 1990 (sensibil inferioare numeric celor născute înainte de 1990) au ajuns la vârsta întemeierii familiilor proprii.

Rata natalității se obține raportând numărul de născuți vii dintr-un an la numărul total de locuitori din acel an. Valoarea se exprimă la 1000 de locuitori (‰). Spre deosebire de numărul de născuți vii (care este oarecum direct proporțional cu numărul total de locuitori din teritoriul analizat), rata natalității permite comparații între unități teritoriale de mărimi diverse sau în perioade diferite de timp, indiferent de numărul total de locuitori.

Analiza ratei natalității s-a realizat pentru perioada 1992-2023.

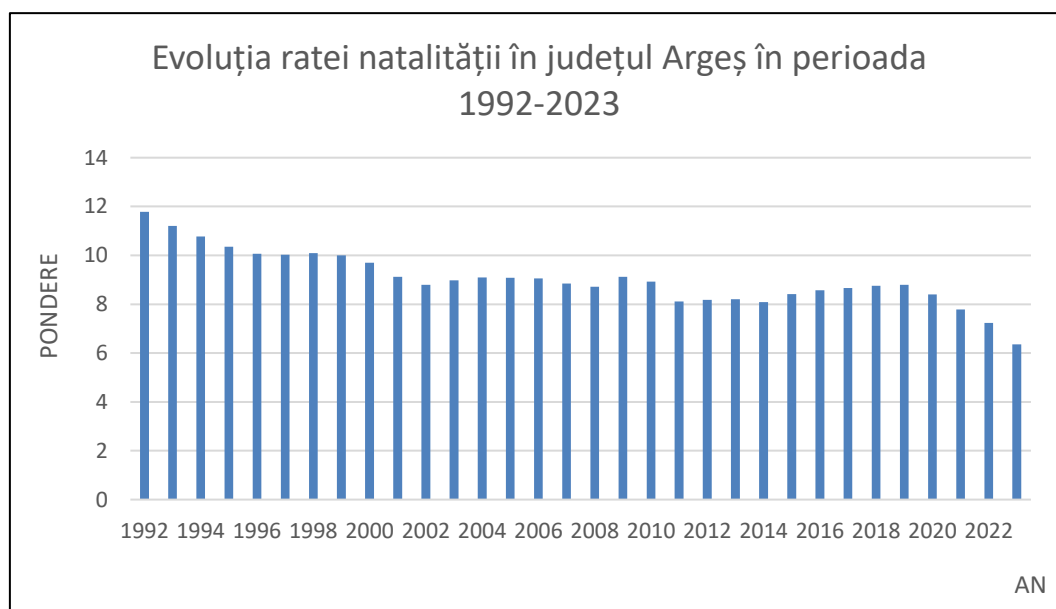
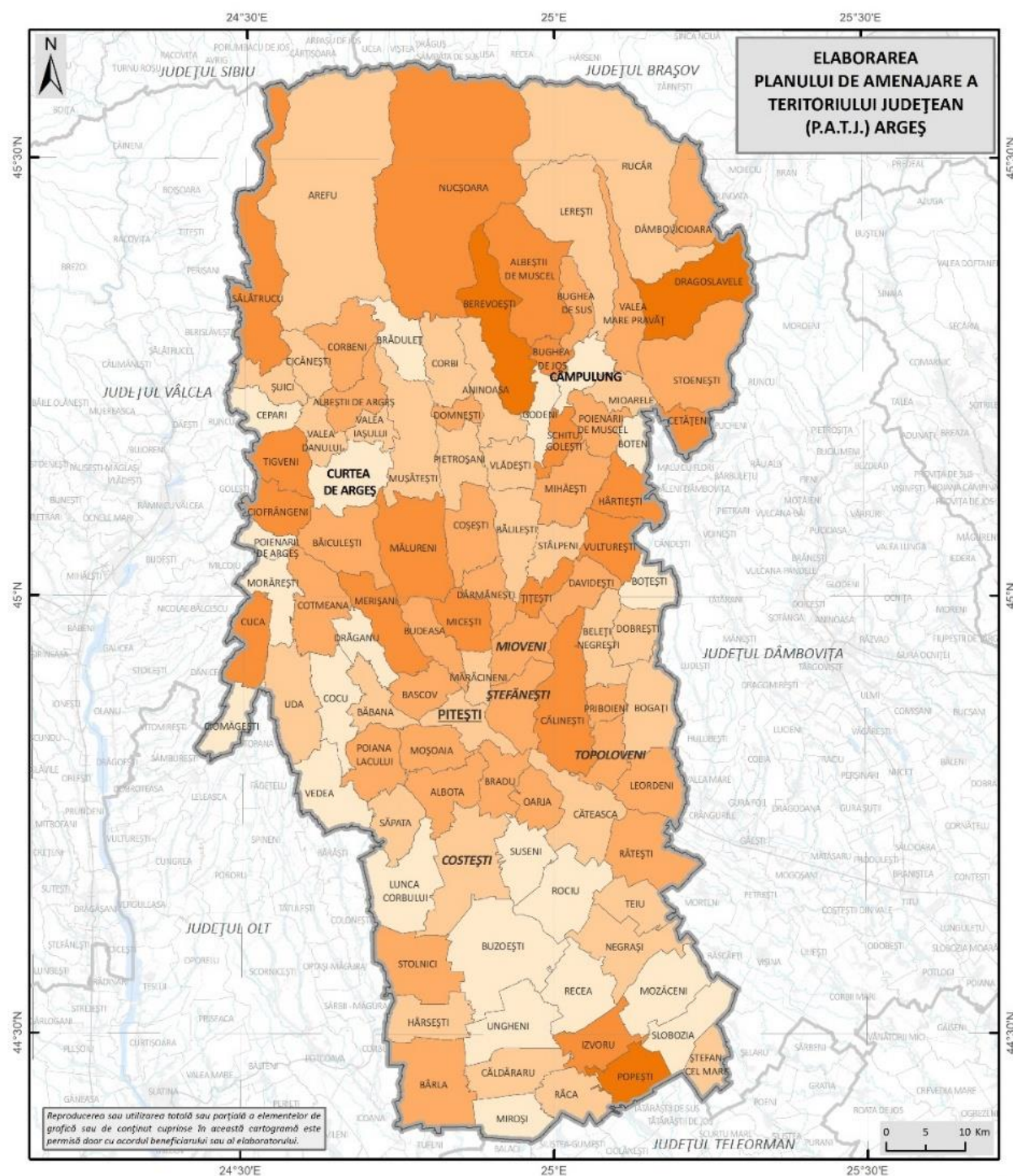

Fig. 2.22 EVOLUȚIA RATEI NATALITĂȚII ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1992-2023
Sursă: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

În ansamblu, se poate constata că rata natalității a avut același evoluție ca și numărul de născuți vii (fig. 2.22). Valoarea maximă se înregistrează la începutul perioadei de analiză, anul 1992, când se prezenta o rată a natalității de 11,78‰, în vreme ce valoarea minimă s-a înregistrat în ultimul an pentru care există date disponibile, și anume anul 2023, respectiv 6,36‰. După anul 2000, rata natalității a scăzut în județul Argeș sub 10‰ aproape în fiecare an, cu unele mici excepții, maxime secundare înregistrându-se, de exemplu, în anul 2004 (9,1‰) și 2009 (9,12‰). Din anul 2021, rata natalității a scăzut la valori sub 8‰. Tendința este în continuare de scădere deoarece populația de vârstă fertilă este ea însăși în scădere în raport cu populația totală, pe de o parte, iar rata fertilității s-a stabilizat la valori scăzute, pe măsură ce modelul de familie cu număr mic de copii (1 sau 2 copii în cele mai multe cazuri) s-a generalizat la nivelul întregii societăți românești.

În ciuda acestor valori foarte scăzute ale ratei natalității, județul Argeș are o rată a natalității superioară celei de la nivel național în aproape fiecare an, depășind 8‰ până în anul 2021, când valoarea ratei natalității din județul Argeș (7,78‰) a coborât sub cea de la nivel național (8,2‰). Rata natalității județului Argeș a prezentat ușoare fluctuații ascendente în perioada 2003-2004 și 2008-2009 însă, pe fondul migrărilor și a populației vârstnice în ponderi mari a regresat, declin care a continuat de altfel și în perioada pandemiei (2020-2021) și care continuă și în prezent.

În profil teritorial, s-a decis realizarea unei analize a ratei natalității în ultimul an pentru care există date disponibile și anume anul 2023, dar și o analiză a ratei medii a natalității din ultimii 5 ani (2019-2023), pentru a estompa eventualele valori excepționale care pot să apară la nivelul unităților administrativ-teritoriale de bază în decursul unui singur an. În special în cazul comunelor mai mici, valorile ratei natalității pot să varieze extraordinar de mult de la un an la altul, și este de preferat ca analiza să se facă pe mai mulți ani.

RATA NATALITĂȚII ÎN ANUL 2023 (%)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Rata natalității (%)

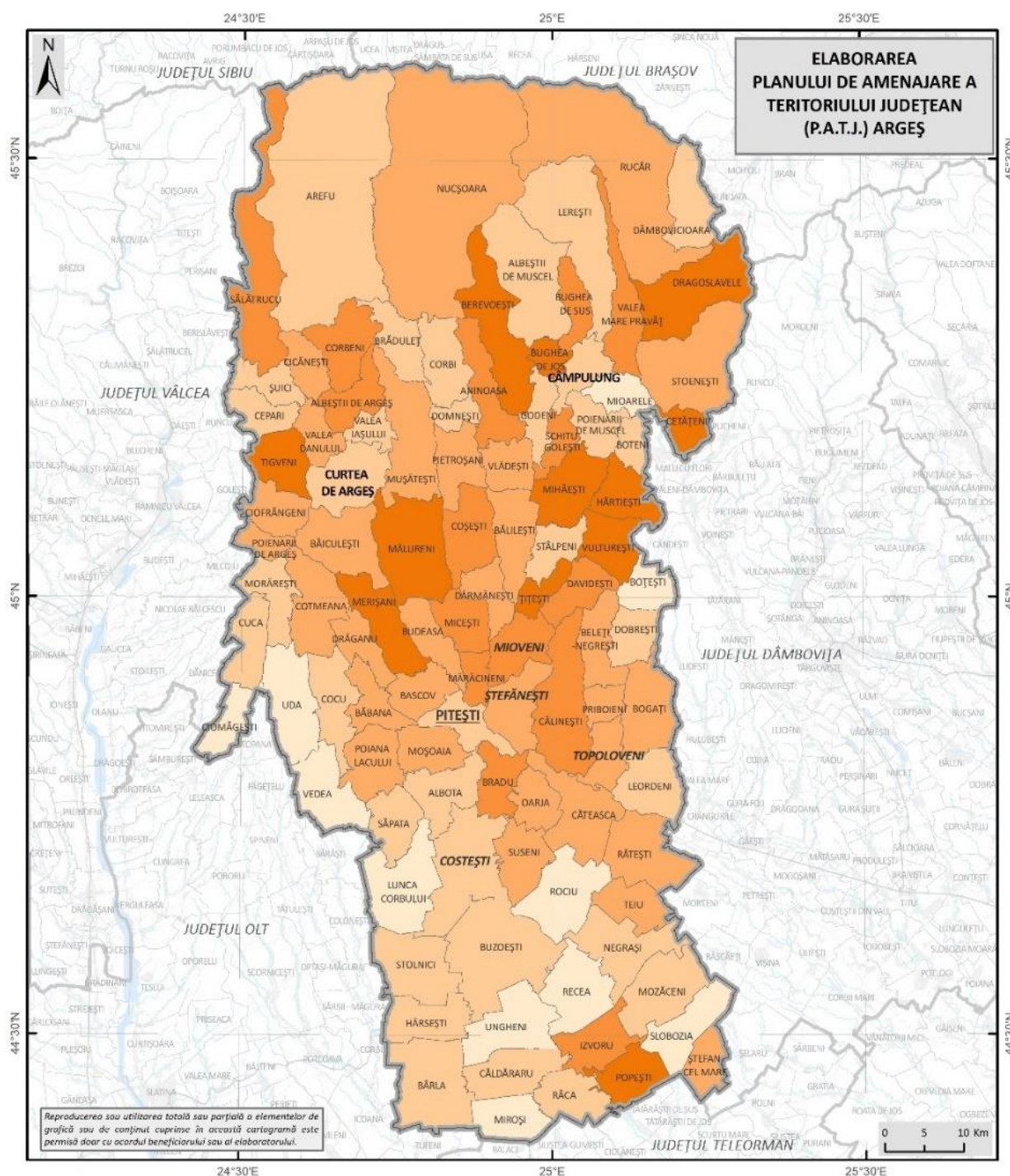
- 2,9 - 5
- 5,1 - 6,5
- 6,6 - 8,2
- 8,3 - 11,2
- 11,3 - 16

Fig. 2.23 RATA NATALITĂȚII LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023

Sursă: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

În anul 2023 (fig. 2.23), valorile maxime ale ratei natalității s-au înregistrat în unele comune din regiunea central-nordică unde regăsim o maximă de 15,95‰ în Dragoslavele urmată de Popești (15,37‰) în sud și restul tot în regiunea central-nordică: Berevoești (13,88‰), Hârtiești (11,21‰), Tigveni (10,41‰), Mălureni (10,34‰), Țițești (10,29‰) și Micești (10,21‰) ca urmare a unei natalități mai ridicate în contextul situării în apropierea relativă față de centrele urbane cu o populație tânără ceva mai ridicată sau în unele cazuri poate fi explicată și pe fondul unei prezențe semnificative a populației de etnie romă, cu natalitate tradițional mai ridicată decât media. Astfel, adulții tineri de vârstă fertilă reprezintă o pondere însemnată din populația comunei și determină valori ridicate ale ratei natalității. Dintre centrele urbane din județul Argeș, orașul Ștefănești (7,93‰) deține cea mai mare pondere. În acest caz, ponderea mare ar putea fi pusă pe seama populației tinere care a emigrat dinspre municipiul Pitești spre acest oraș.

La capătul opus, cele mai scăzute valori ale ratei natalității se înregistrează în comuna Boțești (2,87‰) urmată de Lunca Corbului (2,89‰), Ciomăgești, Rociu, Cocu, Ungheni, Poienarii de Argeș (valori de 3‰), Recea, Miroși, Godeni, Cepari (valori de 4‰) la care mai putem adăuga și municipiul Câmpulung (4,50‰), în toate cazurile înregistrându-se valori foarte scăzute, sub 5‰. Situația este cu adevărat îngrijorătoare, mai ales în cazul orașelor, care ar trebui să aibă o structură echilibrată pe grupe de vârstă ce să permită o natalitate mai ridicată. În cazul comunelor explicația rezidă din îmbătrânirea demografică accelerată din ultimii ani, lipsa populației tinere, care în general a emigrat spre centrele urbane. Pe de altă parte, nici măcar centrele urbane mari nu prezintă valori ridicate ale ratei natalității. Mare parte din orașe: Curtea de Argeș (4,93‰), municipiul Pitești (5,21‰), municipiul Câmpulung menționat anterior prezintă valori destul de reduse pentru statutul lor de centre urbane. Acest fapt se poate explica parțial prin fenomenul de suburbanizare, respectiv emigrarea unei părți din populația tânără din aceste orașe în comunele periurbane, fapt care accelerează fenomenul de îmbătrânire demografică inclusiv la nivelul centrelor urbane importante.

RATA NATALITĂȚII ÎN PERIOADA 2019 - 2023 (%)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Rata natalității (%)

- 2,6 - 5,3
- 5,4 - 7
- 7,1 - 8,6
- 8,7 - 10,8
- 10,9 - 14,4

Fig. 2.24 RATA MEDIE ANUALĂ A NATALITĂȚII LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 2019-2023

Sursă: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

Analiza ratei medii a natalității pe perioada ultimilor cinci ani (2019-2023) pentru care au fost disponibile datele relevă o situație foarte asemănătoare cu cea de la nivelul ultimului an analizat (2023) (fig. 2.24). Valoarea maximă a ratei natalității se înregistrează în comuna Țițești (14,44‰) din zona periurbană a orașului Mioveni. Valori ridicate ale ratei natalității (peste 13‰) s-au menținut ca în cazul anului 2023 în regiunea central-nordică: Hârtiești (13,43‰), Berevoești (13,10‰), Tigveni (12,66‰), Dragoslavele (12,45‰), Vulturești (12,25‰), Bughea de Jos (12,05‰), iar în sud putem menționa Popești (14,40‰).

Valorile minime s-au înregistrat în comunele Vedea, Recea, Rociu, Slobozia, Ungheni, Mioarele cu o valoare care gravitează în jur de 4‰; Ciomăgești (3,97‰) și Boțești (2,61‰). Aceste valori foarte scăzute ale ratei natalității sunt îngrijorătoare pentru aceste comune care, experimentează un declin demografic accelerat. Situația este și mai gravă în cazul centrelor urbane. Menționăm în acest sens municipiul Câmpulung și Curtea de Argeș care prezintă valori situate în jur de 6‰. Singurul oraș care a înregistrat valori mai ridicate ale ratei natalității și care deține și cea mai mare pondere din rândul orașelor este Mioveni (9,32‰) pe fondul fenomenului de periurbanizare și emigrație a populației tinere dinspre municipiul Pitești (și) spre acest oraș. Se poate afirma, în aceste condiții, că rata natalității este mai ridicată, în ansamblu, în mediul rural decât în mediul urban la nivelul județului Argeș.

2.13. Rata generală de fertilitate

Rata generală de fertilitate reprezintă numărul nașcuților vii dintr-un an raportat la populația feminină de vârstă fertilă (15-49 ani) de la 1 iulie din anul respectiv și se exprimă în numărul de nașcuți vii la 1000 de femei de vârstă fertilă (15-49 ani). La nivelul județului Argeș, datele sunt disponibile pentru intervalul 1990-2023. Rata fertilității poate exprima mai corect tendințele în ceea ce privește natalitatea, deoarece raportarea nu se face la populația totală, ci doar la femeile de vârstă fertilă.

Rata fertilității (fig. 2.25) a avut o evoluție similară cu cea a natalității, scăzând constant, de la 51,2‰ în anul 1990 la 28,6‰ în anul 2023, când s-a înregistrat și cea mai mică valoare. Deși de-a lungul anilor a suferit ușoare oscilații, tendința generală pe care a înregistrat-o a fost una descendentă. Valori foarte scăzute s-au mai înregistrat și la jumătatea anilor 1990 (cu un minim în 1997) și la începutul anilor 2010 (cu un minim în 2011), în contextul perioadei de tranziție, respectiv a crizei economice, în vreme ce valoarea maximă a ultimilor ani s-a înregistrat în 2019 (37,2‰).

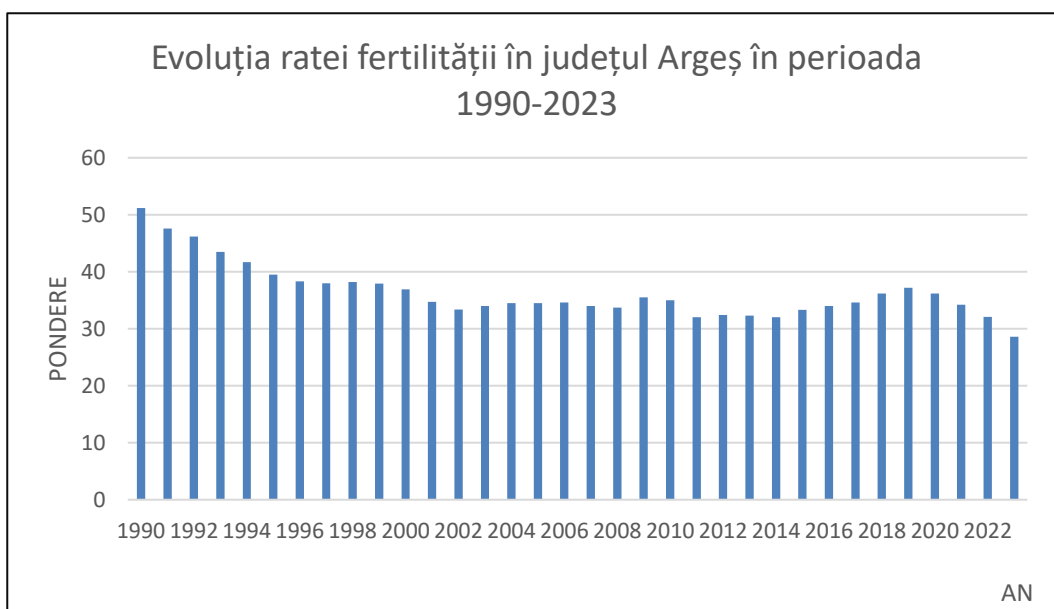

Fig. 2.25 EVOLUȚIA RATEI GENERALE A FERTILITĂȚII ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1990-2023
Sursă: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

Comparativ cu valorile ratei generale a fertilității la nivel național, valorile din județul Argeș au fost mereu mai mici decât cele de la nivel național, până în anul 2007, apoi, începând cu anul 2008, au depășit valorile ratei fertilității de la nivel național, în fiecare an, până în anul 2018 inclusiv. În anii 2020 și 2021 valoarea ratei fertilității din județul Argeș a scăzut sub valoarea de la nivel național, fiind totodată și sub valoarea de la nivelul Regiunii de Sud.

În ultimul an pentru care există date, 2023, valoarea ratei fertilității din județul Argeș este redusă, atât în raport cu media României cât și cu cea a Regiunii Sud, doar 28,6‰, valorile scăzând considerabil în context pandemic. Valoarea ratei fertilității în mediul urban (24,6‰) este net mai scăzută decât cea din mediul rural (32,7‰) în anul 2023, dar această diferență a existat și în anii anteriori, fapt care oferă o explicație pentru natalitatea mai scăzută din mediul urban în județul Argeș. Cu atât mai mult, această rată scăzută a fertilității, influențată și de rata natalității se datorează rolului pe care femeia îl are în societate.

Pe grupa de vârstă a mamei, în anul 2023, valoarea maximă a fertilității se înregistrează în cazul mamelor cu vârste între 25 și 29 de ani (71,7‰) urmată aproape la egalitate de grupa de vârstă 30-34 de ani (52,4‰) și cea de 20-24 de ani (52,3‰). Rata fertilității scade la grupa de vârstă de 15-19 ani (25,1‰) și la grupa de vârstă 35-39 de ani (23,1‰), precum și la 40 de ani și peste (6,1‰ pentru grupa de vârstă 40-44 de ani).

2.14 Numărul total de decese. Rata mortalității

Numărul total anual de decese la nivelul județului Argeș (fig. 2.26) s-a menținut relativ constant începând din anii 1990 și până în 2019, cu valori între 6000 și 8000 de decese anual, cu unele mici variații. Valoarea minimă de 6946 de decese s-a înregistrat în anul 1990, iar cea maximă, 7861 de decese, în 1996. Numărul de decese a crescut semnificativ în anii pandemiei, depășind 9000 în 2020 și atingând 10003 de decese în 2021. Ulterior, a început ușor să scadă, iar pentru ultimul an cu date disponibile (2023) valoarea a fost de 7276 de decese.

Rata mortalității se obține raportând numărul de decese dintr-un an la numărul total de locuitori din acel an. Valoarea se exprimă la 1000 de locuitori (‰). La fel ca și rata natalității, rata mortalității permite comparații între unități teritoriale de mărimi diverse sau în perioade diferite de timp, indiferent de numărul total de locuitori.

La fel ca și numărul total de decese, rata mortalității a fost relativ constantă în perioada analizată, până în 2019 inclusiv, menținându-se în jurul valorii de 10-11‰, cu unele variații (fig. 2.27). Valoarea minimă s-a înregistrat în 1994, 10,4‰. Valoarea maximă anterioară pandemiei s-a înregistrat în anul 2018 (12,1‰). În perioada pandemiei, rata mortalității a crescut brusc la valori mult mai ridicate, de peste 14‰ în 2020, ajungând la 15,95‰ în 2021. Aceste valori ridicate vin pe fondul unei ușoare creșteri a ratei mortalității în anii anteriori pandemiei, valorile depășind constant 10‰. Deși impactul pandemiei este vizibil în ultimii doi ani ai perioadei analizate, este posibil ca tendința de creștere a ratei mortalității să se mențină și în anii următori în condițiile accentuării fenomenului de îmbătrânire demografică la nivelul județului.

În profil teritorial, analiza s-a realizat la nivelul unităților administrativ-teritoriale de bază atât pentru anul 2023, cât și pentru perioada ultimilor cinci ani (2019-2023), din aceleași motive expuse și în cazul ratei natalității.

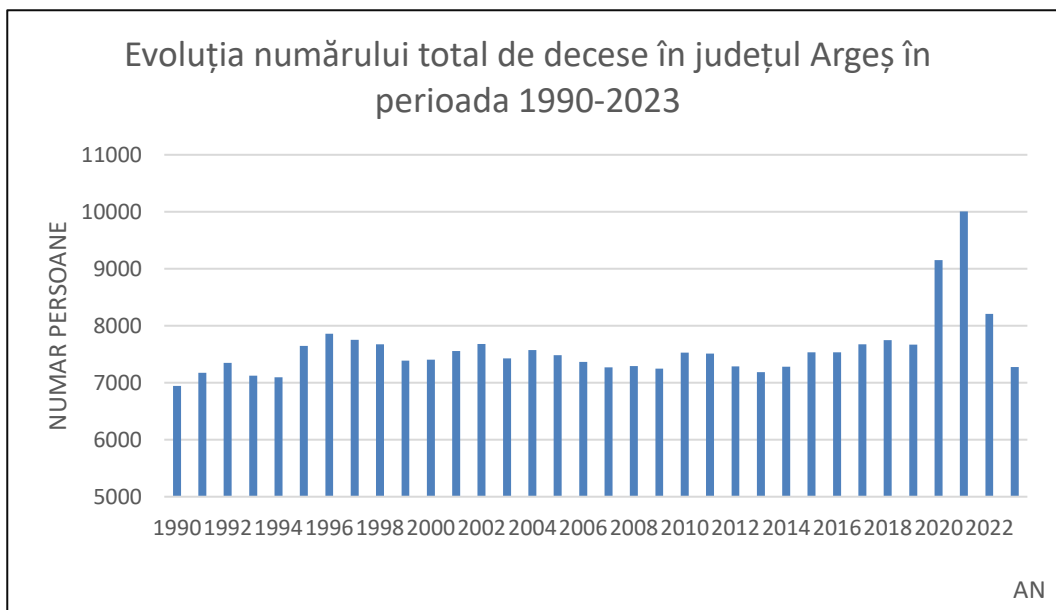

Fig. 2.26 EVOLUȚIA NUMĂRULUI TOTAL DE DECESE ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1990-2023
Sursă: INS- TEMPO ONLINE (2024)

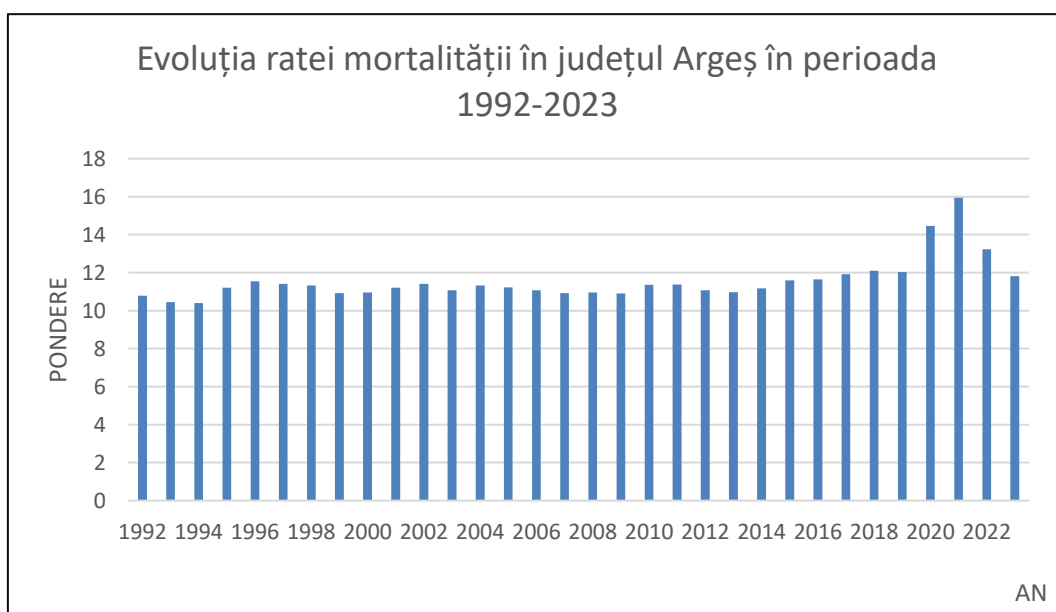
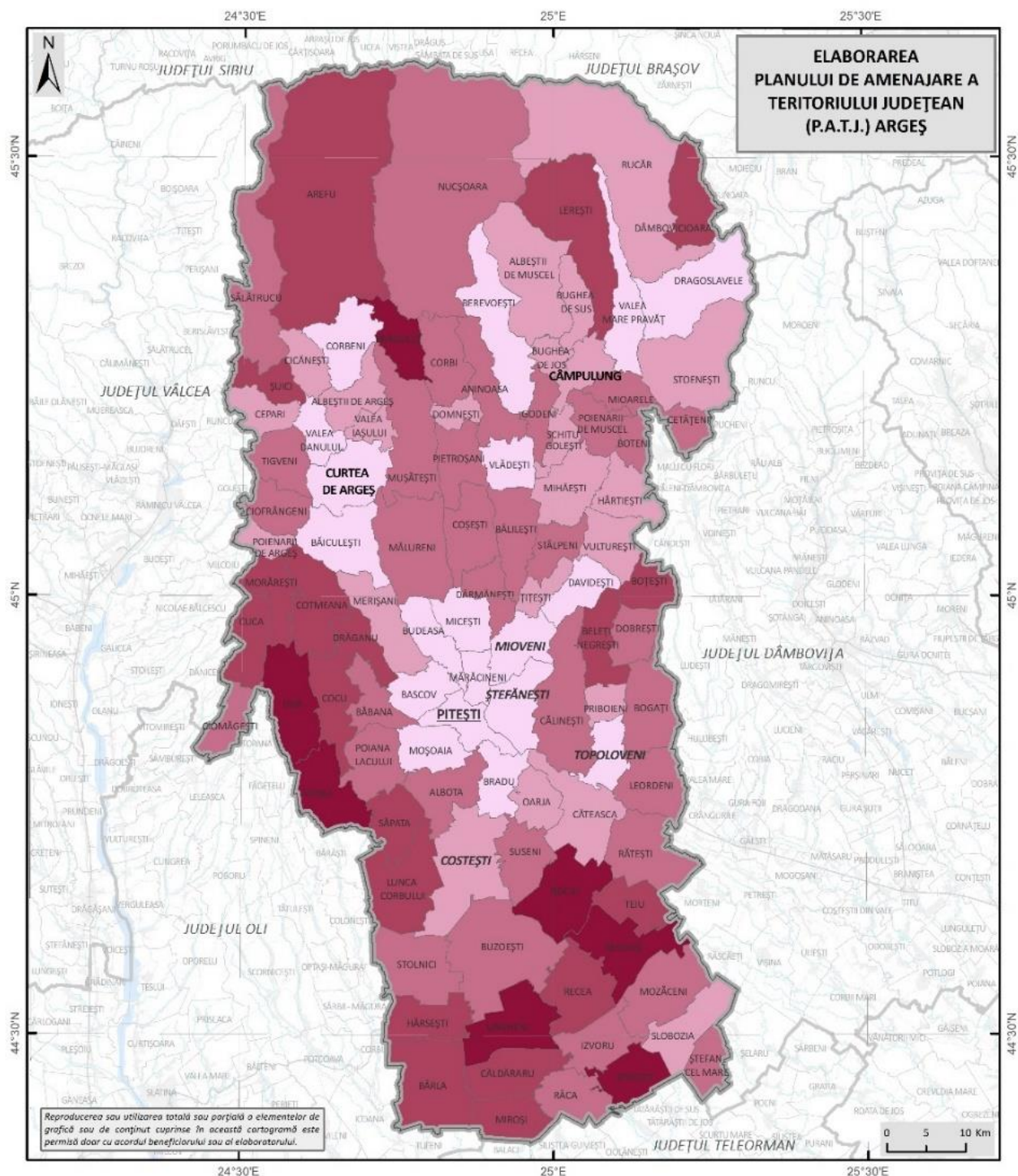

Fig. 2.27 EVOLUȚIA RATEI MORTALITĂȚII ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1992-2023
Sursă: INS- TEMPO ONLINE (2024)

RATA MORTALITĂȚII ÎN ANUL 2023 (%)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Rata mortalității (%)

- 6,2 - 10,6
- 10,7 - 13
- 13,1 - 17
- 17,1 - 22,1
- 22,2 - 29,6

Fig. 2.28 RATA MORTALITĂȚII LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023
Sursă: INS-TEMPO ONLINE (2024)

În anul 2023 (fig. 2.28), cele mai ridicate valori ale ratei mortalității s-au înregistrat în comunele din partea de sud (Câmpia Română) și vest (în special Piemontul Cotmeana și jumătatea vestică a Muscelor Argeșului). Cea mai mare valoare s-a înregistrat în comuna Popești (29,56‰) urmată de Uda cu 29,26‰. Pe lângă acestea mai putem adăuga Rociu (26,47‰), Negrași (25,69‰), Brăduleț (24,84‰), Ungheni (23,38‰), Vedea (23,21‰). Aceste comune sunt printre cele mai afectate de fenomenul de îmbătrânire demografică, iar o pondere ridicată a populației vârstnice a determinat și o rată ridicată a mortalității. Distanța relativ ridicată față de principalele centre urbane ar putea de asemenea, să joace un rol important, în special în situațiile de urgență, dar și din perspectiva asigurării unei asistențe medicale adecvate la nivel local. Valori mari se mai regăsesc în unele localități din apropierea centrelor urbane unde, populația vârstnică prezintă ponderi mai mari. Putem aminti: Mălureni, Coșești, Mioarele, Godeni, Tigveni, Ciofrângeni. În ceea ce privește centrele urbane, orașul cu cea mai mare valoare a ratei mortalității este Costești (12,15‰).

Valorile minime ale ratei mortalității s-au înregistrat în anul 2023 în comunele cu ponderi ridicate ale populației tinere, respectiv ponderi scăzute ale populației vârstnice, precum Dragoslavele (8,94‰), Davidești (9,10‰), Mărăcineni (9,12‰), Berevoești (9,45‰), Vlădești (9,60‰), Bradu (9,78‰), Bascov (9,83‰). La nivelul centrelor urbane se remarcă ponderi reduse, unul dintre orașe având cea mai mică valoare din județ, Mioveni (6,23‰). Abatere de la regulă se observă în rândul orașelor Costești și Câmpulung care, dintre toate centrele urbane, acestea prezintă ponderi ceva mai ridicate decât restul însă nu cu vreo diferență semnificativă.

Analiza ratei mortalității pe ultimii cinci ani (media anilor 2019-2023) (fig. 2.29) a relevat o situație destul de asemănătoare cu cea tocmai descrisă pentru anul 2023 și anume o tendință de creștere. Valorile sunt ceva mai ridicate decât în anul 2023 luându-se în considerare situația pandemică (2020-2022), cu valori ridicate ale ratei mortalității. Cu toate acestea, tot comunele din sudul și vestul județului au înregistrat cele mai ridicate valori ale ratei mortalității, cu un maxim tot în comuna Popești (33,15‰) urmată de data aceasta de Ungheni (30,44‰) și Teiu (30,20‰), toate fiind situate în câmpie. Valori mari se mai remarcă și în alte comune din Câmpia Găvanu-Burdea și Câmpia Întăită a Piteștilor (Negrași- 28,10‰; Râca- 27,59‰; Rociu- 27,55‰; Căldăraru- 25,68‰; Hârsești- 25,67‰; Stolnici- 24,87‰; Mozăceni- 24,50‰), la care s-ar mai putea adăuga Uda (29,36‰) și Lunca Corbului (25,26‰) din Piemontul Cotmeana. Asemeni anului 2023, din cadrul centrelor urbane, orașul Costești are cea mai mare valoare (13,40‰).

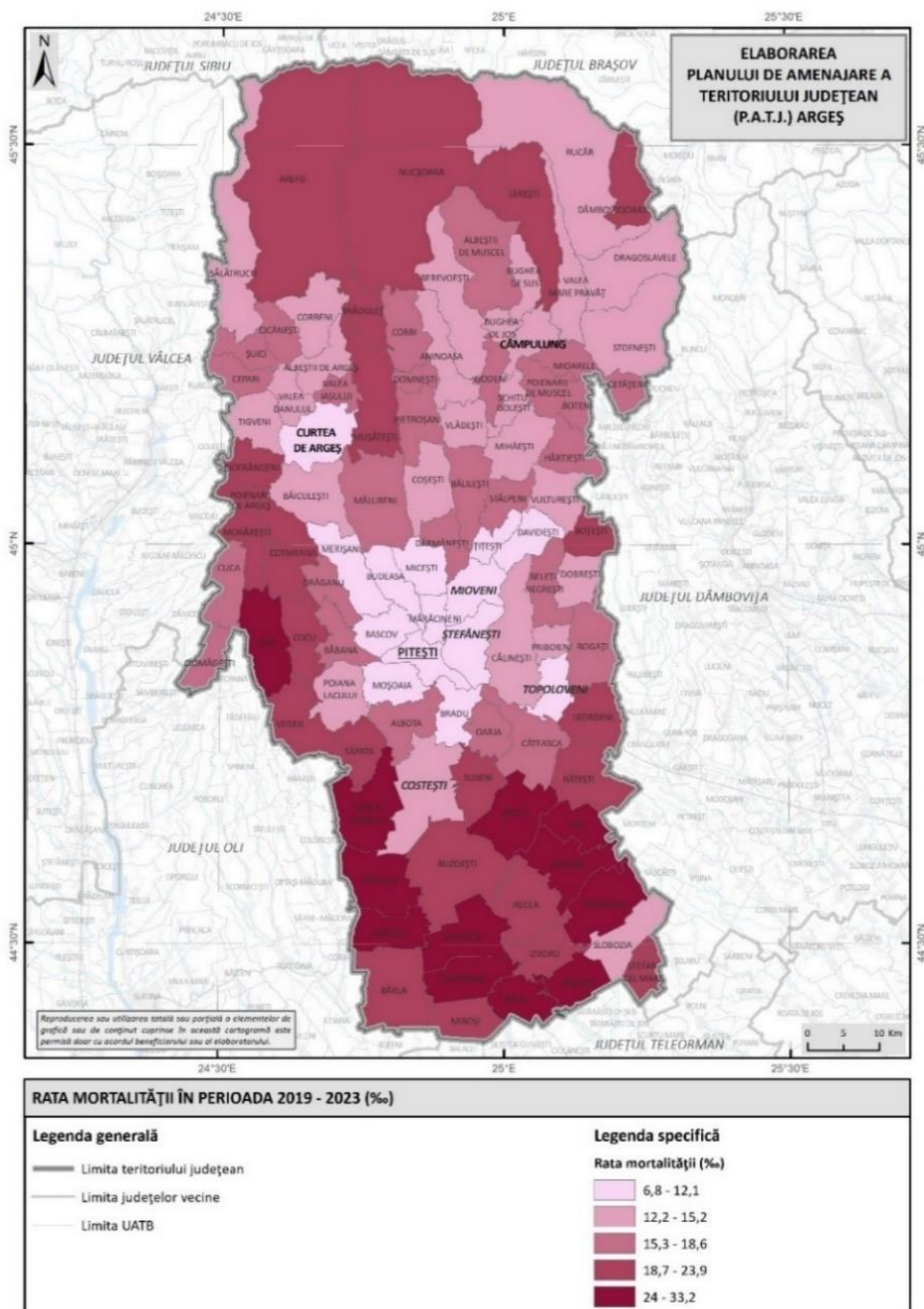

Fig. 2.29 RATA MEDIE ANUALĂ A MORTALITĂȚII LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 2019-2023

Sursă: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

Valorile minime s-au înregistrat în localitățile periurbane ale municipiului Pitești și în cadrul centrelor urbane care au beneficiat de un proces de revitalizare prin imigrația populației tinere, în special dinspre municipiul Pitești. Astfel, valoarea minimă se înregistrează în orașul Mioveni (6,82‰), asemeni analizei pe anul 2023, urmat îndeaproape de Micești (9,23‰), municipiul Pitești (10,35‰), Bascov (10,39‰), Moșoaia (10,49‰), Bradu (10,59‰), majoritatea localități situate în ariile periurbane ale centrelor urbane, așa cum s-a menționat. Aceste localități au în general o pondere mai redusă a populației vârstnice.

2.15 Rata mortalității infantile

Mortalitatea infantilă se referă la numărul decedaților cu vârsta de sub 1 an.

Reprezintă un indicator esențial, nu doar din perspectivă strict demografică, ci și din perspectivă economică și socială, deoarece rata mortalității infantile reflectă, într-o oarecare măsură, gradul de atenție medicală care se oferă mamelor și nou-născuților, asistența medicală la naștere și imediat după aceea, accesul la serviciile medicale, dar, într-un sens mai larg, și nivelul de educație al mamelor, nivelul de igienă, modalitățile în care societatea, în ansamblu, își concentrează atenția și resursele asupra noilor născuți și familiilor acestora.

În județul Argeș, la fel ca și în restul țării, rata mortalității infantile a cunoscut o evoluție descendentă în ultimele decenii, de la valori de peste 100 de decese ale copiilor sub 1 an la începutul anilor 1990 la valori sub 50 de persoane, în anul 2023, atingându-se cea mai mică valoare și anume 18 persoane (fig. 2.30). Însă, cu toate acestea, se mai remarcă fluctuații în perioada supusă analizei. Cea mai mare valoare se remarcă în anul 1990 (206 persoane). Valori relativ mari se remarcă și la începutul anilor 2000, în anul 2000 și 2006. Evoluția descendentă a ratei mortalității infantile reflectă în bună măsură evoluția pozitivă a societății românești în ultimele decenii, sub toate aspectele, dar în primul rând cel al asistenței medicale acordate noilor născuți, precum și mamelor, înainte de naștere, la naștere și după naștere.

Cu unele mici excepții, în fiecare an, rata mortalității infantile a fost mai ridicată în mediul rural comparativ cu mediul urban, dar aceste diferențe tind de asemenea să se micșoreze. În anul 2023, rata mortalității infantile a fost 6,3‰ în cazul nou-născuților din mediul rural și 2,4‰ pentru nou-născuții din mediul urban în județul Argeș.

În 2023, rata mortalității infantile în județul Argeș (4,6‰) a fost mai scăzută decât cea de la nivel național (5,8‰) sau din Regiunea Sud – Muntenia (4,9‰). Această diferență a fost chiar mai mare în mediul urban – 2,4‰ în mediul urban din județul Argeș, comparativ cu 4,8‰ la nivel național și 4,1‰ la nivel regional.

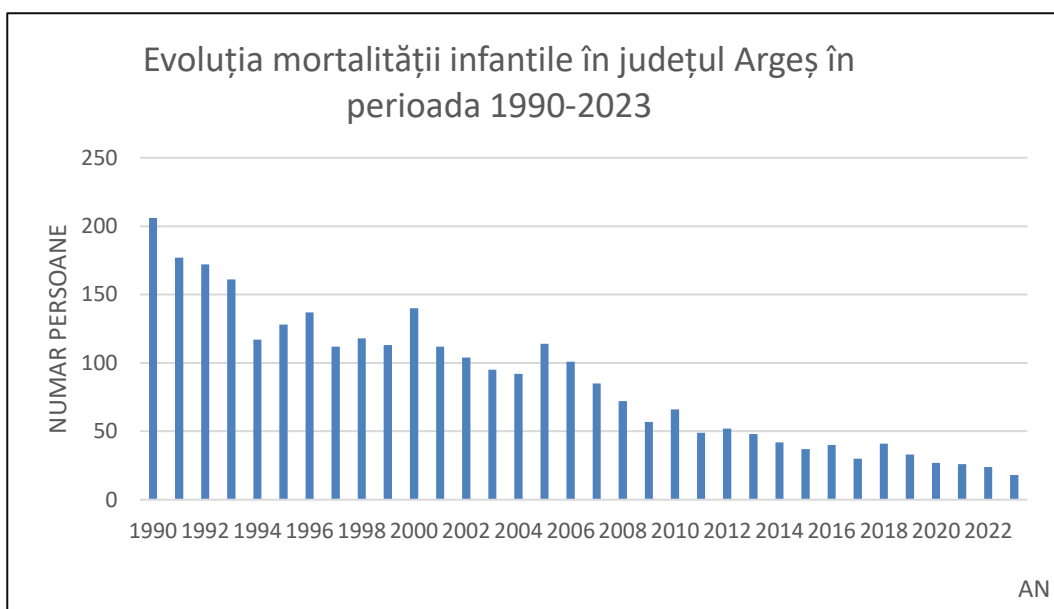

Fig. 2.30 EVOLUȚIA MORTALITĂȚII INFANTILE ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1990-2023
Sursă date: INS- TEMPO ONLINE (2024)

Aceste valori reduse ale mortalității infantile pot fi puse, pe lângă ideea dezvoltării domeniului medical la nivel național și a unei educații tot mai bune a femeilor, și pe seama faptului că rata natalității este una redusă, atenția acordată copiilor este tot mai ridicată și, inevitabil, mortalitatea infantilă prezintă ponderi reduse. Drept urmare, se poate deduce faptul că mortalitatea infantilă se află în relație de proporționalitate directă cu natalitatea.

La nivelul unităților administrativ-teritoriale de bază, o analiză este mult mai dificilă de făcut, deoarece valoarea ratei mortalității infantile este nulă în multe comune, unde numărul de nou născuți este de altfel foarte redus.

2.16 Numărul de stabiliri cu domiciliul în județul Argeș. Rata imigrației

Numărul de stabiliri cu domiciliul în județul Argeș a avut în general o evoluție ascendentă cu anumite fluctuații. În perioada analizată, valoarea cea mai ridicată a imigranților este înregistrată în anul 2010 (14032 persoane). Cu toate că era poate de așteptat ca în perioada de după pandemie cifrele să înregistreze o scădere ca urmare a interdicțiilor de deplasare impuse, în cazul județului Argeș situația se prezintă diferit. După anul 2020, tendința este una ascendentă, ajungând ca în ultimul an cu date disponibile (2023) să se prezinte o valoare de 11899 imigranți.

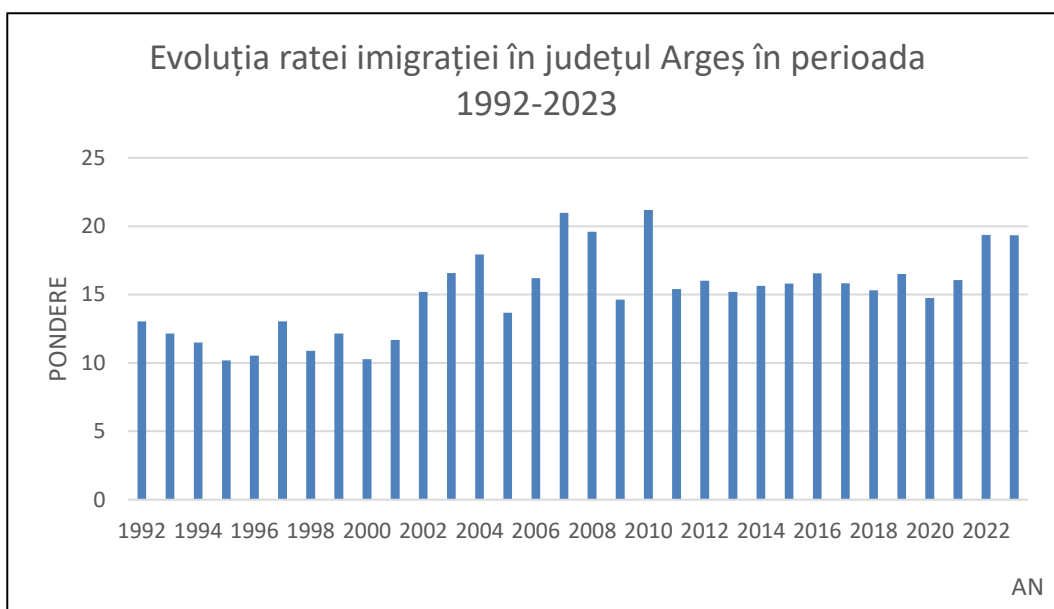
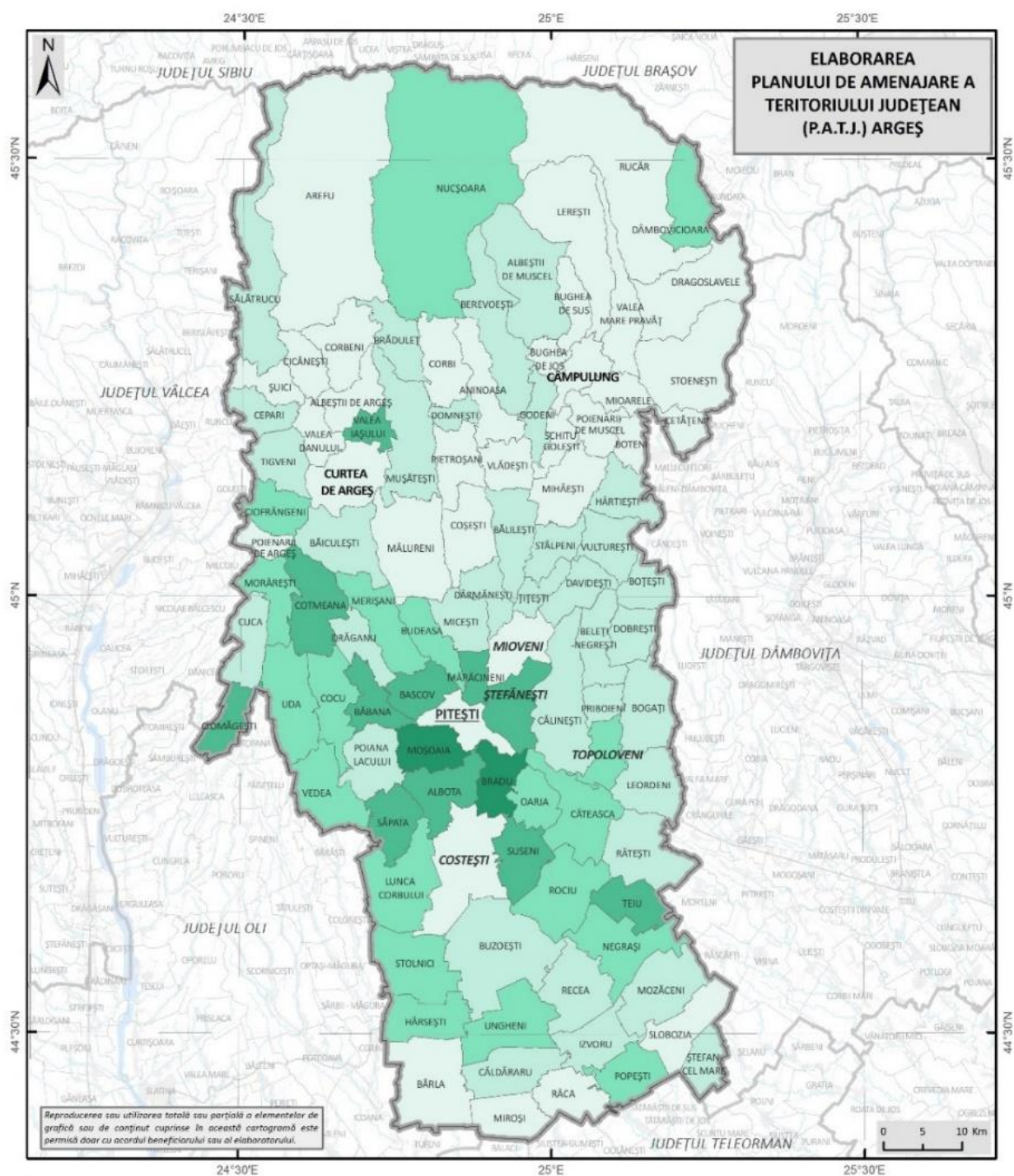

Fig. 2.31 EVOLUȚIA RATEI IMIGRAȚIEI ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1992-2023
Sursă: INS- TEMPO ONLINE (2024)

Rata imigrației reprezintă raportul dintre numărul persoanelor stabilite cu domiciliul în județul Argeș într-un an și numărul total de locuitori din acel an, și se exprimă la 1000 de locuitori. Spre deosebire de numărul de stabiliri cu domiciliul, rata imigrației permite comparații între unități teritoriale de mărimi diverse sau în perioade diferite de timp, indiferent de numărul total de locuitori.

Analiza ratei imigrației s-a realizat pentru perioada 1992-2023 (fig. 2.31). La fel ca și în cazul valorilor absolute de stabiliri cu domiciliul, se poate constata o evoluție ascendentă a ratei imigrației. Se poate afirma chiar că, începând cu anul 2002, de când rata imigrației a depășit constant 13‰, imigrația a avut în fiecare an un aport mai important la creșterea populației județului decât natalitatea. Valoarea minimă a ratei imigrației s-a înregistrat în anul 1995, și anume 10,18‰, dar valorile au crescut semnificativ începând cu anul 2002, atingând valoarea maximă de 21,18‰ în anul 2010. În ciuda unei creșteri aparent constante, în unii ani s-au înregistrat și regrese de moment.

În profil teritorial, s-a decis realizarea unei analize a ratei imigrației în ultimul an pentru care există date disponibile, și anume anul 2023, dar și o analiză a ratei medii a imigrației din ultimii 5 ani (2019-2023).

RATA IMIGRAȚIEI ÎN ANUL 2023 (%)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita Județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Rata imigrației (%)

- 9,3 - 16,5
- 16,6 - 22,7
- 22,8 - 31
- 31,1 - 43
- 43,1 - 68,3

Fig. 2.32 RATA IMIGRAȚIEI LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023
Sursă: INS – TEMPO ONLINE (2024)

În anul 2023, cele mai ridicate valori ale ratei imigrației s-au înregistrat în comuna Moșoaia (68,26%) urmată de comuna Bradu (60%) și Teiu (43%). Localitățile Moșoaia și Bradu au înregistrat de altfel valori foarte mari ale ratei imigrației pe tot parcursul ultimilor ani, fiind beneficiarele procesului de suburbanizare (periurbanizare), prin care o parte din populația municipiului Pitești a preferat să se mute în zona periurbană. Astfel se mai explică și valorile ridicate ale ratei imigrației și din comunele Băbana, Bascov, Mărăcineni, Albota. Conform fig. 2.32, se poate constata faptul că, la nivelul județului Argeș, în anul 2023 s-a consolidat semnificativ migrația dinspre mediul urban spre mediul rural motiv pentru care centrele urbane prezintă valori reduse.

Valorile cele mai scăzute ale ratei imigrației în anul 2023 s-au înregistrat în comunele Slobozia (11,83%), Boteni (11,78%), Cicănești (11,69%), Vlădești (11,21%), municipiul Curtea de Argeș (10,54%) și Dragoslavele (9,33%). În general, valorile reduse se înregistrează în comunele situate la distanțe mari față de centrele urbane. Putem aminti în acest sens localități din aria montană (Arefu, Rucăr, Lerești) sau din Câmpia Găvanu-Burdea (Râca, Bârla, Miroși).

Analiza ratei medii anuale a imigrației din ultimii 5 ani pentru care există date disponibile (2019-2023) este mai relevantă pentru a reflecta situația din ultima perioadă și trendurile la nivel județean în ceea ce privește imigrația (fig. 2.33). Și în acest caz, comunele Moșoaia și Bradu prezintă cele mai mari valori (Moșoaia – 60,48% și Bradu – 50,06%), însă tendința de evoluție este una descendentă. Situația se menține asemeni anului 2023, valorile cele mai mari fiind în proximitatea centrelor urbane și scăzând pe măsură ce se îndepărtează de acestea. În general, localitățile cu rate ridicate ale imigrației se grupează mai mult sau mai puțin circular în jurul municipiului Pitești (Băbana, Bascov, Mărăcineni, Albota), reflectând așadar în bună măsură fenomenul de suburbanizare.

Valorile cele mai scăzute se înregistrează în cadrul centrelor urbane, așa cum menționam, și în localitățile situate spre periferia județului. Putem remarca Stoenеști (11,76%), Cicănești (11,02%), Slobozia (10,52%), Rucăr (10,14%). Cu toate acestea, rata imigrației prezintă valori relativ ridicate, peste 10% în majoritatea unităților administrativ-teritoriale din județul Argeș.

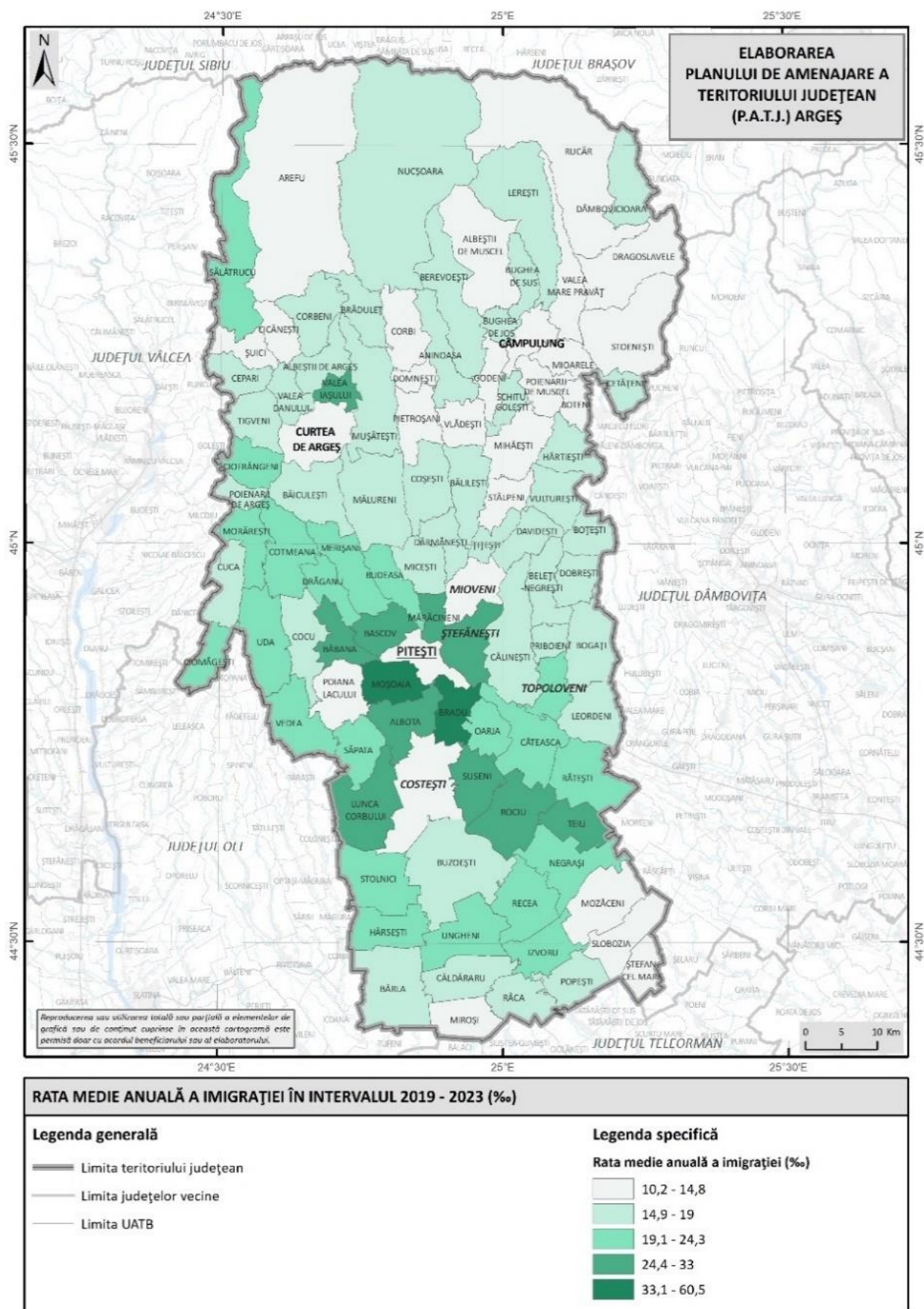

Fig. 2.33 RATA MEDIE ANUALĂ A IMIGRAȚIEI LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 2019-2023

Sursă: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

2.17 Numărul de plecări cu domiciliul din județul Argeș. Rata emigrației

Asemenea numărului de stabiliri cu domiciliul în județul Argeș, numărul de plecări cu domiciliul din județul Argeș a scos în evidență o tendință generală de evoluție ascendentă în perioada analizată. În anii 1990-2000 valorile au fost scăzute în comparație cu perioada de după anii 2000. Anul 1992 surprinde un număr de 8835 emigranți, pe când anul 2000 s-a înregistrat cea mai redusă valoare și anume 7292. Începând cu anul 2006, numărul acestora începe să crească considerabil, depășind 10000 cu ușurință, anul 2010 înregistrând valoarea maximă a emigranților și anume 14991. Trebuie precizat însă că o anumită parte din aceste persoane au emigrat tot în județul Argeș, deci acest trend crescător trebuie pus în bună măsură pe seama procesului de suburbanizare. În perioada pandemiei, ca și în cazul imigrației, s-a înregistrat o creștere constantă, ajungând în anul 2023 la o valoare de 12948 emigranți.

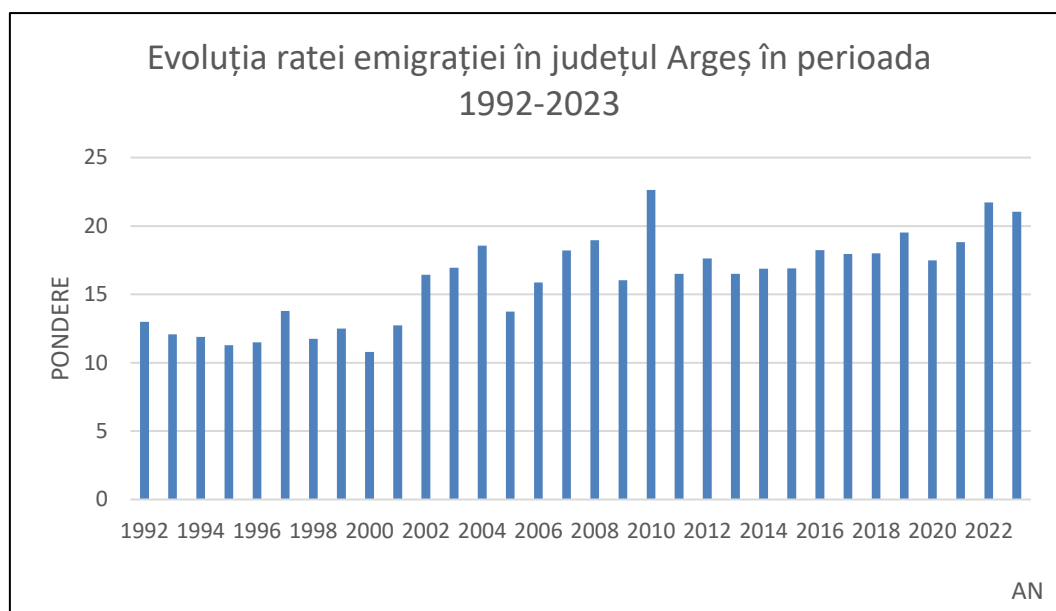

Fig. 2.34 EVOLUȚIA RATEI EMIGRAȚIEI ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1992-2023
Sursă: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

Rata emigrației reprezintă raportul dintre numărul persoanelor plecate cu domiciliul din județul Argeș într-un an și numărul total de locuitori din acel an, și se exprimă la 1000 de locuitori. La fel ca și în cazul ratei imigrației, rata emigrației s-a analizat pentru perioada 1992-2023.

La fel ca și în cazul imigrației, rata emigrației (fig. 2.34) a ajuns să depășească rata mortalității, mai ales după anul 2002, când valoarea ratei emigrației a depășit constant 12%, ajungându-se până la 22,63% în anul 2010. Evoluția sa a fost similară cu cea a numărului de persoane plecate cu domiciliul din județul Argeș. La începutul anilor 2000, valorile sunt reduse, cea mai mică fiind în anul 2000 (10,79%). După anii 2000 tendința este una ușor ascendentă cu fluctuații în anumiți ani. Comparativ cu rata imigrației, se observă că rata emigrației a înregistrat

valori mai ridicate, de unde rezultă un spor migratoriu negativ la nivelul județului Argeș. Fenomenul de suburbanizare a avut și are însă un rol foarte important în creșterea ratei emigrației (și a imigrației), fiind vorba de o migrație internă, în interiorul județului, astfel că valorile probabil vor mai crește și în viitorul apropiat, în măsura în care acest fenomen va continua.

În profil teritorial, s-a realizat o analiză atât a valorilor ratei emigrației în ultimul an pentru care există date disponibile, 2023, cât și a valorilor medii anuale ale ratei emigrației din ultimii cinci ani (2019-2023).

În anul 2023, valorile cele mai ridicate ale ratei emigrației (fig. 2.35) se înregistrează în regiunea Podișului Getic și la contactul acestuia cu câmpia sau cu Subcarpații, unde întâlnim și o parte din orașele județului Argeș (municipiul Pitești – 25,47‰; Mioveni- 24,71‰; Ștefănești- 23,87‰; Curtea de Argeș- 22,56‰; Topoloveni- 21,20‰). În cazul centrelor urbane putem explica rata mare a emigrației prin deplasarea către periferie a populației, intervenind din nou fenomenul de suburbanizare. De asemenea, rate ridicate ale emigrației s-au înregistrat și în comune precum Boțești (27,80‰), Morărești (27,72‰), Ciomăgești (26,97‰), Poienarii de Argeș (26,69‰), Râca (25,83‰), Cuca (25,14‰), Săpata (24,70‰). În aceste cazuri, migrația o putem pune pe seama faptului că populația migrează spre exterior din considerente profesionale, din cauza lipsei de oportunități, lucru dovedit și de ponderea redusă a populației masculine.

Valorile minime se înregistrează în comunele din partea central-nordică și nord-estică (Rucăr-12,77‰; Stoenеști-12,33‰; Dâmbovicioara- 10,77‰; Cicănești- 10,67‰; Vulturești- 9,60‰; Brăduleț- 9,31‰) unde populația de vârstă activă este într-un număr redus. Mai mult decât atât, în aceste regiuni, unele izolate fiind ca urmare a reliefului de munte sau subcarpatic unde s-au dezvoltat, predomină populația vârstnică care, din considerente medicale și tradiționale, migrează mai puțin.

Pentru a putea analiza o imagine mai de ansamblu a ratei emigrației în ultima perioadă, s-a analizat rata anuală medie a emigrației în ultimii cinci ani, 2019-2023.

Analiza reflectă o situație diferită la nivelul ultimilor cinci ani (fig. 2.36). Astfel, cele mai ridicate rate ale emigrației sunt înregistrate în partea vestică, centrală și sudică. Amintim în acest context localități precum Sălătrucu (27,40‰), Morărești (27,05‰), Poienarii de Argeș (25,74‰), Ciomăgești (24,50‰), Cuca (23,67‰), la care se adaugă unele centre urbane (Pitești, Ștefănești, Mioveni, Topoloveni) și unități administrativ-teritoriale din regiunea Podișului Getic (Cocu, Uda, Dobrești, Țițești).

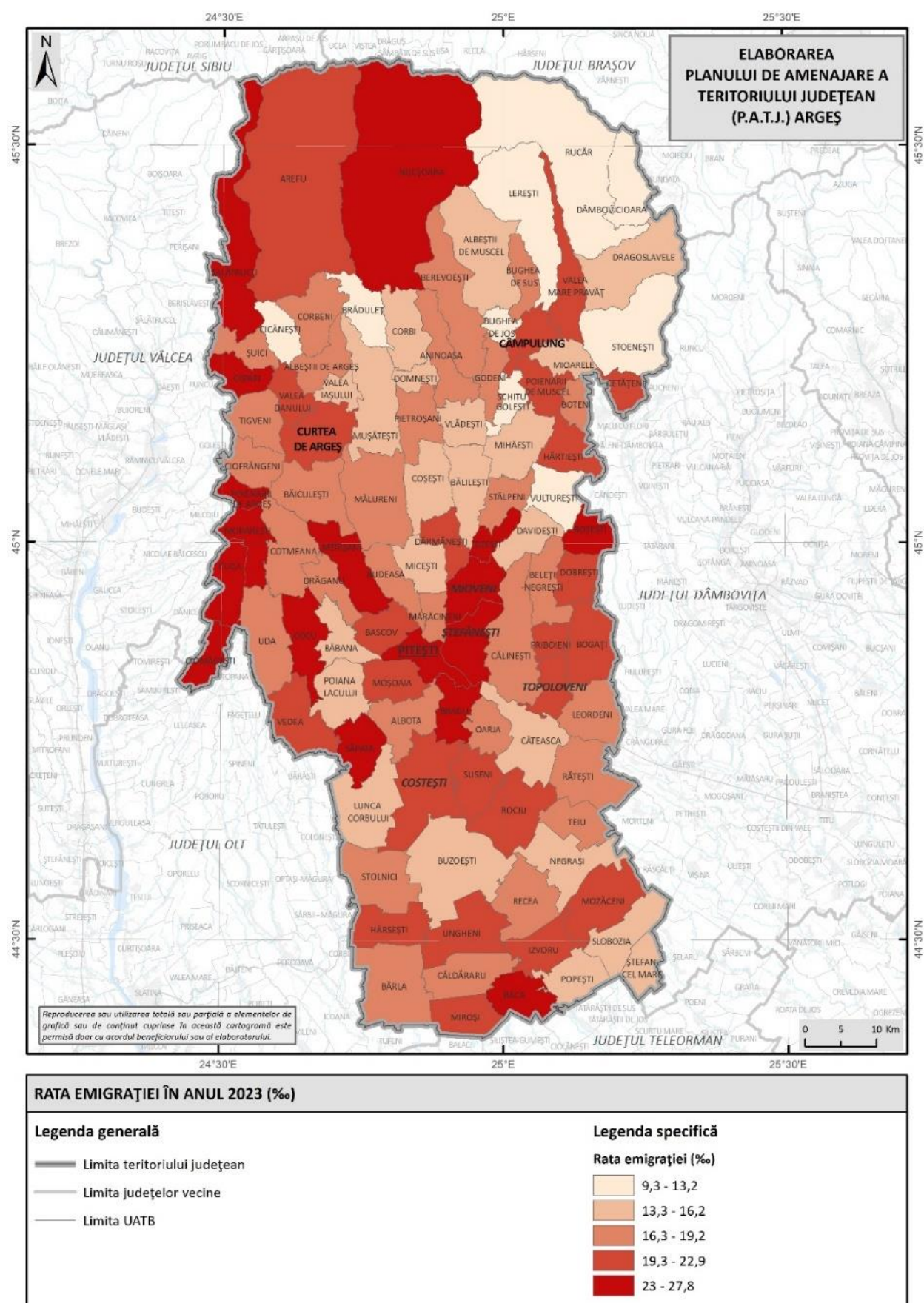

Fig. 2.35 RATA EMIGRAȚIEI LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023
Sursă: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

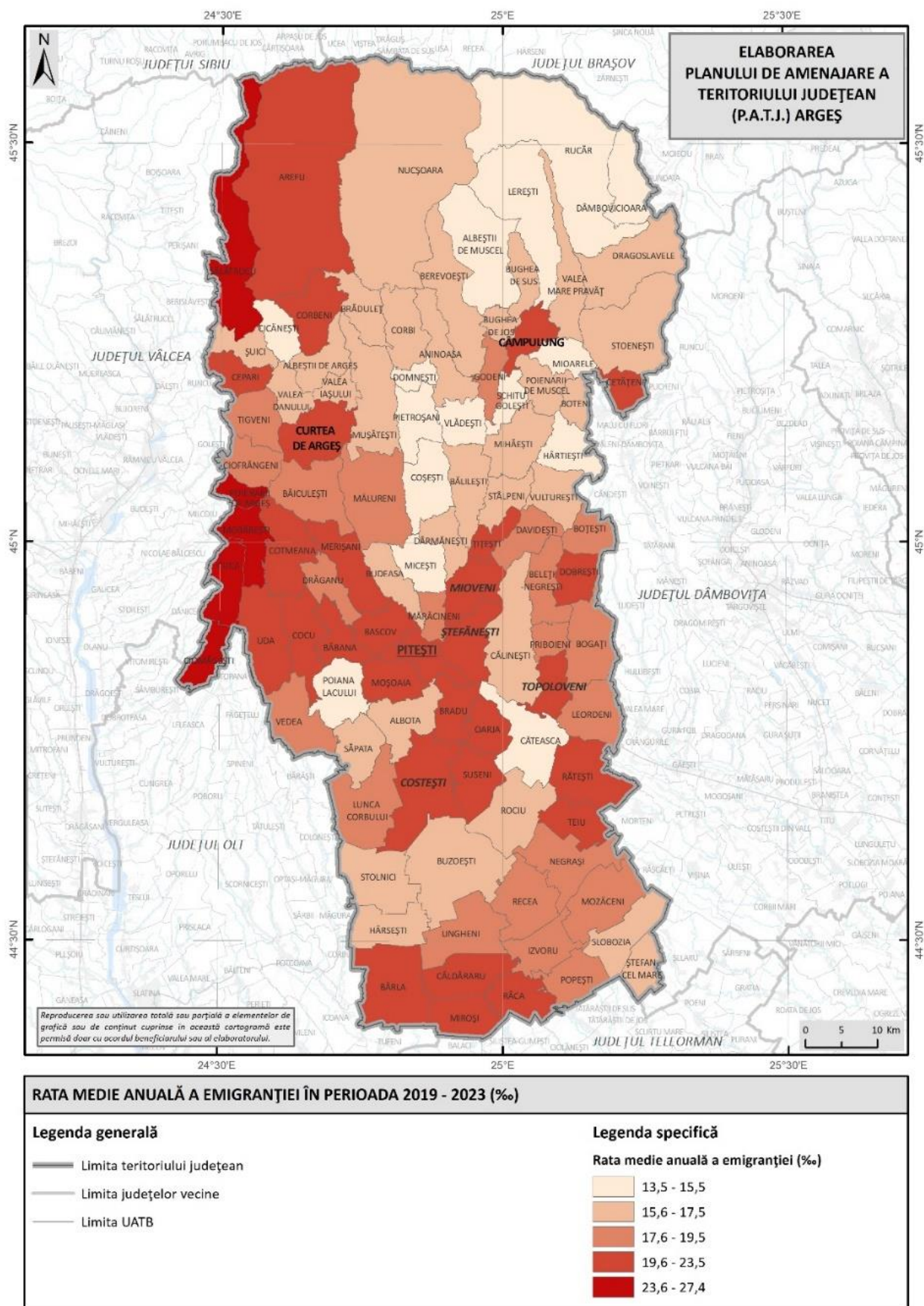

Fig. 2.36 RATA MEDIE ANUALĂ A EMIGRAȚIEI LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 2019-2023

Sursă: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

La polul opus, cele mai mici valori ale ratei emigrației le regăsim în regiunea central-nordică, nordică, estică și în unele localități din sud: Hârtiești (13,51), Cicănești (13,88‰), Poiana Lacului (14,06‰), Rucăr (14,16‰), Coșești (14,41‰), Micești (14,55‰), Căteasca (15‰). Motivele acestor valori au fost reamintite mai sus, însă, așa cum se menționase, se are în vedere ponderea redusă a populației tinere și de adulți tineri, și ponderea mai ridicată a celei vârstnice, mai puțin predispusă la emigrație.

2.18 Mișcarea naturală. Sporul natural

Sporul natural rezultă din diferența dintre numărul total de nou născuți și cel de decedați într-un an. Rata sporului natural se calculează prin raportarea acestei diferențe la numărul total de locuitori și se exprimă la 1000 de locuitori.

În județul Argeș, rata sporului natural (Fig. 2.37) a cunoscut o evoluție preponderent descendentă, de la valori pozitive la începutul primilor trei ani de analiză (1992, 1993, 1994) la valori negative după 1995.

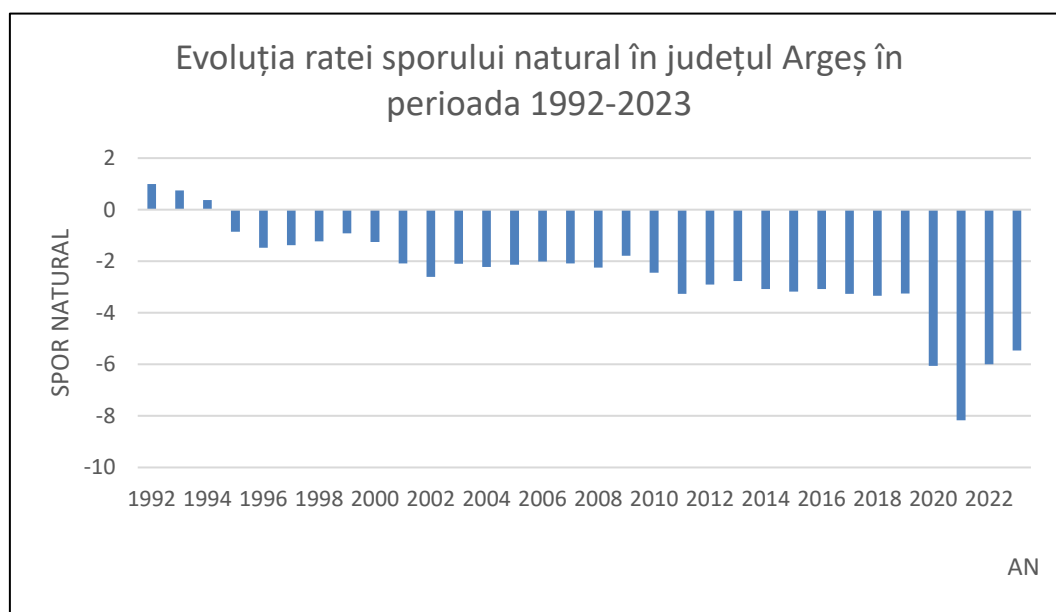

Fig. 2.37 EVOLUȚIA RATEI SPORULUI NATURAL ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1992-2023
Sursă: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

Evoluția ratei sporului natural este un rezultat direct al evoluției ratei natalității și a ratei mortalității. În județul Argeș, la fel ca și în restul țării, rata natalității a suferit un declin semnificativ începând din anii 1990. În contextul în care rata mortalității nu a avut variații mari, ea prezentând o tendință ușor ascendentă de-a lungul perioadei de analiză, rata sporului natural a scăzut aproape direct proporțional cu rata natalității, cel puțin până în anul 2019. Astfel, rata sporului natural a avut valoarea maximă, 0,99‰, în 1992, primul an al perioadei analizate. Se

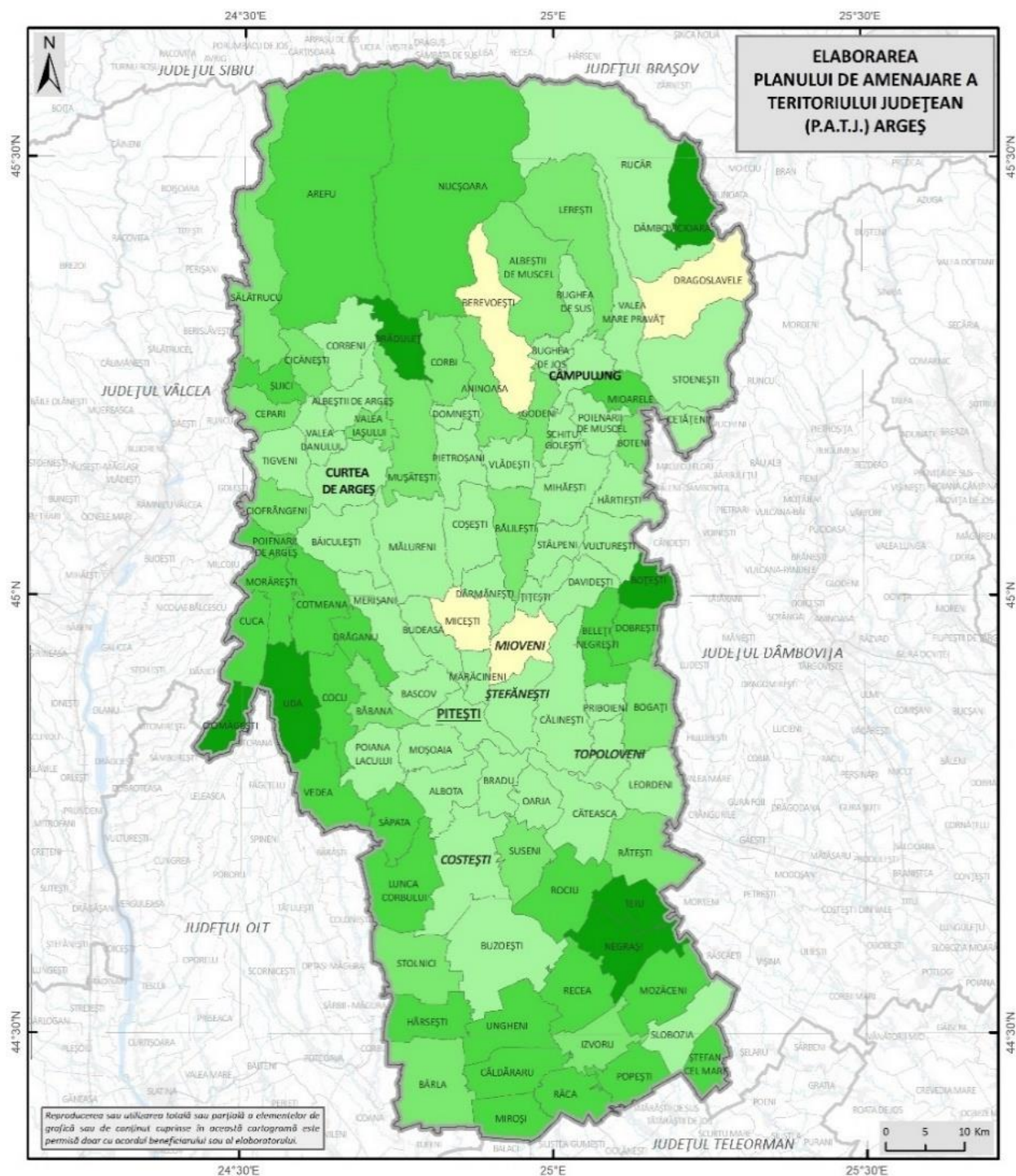
poate presupune, cu o destulă certitudine, că valorile ratei sporului natural anterioare anului 1992 au fost și mai ridicate, date fiind valorile mai ridicate ale ratei natalității. În anul 1995, rata sporului natural a avut pentru prima dată o valoare negativă, -0,85‰. Începând cu acest an, valorile negative s-au menținut de-a lungul tuturor anilor supuși studiului, fără a mai înregistra vreă valoare pozitivă, ajungându-se în anul 2021 la o valoare de -8,17‰. După anul 2021, valorile au început ușor să mai crească, în anul 2023 fiind un spor natural de -5,46‰.

Ca urmare a pandemiei de coronavirus, rata mortalității a crescut pentru prima dată mai semnificativ în anii 2020 și mai ales 2021, ceea ce a determinat o scădere bruscă a ratei sporului natural de la -3,25‰ în 2019 la -6,06‰ în 2020 și -8,17‰ în 2021, când de altfel s-a atins valoarea minimă a ratei sporului natural pentru toată perioada analizată.

În profil teritorial, rata sporului natural a fost analizată atât la nivelul anului 2023, ultimul pentru care există date disponibile, cât și ca valoare medie anuală pentru ultimii cinci ani (2019-2023).

Astfel, în anul 2023 (fig. 2.38), chiar și în condiții post-pandemice, se constată prezența unor valori pozitive ale ratei sporului natural în doar trei comune din județul Argeș: Dragoslavele (2,72‰) unde s-a înregistrat și valoarea maximă, Berevoești (1,30‰) și Micești (0,34‰). Singurul oraș cu o rată pozitivă a sporului natural în anul 2023 a fost Mioveni (0,05‰), despre care se poate presupune că a cunoscut o ușoară revitalizare și o rejuvenare recentă ca urmare a fenomenului de suburbanizare, respectiv de emigrație a unei părți din populația tânără din municipiul Pitești spre zona periurbană. De asemenea, mai putem adăuga și prezența unui anumit procent din populația romă (0,15%) care, prin natalitatea tradițional ridicată contribuie la o creștere numerică a populației.

Majoritatea unităților administrativ-teritoriale din județul Argeș au înregistrat însă valori negative ale ratei sporului natural în anul 2023, cu un minim în comuna Boțești (-18,38‰) unde procesul de îmbătrânire demografică este accentuat, rezultând o rată ridicată a mortalității, și o rată scăzută a natalității. Situații similare, s-au înregistrat și în mai multe comune din regiunea sudică, de câmpie: Râca (-9,26‰), Săpata (-9,30‰), Rociu (-9,93‰), Negrași (-11,41‰), Teiu (-13,50‰), dar și din aria montantă din nord, precum Dâmbovicioara (-15,77‰). Valori negative ale ratei sporului natural s-au înregistrat și în unele centre urbane, însă apropiate de 0‰: Costești (-0,62‰), Topoloveni (-0,27‰), Câmpulung (-0,25‰), Curtea de Argeș (-0,15‰), Ștefănești (-0,12‰), Pitești (-0,02‰).

RATA SPORULUI NATURAL ÎN ANUL 2023 (%)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Rata sporului natural (%)

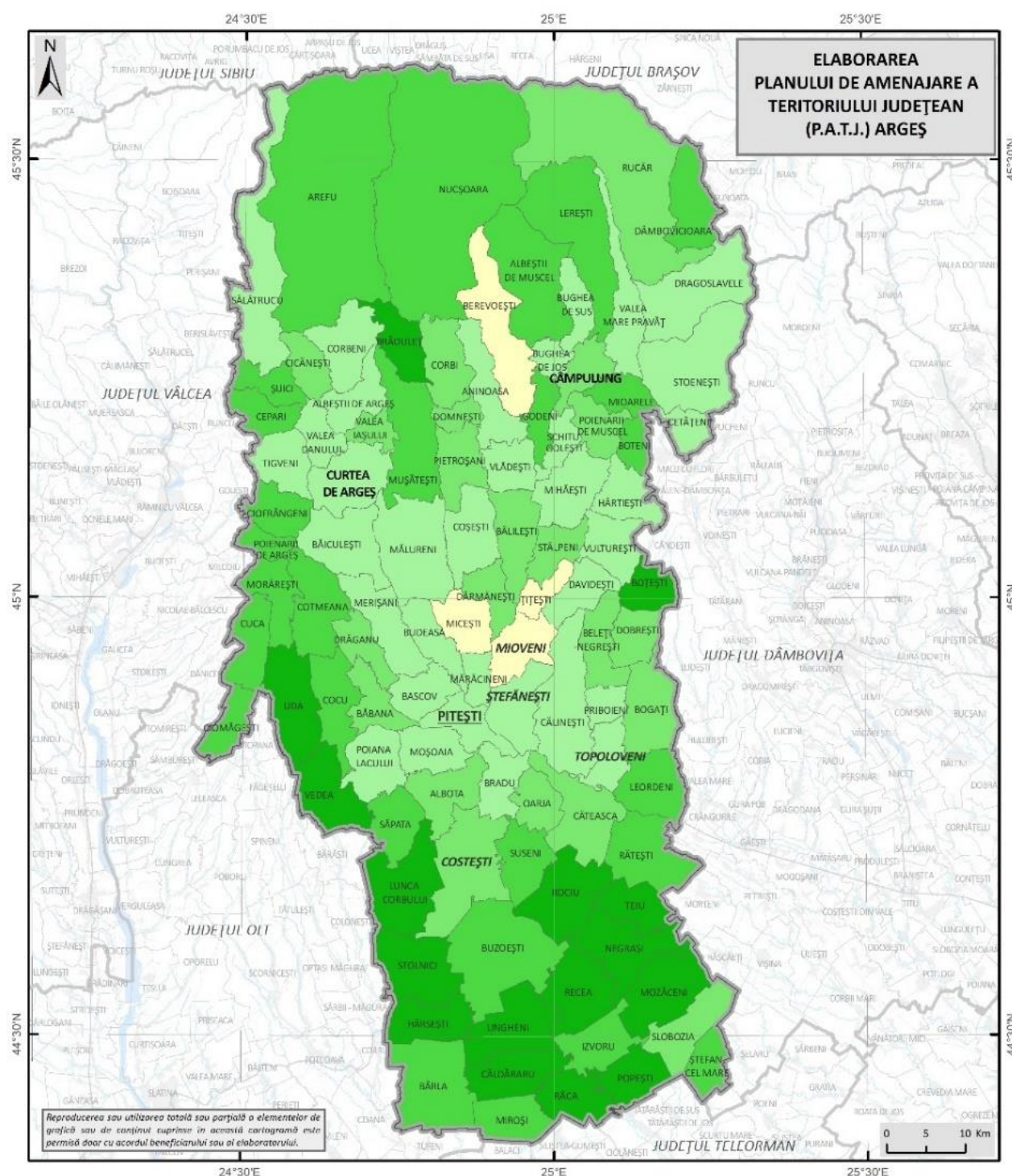
- 18,4 -- -11,4
- 11,3 -- -5,3
- 5,2 -- -2,4
- 2,3 -- 0
- 0,1 -- 2,7

Fig. 2.38 RATA SPORULUI NATURAL LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023
Sursă: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

Situația din anul 2023 este totuși una aparte, având în vedere contextul post-pandemic, motiv pentru care analiza ratei medii anuale a sporului natural pentru perioada 2019-2023 poate să ofere o imagine de ansamblu mai corectă asupra situației demografice din județ.

Astfel, pentru perioada 2019-2023 (fig. 2.39), se constată că situația este asemănătoare cu cea din 2023, în sensul în care valori pozitive ale sporului natural sunt înregistrate în patru localități, trei rurale și una urbană. Cea mai ridicată rată a sporului natural se înregistrează în comuna Țițești (3,27‰), care este urmată de orașul Mioveni, comuna Micești (0,90‰) și Berevoești (0,53‰). Centru urban cu valori pozitive se remarcă doar Mioveni (2,50‰), în restul unităților urbane valorile sunt negative, mai mult decât în anul 2023, îndepărtându-se de valoarea de 0‰: Ștefănești (-3,03‰), Topoloveni (-3,26‰), municipiul Curtea de Argeș (-4,72‰), Costești (-6,69‰), municipiul Câmpulung (-7,04‰). Aceste valori scot în evidență și oferă o idee de ansamblu cu privire la faptul că situația nu este una îngrijorătoare doar în mediul rural, ci și în mediul urban. Ponderea tinerilor și a adulților tineri nu este suficientă pentru a avea un spor natural pozitiv, iar ponderea lor în județ este în scădere. Cu atât mai mult, în această perioadă se ia în considerare și perioada de pandemie, cu valori mai ridicate ale mortalității.

Cele mai scăzute valori se înregistrează în comune din sudul județului (regiunea de câmpie), afectate puternic de fenomenul de îmbătrânire demografică: Ungheni (-26,22‰); Rociu, Teiu, Negrași cu o valoare de 22‰; Râca (21‰); Lunca Corbului, Căldăraru, Hârsești cu valori de 19‰; Popești, Mozăceni, Stolnici cu valori de 18‰; Recea (17,13‰). Valori foarte scăzute ale ratei sporului natural se mai înregistrează și în comune din aria montană: Dâmbovicioara, Arefu, Lerești. Și municipiul Pitești se situează în zona valorilor negative, cu o rată a sporului natural de -3,35‰, fapt care se explică printr-o rată scăzută a natalității și una destul de ridicată a mortalității în perioada analizată.

RATA SPORULUI NATURAL ÎN PERIOADA 2019 - 2023 (%)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Rata sporului natural (%)

- 26,2 - -16,9
- 16,8 - -11,4
- 11,3 - -6,7
- 6,6 - 0
- 0,1 - 3,3

Fig. 2.39 RATA MEDIE ANUALĂ A SPORULUI NATURAL LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 2019-2023

Sursă: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

2.19 Mișcarea migratorie. Sporul migratoriu

Sporul migratoriu rezultă din diferența dintre numărul total de persoane stabilite cu domiciliul și numărul total de persoane plecate cu domiciliul într-un an. Rata sporului migratoriu reprezintă raportul dintre această diferență și numărul total de locuitori din acel an, și se exprimă în promile (la 1000 de locuitori). În societatea actuală, sporul migratoriu a ajuns să dețină o importanță aproape la fel de mare ca cea a sporului natural, iar uneori valorile sporului migratoriu depășesc, în ansamblu, pe cele ale sporului natural, având astfel o contribuție decisivă la potențialul demografic al unei regiuni sau al unui județ. În cazul județului Argeș (Fig. 2.40) situația nu este una optimistă, întrucât valorile sporului migratoriu sunt în mod constant negative, cu mici excepții, precum anii 1992, 1993, 2007, 2008 și 2009.

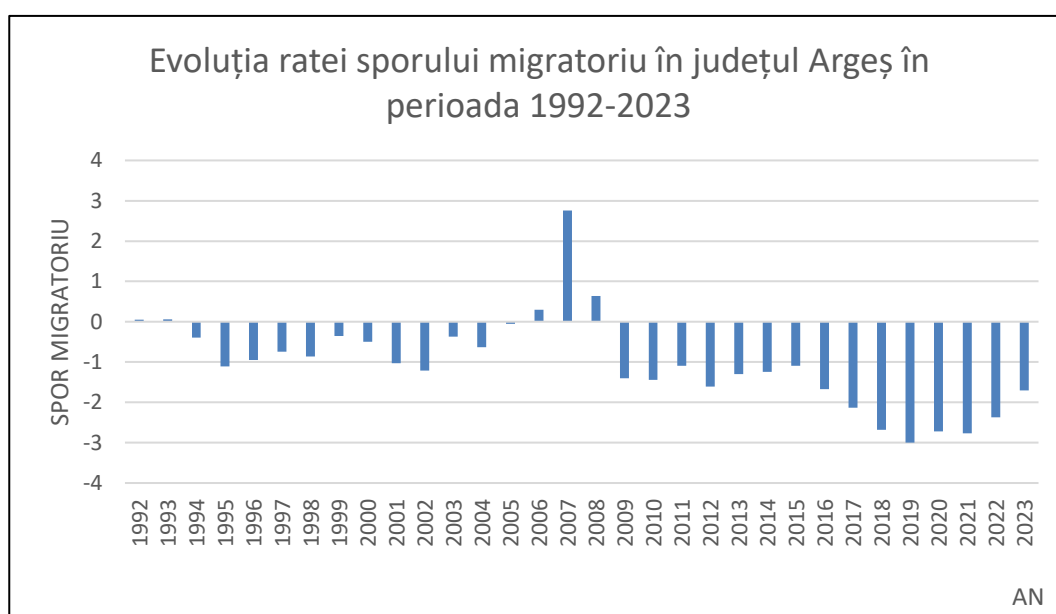

Fig. 2.40 EVOLUȚIA RATEI SPORULUI MIGRATORIU ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1992-2023
Sursă: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

Rata sporului migratoriu a evoluat în aproape același sens cu rata sporului natural, astfel încât cele două au determinat o tendință descendentă a populației din județul Argeș.

La începutul anilor 1990 valorile au fost apropiate de 0‰, însă începând cu anul 1994 valorile au ajuns deja negative și s-au menținut așa pentru o bună perioadă de timp, până în anul 2005. Din anul 2006 valorile au devenit pozitive, maxima înregistrată fiind în anul 2007 (2,76‰). Valoarea se mai menține pozitivă și în anul 2008 (0,64‰), după care, din anul 2009 se revine din nou la un spor migratoriu negativ. Chiar dacă valorile sunt negative, fluctuații tot apar, surprinzându-se momente cu minime: 2012 (-1,61‰), 2019 (-3‰) când de altfel a fost valoarea

minimă a perioadei studiate. După 2019, tendința este ușor ascendentă, tendință care se menține și în anul 2023.

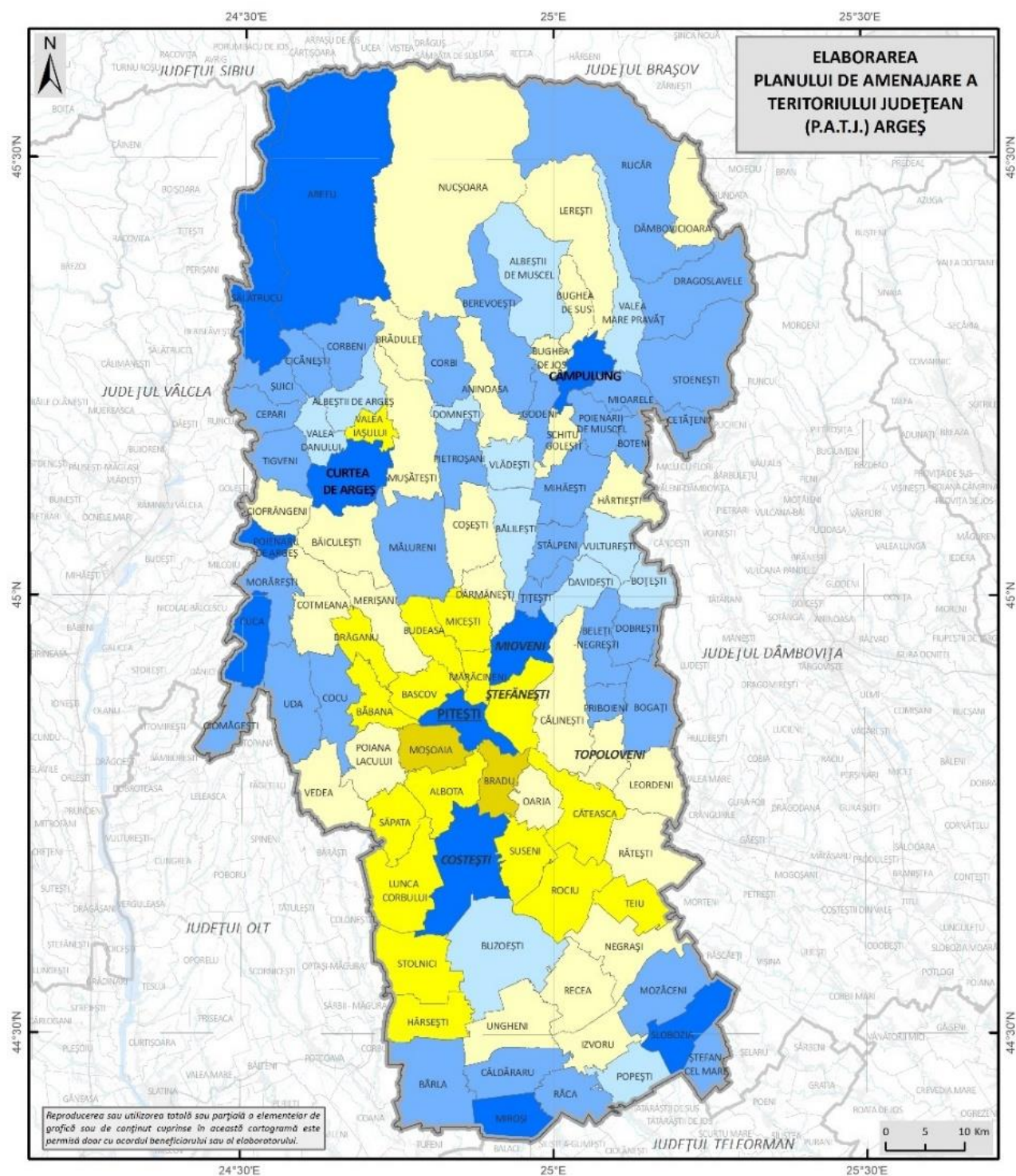
Tendința ușor ascendentă din ultimii ani se datorează unei rate a imigrației ceva mai ridicate decât în alți ani.

La nivel de unități administrativ-teritoriale de bază, analiza s-a realizat, ca și la ceilalți indicatori, pentru ultimul an pentru care există date disponibile (2023), dar și pentru media ultimilor cinci ani (2019-2023).

Cu toate că, în perioada 1992-2023 sporul migratoriu a fost predominant unul negativ, se observă că, la nivelul anului 2023, analizând la nivel de unitate administrativ teritorială, sunt destule areale unde totuși acesta înregistrează și valori pozitive, cu valori maxime atât în nord, în aria montană (Dâmbovicioara 20,07‰), cât și sud, la câmpie (Teiu 22,03‰) (fig. 2.41). În rest, marea majoritate prezintă valori sub 9‰. În aceste cazuri, migrația ar putea fi pusă pe seama tot a populației județului Argeș, care s-a deplasat dinspre mediul urban spre cel rural mai ales în context pandemic și postpandemic, când fenomenul de periurbanizare s-a intensificat. Astfel, valori ridicate ale sporului migratoriu se mai înregistrează și în comune precum Valea Iașului, Moșoaia, Băbana, Albota situate în apropiere de spațiul urban. În aceste cazuri, populația a migrat înspre spațiul aflat în proximitatea orașelor.

Pe de altă parte, valorile negative caracterizează mari întinderi ale județului, cu minima în comuna Râca (-12,74‰) din Câmpia Găvanu-Burdea, unde majoritatea comunelor au înregistrat valori negative. Valori foarte scăzute ale ratei sporului migratoriu s-au mai înregistrat și în alte comune din aria montană și la contactul cu Subcarpații (Arefu, Dragoslavele, Sălătrucu) și Podișul Getic sau Subcarpații Getici (Cuca, Boteni, Boțești, Priboieni, Șuici, Vlădești). Majoritatea centrelor urbane, inclusiv municipiile Câmpulung și Pitești, prezintă valori negative ale ratei sporului migratoriu.

Cu toate acestea, se poate afirma că anul 2023, fiind un an post-pandemic, nu este unul foarte reprezentativ pentru rata sporului migratoriu. În acest sens, s-a analizat rata medie anuală a sporului migratoriu din ultimii cinci ani (2019-2023), care a furnizat rezultate mai relevante.

RATA SPORULUI MIGRATORIU ÎN PERIOADA 2019 - 2023 (‰)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Rata sporului migratoriu (‰)

- 9,6 - -5,8
- 5,7 - -1,6
- 1,5 - 0
- 0,1 - 3,5
- 3,6 - 16,8
- 16,9 - 40,3

Fig. 2.42 RATA MEDIE ANUALĂ A SPORULUI MIGRATORIU LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 2019-2023

Sursă: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

Astfel, valorile cele mai ridicate ale rate medii anuale a sporului migratoriu din perioada 2019-2023 se regăsesc în comunele Moșoaia (40,26‰) și Bradu (29,71‰), urmate de alte unități administrativ-teritoriale din apropierea municipiului Pitești, Curtea de Argeș și orașul Costești (Albota, Bascov, Budeasa, Valea Iașului, Lunca Corbului, Săpata, Băbana, Mărăcineni, Stolnici, Suseni, Căteasca) (fig. 2.42). Din nou, acest fapt dovedește și scoate în evidență procesul de periurbanizare, marea majoritate a comunelor menționate fiind situate spațial în apropierea unor arii urbane. Marea majoritate a comunelor cu valori mari se regăsesc la distanțe mai mari sau mai mici față de spațiile urbane, iar restul pe măsură ce se îndepărtează, scad și valorile.

O situație interesantă se remarcă în cazul valorilor scăzute, întrucât cele mai mici valori se înregistrează la nivelul unor centre urbane importante ale județului Argeș: municipiul Câmpulung (-9,60‰), unde se înregistrează și valoarea minimă, orașul Mioveni (-9,51‰), municipiul Pitești (-8,13‰), orașul Costești (-7,69‰), municipiul Curtea de Argeș (-7,49‰). Valori mici se mai regăsesc în sud, în aria de câmpie, dar și în vest și nord unde indicele de îmbătrânire este mare: Cuca, Arefu, Poienarii de Argeș, Miroși, Slobozia, Căldăraru, Ciomăgești.

2.20 Sporul demografic total

Sporul demografic total rezultă din însumarea valorilor sporului natural și ale sporului migratoriu într-un anumit an. Rata sporului total rezultă din însumarea celor două rate, ale sporului natural și sporului migratoriu, raportând astfel valorile absolute ale sporului total la numărul total de locuitori. Rata sporului total se exprimă la 1000 de locuitori.

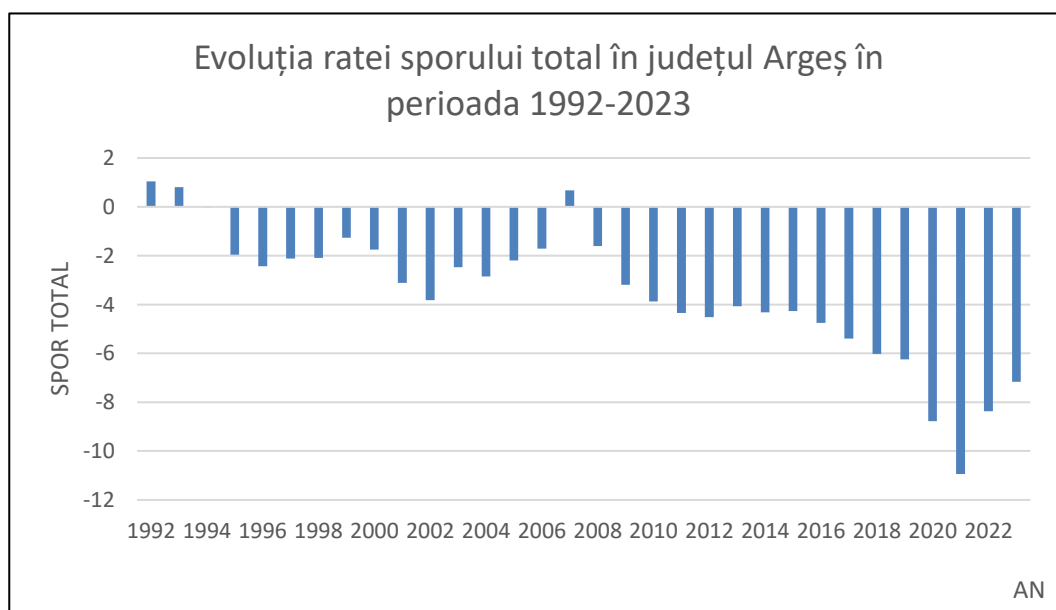

Fig. 2.43 EVOLUȚIA RATEI SPORULUI TOTAL ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1992-2023
Sursă: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

Evoluția ratei sporului total în județul Argeș (fig. 2.43) a cunoscut fluctuații importante în ultimele decenii. Scăderea sporului natural începând cu anul 1995 s-a suprapus cu un spor migratoriu negativ, mai ales ca urmare a migrației externe, ceea ce a determinat valori negative ale sporului total. Valorile ratei sporului total s-au menținut în general pozitive în primii doi ani (1992, 1993), însă, ulterior valorile se mențin negative în mod constant, excepție făcând anul 2007 când, se înregistrează puțin peste 0‰ și anume 0,68‰. Minima înregistrată a fost în anul 2021, când s-a înregistrat o valoare de -10,94‰.

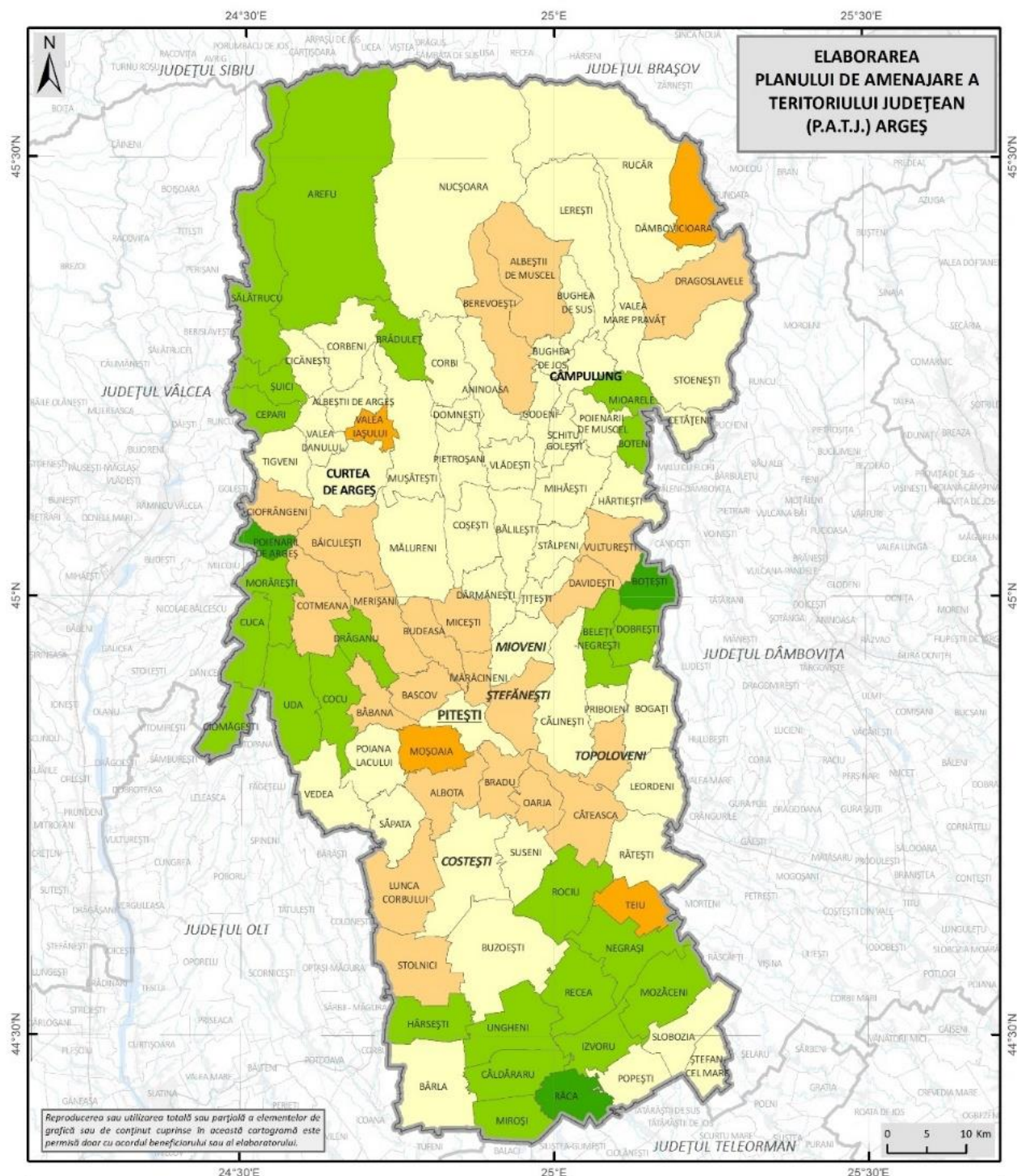
Cu mici excepții, rata sporului total a fost una descendentă, valorile fiind negative în aproape toți anii, suferind ușoare fluctuații cu momente de minim în 1996, 2002, 2012 și 2021. După acest an, valorile cresc ușor, de la valoarea de -10,94‰ în 2021 la cea de -7,16‰ în 2023, însă sunt tot negative.

La nivelul județului Argeș se evidențiază astfel o scădere continuă a populației cauzată de un o rată redusă a natalității, influențată de fertilitatea scăzută și numărul redus de tineri și de imigranți, în contrast cu o rată mai ridicată a mortalității, influențată de numărul mare al populației vârstnice, la care se adaugă emigrația. Toate acestea generează inevitabil și o accelerare a fenomenului de îmbătrânire demografică.

În profil teritorial, rata sporului total a fost analizată atât pentru valorile din anul 2023, cât și pentru media ultimilor cinci ani (2019-2023).

În anul 2023 (fig. 2.44), cele mai ridicate valori ale sporului total s-au înregistrat în comuna Teiu (8,53‰), din Câmpia Înaltă a Piteștilor, precum și în zona periurbană a municipiului Pitești, mai exact în comunele Moșoaia (6,49‰), Albota, Bradu, Băbana, Oarja, Mărăcineni, Budeasa, sau în zona periurbană a municipiului Curtea de Argeș - comuna Valea Iașului (5,94‰). La acestea se adaugă și unele comune din Podișul Getic (Cotmeana, Vulturești). Dintre centrele urbane, o valoare pozitivă a ratei sporului total s-a înregistrat în orașele Ștefănești și Topoloveni.

Majoritatea unităților administrativ-teritoriale s-au caracterizat prin valori negative ale sporului total în anul 2023. Cele mai scăzute valori s-au înregistrat în comunele de la periferia județului, cu un minim absolut la Boțești (-24,81‰), în Piemontul Căndești, de departe cea mai scăzută valoare. Alte localități cu valori foarte scăzute ale ratei sporului total în 2023 sunt localizate în Câmpia Găvanu-Burdea (Râca, Miroși, Căldăraru, Mozăceni, Hârsești, Ungheni). Majoritatea centrelor urbane au înregistrat valori negative ale ratei sporului total în 2023, cea mai scăzută fiind în orașul Costești (-1,09‰).

RATA SPORULUI TOTAL ÎN ANUL 2023 (‰)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Rata sporului total (‰)

- -24,8 - -21
- -20,9 - -4,8
- -4,7 - 0
- 0,1 - 3,9
- 4 - 8,5

Fig. 2.44 RATA SPORULUI TOTAL LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023

Sursă: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

Deoarece anul 2023 a fost un an de după pandemie, când aceasta încă mai influența societatea din multe perspective, chiar și din perspectivă demografică, o analiză cu rezultate mai relevante s-a realizat pentru valoarea medie anuală a sporului total din perioada anilor 2019-2023.

În această perioadă (fig. 2.45), valorile cele mai ridicate ale ratei sporului total s-au înregistrat în unități administrativ-teritoriale precum: Moșoaia (38,30‰), Bradu (28,08‰), Ștefănești (8,15‰), Albota (7,66‰), comune sau orașe din partea centrală a județului, apropiate de municipiul Pitești, și care au beneficiat de procesul de periurbanizare. În toate aceste localități, rata ridicată a sporului total se explică fie printr-o rată ridicată a sporului natural, fie printr-o rată ridicată a sporului migratoriu, fie ambele. Cu toate că mai sunt localități în care se înregistrează valori pozitive, puține la număr, situația în care se află județul Argeș din punct de vedere socio-demografic este, în ansamblu, una îngrijorătoare.

Astfel, valori negative ale ratei sporului total sunt mult mai obișnuite și se regăsesc practic în toate regiunile județului, în ponderi variate. Valoarea minimă, -27,88‰, se înregistrează în comuna Uda din Piemontul Cotmeana. Valori foarte scăzute ale ratei sporului total se mai înregistrează în unele comune tot din regiunea sudică, de câmpie (Teiu, Negrași, Râca, Hârsești, Popești, Căldăraru, Mozăceni, Miroși) și din nord, în aria montantă și subcarpatică (Lerești, Arefu, Mioarele, Șuici). Majoritatea centrelor urbane prezintă de asemenea valori negative ale sporului total, cu un minim în municipiul Câmpulung (-16,65‰), urmat de orașul Costești (-14,38‰) și municipiul Curtea de Argeș (-12,21‰). Municipiul Pitești se află în aceeași situație, cu o rată a sporului total de -11,48‰.

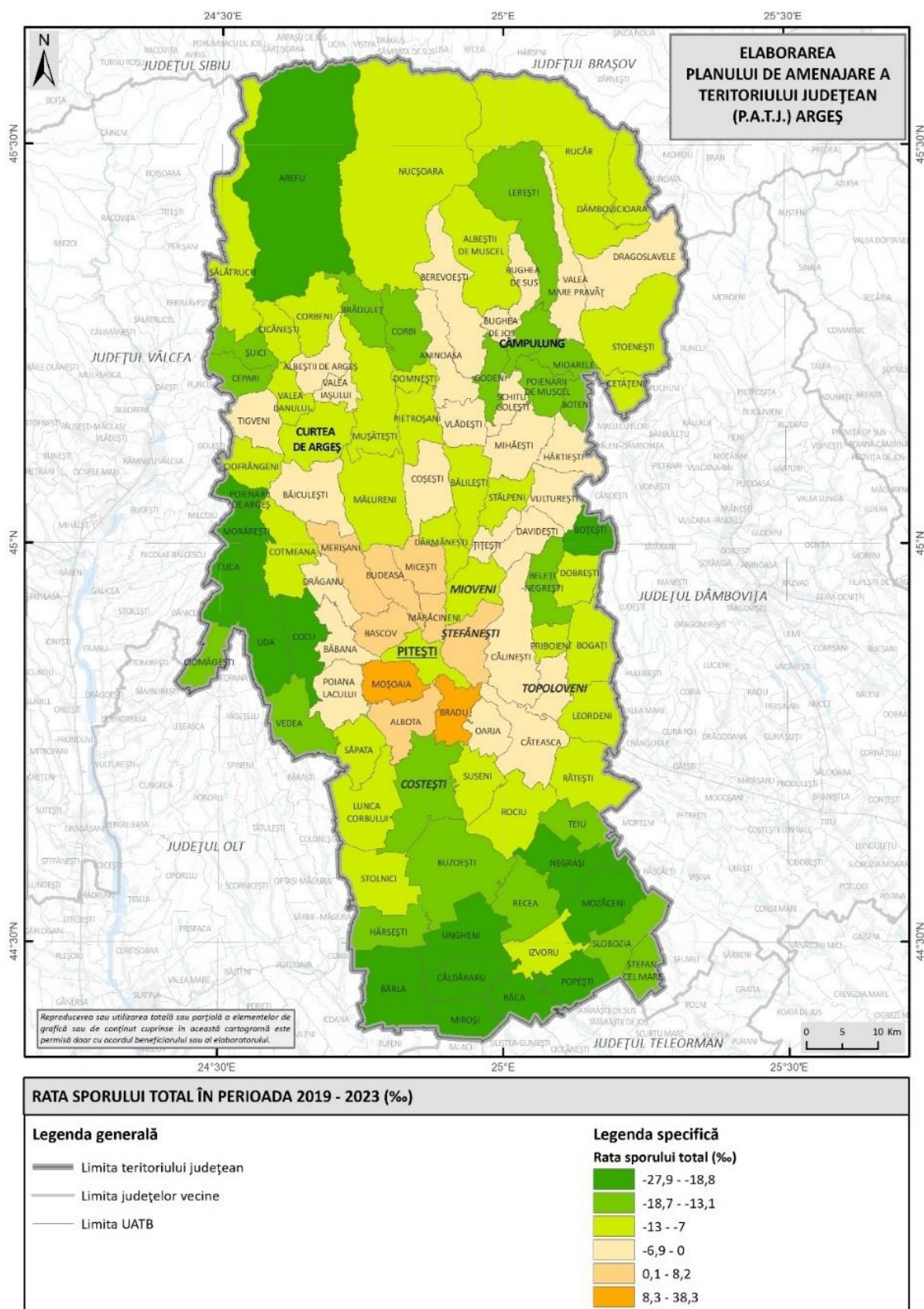

Fig. 2.45 RATA MEDIE ANUALĂ A SPORULUI TOTAL LA NIVEL DE UAT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 2019-2023

Sursă: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

2.21 Analiza zonelor/ localităților cu fenomene de depopulare datorită sporului migratoriu și natural negativ

Începând cu perioada de după anul 1990, județul Argeș (la fel ca și întreaga țară) a început să se confrunte din punct de vedere socio-demografic cu numeroase situații dificile. Cel mai vizibil din acest considerent este fenomenul de îmbătrânire demografică care, în cele multe cazuri se soldează cu o depopulare la nivelul anumitor areale.

În județul Argeș, populația a început să scadă începând cu anii 1990. Tendința sa descendentă a fost influențată de anumiți indicatori precum natalitatea tot mai scăzută, mortalitate constantă, la care s-ar mai putea adăuga migrația externă.

Conform celor analizate mai sus, atât din perspectivă numerică cât și grafică, se poate ajunge la concluzia că acest județ se confruntă în continuare cu un declin demografic, care ar putea conduce la depopulare.

Sporul natural și sporul migratoriu au prezentat de-a lungul perioadei analizate valori negative în mod constant cu unele mici excepții.

Cea mai mare parte a județului se confruntă cu un spor natural negativ, însă se evidențiază anumite regiuni, unde valorile negative au fost și mai pronunțate. Astfel, valori negative accentuate se remarcă în partea sudică, de câmpie, cu localități precum: Stolnici, Hârsești, Ungheni, Negrași, Teiu, Râca, Bârla, Căldăraru, Popești, Mozăceni, Recea, Rociu; în cea vestică (Piemontul Cotmeana), unde sunt situate comunele Uda, Lunca Corbului și Vedea; respectiv în cea nordică, montană și subcarpatică, unde sunt comune precum Arefu, Nucșoara, Brăduleț. În primă instanță, cauza o reprezintă natalitatea scăzută și mortalitatea ridicată. Natalitatea scăzută putem să o punem pe seama faptului că populația tânără de vârstă fertilă preferă să migreze în arealele urbane sau periurbane, respectiv în spațiul internațional, și atunci, inevitabil că aceste areale sunt supuse riscului de scădere a populației. Mai mult, ponderi ceva mai ridicate înregistrează populația masculină, mai predispusă la migrație, iar în teritoriu rămâne populația mai vârstnică, predominant feminină. Speranța de viață fiind tot mai mare, se poate vorbi de o pondere tot mai ridicată a vârstnicilor, rezultând și o rată a mortalității mai ridicată. Odată cu înaintarea în vârstă riscul de apariție a bolilor este mai mare ceea ce înseamnă că și riscul de deces este mai mare. Dacă analizăm și din perspectiva nupțialității și divorțialității, județul Argeș fluctuează. În conformitate cu datele oferite de Institutul Național de Statistică, nupțialitatea prezintă o tendință descendentă în perioada 1990-2023. În general, natalitatea tinde să fie influențată și de nupțialitate. Cu cât nupțialitatea este mare, la fel și natalitatea, în caz contrar natalitatea e mai scăzută. Argeș prezintă o nupțialitate scăzută, ceea ce înseamnă că

și natalitatea este scăzută. Mai apar mici fluctuații însă irelevante. Divorțialitatea este destul de fluctuantă, nu prezintă o tendință anume, având momente de maxime și minime.

Totodată, la nivelul arealelor nordice am mai putea adăuga ca factor de influență în privința sporului natural negativ și condițiile morfologice și climatice. Fiind situate într-o regiune montană și submontană, mai greu accesibilă din cauza reliefului, a infrastructurii deficitare, a condițiilor climatice nefavorabile (iarna), o parte a populației a preferat să emigreze din dorința de a avea mai mare acces la oportunități și la utilități, astfel că în teritoriu au rămas persoane care prezintă o mai puternică legătură cu acel spațiu, de regulă persoanele vârstnice. Urmând această tendință, riscul ca anumite sate să dispară este ridicat.

În relație cu sporul natural putem aminti și sporul migratoriu, care se menține în continuare negativ la nivelul județului Argeș. Valorile negative sunt numeroase și distribuite destul de uniform în teritoriul județului, cu excepția regiunii centrale și central-sudice unde caracterul periurban este mai vizibil. Dintre comunele cu un spor migratoriu negativ, se pot enumera Slobozia, Miroși, Râca, Bârla, Cuca, Poienarii de Argeș, Arefu, Sălătrucu, Câmpulung, Rucăr, Stoenеști, Dragoslavele, Corbi, Pietroșani. Așa cum s-a menționat anterior, un spor migratoriu negativ atrage după sine un spor natural negativ. Acest spor migratoriu negativ poate fi pus pe seama faptului că populația nu are suficient acces la oportunități socio-economice, și nici la anumite utilități, în special în nord, în aria montană și Subcarpați, și nici în sud, în zona de câmpie, lucru valabil însă și pentru restul regiunilor. Dezvoltarea economico-socială insuficientă în multe domenii de activitate a făcut ca populația, în special cea tânără și adultă, să caute alte opțiuni.

Analizând toate acestea, se poate dovedi faptul că, dacă județul Argeș își menține aceeași tendință socio-demografică, riscul de depopulare, îndeosebi în mediul rural, este foarte mare. În completare, ca urmare a obținerii unor informații în baza unei cartograme interactive obținute de pe site-ul celor de la ArcGIS¹, la nivelul județului Argeș se remarcă mai multe sate depopulate. Unul dintre ele este localitatea Bădila din comuna Valea Iașului. Conform informațiilor din cadrul Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011 localitatea avea un singur locuitor la data recensământului. Localitatea are o vatră și o rețea de drumuri identificabilă pe imaginile satelitare recente și este alcătuit din gospodării părăsite. În același context, un alt sat depopulat, nu la mare distanță, este localitatea Ruginoasa, tot în comuna

1

<https://www.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=87c43203d3834d9d99bbcf693276ee97&webmap=a41da1cc1efb40e295cad10842a0c65b>

Valea Iașului. Conform informațiilor din cadrul Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011, localitatea nu avea nici un locuitor la data recensământului. La recensământul din 2021, ambele sate erau complet depopulate. Pe lângă acestea mai existau trei sate fără locuitori: Bordeieni (comuna Godeni), Aluniș (comuna Mioarele) și Bolovănești (comuna Mușătești), în vreme ce satul Dumbrava (comuna Bogați) avea un singur locuitor.

2.22 Analiza zonelor/ localităților cu fenomene accentuate de îmbătrânire demografică a populației

În urma analizei populației județului Argeș din perspectivă socio-demografică, concluzia la care s-a ajuns este aceea că fenomenul de îmbătrânire demografică crește constant și acaparează pe deplin spațiul județului. Pe baza valorilor identificate și a cartogramelor realizate, fenomenul de îmbătrânire demografică se concentrează în două mari regiuni, regiunea sudică, de câmpie (Rociu, Negrași, Ungheni, Miroși, Căldăraru, Hârsești, Bârla, Stolnici, Buzoești, Teiu) și cea vestică, a Piemontului Cotmeana (Vedea, Uda, Morărești, Ciomăgești), la care se adaugă și unele comune din partea de nord a județului (Dâmbovicioara, Lerești, Brăduleț, Șuici, Cepari).

Ponderea ridicată a populației vârstnice (65 ani și peste) este influențată de rata scăzută a natalității, rata emigrației și creșterea speranței de viață la naștere. Contingentul de vârstă fertilă este redus în aceste regiuni, iar populația regăsită în teritoriu este preponderent cea născută înainte de 1990. Perioada anilor 1950-1960 când a avut loc și explozia demografică postbelică a asigurat o bună parte din cohortele demografice care azi prezintă o vârstă înaintată sau urmează să intre în categoria persoanelor vârstnice. O parte din populația adultă și tânără a migrat spre arealul urban, alte județe sau în afara țării, așa explicându-se ponderea mare de vârstnici. Mortalitatea este tot mai mare ca urmare a gradului de vulnerabilitate sporit pe care vârstnicii îl au odată cu înaintarea în vârstă. O nupțialitate scăzută atrage și o natalitate scăzută, însă nu este o regulă clar stabilită, în unele cazuri situația putând fii diferită. În nord, în aria montană și subcarpatică, și în sud, în zona de câmpie, îmbătrânirea demografică ar putea fi pusă și pe seama emigrației excesive ca urmare a lipsei accesului la oportunități socio-economice, accesului mai dificil sau distanța prea mare față de centrele urbane pentru navetism.

Așadar, în urma celor analizate se poate concluziona că județul Argeș este unul din județele României unde fenomenul de îmbătrânire demografică prezintă o tendință ascendentă, își lasă amprenta în teritoriu, și chiar mai mult, are efecte și se resimte la nivel de evoluție a societății. Scăderea constantă a populației și a schimbarea structurii acesteia, influențată fiind de indicatori demografici precum natalitate, mortalitate, nupțialitate, divorțialitate, ar putea genera

dezechilibre nu doar la nivel socio-demografic ci și la nivel economic. Populația tânără fiind redusă, în calitate de populație adultă viitoare ar putea fi insuficientă pentru asigurarea forței de muncă necesare sprijinirii populației dependente de aceasta (populația tânără și vârstnică), incapabilă fizic de a-și asigura cele necesare.

2.23 Infrastructura educațională. Elemente de istoric a învățământului. Învățământul preșcolar, primar, gimnazial, liceal și universitar. Dotarea unităților de învățământ și indicatori de calitate relevanți. Unități de învățământ. Numărul de preșcolari, elevi și studenți. Personalul didactic

În județul Argeș, învățământul datează încă din secolul al XVI-lea, când școlile care funcționau pregăteau dieci, acestea fiind la Câmpulung și Curtea de Argeș. În secolul al XVII-lea este atestată documentar prima școală la Câmpulung, la 10 mai 1669. În secolul al XVIII-lea apar școlile din Pitești pe lângă Biserica Domnească și de pe lângă schitul Buliga. La sate erau școli pe lângă mănăstiri, biserici și moșii: Aninoasa, Bălilești, Rucăr, Micești.

În anul 1832 la Câmpulung și 1833 la Pitești, apar școlile naționale, devenite în anul 1838 școli normale care pregăteau candidați de învățători pentru școlile sătești înființate în anul 1832. În 1848 școlile se vor închide datorită evenimentelor revoluționare, dar se vor redeschide din 1851.

În paralel cu școlile de stat, au existat și școli particulare. Astfel, în 1840 erau la Pitești: o școală elinească cu 21 elevi, o școală grecească cu 37 elevi și o școală românească cu 25 elevi. La Câmpulung funcționau până în 1848 o școală grecească, o școală franceză și o școală germană.

După 1864, rețeaua școlară din mediul urban a cunoscut în schimb o continuă dezvoltare: Școala de băieți din Pitești; Școala primară de băieți; Școala de fete din Pitești; Școala de fete; Școala normală; Gimnaziul „Dinicu Golescu” din Câmpulung.

În timpul Primului Război Mondial, învățământul din orașul Pitești a avut foarte mult de suferit, așa cum s-a întâmplat de altfel și cu alte domenii ale vieții sociale. O serie de profesori au fost chemați sub arme și în același timp, o parte din localurile școlilor au fost folosite pentru interesele armatei. În timpul ocupației, unele școli au fost transformate în cazărmi sau depozite.

După depășirea greutăților provocate de război, învățământul cunoaște transformări importante, caracterizate prin diversificarea sa, prin prelungirea duratei de școlarizare, prin creșterea efectivului de elevi și a numărului de cadre didactice, prin îmbunătățirea bazei materiale a școlilor existente și prin construirea de noi localuri de școală.

Grădinițele de copii se aflau încă la început de drum. În anul 1919, se deschidea grădina de copii a societății clerului „Frăția”.

Învățământul primar era reprezentat de șase școli: trei de băieți și trei de fete. În localul Școlii primare de băieți nr.1, au funcționat de la 1920 și până la 1931 toate școlile primare de băieți din Pitești. Creșterea populației școlare a impus hotărârea de a se construi o școală primară nouă.

În 1938, ca urmare a dezvoltării generale a țării, în Pitești erau 27 de unități școlare și preșcolare cu un număr de 5305 elevi și 434 de cadre didactice.

Învățământul superior de stat din Pitești a luat ființă în anul 1962, sub denumirea de Institutul Pedagogic Pitești în care funcționau trei facultăți: Filologie, Matematică și Științele Naturii. Șapte ani mai târziu, în 1969, odată cu dezvoltarea industriei constructoare de mașini, în județul Argeș avea să se înființeze și Institutul de Subingineri, subordonat Institutului Politehnic București. Noua și vechea structură au fuzionat în anul 1974, sub denumirea de Institutul de Învățământ Superior Pitești, care, în martie 1991, printr-un Ordin al Ministrului Învățământului, devenea Universitatea din Pitești.

Universitatea din Pitești are și învățământul superior cu profil economic, anul 1996 fiind cel în care, în cadrul Facultății de Științe a Universității din Pitești, erau autorizate specializările Contabilitate și Informatică de Gestiune și Managementul Firmei. În 1998 a fost înființată Facultatea de Științe Economice și Administrative, care, la acea dată, cuprindea patru specializări: Management, Contabilitate și Informatică de Gestiune, Finanțe și Bănci, Economia Comerțului, Turismului și Serviciilor. Ulterior au fost autorizate alte programe, inclusiv cea de Drept, devenind Facultatea de Științe Economice, Juridice și Administrative care, în 2005, s-a scindat în două facultăți distincte, Facultatea de Științe Economice și Facultatea de Științe Juridice și Administrative, iar schimbarea s-a produs efectiv în septembrie 2007.

La ora actuală, la Universitatea din Pitești funcționează: Facultatea de Științe Economice, Facultatea de Drept și Științe Administrative, Facultatea de Științe Socio-Umane, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Facultatea de Matematică-Informatică, Facultatea de Științe ale Educației, Facultatea de Educație Fizică și Sport, Facultatea de Mecanică și Tehnologie, Facultatea de Științe, Facultatea de Electronică, Comunicații și Calculatoare și Facultatea de Litere.

În județul Argeș sunt disponibile toate nivelurile de educație, de la nivelul antepreșcolar (creșe) până la studiile superioare (învățământ universitar).

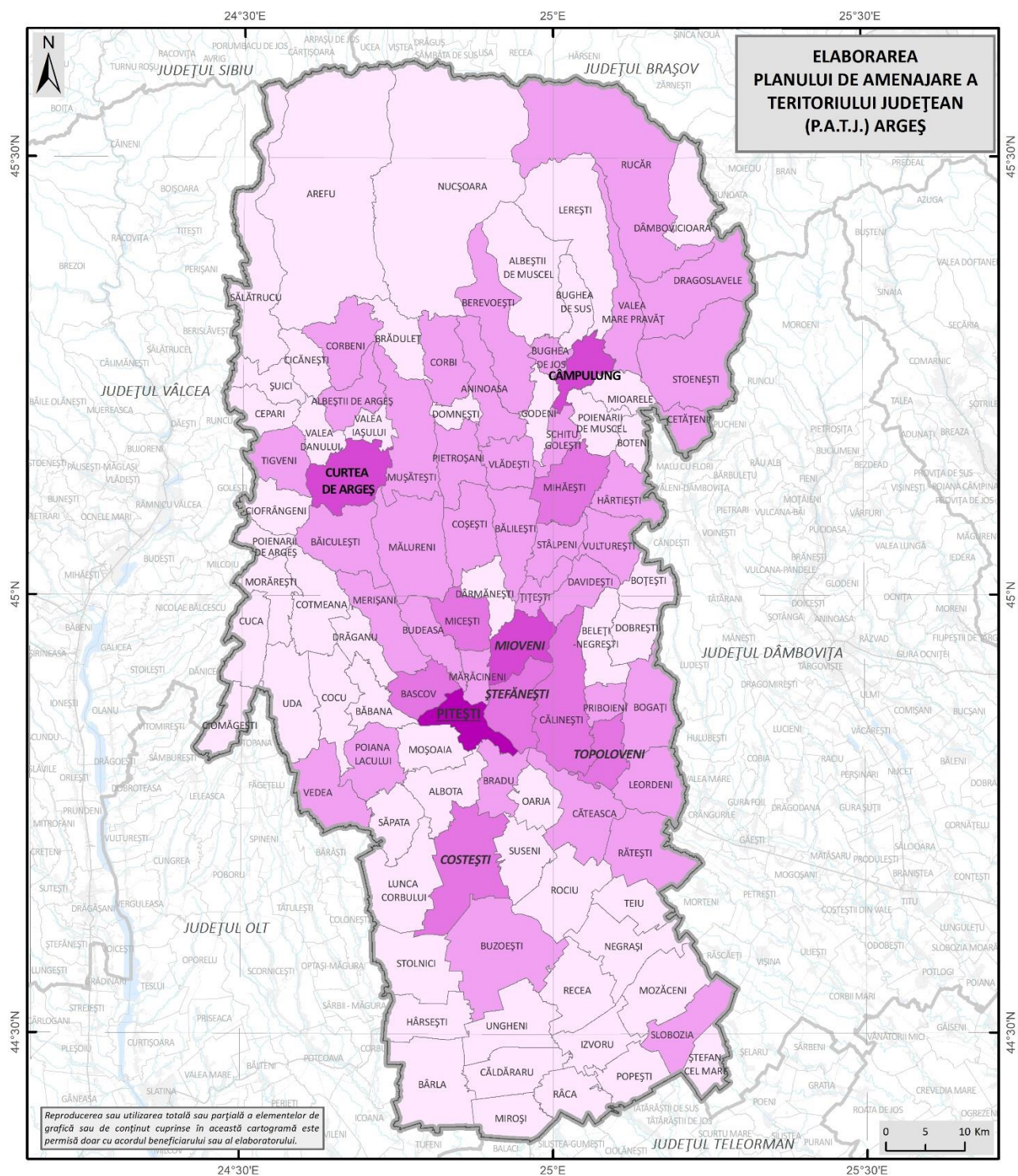
În învățământul primar (inclusiv în învățământul special) (fig.2.46) erau înscriși 25226 de elevi în anul 2023, reprezentând 26,20% din populația școlară a județului. Numărul ceva mai ridicat de elevi din învățământul primar comparativ cu cel gimnazial sau liceal se datorează și

faptului că, odată cu introducerea clasei pregătitoare în ciclul primar, sunt acum 5 clase primare (comparativ cu 4 clase gimnaziale sau liceale). Dintre aceștia, 111 elevi erau înscriși în unități de învățământ special (0,11%).

Se observă că, în cazul elevilor din învățământul primar, cele mai mari valori sunt în municipiul Pitești (8.615) și orașul Mioveni (1.797). Sunt urmate de municipiul Curtea de Argeș (1.245), orașul Topoloveni (531) și orașul Ștefănești (502). Ierarhia e relativ asemănătoare cu cea a elevilor din învățământul gimnazial doar că în cazul acestuia municipiul Câmpulung este pe locul al doilea, cu o valoare de 1374 de elevi. Municipiul Curtea de Argeș, orașul Topoloveni, orașul Costești și comuna Călinești își mențin aceleași poziții în ambele cazuri.

Dintre celelalte comune, se evidențiază cele cu o natalitate mai ridicată în ultimii ani sau cele din zona periurbană, care au beneficiat de pe urma migrației dinspre mediul urban, fiind localizate în apropiere de Pitești, Mioveni sau Topoloveni: Bascov, Călinești, Micești, Poiana Lacului, Merișani.

La capătul opus se situează comunele mici și foarte mici, precum Valea Iașului (13 elevi în ciclul primar – valoarea minimă la nivel județean), cele din Câmpia Găvanu-Burdea și Câmpia Întăa a Piteștilor (Râca, Negrași, Teiu, Popești, Căldăraru) precum și din regiunea montană și subcarpatică (Dâmbovicioara, Nucșoara, Arefu).

POPULAȚIA ȘCOLARĂ DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR (2023)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

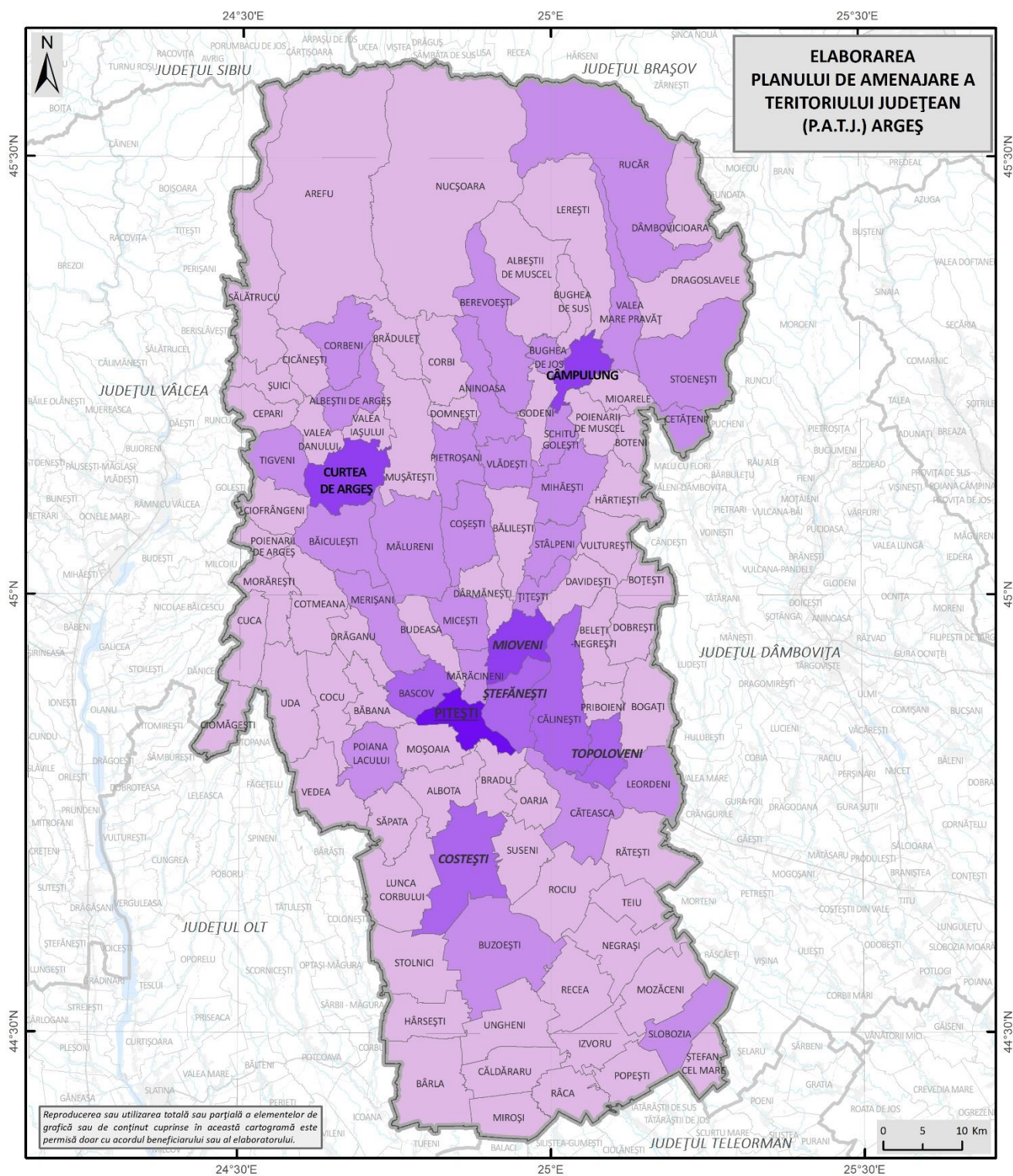
Legenda specifică

Numărul total al elevilor înscriși în învățământul primar (2023)

- 13 - 106
- 107 - 255
- 256 - 531
- 532 - 1797
- 1798 - 8615

Fig. 2.46 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ELEVILOR DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR (INCLUSIV ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL) DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

POPULAȚIA ȘCOLARĂ DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL GIMNAZIAL (2023)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Numărul elevilor înscriși în învățământul gimnazial (2023)

- 11 - 110
- 111 - 244
- 245 - 455
- 456 - 1374
- 1375 - 7311

Fig. 2.47 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ELEVILOR DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT GIMNAZIAL (INCLUSIV ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL) DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

Elevii înscriși în învățământul gimnazial (inclusiv învățământul special) (fig. 2.47) totalizau 21172 persoane în 2023, reprezentând 21,99% din totalul populației școlare la nivelul județului Argeș. Dintre aceștia, 207 (0,21%) erau înscriși în unități de învățământ gimnazial special.

Întrucât toate comunele dispun de cel puțin o școală gimnazială, elevii din învățământul gimnazial sunt repartizați mai uniform în cadrul unităților administrativ-teritoriale de bază din județul Argeș, direct proporțional cu populația de vârstă școlară (specifică gimnaziului) din diversele localități din județ.

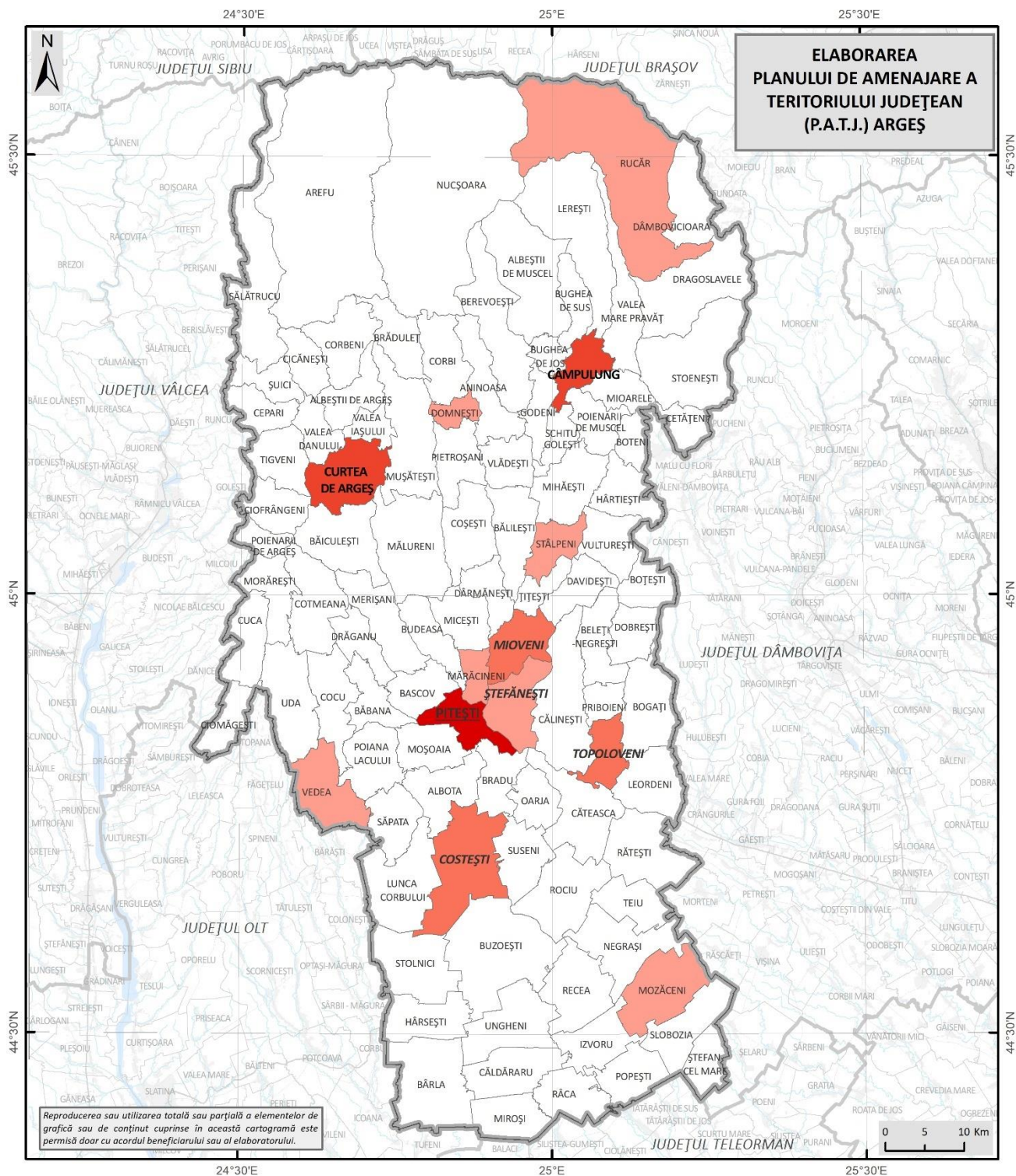
Totuși, și în cazul elevilor din gimnaziu, se constată, în mod firesc, o pondere mai ridicată în cadrul unităților de învățământ gimnaziale din municipiile Pitești (7.311) și de această dată Câmpulung (1.374), având în vedere și populația școlară mult mai numeroasă din aceste municipii, dar mai ales de la nivel urban.

Dintre celelalte orașe, se evidențiază numărul mai mare de elevi din Mioveni (al treilea la nivel județean), municipiul Curtea de Argeș, orașul Topoloveni, Ștefănești toate cu peste 400 de elevi la nivel gimnazial. Dintre comune, Călinești (346 de elevi) este pe primul loc în mediul rural și a șaptea la nivel județean, fiind peste Bascov și Mihăești ca număr de elevi în învățământul gimnazial, ca efect al natalității ceva mai ridicat din ultima perioadă. Pe pozițiile următoare se situează comune din Podișul Getic, precum Micești, Mihăești, Poiana Lacului, dar și altele, precum Mălureni, Rucăr sau Leordeni.

Un număr foarte redus de elevi, sub 50, s-a înregistrat în unele comune din regiunea Munților Făgăraș (Mioarele – 11 elevi, valoarea minimă la nivel județean, Valea Iașului, Dâmbovicioara), în comuna Poienarii de Argeș (16 elevi), și comunele Teiu, Popești, Râca din Câmpia Găvanu-Burdea, de dimensiuni mici și totodată caracterizate printr-o natalitate scăzută în ultimii ani.

În anul 2023, în învățământul postliceal erau înscriși 2896 de elevi, reprezentând doar 3% din populația școlară a județului Argeș. Cea mai mare parte a acestora (1820) sunt înscriși în municipiul Pitești și Curtea de Argeș (541). La acestea se mai adaugă municipiul Câmpulung (230), orașul Mioveni (181) și orașul Costești (59). În învățământul de maiștri erau înscriși 200 de elevi, toți studiind în unități de învățământ din municipiul Pitești și Curtea de Argeș.

O pondere mult mai ridicată o dețin elevii înscriși în învățământul liceal și profesional (fig. 2.48), care totalizează 22561 de persoane (23,43%). Majoritatea acestora (19939) sunt înscriși la licee (20,71%) și doar 2622 de elevi urmează cursuri în unități de învățământ profesional (2,72%).

POPULAȚIA ȘCOLARĂ DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL LICEAL - TOTAL (2023)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Numărul total al elevilor înscriși în învățământul liceal (liceu + școli profesionale) (2023)

- 0
- 40 - 455
- 456 - 1442
- 1443 - 3123
- 3124 - 11345

Fig. 2.48 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ELEVILOR DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL ȘI PROFESIONAL DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023
Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

Majoritatea acestor elevi învață în licee și școli profesionale din municipiul Pitești având în vedere că aici sunt localizate cele mai numeroase și totodată cele mai prestigioase unități de învățământ liceal și profesional din județ, oferind o gamă largă de specializări teoretice și tehnologice.

Urmează municipiul Câmpulung, cu o valoare de 3123 din totalul elevilor din unitățile de învățământ liceal și profesional din județ. Și liceele și școlile profesionale din municipiul Câmpulung propun specializări numeroase și atractive.

Valori destul de ridicate se mențin și în municipiul Curtea de Argeș (2809) și Mioveni (1442). Orașele Costești și Topoloveni înregistrează puțin peste 800 de elevi.

Valori reduse, de sub 300 de elevi, se înregistrează în unitățile de învățământ liceal și profesional din orașul Ștefănești (280) și din comunele Rucăr, Stâlpeni, Vedea. Valoarea minimă, de 39 de elevi, s-a înregistrat în comuna Suseni, unde (mai) există doar învățământ liceal.

Învățământul universitar se concentrează în mare măsură în spațiul urban, în două dintre orașele importante ale județului, municipiul Pitești și Câmpulung, orașe care dispun de facilități în acest sens.

De-a lungul perioadei analizate, 1992-2023, primele date furnizate cu privire la numărul total al studenților au fost din anul 2014. Analizând evoluția până în anul 2023, numărul studenților a scăzut constant, de la o valoare de 9926 în anul 2014, în anul 2023 s-a ajuns la 7994 studenți, o diferență de aproape 2000 de studenți. Cu toate că ofertele educaționale ale universităților existente sunt numeroase și diverse, scăderea constantă poate avea la bază mai multe cauze: scăderea continuă a populației din perspectiva natalității reduse și a emigrației tot mai mari; impediamentele de natură financiară; rata ridicată a abandonului școlar și nu în cele din urmă poziția geografică a județului. Având în vedere situarea la o distanță relativ aproape de capitala României, București, majoritatea tinerilor aleg Bucureștiul ca oraș pentru realizarea studiilor universitare tocmai datorită numeroaselor oportunități pe care le oferă din perspectivă educațională. Analizând comparativ studiile universitare publice cu cele private, studiile universitare publice prezintă ponderi mai mari, însă în ambele cazuri valorile se mențin într-o scădere continuă.

La nivel licență (fig 2.49), se observă faptul că începând cu anul 1992 numărul studenților crește ușor până în anul 2002 când, se înregistrează și maximul perioadei (18889 studenți). După această perioadă, tendința înregistrată este una descendentă cu mici fluctuații, ajungându-se în anul 2023 la o valoare de 5821 studenți.

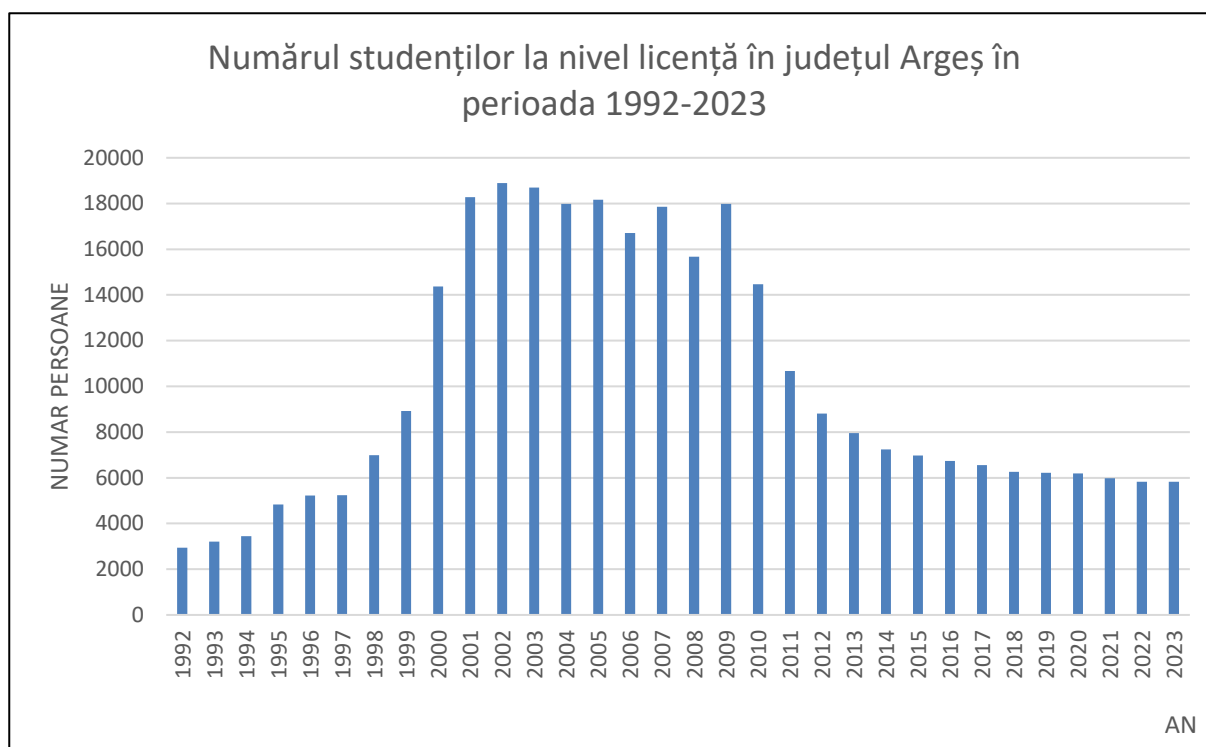

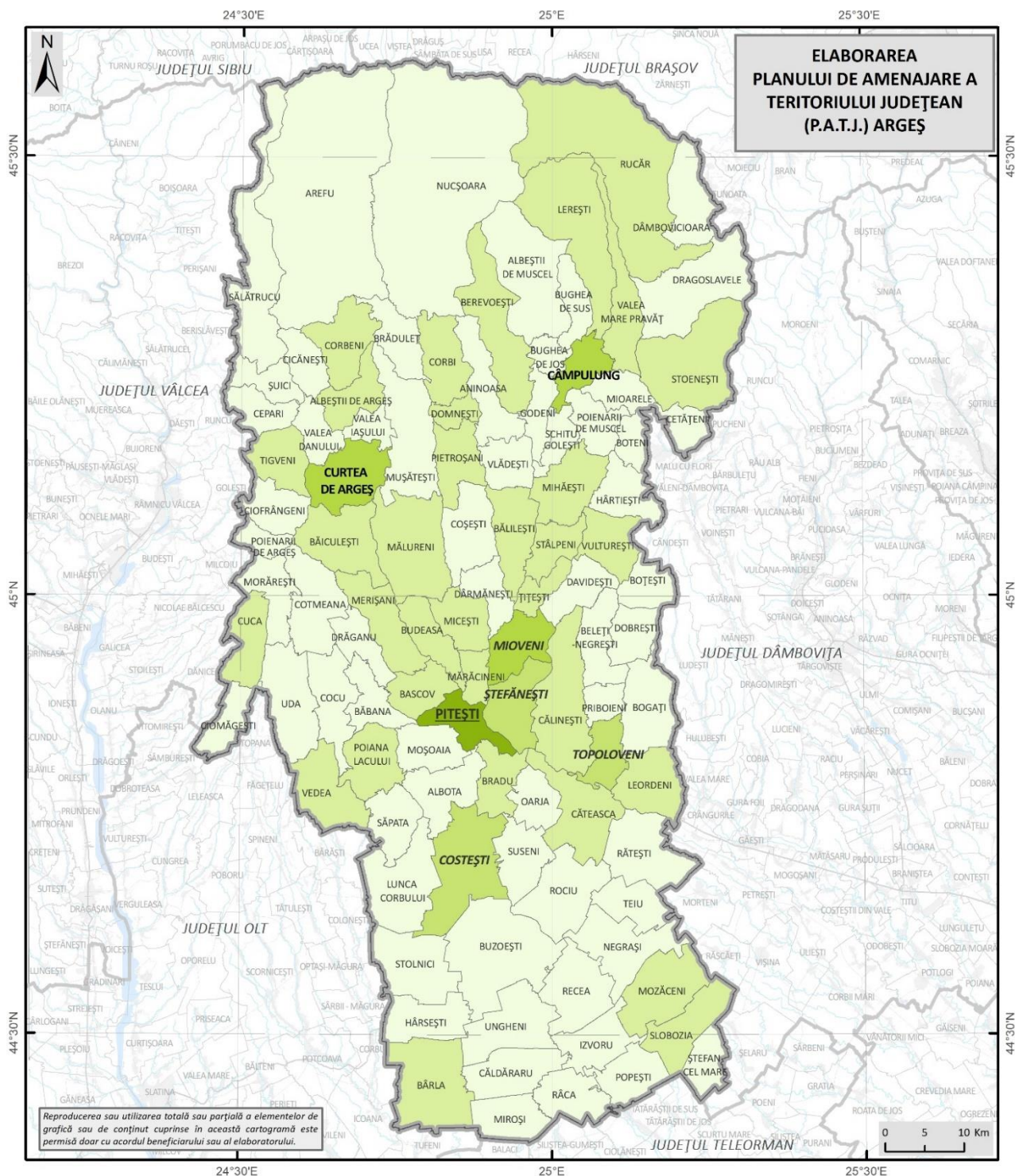
Fig. 2.49 NUMĂRUL STUDENȚILOR LA NIVEL LICENȚĂ ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1992-2023
Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

Fiind reședință de județ și sediu al Universității din Pitești, municipiul Pitești prezintă valori mai ridicate a numărului de studenți decât municipiul Câmpulung.

Din perspectiva gradului de dotare, există date statistice (pe platforma TEMPO ONLINE) cu privire la sălile de clasă, laboratoare, ateliere școlare, terenuri de sport, săli de gimnastică și numărul de calculatoare și echipamentul IT.

În anul 2023 existau 4212 săli de clasă (fig. 2.50), incluzând aici și sălile de cursuri sau seminarii și amfiteatrele, în cazul învățământului universitar, rezultând o medie de 19,4 săli de clasă / unitate de învățământ la nivelul județului Argeș și o medie de 22,8 elevi și studenți / sală de clasă la nivelul județului Argeș. Cele mai ridicate valori a numărului de săli se mențin la nivelul ariilor urbane (municipiul Pitești, Curtea de Argeș, Câmpulung, orașul Mioveni).

Media județeană este mult scăzută de media de la nivelul municipiului Pitești, de 32,1 elevi / sală de clasă. Valori mari a raportului populație școlară / sala de clasă se menține și în alte localități precum: orașul Mioveni și Topoloveni, Micești, Bascov, Coșești și Domnești (fig 2.51). Medii scăzute, cu un raport de sub 10 se înregistrează în Nucșoara, Arefu, Dâmbovicioara, Ciomăgești, Săpata, Bârla, Cepari, Lerești, Mioarele, Albeștii de Muscel, Poienarii de Argeș, în mare măsură comune cu o populație școlară redusă.

SĂLI DE CLASĂ (2023)

Legenda generală

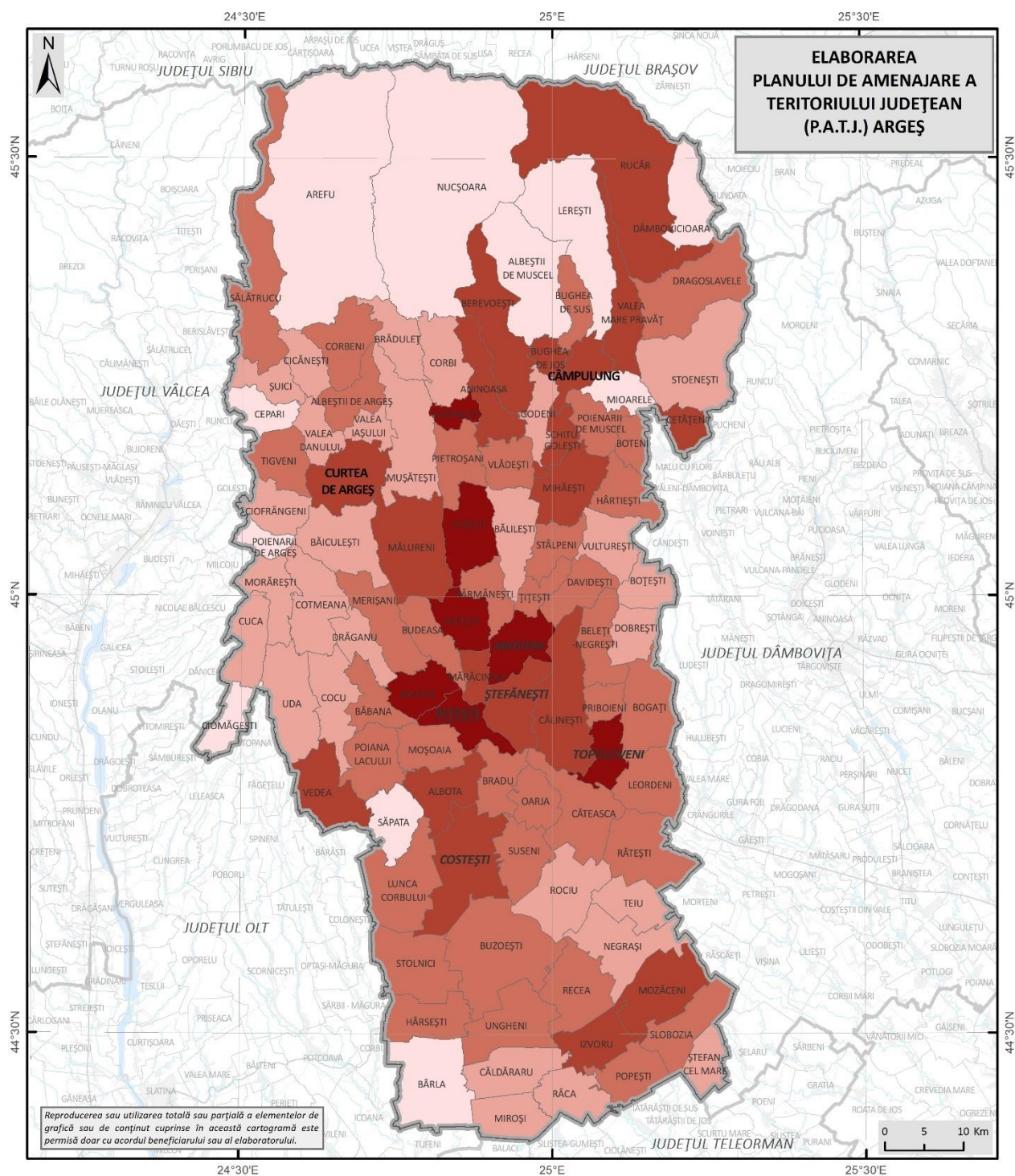
- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Numărul sălilor de clasă la nivel de UAT (2023)

- 6 - 22
- 23 - 48
- 49 - 88
- 89 - 318
- 319 - 1315

Fig. 2.50 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A SĂLILOR DE CLASĂ ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023
Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

RAPORTUL POPULAȚIA ȘCOLARĂ / SALĂ DE CLASĂ (2023)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Raportul populația școlară / sală de clasă (2023)

- 5,9 - 9,2
- 9,3 - 13,5
- 13,6 - 17,5
- 17,6 - 23,1
- 23,2 - 32,1

Fig. 2.51 RAPORTUL POPULAȚIE ȘCOLARĂ / SALA DE CLASĂ ÎN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

Din totalul sălilor de clasă, 16 reprezentau de fapt sălile de curs sau de seminar, precum și amfiteatrele din cadrul Universității "Constantin Brâncoveanu" din Pitești, căci pentru municipiile Câmpulung și Curtea de Argeș nu sunt date disponibile, iar Universitatea din Pitești a fuzionat cu Universitatea Politehnică din București și și-a încetat activitatea. Până la fuziune, Universitatea din Pitești avea în componență șase facultăți, fiecare desfășurându-și activitatea în corpuri diferite din municipiul Pitești. Înainte de fuziune, Universitatea din Pitești avea 140 de săli de clasă (conform datelor din 2021 și 2022).

Unitățile de învățământ liceal dispun de 497 săli de clasă la nivelul municipiului Pitești, dedicate exclusiv elevilor din liceu, rezultând o medie de 31 săli de clasă / unitate de învățământ liceal. Această medie este mai ridicată decât media județeană, ceea ce este firesc, având în vedere că majoritatea unităților de învățământ liceal sunt localizate în mediul urban, au un număr relativ mare de elevi, și uneori dispun de mai multe clădiri în care se desfășoară procesul educațional. Numărul mediu de săli de clasă / unitate de învățământ liceal este mai ridicat în municipiul Pitești (31 săli de clasă / unitate de învățământ) și orașul Mioveni (30,5 săli de clasă / unitate de învățământ), precum și în municipiile Curtea de Argeș (25,8 săli de clasă / unitate de învățământ) și Câmpulung (23,5 săli de clasă / unitate de învățământ). Numărul minim se înregistrează la unitățile de învățământ liceal din localitatea Mărcăneni (16 săli de clasă / unitate de învățământ), orașul Topoloveni (15 săli de clasă / unitate de învățământ), respectiv Mozăceni (13 săli de clasă / unitate de învățământ) și Domnești (12 săli de clasă / unitate de învățământ).

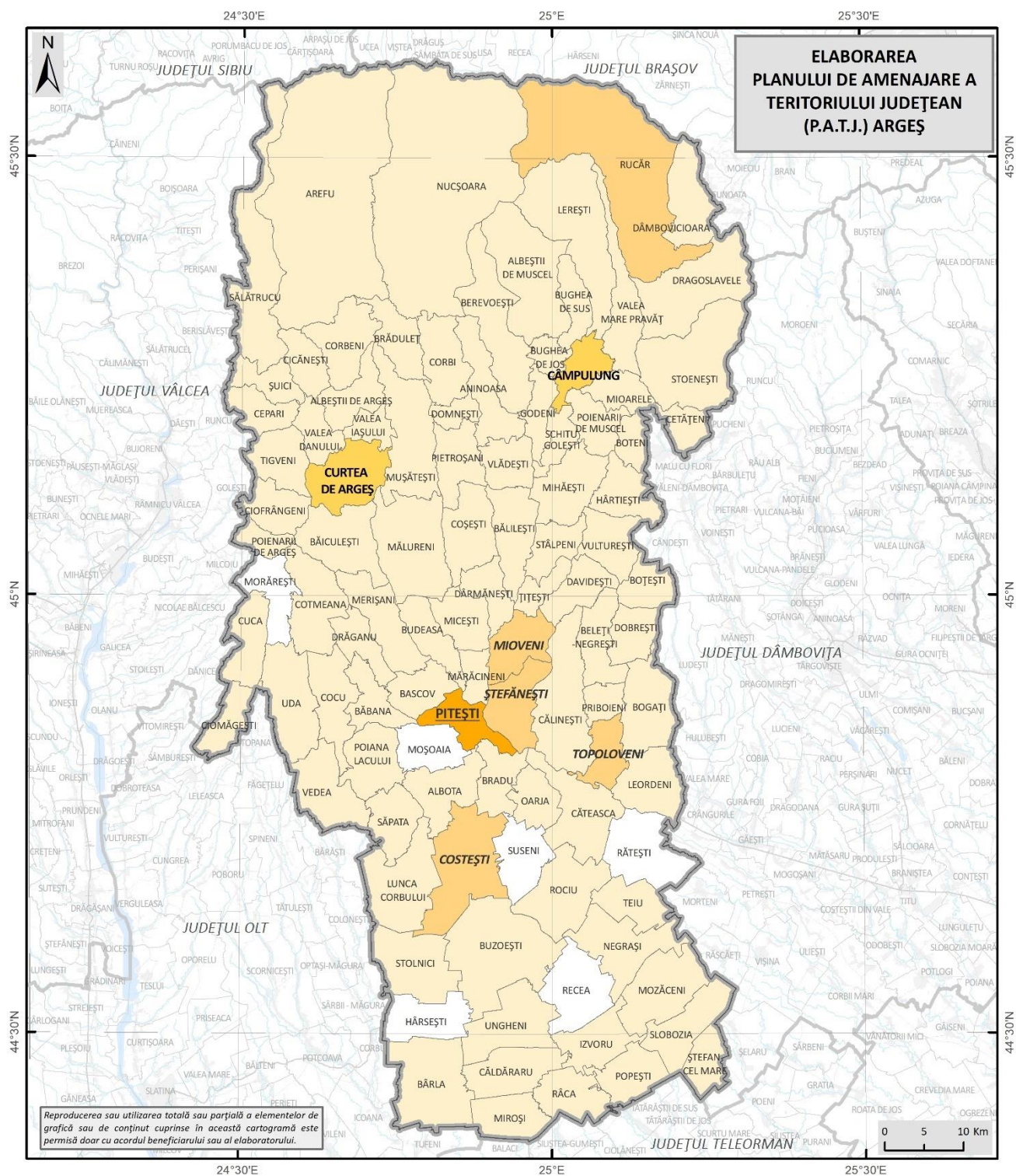
Numărul cel mai ridicat de săli de clasă se înregistrează în învățământul primar și gimnazial (inclusiv învățământul special), în total fiind de 2168 de săli. Dintre acestea, 54 de săli de clasă erau dedicate exclusiv învățământului special de la ciclul primar și gimnazial. Repartiția în teritoriu a sălilor de clasă din învățământul primar și gimnazial este mult mai uniformă, având în vedere că toate comunele dispun de unități de învățământ primar și gimnazial. La nivelul județului, raportul este de 21,4 elevi / sală de clasă, ceea ce dovedește numărul mare de elevi a acestor cicluri școlare în comparație cu celelalte.

Valori ridicate a sălilor de clasă se mențin în cadrul spațiilor urbane (municipiul Pitești, Câmpulung, Curtea de Argeș, orașul Mioveni și Ștefănești). Dintre comune, se pot enumera Călinești, Mihăești, Poiana Lacului, Bârla, Corbeni, Pietroșani, Lerești cu peste 25 de săli. În schimb, la polul opus cu valori scăzute, sub 7, se remarcă Popești, Uda, Moșoaia, Râca, Mioarele, Valea Iașului. Ca areal urban cu valoare redusă, orașul Topoloveni iese în evidență cu doar 19 săli de clasă.

Situația pare, la o primă vedere, mai simplă în cazul unităților de învățământ primar și gimnazial din mediul rural, unde numărul de săli de clasă se raportează, de obicei, la o singură unitate de învățământ. Totuși, și în unele comune, mai ales în cele care au mai mult sate aparținătoare, unitățile de învățământ includ mai multe clădiri școlare, răspândite pe tot teritoriul comunei, în satele aparținătoare.

Dotarea cu laboratoare pentru anul 2023 (fig 2.52), așa cum este de așteptat, prezintă valori ridicate la nivelul orașelor ca urmare a numărului ceva mai mare de elevi și studenți. În cazul mediului rural aflat spre periferia județului, se prezintă valori foarte scăzute, inclusiv zero. La nivelul municipiului Pitești se remarcă o valoare de 202 laboratoare. Acesta este urmat de municipiul Curtea de Argeș și Câmpulung respectiv orașul Mioveni. În rest, valorile sunt foarte reduse (un singur laborator în comune precum Cotmeana, Ciomăgești, Dobrești, Drăganu, Brăduleț, Dragoslavele, Hârtiești, Negrași, Oarja) sau chiar inexistente, cum e cazul în comunele Hârsești, Morărești, Moșoaia, Rătești, Recea și Suseni.

Situația este destul de îngrijorătoare și din perspectiva atelierelor școlare, la nivelul întregului județ remarcându-se în anul 2023 (fig. 2.53) doar un număr de 142 de ateliere. Sunt mai prezente în spațiile urbane: municipiul Pitești (66 ateliere școlare), municipiul Curtea de Argeș (24 ateliere școlare), municipiul Câmpulung (14 ateliere școlare). În rest valorile sunt foarte mici, inclusiv în ceea ce privește orașele Mioveni, Ștefănești și Topoloveni, sub 6 ateliere școlare. În cazul localităților Albeștii de Argeș, Corbeni, Dobrești, Godeni și Poiana Lacului există un singur atelier școlar. În comune precum Arefu, Cuca, Cosești, Ciomăgești, Mărăcineni, Mălureni, Miroși, Pietroșani, Teiu, Uda, și multe altele, nu există niciun atelier școlar.

LABORATOARE (2023)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

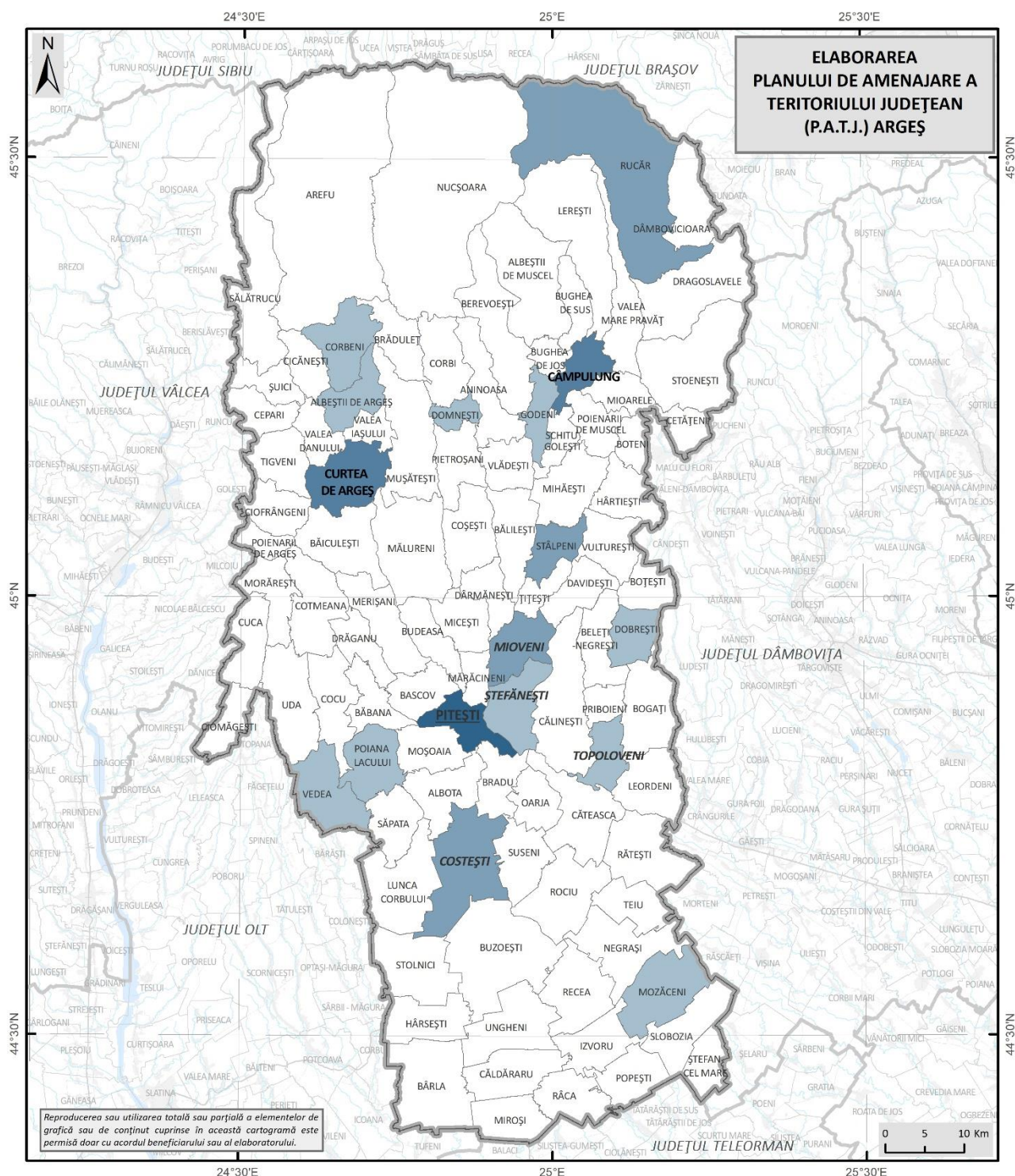
Legenda specifică

Numărul de laboratoare la nivel de UAT (2023)

- 0
- 1 - 6
- 7 - 25
- 26 - 50
- 51 - 202

Fig. 2.52 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A LABORATOARELOR DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

ATELIERE ȘCOLARE (2023)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Numărul atelierelor școlare (2023)

- 0
- 1 - 3
- 4 - 6
- 7 - 24
- 25 - 66

Fig. 2.53 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ATELIERELOR ȘCOLARE DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

În ceea ce privește terenurile de sport (fig. 2.54), în anul 2023 la nivelul județului Argeș erau 211, o situație puțin mai optimistă decât în cazul atelierelor școlare. De la sine înțeles, valorile mai mari sunt în cadrul spațiilor urbane, cu precădere în municipii: municipiul Pitești (37 terenuri de sport), municipiul Curtea de Argeș (15 terenuri de sport), municipiul Câmpulung (12 terenuri de sport), orașul Mioveni (11 terenuri de sport). În celelalte cazuri, se înregistrează mai puțin de 5 terenuri de sport, marea majoritate a unităților de învățământ având doar unul (Mălureni, Recea, Sălătrucu, Popești, Izvoru, Hârtiești, Săpata, Poienarii de Argeș, Albota, Bârla). Există situații în care unele comune au în componența lor mai multe sate aparținătoare și deci mai multe clădiri arondate unității de învățământ din centrul de comună, și astfel au mai multe terenuri de sport: Budeasa, Bălilești, Bascov (4 terenuri de sport), Mărăcineni, Mozăceni, Vlădești, Poiana Lacului (3 terenuri de sport), Cuca, Cepari, Lerești, Merișani, Rucăr, Stâlpeni (2 terenuri de sport). În unități administrativ – teritoriale precum Râca, Negrași, Rociu, Davidești, Oarja, Stoenеști, Mioarele, Cetățeni nu există teren de sport.

Tot în anul 2023, o situație ușor pozitivă se remarcă și la nivelul sălilor de gimnastică (fig. 2.55), numărul lor fiind de 161 la nivelul întregului județ. Municipiul Pitești prezintă cea mai ridicată valoare (34 săli de gimnastică), fiind urmat de municipiul Câmpulung (16 săli de gimnastică) și municipiul Curtea de Argeș (9 săli de gimnastică). În cazul celorlaltor orașe (Ștefănești, Mioveni, Costești, Topoloveni) numărul sălilor de gimnastică este mai redus (sub 8). Marea majoritate a localităților prezintă doar o sală de gimnastică, în unitatea de învățământ de bază din centrul de comună (Aninoasa, Albota, Boteni, Domnești, Godeni, Leordeni, Lunca Corbului, Popești, Recea, Slobozia, Țițești, Uda). Există numeroase comune unde nu există nicio sală de gimnastică (Stolnici, Miroși, Izvoru, Moșoaia, Cotmeana, Dobrești, Davidești, Bogați).

Dacă clădirile unităților de învățământ, cu săli de clase, laboratoare, ateliere școlare, terenuri de sport și săli de gimnastică, sunt aproape de fiecare dată "moștenite" din perioade mai vechi, cu relativ puține oportunități de îmbunătățire și reabilitare, rețelele de calculatoare și de echipamente IT sunt relativ recente, fiind introduse în ultimii ani, ca urmare a diverselor programe naționale, regionale, județene și locale de finanțare.

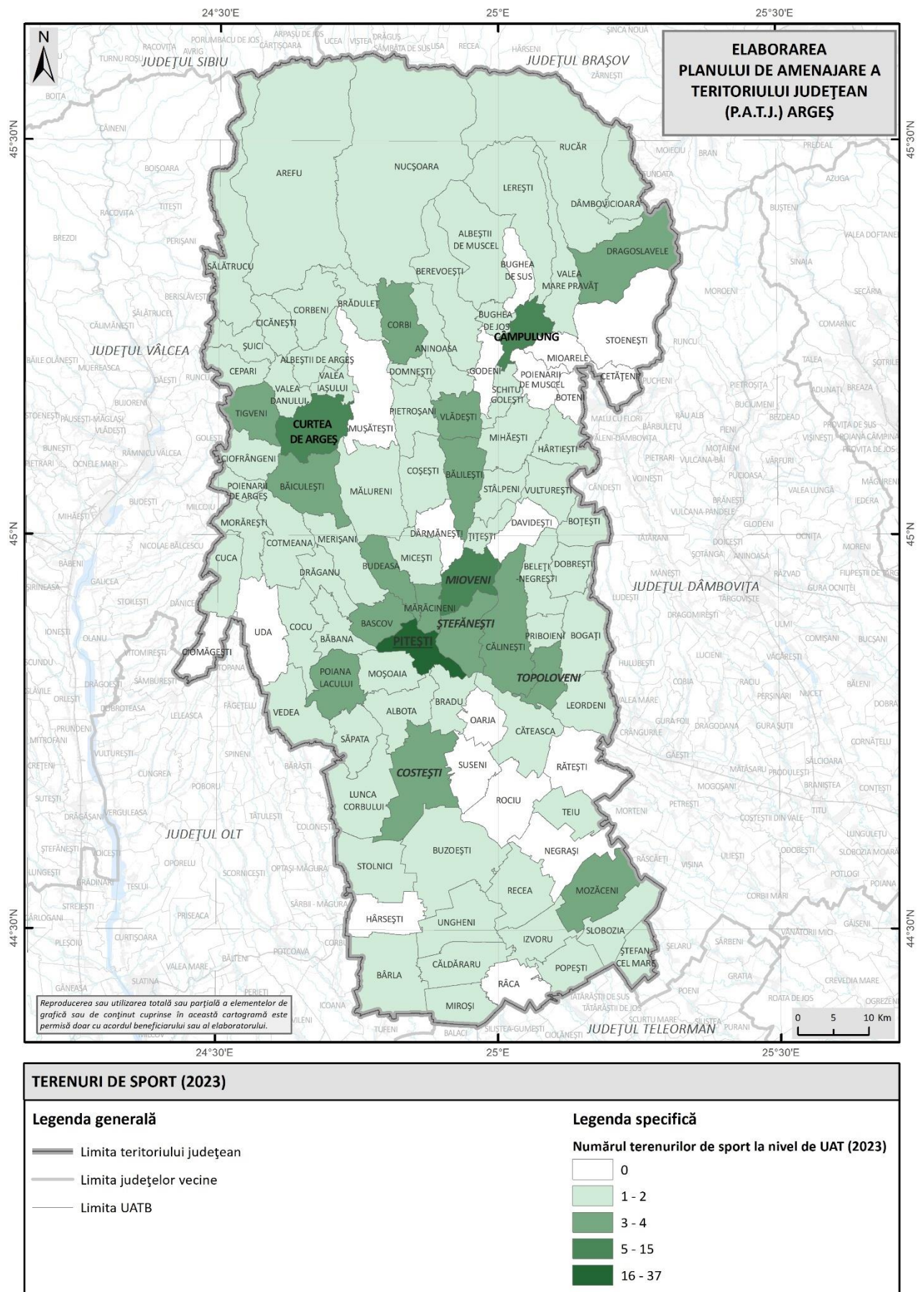
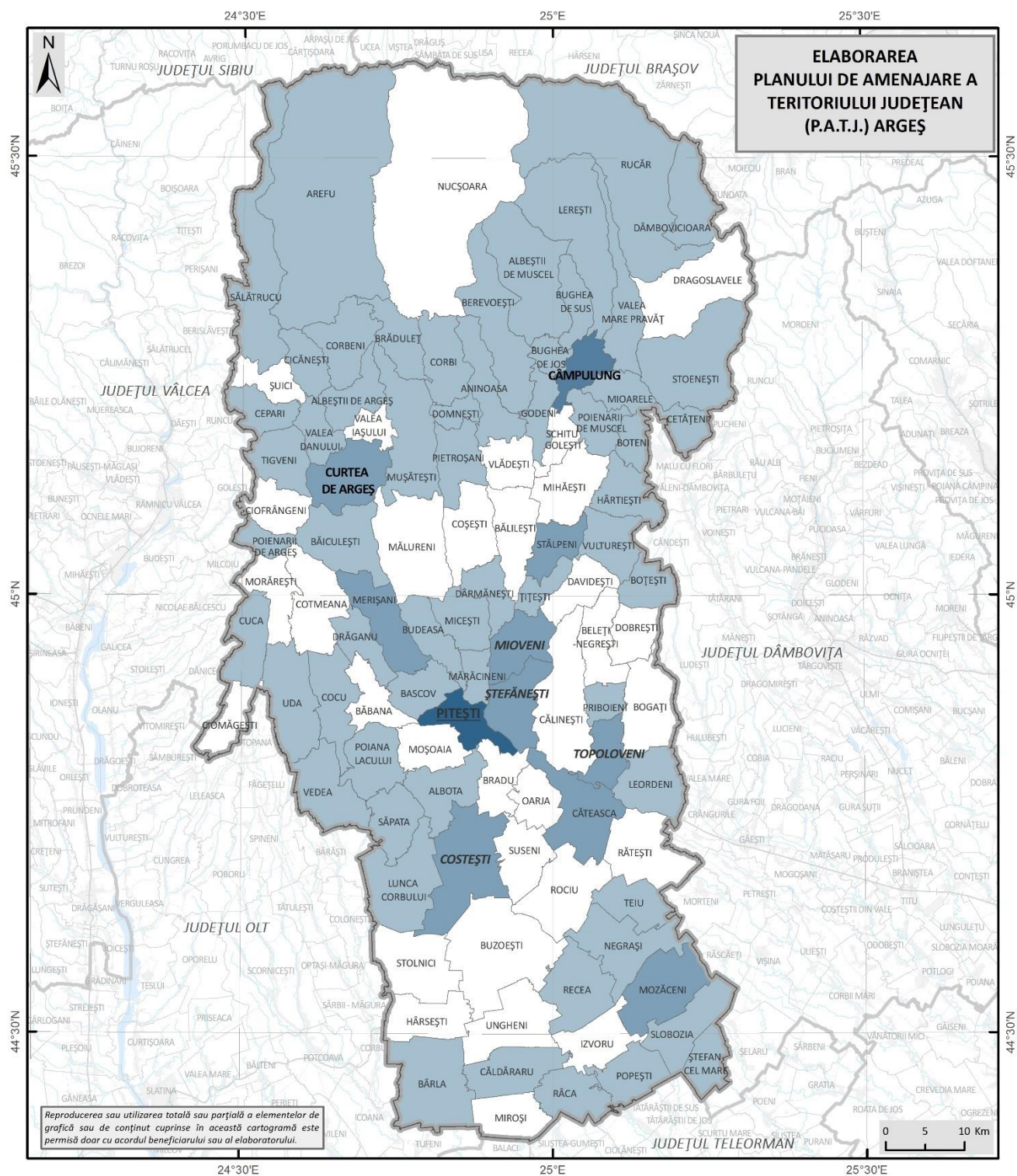

Fig. 2.54 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A TERENURILOR DE SPORT DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023
Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

SĂLI DE GIMNASTICĂ (2023)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Numărul sălilor de gimnastică la nivel de UAT (2023)

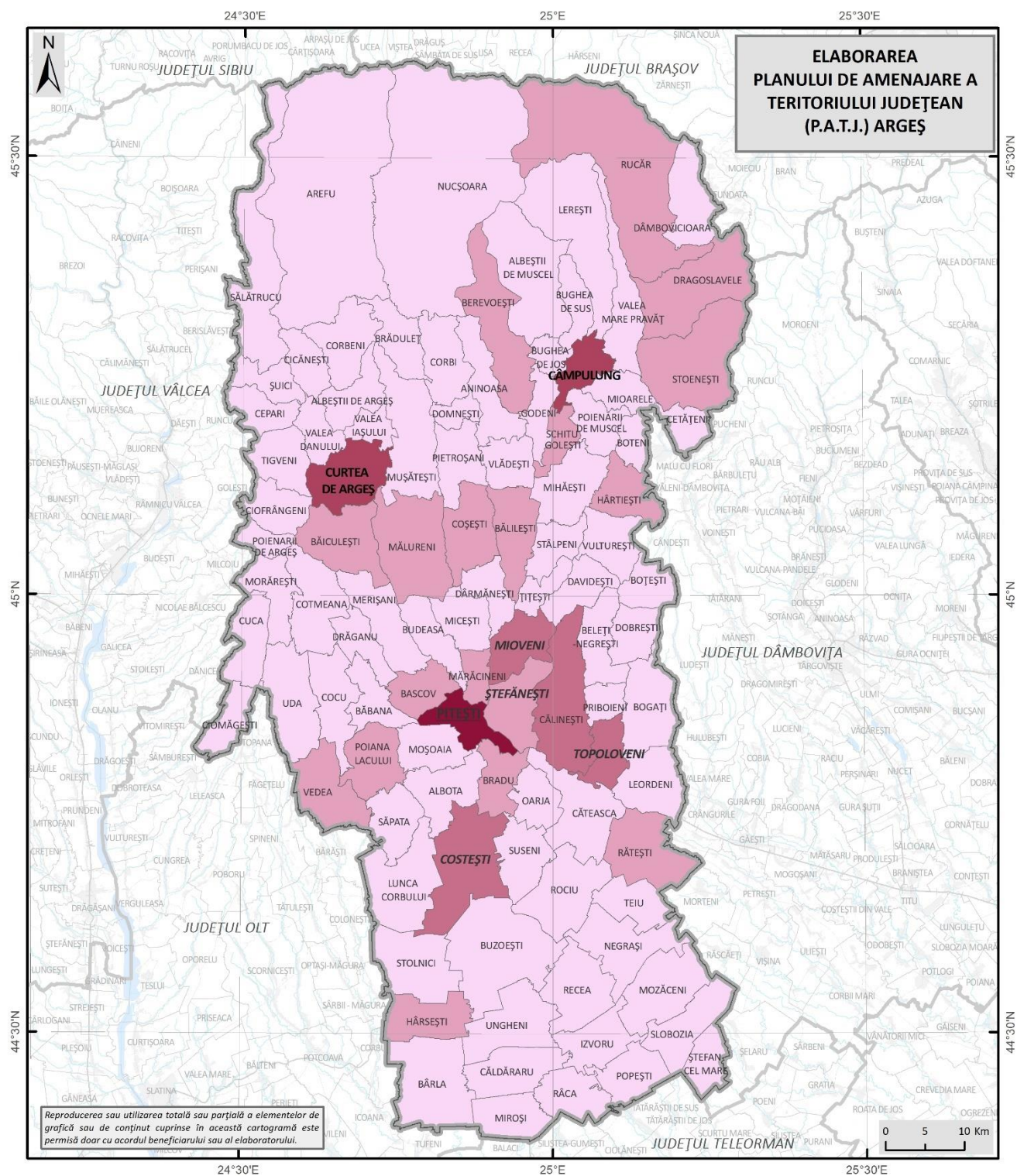
- 0
- 1 - 2
- 3 - 9
- 10 - 16
- 17 - 34

Fig. 2.55 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A SĂLILOR DE GIMNASTICĂ DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023
 Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

Conform datelor statistice de pe platforma TEMPO ONLINE, în anul 2023 existau 17015 de calculatoare și echipamente IT în administrarea unităților de învățământ din județul Argeș (Fig. 2.56). În comparație cu celelalte dotări, calculatoarele și echipamentele IT sunt prezente în toate unitățile administrativ – teritoriale, neînregistrându-se valori nule. Cele mai ridicate valori sunt, evident, în cadrul arealelor urbane: municipiul Pitești (4197 calculatoare), municipiul Câmpulung (1432 calculatoare), municipiul Curtea de Argeș (1271 calculatoare), orașul Mioveni (665 calculatoare), Topoloveni (488 calculatoare). Valori sub 30 se remarcă în Negrași, Brăduleț, Slobozia, Ungheni, Morărești, Boțești, Moșoaia și Valea Iașului, cea din urmă având valoarea cea mai mică (14 calculatoare).

O importanță deosebită pentru procesul educațional o are personalul didactic, atât din punct de vedere cantitativ, cât și din perspectiva calificării și calității actului de predare. În anul 2023 (fig. 2.57), conform datelor de pe platforma TEMPO ONLINE, în județul Argeș activau 6465 de cadre didactice, la toate nivelurile de învățământ. Ca în toate celelalte cazuri, cele mai multe cadre didactice activează în cadrul orașelor și municipiilor: municipiul Pitești (2298 cadre didactice), municipiul Câmpulung (482 cadre didactice), municipiul Curtea de Argeș (453 cadre didactice), orașul Mioveni (356 cadre didactice), Ștefănești (224 cadre didactice), Costești (149 cadre didactice), Topoloveni (145 cadre didactice). Acestea sunt urmate de comune precum Bascov, Călinești, Micești, Poiana Lacului, Rucăr și Stâlpeni, majoritatea acestora fiind situate în apropierea spațiilor urbane (ariile periurbane).

La capătul opus, valori scăzute ale cadrelor didactice, sub 10, se remarcă în Albeștii de Muscel, Brăduleț, Morărești, Negrași, Popești, Râca, Teiu, Dâmbovicioara, Mioarele unde, ca urmare a numărului redus de elevi, se poate face și predare simultană.

CALCULATOARE (2023)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

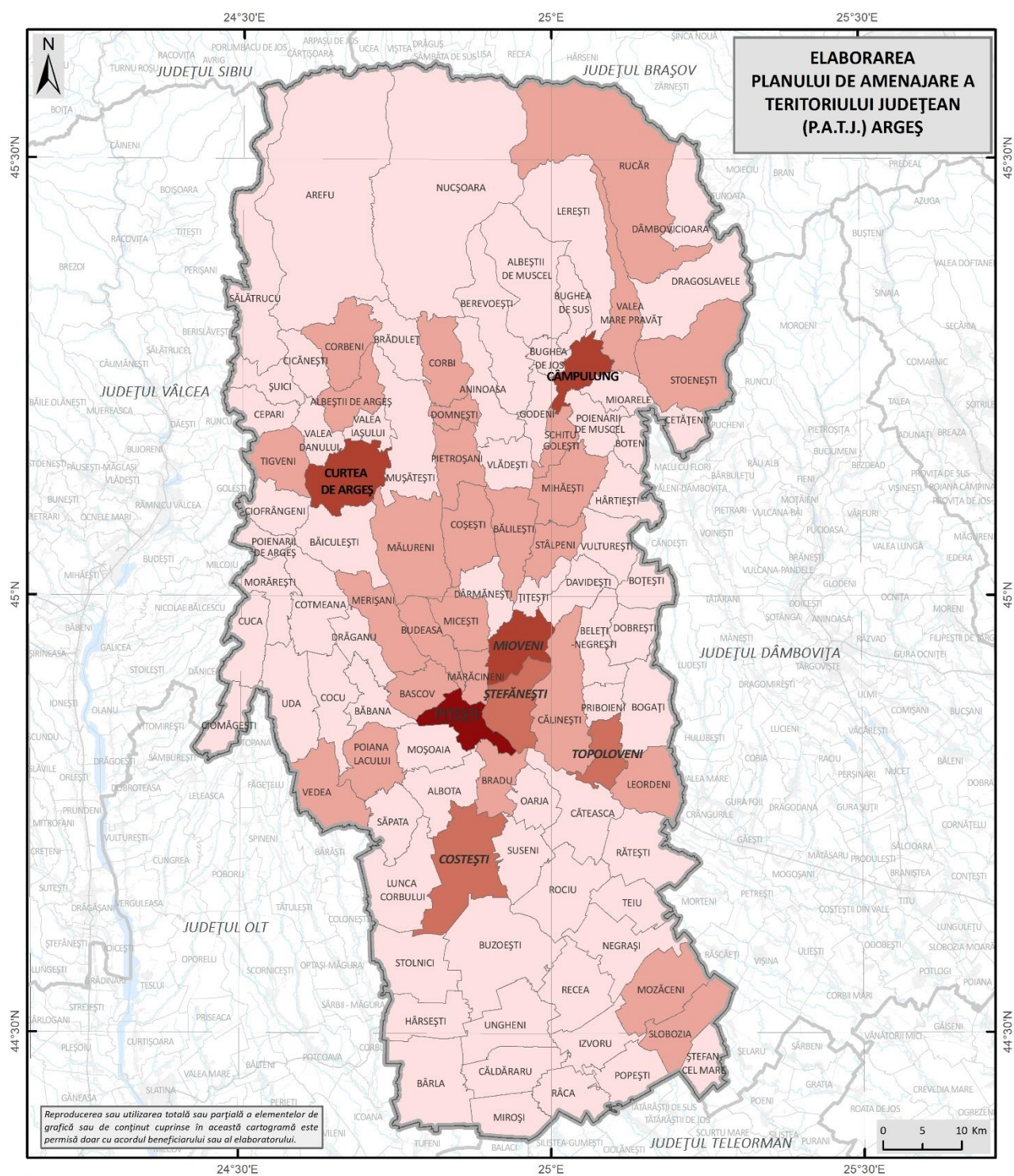
Legenda specifică

Numărul de calculatoare la nivel de UAT (2023)

- 14 - 117
- 118 - 293
- 294 - 665
- 666 - 1432
- 1433 - 4197

**Fig. 2.56 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A CALCULATOARELOR ȘI ECHIPAMENTELOR IT DIN
UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023**

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

PERSONALUL DIDACTIC TOTAL (2023)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Numărul total al angajaților în învățământ (2023)

- 6 - 30
- 31 - 70
- 71 - 224
- 225 - 482
- 483 - 2298

Fig. 2.57 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A NUMĂRULUI DE CADRE DIDACTICE ÎN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

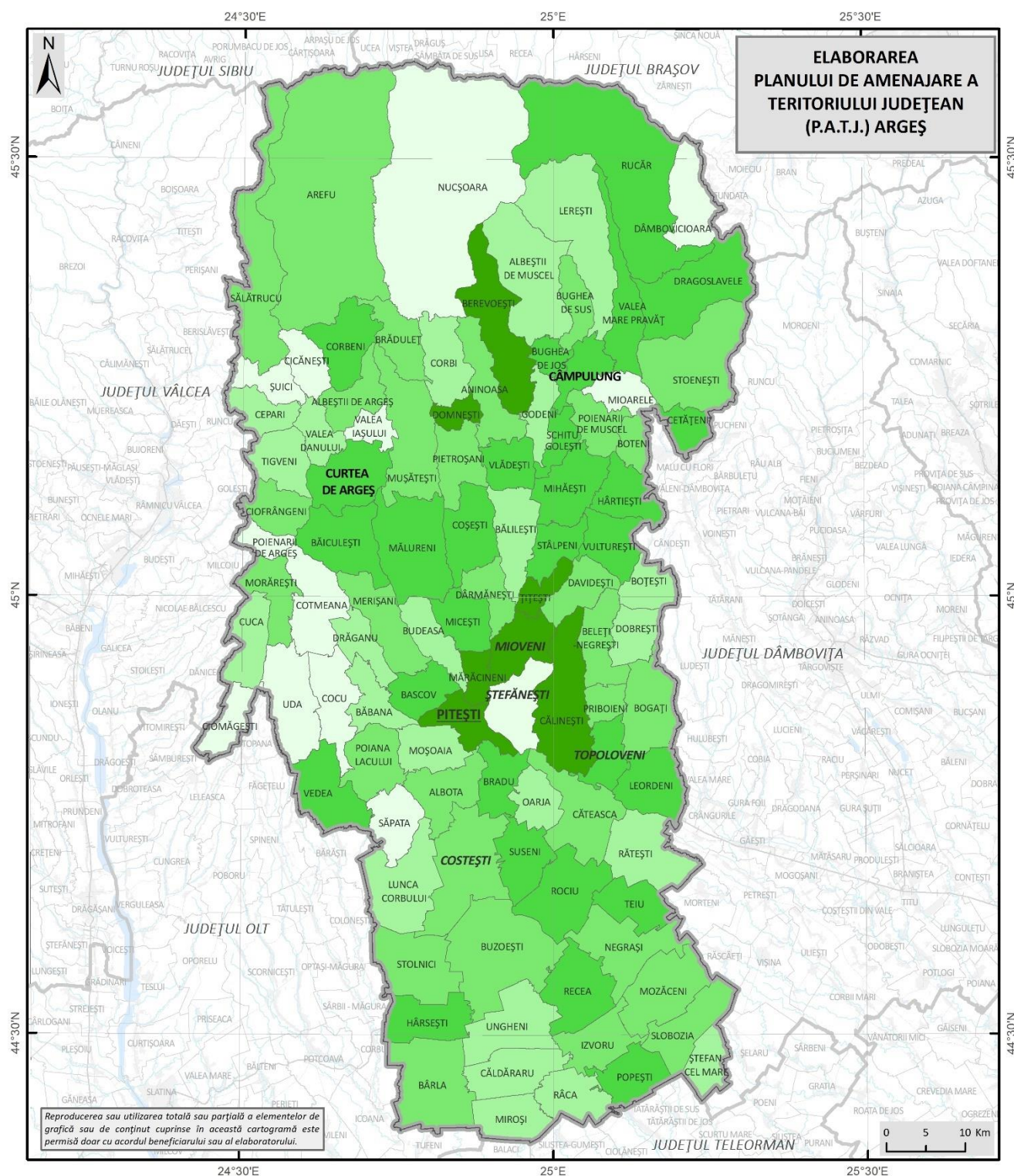
La nivelul anului 2023, raportul populație școlară / cadru didactic prezintă ponderi ridicate în regiunea centrală a județului precum și în cea central-nordică (fig. 2.58), la Domnești (20,3 elevi / cadru didactic), Mărăcineni (19,4 elevi / cadru didactic), municipiul Pitești (18,3 elevi / cadru didactic), Țițești (17,3 elevi / cadru didactic), orașul Mioveni (16,9 elevi / cadru didactic).

La polul opus, se înregistrează valori reduse în comune unde populația școlară este mică: Mioarele (6,8 populație școlară (elevi) / cadru didactic), Cocu (6,2 populație școlară (elevi) / cadru didactic), Dâmbovicioara și Poienarii de Argeș (6,1 populație școlară (elevi) / cadru didactic), Săpata (6 populație școlară (elevi) / cadru didactic), Ciomăgești (5,7 populație școlară (elevi) / cadru didactic), Cotmeana (5,4 populație școlară (elevi) / cadru didactic), Uda (4,7 populație școlară (elevi) / cadru didactic), în general aici fiind vorba de populația școlară din învățământul primar și gimnazial.

La nivelul județului Argeș, unitățile de învățământ par a avea la prima vedere o extindere uniformă, realitatea este însă alta. Majoritatea localităților prezintă o singură unitate de învățământ, aceea fiind în centrul de comună, însă de cele mai multe ori, satele componente ale comunelor dețin și ele școli sau grădinițe, care aparțin juridic de unitatea de învățământ din centrul de comună. Având în vedere numărul redus de copii, unele dintre acestea au rămas doar cu nivelul primar și / sau preșcolar, elevii din ciclul gimnazial desfășurându-și activitatea școlară în unitatea principală, de obicei în centrul de comună.

În anul 2023 (fig. 2.59), se poate observa faptul că la nivel de județ sunt 217 unități de învățământ. Evident că cele mai numeroase sunt în municipiul Pitești (61 unități de învățământ) urmat de municipiul Curtea de Argeș (17 unități de învățământ) și municipiul Câmpulung (16 unități de învățământ). În celelalte localități, inclusiv urbane, numărul lor este sub 10: 9 unități de învățământ în orașul Mioveni; 6 în orașul Ștefănești, 5 în orașul Costești și Topoloveni; 2 în Cuca, Moșoaia și Rucăr. În rest, se remarcă doar câte una, în toate celelalte comune (Stolnici, Bârla, Miroși, Arefu, Nucșoara, Bascov, Mălureni, Căteasca, etc).

La nivelul anului 2023, numărul total de elevi din județ era de 96274. Aproape jumătate dintre aceștia studiau în municipiul Pitești (42212 elevi), urmat de municipiul Câmpulung (7179 elevi), municipiul Curtea de Argeș (6525 elevi) și orașul Mioveni (6023 elevi). În cazul majorității unităților administrativ-teritoriale de bază, valorile variază între 100 și 1000 de elevi, aceștia studiind de obicei într-o singură unitate de învățământ.

RAPORTUL POPULAȚIE ȘCOLARĂ / CADRU DIDACTIC (2023)

Legenda generală

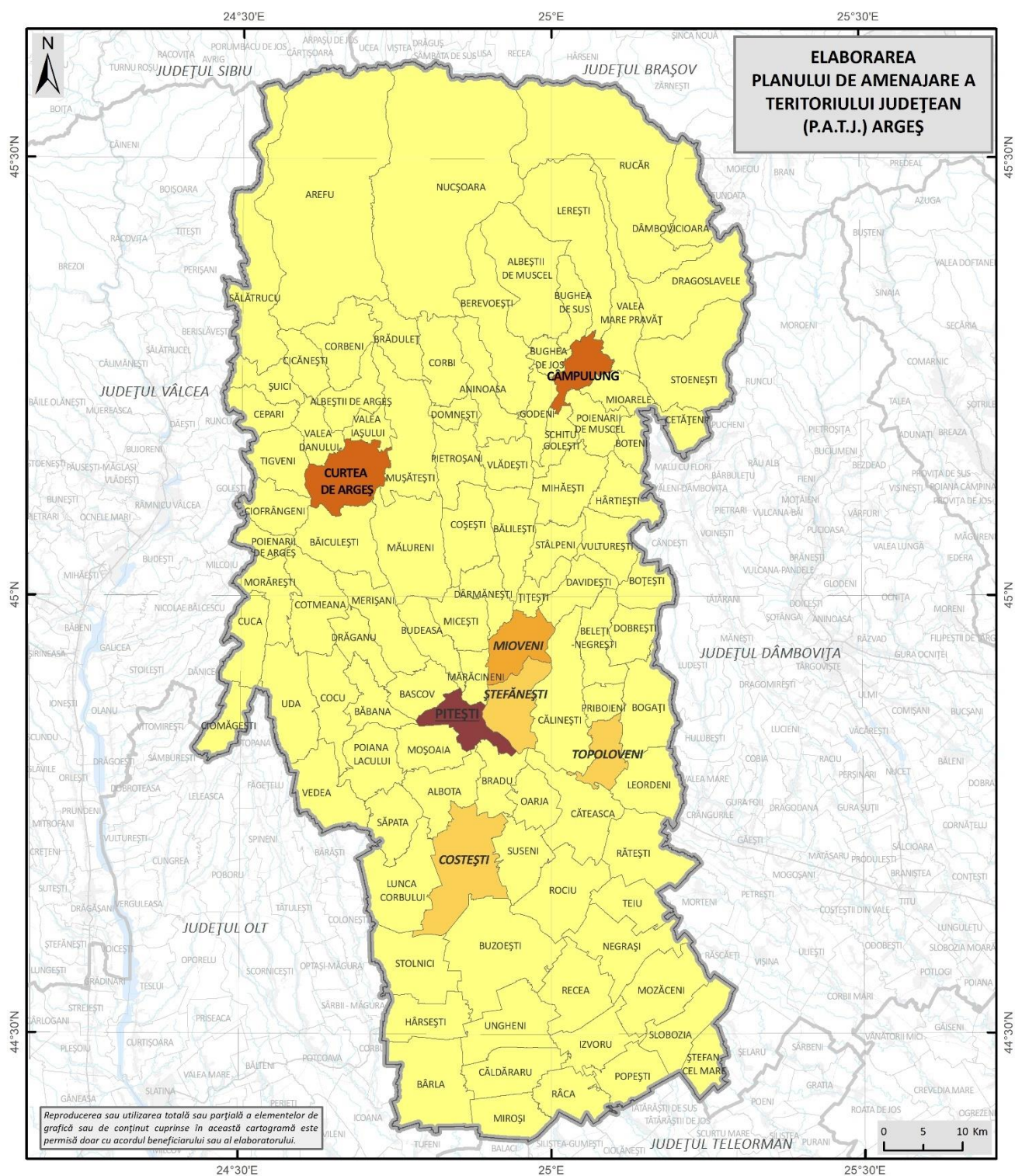
- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Raportul populație școlară / cadru didactic (2023)

- 4,8 - 8
- 8,1 - 10,6
- 10,7 - 12,8
- 12,9 - 15,3
- 15,4 - 20,4

**Fig. 2.58 RAPORTUL POPULAȚIE ȘCOLARĂ / CADRU DIDACTIC ÎN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT
DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023**
Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

UNITĂȚI DE ÎNVĂȚĂMÂNT (2023)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Numărul total al unităților de învățământ la nivel de UAT (2023)

- 1 - 2
- 3 - 6
- 7 - 9
- 10 - 17
- 18 - 61

Fig. 2.59 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023
Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

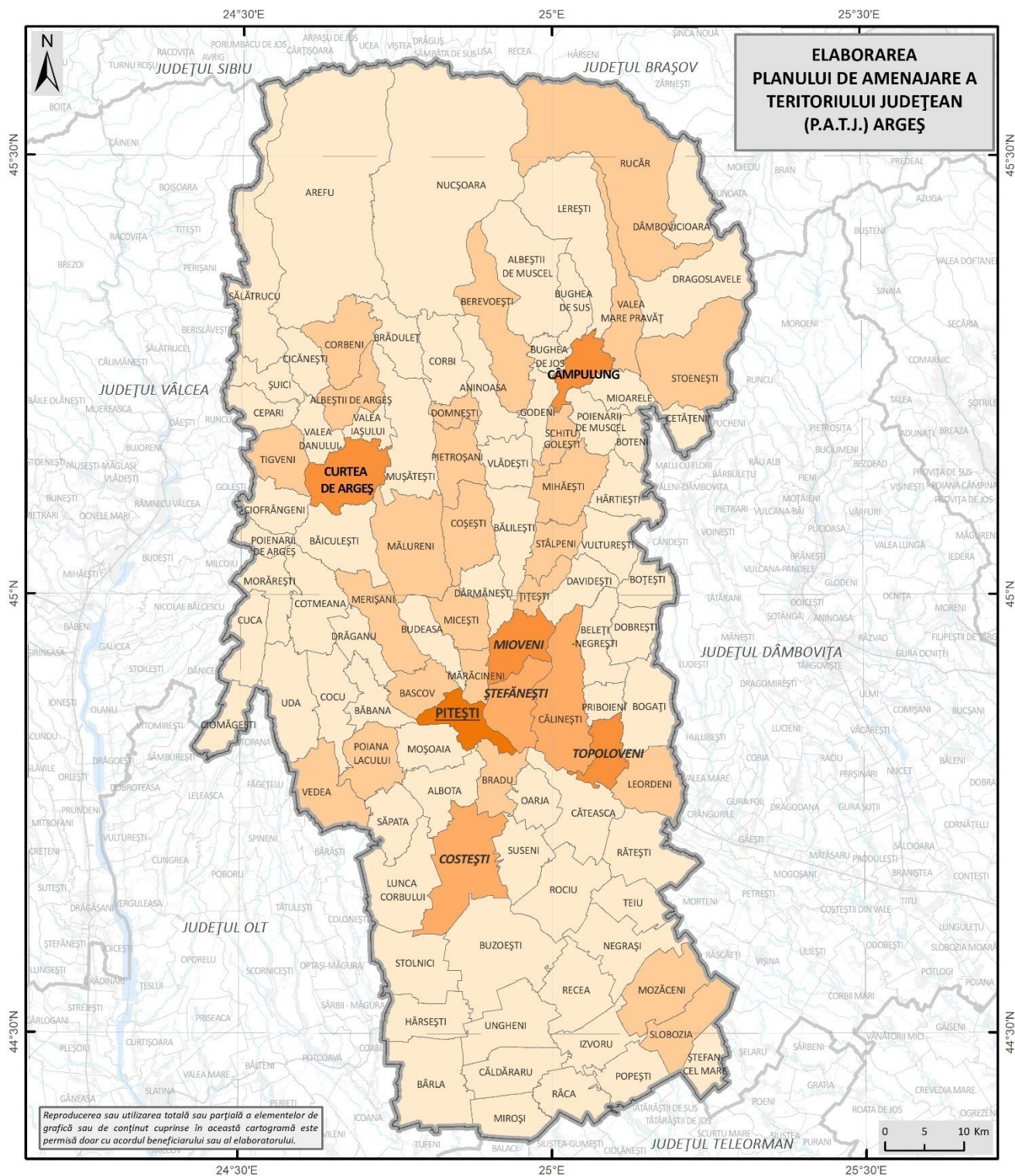
Comunele cu sub 100 de elevi într-o unitate de învățământ sunt Morărești, Albeștii de Muscel, Cotmeana, Săpata, Râca, Uda, Ciomăgești, Poienarii de Argeș, Dâmbovicioara și Mioarele (fig. 2.60).

În ceea ce privește numărul de studenți, aceștia sunt prezenți doar în municipiile Pitești și Câmpulung. Ponderea mai mare o deține municipiul Pitești în calitate de oraș de reședință. Datele disponibile pe INS începând cu anul 2014 arată la nivelul județului Argeș o scădere constantă a numărului de studenți, ajungând de la o valoare de 9926 din anul 2014 la o valoare de 7994 în anul 2023. Chiar dacă valorile sunt mici și în cazul municipiului Câmpulung se remarcă o scădere, în anul 2014 studenți aveau o valoare de 480, iar în anul 2023 au ajuns să fie abia 210. Valori mai ridicate se remarcă în universitățile publice decât în cele private, în majoritatea dintre cazuri situația financiară fiind unul dintre principalii factori de influență. La nivelul studiilor de licență, studenții au crescut ca număr până în anul 2002, după acest moment evoluția lor numerică fluctuează, tendința generală fiind una descendentă.

La nivelul anului 2023, personalul didactic din județul Argeș prezenta o valoare de 6465 cadre didactice.

Cele mai ridicate valori se mențin la nivelul arealelor urbane, cea mai mare valoare fiind în municipiul Pitești (2298 cadre didactice). Aceștia i se mai alătură municipiul Câmpulung, Curtea de Argeș și orașele Mioveni, Ștefănești, Costești și Topoloveni. Dintre comune se pot remarca Stâlpeni și Poiana Lacului (51 cadre didactice); Rucăr și Micești (55 cadre didactice); Călinești (62 cadre didactice); Bascov (69 cadre didactice).

La polul opus, cele mai scăzute valori le înregistrează Albeștii de Muscel, Brăduleț, Morărești, Negrași (9 cadre didactice); Popești, Râca, Teiu (8 cadre didactice); Dâmbovicioara (7 cadre didactice); Mioarele (6 cadre didactice). Ca localitate urbană, orașul Topoloveni prezintă cea mai redusă valoare (145 cadre didactice).

POPULAȚIA ȘCOLARĂ - TOTAL (2023)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Numărul total al elevilor la nivel de UAT (2023)

- 41 - 400
- 401 - 1000
- 1001 - 2200
- 2201 - 7179
- 7180 - 42212

Fig. 2.60 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A POPULAȚIEI ȘCOLARE TOTALE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

2.24. Infrastructura de sănătate. Elemente de istoric. Ocrotirea sănătății. Indicatori relevanți. Rețeaua de unități sanitare din mediul urban și rural. Instituții pentru asistență și protecția copiilor. Instituții pentru asistență și protecția bătrânilor.

Primul document care atestă existența unui așezământ spitalicesc datează din anul 1524, într-o danie domnească a lui Vladislav al III-lea. În anul 1869, în Curtea de Argeș, apare primul spital, având deja 10 paturi și își începe activitatea un chirurg. În 1872 deja crește numărul de paturi, crescând de altfel și prestigiul său. Un spital similar a existat și la Câmpulung. În 1896, se construiește o nouă unitate spitalicească la Curtea de Argeș. În 1930 apare și primul cabinet stomatologic, iar în 1945 un punct farmaceutic. În 1951 apare prima Policlinică Orășenească având cabinete de: medicină internă, chirurgie, obstetrică-ginecologie, pediatrie, stomatologie, un cabinet de radiologie și un laborator de analize-medicale. În anul 1983, se va muta și Policlinica, într-o parte din vechiul local amenajându-se o Policlinică cu plată. Noul spital a reprezentat o îmbunătățire considerabilă a asistenței medicale pentru locuitorii Curții de Argeș și a zonelor limitrofe.

Spitalul Militar Pitești este cea mai veche unitate medicală permanentă din Argeș. În 1833 și 1877-1878 au fost menționate primele formațiuni medicale militare în garnizoana Pitești, dar fără continuitate sau legătură precisă cu Spitalul Militar Pitești. Abia mai târziu, în anuarul Armatei Române pe 1881, apare pentru prima dată denumirea Spitalului Militar Pitești cu continuitate până în ziua de astăzi. Așadar, Spitalul Militar Pitești este cea mai veche unitate medicală permanentă din Argeș.

Pentru decongestionarea Spitalului Militar Central București în 1952, se hotărăște ca Spitalul Militar Pitești să devină regional, cu trei pavilioane, unul pentru secțiile chirurgicale, unul pentru cele medicale și unul pentru policlinică și serviciile administrative. Construcția primului pavilion a început în anul 1952 și s-a terminat în toamna anului 1956. Această construcție a constituit un eveniment important în viața spitalului, clădirea nou construită oferind condiții mai bune de lucru și confort atât pentru personalul medical cât și pentru pacienți.

În anul 1973, a intrat în exploatare corpul de clădire principal al Spitalului Județean Pitești cu o capacitate efectivă de 735 de paturi pentru activitate spitalicească, precum și spații aferente pentru activitatea de ambulatoriu-policlinică, dată în folosință în 1981. Denumirea inițială a instituției a fost Spitalul Județean Pitești până în anul 2007, când a primit denumirea de Spital Județean de Urgență.

În anul 2008, au fost preluate de către Spitalul Județean de Urgență Pitești: Centru de Hemodializă , Laboratorul Recuperare Medicină Fizică și Balneologie (B.F.T.) și Cabinetul de

Medicină Sportivă prin desființarea Centrului de Diagnostic și Tratament. Tot în același an, Unitatea de Primire Urgență (U.P.U.) își schimbă denumirea în U.P.U.- S.M.U.R.D., iar în cadrul Secției Chirurgie I se înființează Compartimentul de Chirurgie Vasculară.

Începând cu anul 2010, Spitalul Județean de Urgență Pitești a intrat într-un proces continuu de modernizare, atât a spațiilor, cât și a aparaturii din dotare, astfel că în anul 2011, s-au reamplasat secțiile Obstetrică –Ginecologie I și II, au fost organizate secțiile Chirurgie I și II în scopul optimizării funcționalității circuitelor.

În această perioadă, s-a reamenajat Secția de Oncologie, în regim de spitalizare continuă și în regim de spitalizare de zi.

Tot acum, Spitalul Județean de Urgență Pitești a fost dotat cu aparatură medicală de înaltă performanță, realizându-se astfel creșterea calității actului medical, nu numai prin profesionalismul personalului medical, ci și prin aparatura medicală de care au nevoie aceștia.

În anul 2014, în cadrul Secției de Cardiologie a fost înființat Laboratorul Angiografie, amenajat în conformitate cu standardele de calitate și dotat cu un ANGIOGRAF- aparat de înaltă performanță, fiind de ultimă generație, din clasa de top, ce permite creșterea calității serviciilor medicale oferite de Spitalul Județean de Urgență Pitești, salvând viețile a mii de pacienți cu infarct din Argeș și din județele limitrofe.

După 1990, ocrotirea sănătății a cunoscut o amplă reformă, în special la nivelul asistenței primare. Astfel, s-a dezvoltat o rețea tot mai amplă de cabinete medicale de medicină generală și de cabinete de medicină de familie, care au acoperit întreg județul Argeș. Multe dintre aceste cabinete sunt în prezent private (53 de cabinete de medicină generală în mediul privat, iar la nivelul cabinetelor de medicină de familie unul singur este public, iar 327 în mediul privat conform statisticilor oferite de Institutul Național de Statistică). Schimbări semnificative s-au produs și în privința cabinetelor stomatologice, care, de asemenea, sunt în prezent aproape toate private, remarcându-se în anul 2022 un singur cabinet public și 415 private. Medicii specialiști și-au deschis, la rândul lor, cabinete medicale de specialitate private, care funcționează în paralel cu cabinetele medicale de specialitate din ambulatoriile spitalelor publice. Spitalele publice au beneficiat de investiții semnificative pentru achiziționarea de echipamente medicale de ultimă generație și și-au extins mult baza materială, cu accent la nivelul Spitalului Județean de Urgență Pitești. Procesul de informatizare și digitalizare a inclus tot mai multe unități medicale, publice și private. Pe lângă dotările cu instrumentar medical, s-au realizat și lucrări de renovare și modernizare.

În prezent, în județul Argeș, categoriile de furnizori de servicii de sănătate sunt: spitalele, serviciile de urgență, serviciile de reabilitare, ambulatoriile și cabinetele de specialitate, unitățile de asistență medico-socială, cabinetele de medicină de familie, serviciile de îngrijire la domiciliu și paliative, cabinetele stomatologice (de medicină dentară), farmaciile (puncte farmaceutice, depozite farmaceutice), centre de dializă, laboratoare medicale, centre de sănătate mintală .

În ceea ce privește asistența medicală terțiară (spitalicească), conform datelor de pe platforma TEMPO ONLINE, în județul Argeș funcționau în anul 2023 un număr de 17 spitale (fig. 2.61), dintre care 15 publice și 2 private.

Cele 15 spitale publice și cele 2 unități private sunt concentrate în mare măsură în centrele urbane. Municipiul Pitești deține 3 spitale publice și cele 2 private. Municipiul Câmpulung deține 2 spitale, la fel și orașul Mioveni, iar restul arealelor urbane doar o unitate spitalicească. Spitale specilaizate sunt localizate inclusiv în localități rurale precum Brăduleț, Călinești, Leordeni, Valea Iașului, Vedea. În afara acestora mai funcționează centre de sănătate mintală, unități medico-sociale, centre medicale de specialitate, centre de dializă. La nivelul anului 2022, există 2 centre de sănătate mintală, ambele în Pitești în proprietate publică și un centru medical de specialitate, tot la Pitești și tot proprietate publică. În anul 2023, asemeni anului 2022, se remarcă 5 unități medico-sociale în mediul rural (Călinești, Domnești, Morărești, Rucăr, Șuici) și toate aparținătoare domeniului public, respectiv 2 centre de dializă, ambele în municipiul Pitești, dar una aparținătoare domeniului public și alta domeniului privat. Analizând mai în detaliu distribuția în teritoriu a acestora, se constată că majoritatea regiunilor din județ sunt bine deservite de unități spitalicești sau centre de sănătate, care sunt prezente în aproape toate orașele. În ceea ce privește localitățile rurale, acestea se află, în majoritatea cazurilor, la distanțe relativ mici de centrele urbane care dețin un spital, accesul fiind puțin mai dificil în cazul unor așezări situate la altitudine mai ridicată în Munții Făgăraș sau Subcarpații Getici, sau a localităților din Câmpia Găvanu-Burdea care sunt mai îndepărtate de arealele urbane.

Consiliul Județean Argeș subordonează următoarele instituții medicale:

- Spitalul Județean de Urgență, Pitești
- Spitalul Orășenesc "Regele Carol I", Costești
- Spitalul de Psihiatrie "Sf. Maria", Vedea
- Spitalul de Pneumofiziologie Cronici, Leordeni
- Spitalul de Pneumoftiziologie "Sf. Andrei", Valea Iașului
- Spitalul de Recuperare, Brădet
- Spitalul de Geriatrie și Boli Cronice "Constantin Bălăceanu Stolnici", Ștefănești
- Spitalul de Boli Cronice, Călinești
- Spitalul de Pediatrie, Pitești

Consiliul Local Mioveni are în subordinea sa Spitalul Orășenesc "Sf. Spiridon" ; Consiliul Local Câmpulung are sub tutela sa Spitalul Municipal Câmpulung și Spitalul de Pneumoftiziologie Câmpulung; Consiliul Local Curtea de Argeș are în gestiune Spitalul Municipal Curtea de Argeș. La acestea se mai adaugă spitale ale Ministerului Apărării (Spitalul Militar de Urgență "Dr. Ion Jianu" Pitești) și ale Ministerului Justiției (Spitalul Penitenciar Colibași). Celelalte unități spitalicești sunt private.

Toate aceste spitale, centre medicale de specialitate, unități medico-sociale, centre de dializă, dețineau în total 4105 de paturi în anul 2023 (conform datelor de pe platforma TEMPO-ONLINE), rezultând o medie de 6,7 paturi/1000 de locuitori. Astfel, numărul de paturi a scăzut ușor, iar numărul de locuitori a cunoscut o tendință descendentă, ceea ce a determinat o îmbunătățire constantă a acestui indicator, pe fondul unei involuții demografice la nivelul județului Argeș.

Cea mai mare parte a acestor paturi (3546 de paturi) se regăsesc în spitale sau centre de sănătate cu paturi de spital, destinate internării continue. Un număr mult mai mic de paturi (248 de paturi) sunt destinate internării de zi din aceste unități. În unitățile medico-sociale există 283 de paturi pentru internare continuă. Celelalte paturi se regăsesc în centrele de sănătate multifuncționale, în centrele de dializă sau punctele de lucru ale acestora (92 de paturi) și în unități sanitare (centre de sănătate) private, numai cu internare de zi (59 paturi).

Trebuie menționat că în perioada 2020-2022, în contextul pandemiei de COVID-19, la nivelul spitalelor au existat modificări temporare ale structurii de paturi, cu scopul de a se adapta condițiilor specifice de îngrijire a pacienților diagnosticați cu COVID-19. De asemenea, s-a modificat numărul personalului medical deoarece s-a permis angajarea de personal medical pe perioadă determinată, pentru a crea condițiile optime de îngrijire a pacienților.

Analiza repartiției teritoriale a paturilor din spitale și a altor unități sanitare relevă o distribuție relativ echilibrată în cadrul județului. Cele mai multe paturi sunt localizate în cele două

municipii mai mari din județ, Pitești (1684 de paturi) și Câmpulung (538 de paturi). Împreună, aceste două municipii dețin mai mult de jumătate din numărul de paturi din județ. Majoritatea acestor paturi se află la Spitalul Județean Pitești și Spitalul Municipal Câmpulung. Un număr relativ ridicat de paturi se înregistrează și în municipiul Curtea de Argeș și orașul Mioveni, la Spitalul Municipal Curtea de Argeș și Spitalul Orășenesc "Sf. Spiridon" (612 paturi). Celelalte municipii și orașe au un număr mai redus de paturi, în cadrul spitalelor, în general între 100 și 150. Numărul cel mai redus de paturi se înregistrează în unitatea spitalicească cu paturi pentru cazuri de zi de la Spitalul de Psihiatrie "Sf. Maria" din Vedea și Spitalul de Geriatrie și Boli Cronice "Constantin Bălăceanu Stolnici" din Ștefănești cu doar 4 paturi.

Asistența medicală de urgență prespitalicească din județul Argeș este asigurată de Serviciul Județean de Ambulanță Argeș, având stația centrală la Pitești, și 8 substații localizate în toate părțile județului, respectiv în municipiile Câmpulung și Curtea de Argeș, precum și în orașele Mioveni, Topoloveni, Costești, și în comunele Domnești, Mozăceni și Rucăr. Serviciul Județean de Ambulanță Argeș cooperează cu unitățile spitalicești din județ, în special cu secțiile UPU (Unități Primire Urgențe) ale acestora, iar în cadrul spitalelor există mai multe linii de gardă, organizate pe specialități, care asigură permanența îngrijirii bolnavilor și primirea urgențelor. Pe lângă furnizorul public de asistență medicală de urgență, Serviciul Județean de Ambulanță Argeș, există și furnizori privați de servicii medicale de urgență (Centrul Medical Natisan).

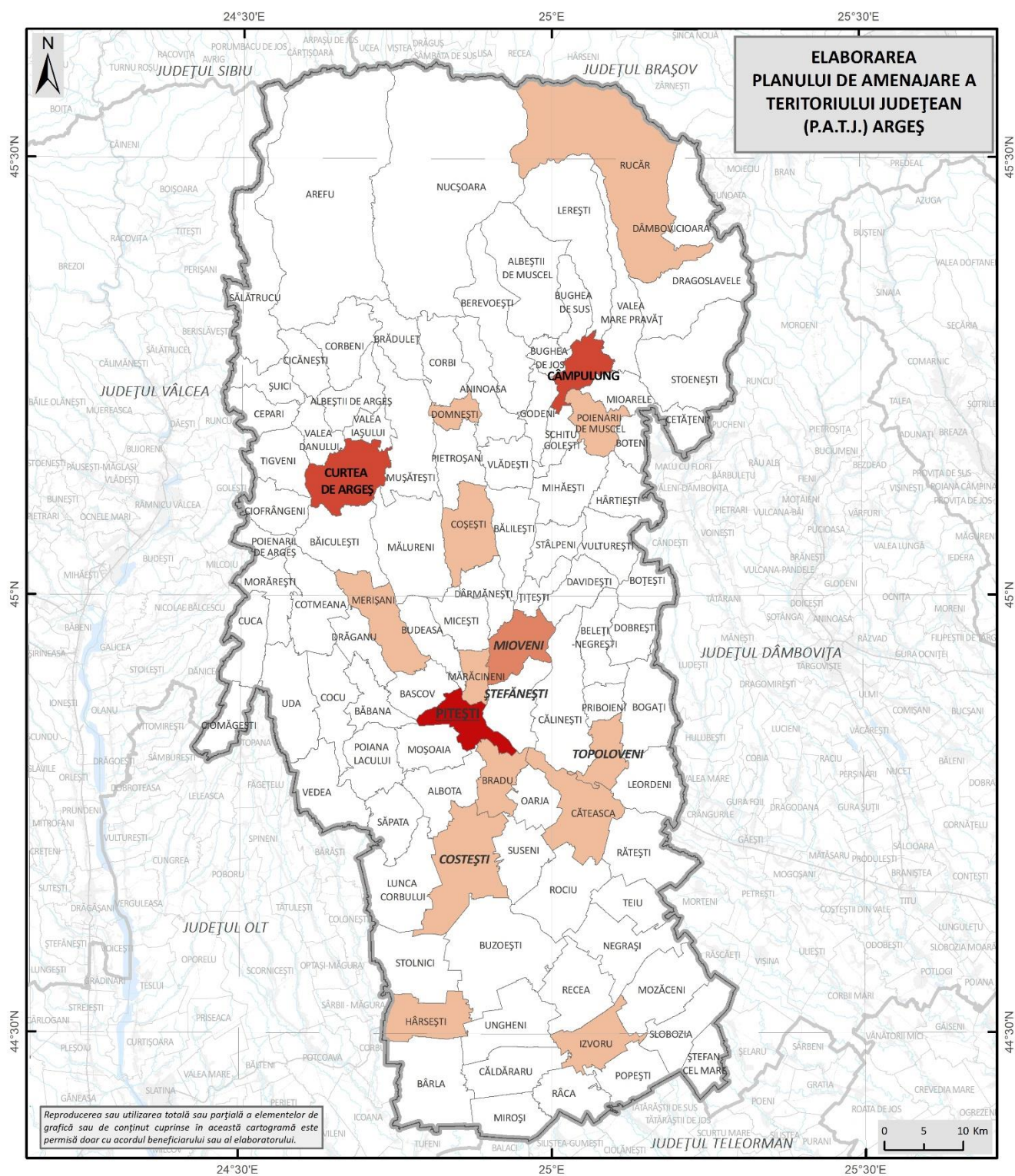
Spitalele din județul Argeș (cu excepția Spitalului de Pneumofiziologie de la Leordeni și Spitalului Pneumoftiziologie din Valea Iașului) dispun și de ambulatorii de specialitate sau ambulatorii integrate spitalului, unde pacienții pot fi consultați de medicii specialiști din spitale (fig. 2.62). Pe lângă acestea, activitatea medicală de specialitate se desfășoară în cabinete medicale de specialitate (private), al căror număr este într-o continuă creștere. Conform platformei TEMPO ONLINE, în anul 2022 în județul Argeș funcționau 340 de cabinete medicale de specialitate în domeniul privat, incluzând aici și societăți civile medicale de specialitate. Marea majoritate a acestora erau localizate în cele trei municipii mai importante, Pitești (239), Câmpulung (37) și Curtea de Argeș (28), fapt care reflectă, în bună măsură, și distribuția unităților spitalicești. Un număr mai ridicat, de câte 13 cabinete medicale de specialitate se localizează și în orașul Mioveni. În orașul Costești sunt 5 cabinete de specialitate, iar în orașul Topoloveni 3. În general, medicii specialiști care lucrează în aceste cabinete medicale de specialitate sunt cei care activează și în cadrul spitalelor. Din păcate, marea majoritate a comunelor și chiar și un oraș (Ștefănești) nu dispun de servicii medicale de specialitate, pentru orice consultație de acest tip

populația rurală fiind nevoită să se deplaseze la ambulatoriile spitalelor sau la cabinetele medicale de specialitate din orașele mai mari.

Asistența medicală primară este asigurată prin serviciile medicinei de familie, respectiv furnizarea îngrijirilor de sănătate cuprinzătoare, de prim-contact, indiferent de natura problemei de sănătate, în contextul unei relații continue cu pacienții.

Furnizorul specializat și de sine stătător al acestor servicii este cabinetul de medicină de familie și, prin asimilare, cabinetul de medicină generală. În anul 2022, conform datelor de pe platforma TEMPO-ONLINE, în județul Argeș funcționau 381 de astfel de cabinete, din care majoritatea (328) erau cabinete de medicină de familie și doar 53 erau cabinete de medicină generală. Aproape toate aceste cabinete erau private, cu excepția unui singur cabinet de medicină de familie, public, situat în orașul Mioveni.

Analiza repartiției teritoriale a cabinetelor medicale de familie (fig. 2.63) și a celor de medicină generală indică o relație de proporționalitate directă între localizarea acestor cabinete și populația (numărul de locuitori) din localitățile respective. Raportând numărul de orașe la numărul de cabinete, cele mai multe se întâlnesc în mediul urban (165 din 381, respectiv 43,3%). În spațiul rural deși sunt 216 cabinete (56,6%), acest număr ridicat poate fi pus pe seama faptului că mai sunt comune ce dețin 2, 3 sau mai multe cabinete, de regulă cele din apropierea spațiului urban, plus că, în raport cu numărul orașelor, comunele sunt mai numeroase (95), luându-se astfel în calcul minimum un cabinet în fiecare comună. Cu toate acestea, la nivelul județului se remarcă doar trei comune care nu dețin nici cabinet de specialitate, nici cabinet de medicină de familie (Râca, Albeștii de Muscel și Ciomăgești). Într-adevăr, lipsa unui cabinet medical de familie are consecințe negative asupra populației din aceste comune, nevoită să se deplaseze în alte comune chiar și pentru asistența medicală de familie. În cazul comunei Albeștii de Muscel situația este mai fericită, fiind situată în relativa apropiere a municipiului Câmpulung, în schimb, mai greu îi este populației din comunele Ciomăgești sau Râca, care se află la o distanță relativ mare față de unitățile spitalicești, însă în cazul medicinei de familie poate apela la cabinetele din comunele învecinate.

CABINETE DE SPECIALITATE (2022)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

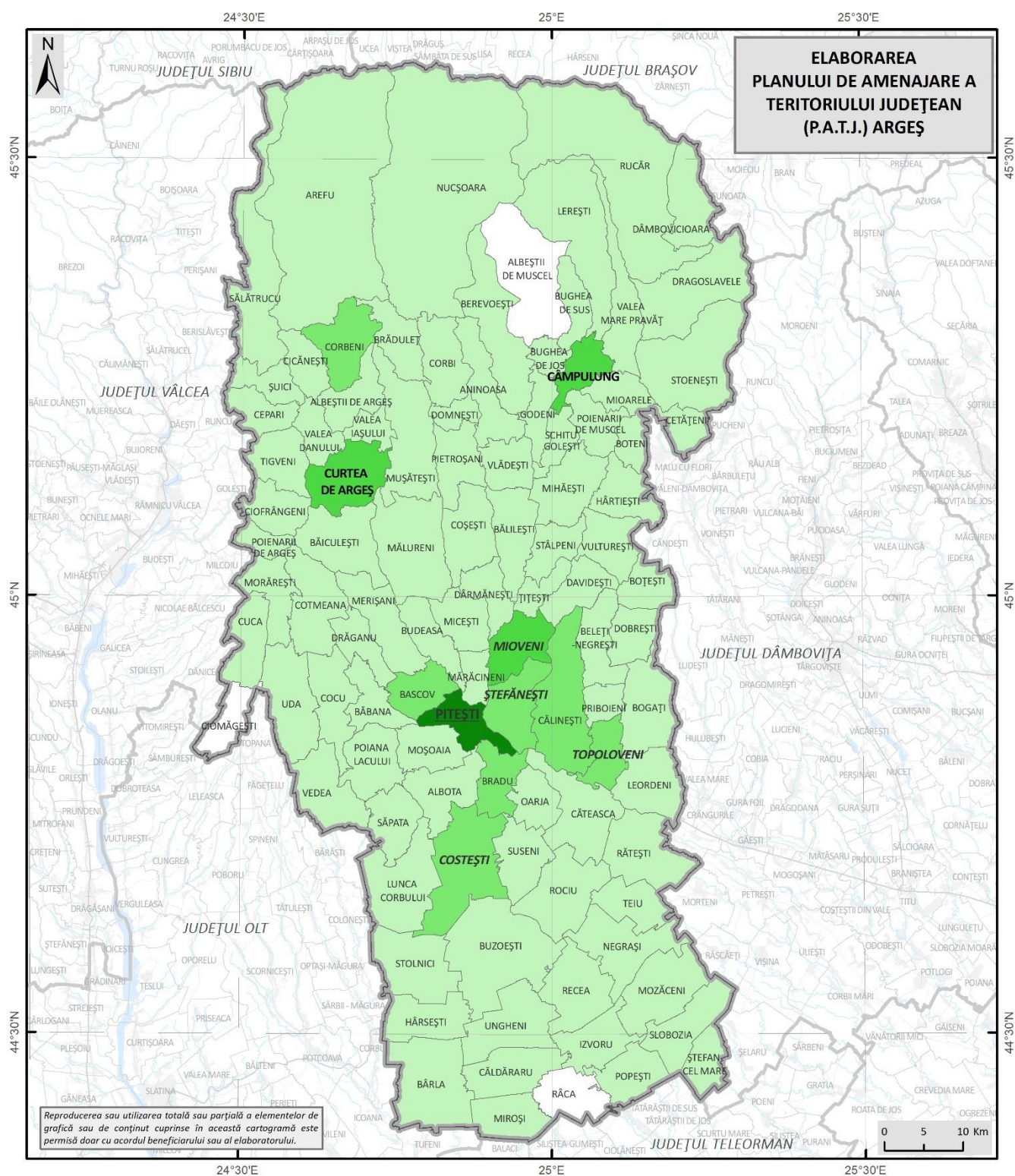
Legenda specifică

Repartiția teritorială a cabinetelor de specialitate (2022)

- 0
- 1 - 5
- 6 - 13
- 14 - 37
- 38 - 238

Fig. 2.62 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A CABINETELOR MEDICALE DE SPECIALITATE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2022

Sursa: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

CABINETE MEDICALE DE FAMILIE (2022)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Repartiția teritorială a cabinetelor medicale de familie (2022)

- 0
- 1 - 3
- 4 - 7
- 8 - 20
- 21 - 93

Fig. 2.63 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A CABINETELOR MEDICALE DE FAMILIE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2022

Sursa: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

Pe de altă parte, se observă o concentrare mai mare a cabinetelor medicale de familie și de medicină generală în municipiile Pitești (93 de cabinete, 28,3%) și Câmpulung (20 de cabinete, 6%), unde un astfel de cabinet deservește puțin peste 1000 de locuitori, în medie. Raportat la numărul de locuitori, surprinde numărul relativ mic de cabinete medicale din municipiul Curtea de Argeș (doar 18) și orașul Mioveni (17). Urmează orașele Ștefănești cu doar 7 cabinete, Costești cu 6, iar în coada listei aflându-se orașul Topoloveni, fiind de altfel și cel mai slab deservit centru urban din județul Argeș.

Dintre cele 92 de comune care au totuși cel puțin un cabinet medical de familie, se remarcă câteva comune unde există 2 astfel de cabinete – în cele mai multe cazuri, unul fiind situat în centrul de comună, iar altul într-un sat aparținător. Este cazul unor comune precum Aninoasa, Băbana, Bârla, Brăduleț, Cepari, Mălureni, Micești. Mai mult, există și comune cu 3 cabinete medicale de familie (Cosești, Leordeni, Lerești, Pietroșani, Poiana Lacului, Vedea). Recordul din mediul rural este înregistrat în comunele Bascov, Bradu, Călinești, Corbeni, unde există chiar 4 cabinete medicale de familie.

Repartiția teritorială a medicilor, indiferent de specialitate, reflectă într-o oarecare măsură repartiția teritorială a cabinetelor de medicină de familie, majoritatea medicilor din județ activând în acest domeniu; la aceștia, se adaugă, desigur, medicii specialiști, care sunt localizați preponderent în centrele urbane. În total, există 3 comune în care nu se află nici un medic, și care corespund în întregime cu acele comune unde nu există nici cabinet medical de familie sau de medicină generală (Râca, Ciomăgești și Albeștii de Muscel). În rest, toate localitățile au cel puțin un medic de familie.

Situații excepționale se remarcă la nivelul unor comune precum Brăduleț, Călinești, Leordeni, Valea Iașului, Vedea unde, deși au doar 2 sau 3 cabinete medicale de familie în funcție de caz, numărul personalului medical este mult mai mare, ajungând în Vedea inclusiv la 20 de medici. Acest lucru se explică prin faptul că, aceste comune, pe lângă cabinetele medicale de familie, au și personal medical care deservește unele instituții spitalicești (Spitalul de Psihiatrie "Sf. Maria", Vedea; Spitalul de Pneumofiziologie Cronici, Leordeni; Spitalul de Pneumoftiziologie "Sf. Andrei", Valea Iașului; Spitalul de Recuperare, Brădet (Brăduleț); Spitalul de Boli Cronice, Călinești). În alte cazuri (Căteasca, Micești, Mihăești, Rucăr), apar unul sau doi medici în plus față de numărul de cabinete medicale, deoarece unii medici își desfășoară activitatea în același cabinet, având orare alternative.

În total, conform datelor statistice de pe platforma TEMPO-ONLINE, în 2022 în județul Argeș activau 1538 de medici (fig 2.64), rezultând, în medie, 2,5 medici / 1000 de locuitori.

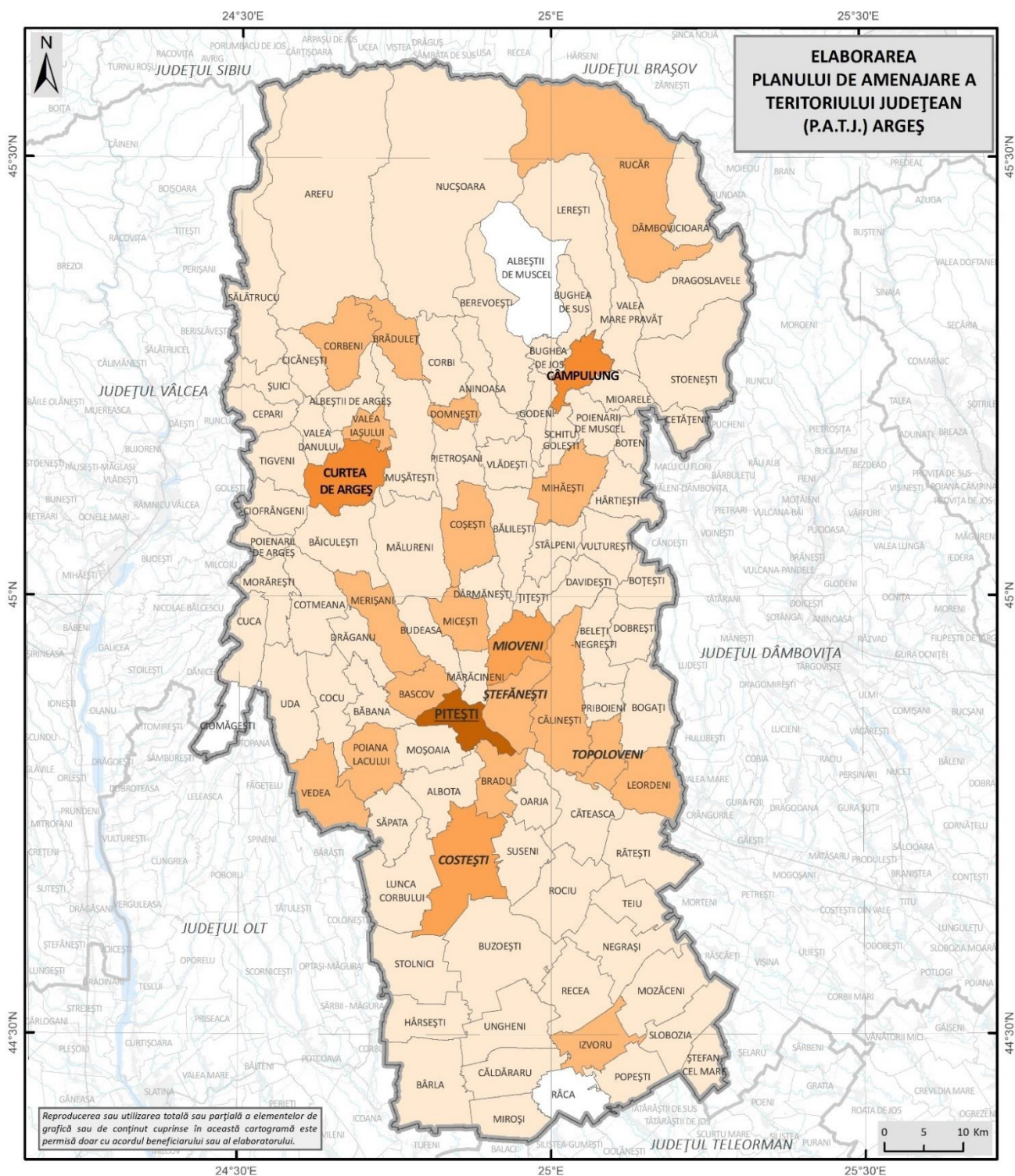
Majoritatea acestor medici (836, respectiv 54,3%) erau angajați în sectorul privat și 702 (45,6%) în sectorul public. Tot la sectorul public sunt incluși și medicii care deservește cele 92 de cabinete medicale școlare (toate localizate în mediul urban, mai bine de jumătate dintre ele la Pitești), precum și cabinetul medical studențesc din Pitești.

Se observă că numărul de medici de familie este aproape identic cu cel al numărului de cabinete medicale de familie, diferența fiind dată de cei 7 medici de familie care activează în sectorul public (municipiul Pitești și orașul Mioveni) sau de unitățile administrativ – teritoriale unde se regăsesc mult mai mulți medici decât numărul de cabinete ca urmare a prezenței unor instituții spitalicești (spitale de psihiatrie, de recuperare sau de pneumoftiziologie). Distribuția teritorială a medicilor de familie coincide astfel, în linii mari, cu cea a cabinetelor medicale de familie.

Medicii de familie se concentrează așadar în mediul urban, în proporție de 83,1%, o pondere destul de ridicată raportând la dezvoltarea județului, cu un număr mai mare de medici de familie în Pitești (828), Câmpulung (183) și Curtea de Argeș (127). Cele mai reduse valori le are orașul Ștefănești (20) și Topoloveni (11).

În mediul rural, la fel ca și în cazul cabinetelor medicale de familie, se remarcă majoritatea comunelor care au 2 medici de familie, între care Cuca, Mălureni, Miroși, Stoenesti, Slobozia, Țițești, Lunca Corbului, Schitu Golești, Tigveni, Vlădești.

Creând un clasament al localităților în funcție de raportul numărului de medici la 1000 de locuitori, se observă că, fără a lua în considerare comunele cu spitale specializate, municipiul Câmpulung are cea mai ridicată valoare (5,5‰), urmat de municipiul Pitești (4,9‰), media la nivelul județului Argeș fiind de 2,5‰. Făcând abstracție de comunele în care nu există nici cabinete medicale de familie și nici personal medical, cele mai reduse valori le întâlnim în Dârmănești, Mușătești (0,29 ‰), Corbi (0,27 ‰), Valea Mare Pravăț (0,24 ‰), Moșoaia (0,14 ‰).

PERSONALUL MEDICO-SANITAR - MEDICI (2022)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Repartiția teritorială a numărului de medici (2022)

- 0
- 1 - 3
- 4 - 20
- 21 - 69
- 70 - 183
- 184 - 828

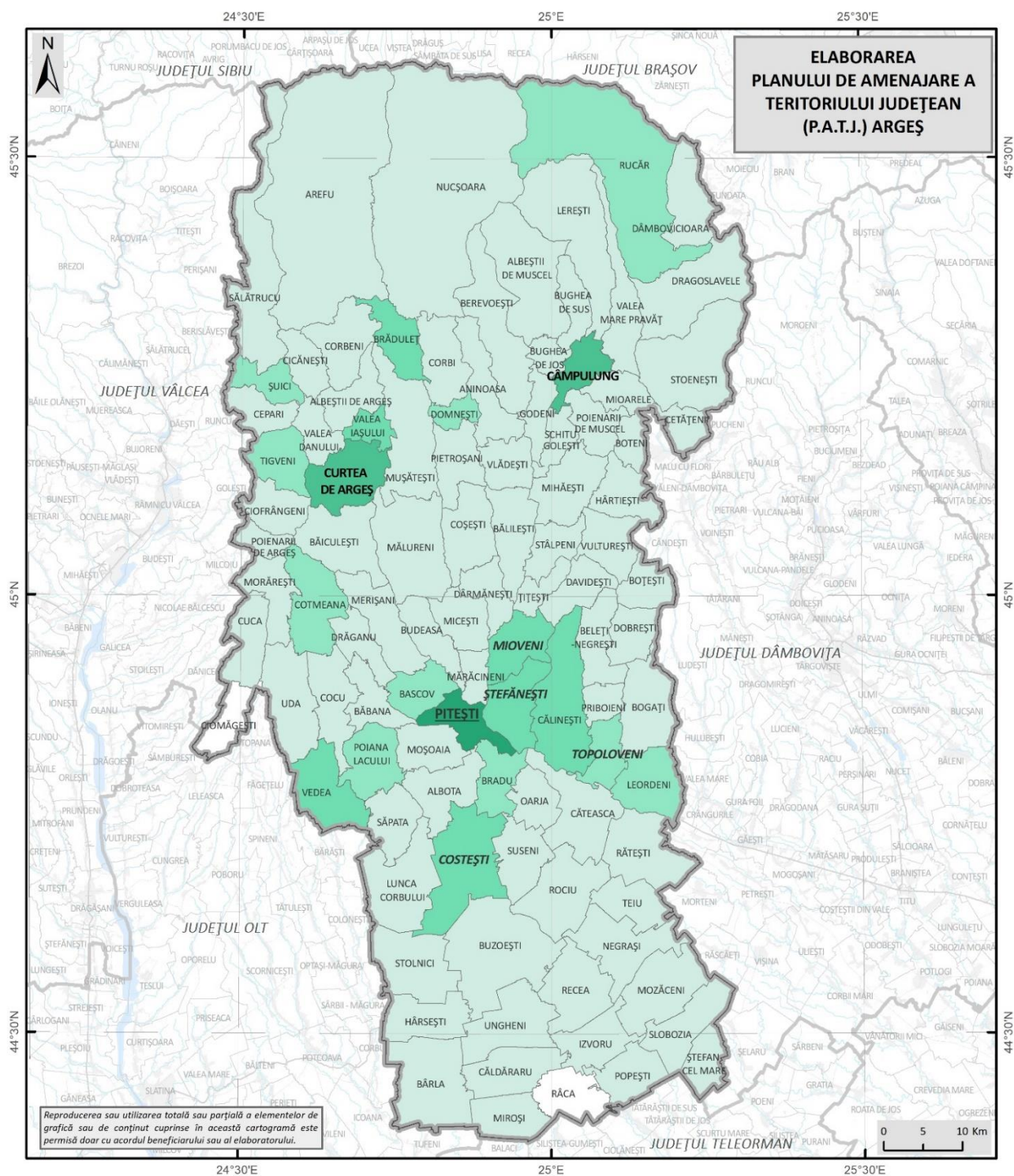
Fig. 2.64 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A MEDICILOR (INDIFERENT DE SPECIALITATE) DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2022

Sursa: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

Conform datelor de pe platforma TEMPO ONLINE, în anul 2022 personalul sanitar mediu din județul Argeș includea 3964 persoane (fig.2.65), dintre care cea mai mare parte, 2510 persoane (63,3%) lucrau în sectorul public, cu precădere în spitale și ambulatoriile de specialitate ale acestora, iar 1454 (36,6%) activau în sectorul privat. Indiferent de sector, se constată că o pondere foarte ridicată a acestei categorii de personal medical (80,3%) activa în mediul urban, cu precădere în Pitești (2095 persoane, respectiv 52,8%), Câmpulung (435 persoane, respectiv 10,9%) și Curtea de Argeș (284 persoane, respectiv 7,1%). Dintre celelalte centre urbane, se mai remarcă Mioveni (191, respectiv 4,8), Costești (110), Ștefănești (66) și Topoloveni (45), luând în considerare ambele sectoare. Însă, individual analizate, orașul Topoloveni înregistrează cea mai scăzută valoare la privat, doar 5 persoane, în condițiile în care în acest oraș nu există spital.

În mediul rural, cifra maximă se înregistrează la Valea Iașului (65 de persoane), datorită prezenței Spitalului de Pneumoftiziologie din localitate. Valori ridicate se mai înregistrează la Vedea (57 de persoane), o comună unde este prezent Spitalul de Psihiatrie, Călinești (51 persoane), în contextul existenței Spitalului de Boli Cronice, și Brăduleț (50 persoane) datorită prezenței Spitalului de Recuperare. Se remarcă inclusiv comune unde numărul personalului sanitar mediu este relativ ridicat: Tigveni, Leordeni (37), în prima comună fiind localizat un centru pentru persoane cu dizabilități aflat în subordinea DGASPC, iar în cazul celei de-a doua comune fiind vorba de prezența Spitalului de Pneumofiziologie Cronici; Bascov (20); Șuici (19) – unde se află o unitate de asistență medico-socială pentru vârstnici, aflată în subordinea DGASPC. Se constată că în comunele Ciomăgești și Râca nu există personal sanitar mediu având în vedere că nu există nici cabinet și nici medic de familie, iar în cazul comunei Albeștii de Muscel deși nu există cabinet și medic de familie, există totuși o persoană din categoria personalului sanitar mediu.

În județul Argeș funcționează și 102 de laboratoare medicale, majoritatea (64 dintre ele, 62,7%) fiind publice. Ele sunt situate în localitățile unde există spitale sau centre de sănătate.

PERSONALUL SANITAR MEDIU (2022)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Repartiția teritorială a personalului sanitar mediu (2022)

- 0
- 1 - 10
- 11 - 50
- 51 - 200
- 201 - 435
- 436 - 2095

Fig. 2.65 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A PERSONALULUI SANITAR MEDIU DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2022

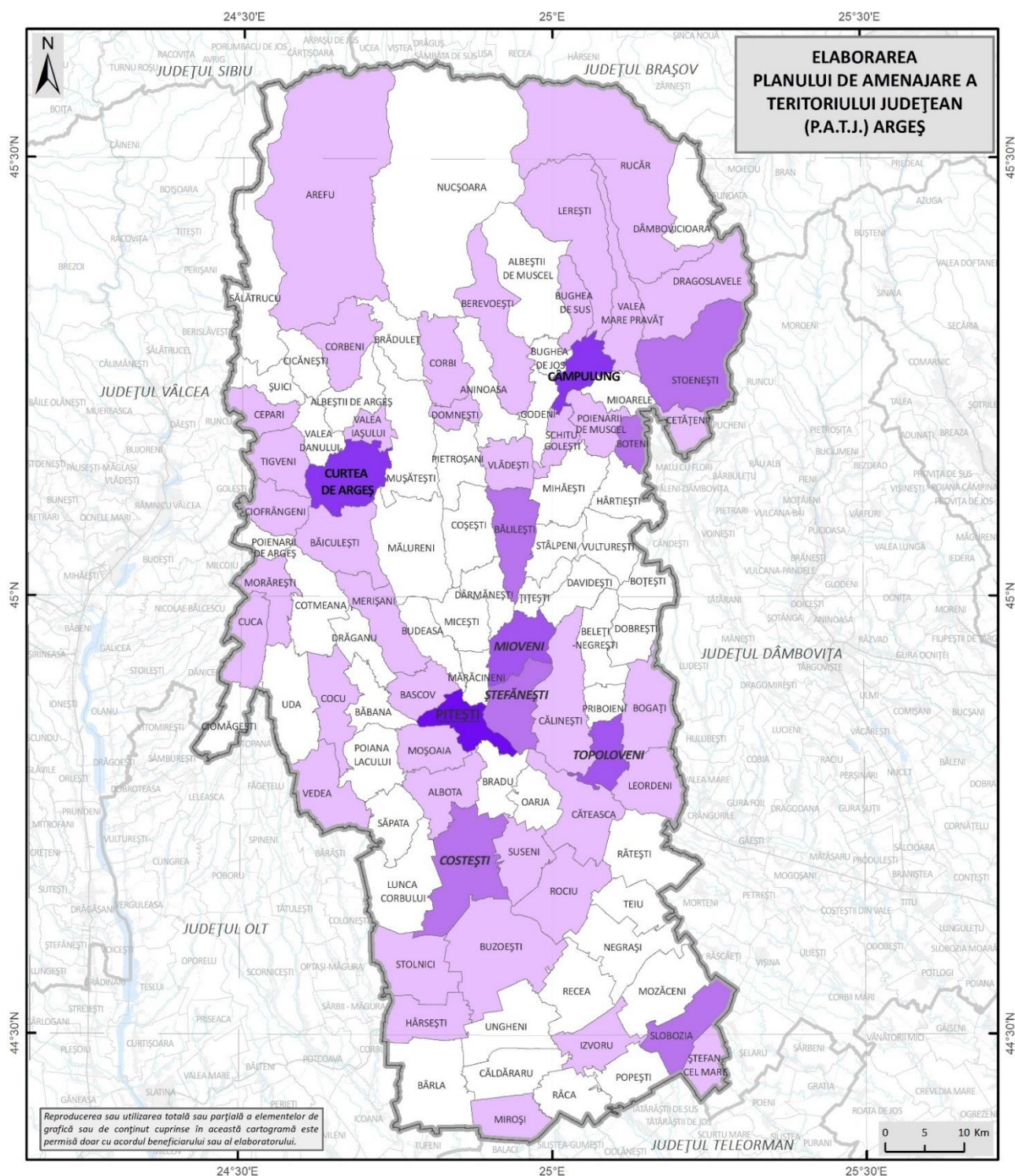
Sursa: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

Numărul de cabinete stomatologice (fig. 2.66) a crescut în ultimii ani, atingând cifra de 416 cabinete în anul 2022 (ultimul pentru care există date pe platforma TEMPO ONLINE). Cu o singură excepție, un cabinet stomatologic public în Mioveni, toate celelalte cabinete stomatologice sunt private. Cabinetele stomatologice sunt situate aproape exclusiv în mediul urban, în proporție de 86,5%, mai mult de jumătate fiind localizate în municipiul Pitești (261 de cabinete, 62,7%) la care se mai adaugă Câmpulung (36 de cabinete, 8,6%). Pe poziția a treia este municipiul Curtea de Argeș cu 31 de cabinete stomatologice (7,4%). Se constată că în celelalte orașe, valorile cabinetelor stomatologice sunt reduse, fiind doar 15 în Mioveni atât din domeniul public, cât și privat, în Topoloveni doar 10, la Ștefănești 4, iar cea mai mică valoare o înregistrează orașul Costești cu doar 3 cabinete stomatologice.

În mediul rural, doar 43 de comune (45,2% din numărul total de comune din județ) dispun de un cabinet stomatologic, fiind vorba de comunele cu o populație mai numeroasă. Majoritatea dintre acestea sunt localizate în regiunea central-nordică respectiv central-sudică a județului, la distanțe relativ mici față de arealele urbane. Remarcăm în acest sens Bascov, Călinești, Albota, Berevoești, Cepari, Cocu, Corbi, Corbeni, Tigveni, Poienarii de Muscel, Schitu Golești, Rociu, Stolnici, Suseni.

În ceea ce privește medicii stomatologi, aceștia totalizează 443 de persoane în județul Argeș în anul 2022, numărul lor fiind doar cu puțin mai mare decât cel al cabinetelor stomatologice. Diferența este dată în principal de cei 26 de medici stomatologi care sunt angajați în domeniul public, exclusiv în mediul urban, cu precădere la Pitești (21 stomatologi), Câmpulung și Mioveni (câte 2 stomatologi) și unul la Curtea de Argeș.

Numărul medicilor stomatologi care activează în domeniul privat este mult mai ridicat, 417 persoane (94,1% din totalul medicilor stomatologi din județ), și corespunde aproximativ cu numărul cabinetelor stomatologice private. Astfel, indiferent de sectorul public sau privat în care activează, la fel ca și în cazul cabinetelor stomatologice, numărul cel mai ridicat de medici stomatologi se înregistrează la Pitești (282 de medici stomatologi, 63,6%), Câmpulung (38 de stomatologi, 8,5%) și Curtea de Argeș (32 de medici stomatologi, 7,2%). Și în acest caz, cele mai slab dotate orașe rămân Mioveni cu 16 persoane, Topoloveni cu 10, Ștefănești cu 4, cea mai scăzută valoare înregistrând-o orașul Costești cu doar 3 stomatologi.

CABINETE STOMATOLOGICE (2022)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Repartiția teritorială a cabinetelor stomatologice (2022)

- 0
- 1 - 2
- 3 - 4
- 5 - 15
- 16 - 36
- 37 - 261

Fig. 2.66 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A CABINETELOR STOMATOLOGICE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2022

Sursa: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

În mediul rural, medicii stomatologi se localizează practic în aceleași 43 de comune care dispun și de cabinet stomatologic, cu precizarea că în unele din aceste comune există câte 2, 3 și chiar 4 medici stomatologi, care au program alternativ în același cabinet, la Bălilești, Bascov, Boteni, Călinești, Căteasca, Morărești, Slobozia, Ștefan cel Mare, Stoenеști.

De asemenea, trebuie menționată și prezența a 39 de laboratoare de tehnică dentară (în anul 2022), numărul acestora fiind într-o ușoară creștere în județul Argeș. Majoritatea sunt localizate în municipiul Pitești (27, adică 69,2%), dar numărul lor este în creștere și în celelalte centre urbane din județ, cu mici excepții (Curtea de Argeș și Costești, unde există un singur astfel de laborator). Conform datelor de pe platforma TEMPO ONLINE, există 2 laboratoare de tehnică dentară și în mediul rural, la Berevoești și Rucăr, câte unul în fiecare. Toate laboratoarele de tehnică dentară sunt private, excepție făcând unul din municipiul Pitești care este public.

În județul Argeș funcționează și un număr de 425 de farmacii și puncte farmaceutice. Majoritatea acestora, 224, sunt farmacii (52,7%), iar restul (201, respectiv 47,2%) sunt puncte farmaceutice. Numărul de farmacii publice a scăzut în ultimele decenii, astfel că în prezent mai există doar 17 farmacii publice (7,5% din totalul farmaciilor), unele dintre acestea activând în cadrul spitalelor publice. Celelalte farmacii (207, respectiv 92,4%) sunt private. Două puncte farmaceutice sunt publice, în municipiul Pitești și orașul Mioveni, în vreme ce celelalte 199 (99%) sunt private. Pe lângă acestea, mai există și 6 depozite farmaceutice private, 5 fiind localizate în municipiul Pitești, iar unul în Măcăineni.

Indiferent de forma de proprietate, publică sau privată, majoritatea farmaciilor și punctelor farmaceutice se localizau în mediul urban în anul 2022, ultimul pentru care există date pe platforma TEMPO ONLINE. Astfel, la fel ca și în cazul altor dotări medicale, cele mai multe farmacii se găseau la Pitești (146 de farmacii și puncte farmaceutice, respectiv 34,3%), Câmpulung, Mioveni (câte 29, respectiv 6,8%) și Curtea de Argeș (18 farmacii și puncte farmaceutice, respectiv 4,2%). Celelalte centre urbane contribuiau cu mai puțin de 10 farmacii: Costești (4), Ștefănești (4) și Topoloveni (3).

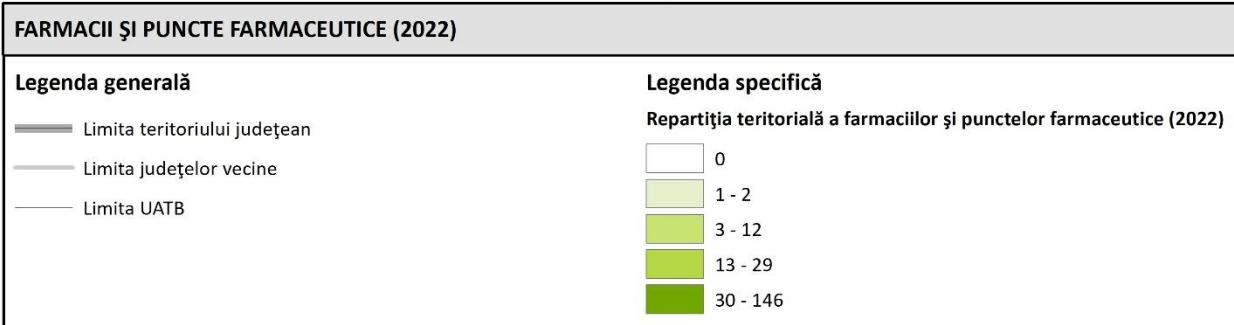
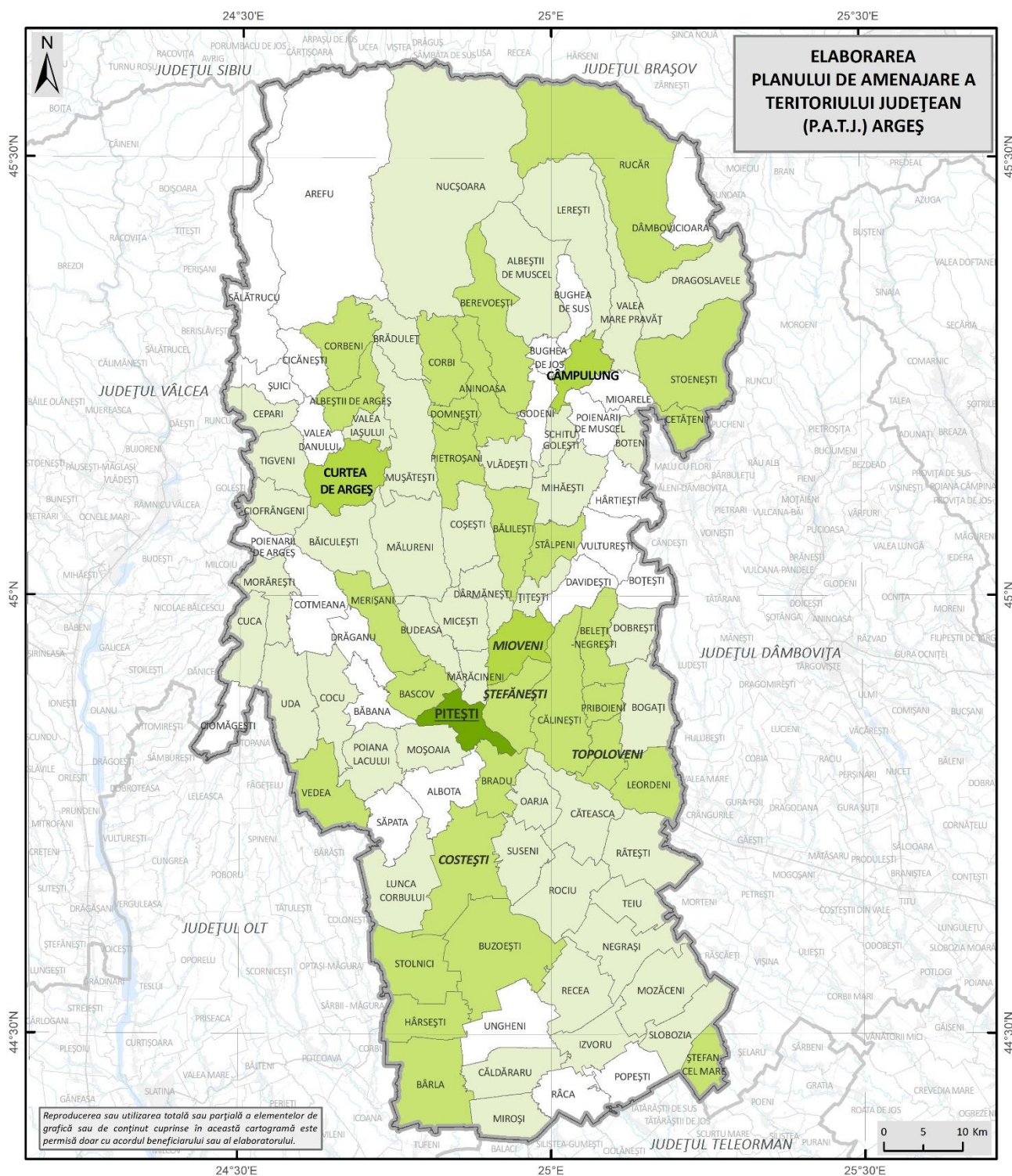

Fig. 2.67 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A FARMACIILOR ȘI PUNCTELOR FARMACEUTICE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2022

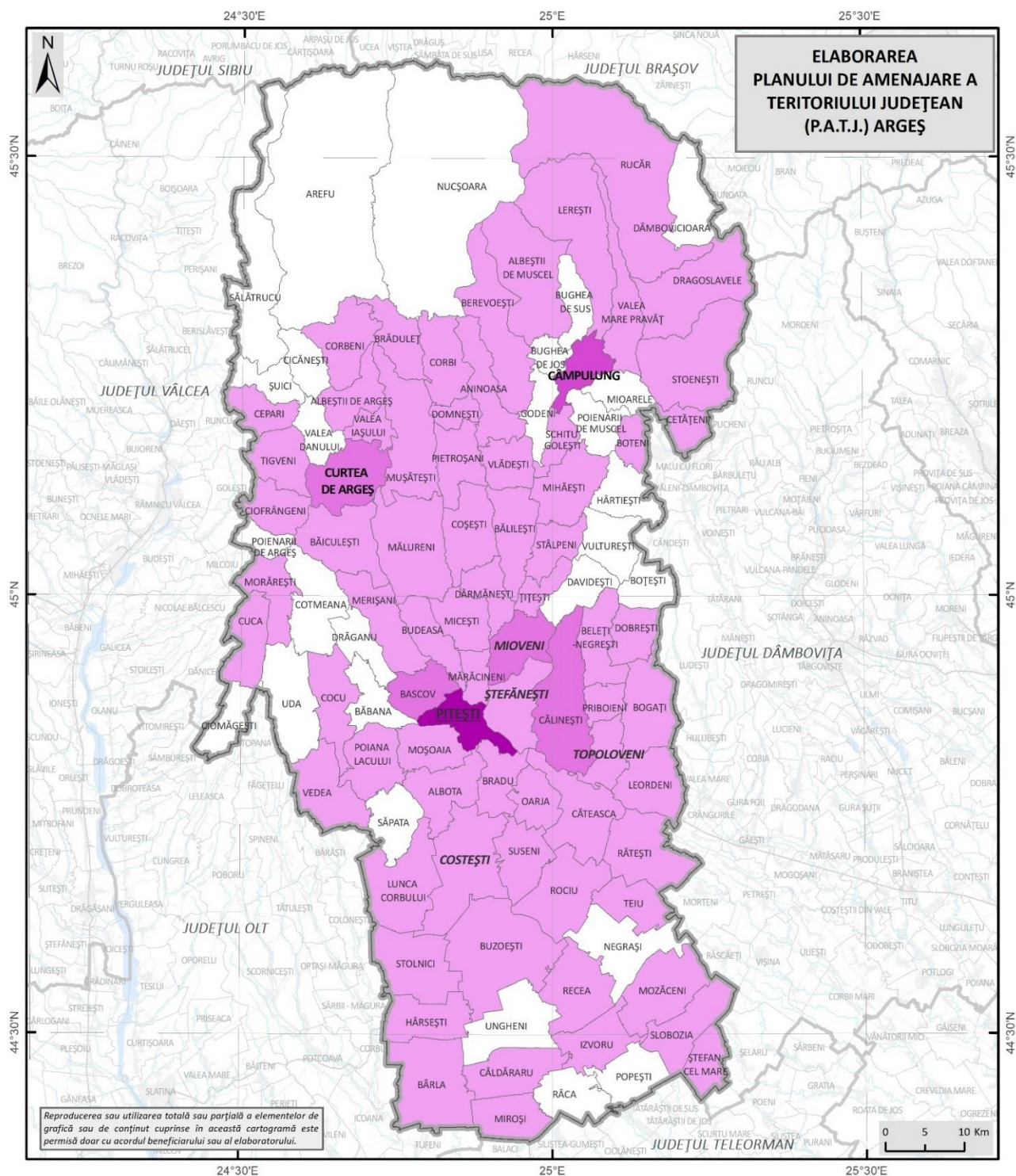
Sursa: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

În mediul rural funcționau 185 de farmacii și puncte farmaceutice (43,5%) în 71 de comune (fig 2.67). Astfel, 16,7% dintre comune dețineau cel puțin o farmacie sau un punct farmaceutic. Surprinzător este faptul că numărul localităților care dețin mai mult de o farmacie este destul de ridicat. Putem remarca localitatea Bascov care are 10 farmacii. În comunele Bârla, Bradu, Călinești, Vedea sunt câte 5 farmacii; 3 farmacii sunt la Berevoești, Domnești, Leordeni, Rucăr, Stâlpeni, Stoenesti, Corbeni, câte 2 farmacii există la Cuca, Dârmănești, Merișani, Poiana Lacului, Slobozia, Priboeni. Astfel, comunele care au farmacie sau punct farmaceutic sunt localizate cu precădere în Subcarpații Getici (Berevoești, Corbi, Corbeni, Albeștii de Argeș, Domnești, Aninoasa), respectiv în zona de câmpie sau la contactul acesteia cu Podișul Getic (Oarja, Căteasca, Rătești, Lunca Corbului, Bradu, Leordeni).

Se constată faptul că există comune care nu dețin farmacie sau punct farmaceutic (5,6%). Astfel, locuitorii din aceste comune trebuie să se deplaseze în alte localități pentru a-și procura medicamentele, fapt îngrijorător îndeosebi în cazul comunelor unde procesul de îmbătrânire demografică este unul semnificativ, și un număr important de locuitori suferă de diferite boli, iar capacitatea acestora de deplasare și de a accesa farmaciile din alte părți este una redusă.

În total, în județul Argeș activau 327 de farmaciști în anul 2022, conform datelor de pe platforma TEMPO ONLINE. Numărul acestora este ceva mai scăzut decât cel al farmaciilor, revenind 0,76 farmaciști / farmacie sau punct farmaceutic, în medie. Majoritatea farmaciștilor (302, respectiv 92,3%) erau angajați în sectorul privat, și doar 7,6% lucrau în sectorul public.

Din punct de vedere al repartiției teritoriale a farmaciștilor (fig. 2.68), se constată aceeași largă predominare a mediului urban, unde erau angajați 51,3% dintre farmaciști, indiferent de sector. Cei mai mulți activau în municipiile Pitești (106, respectiv 32,4%), Câmpulung (28, respectiv 8,5%), orașul Mioveni (12, respectiv 3,6%) și municipiul Curtea de Argeș (11, respectiv 3,3%). În celelalte cazuri se remarcă valori foarte scăzute a numărului de farmaciști: Ștefănești (5), Costești și Topoloveni (câte 3).

PERSONALUL MEDICO-SANITAR - FARMACIȘTI (2022)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Repartiția teritorială a numărului de farmaciști (2022)

- 0
- 1 - 7
- 8 - 14
- 15 - 28
- 29 - 106

Fig. 2.68 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A FARMACIȘTILOR DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2022

Sursa: INS – TEMPO-ONLINE (2024)

În mediul rural, în multe cazuri, farmaciile sunt deservite de un singur farmacist, dar există și comune unde există câte 2 farmaciști și chiar mai mulți: Călinești (8); Pietroșani (7); Bradu, Leordeni, Rucăr (6); Bârla (5), Corbeni, Domnești, Merișani (4); Vedea, Aninoasa, Corbi (3); Micești, Moșoaia, Cuca, Lerești, Dărmănești (2). Valoarea maximă se înregistrează în comuna Bascov, unde există 14 farmaciști. În total, în mediul rural activau 159 de farmaciști (48,6% din totalul farmaciștilor) în 68 de comune (71,5% din totalul comunelor). Deși există o mică diferență între numărul comunelor cu farmacii și farmaciști, această diferență fiind de 3, se explică prin faptul că un farmacist care este angajat la o farmacie dintr-o altă localitate vine periodic și în aceste farmacii sau puncte farmaceutice.

În general, dotările din domeniul sănătății publice din județul Argeș sunt peste cele existente în majoritatea județelor din țară. Disfuncționalitățile prezente vizează cu precădere mediul rural, unde nu există suficient personal medical calificat raportat la nevoile existente, în special în comunele aflate spre periferia județului indiferent de punctul cardinal la care ne raportăm, mai pregnant fiind nordul și sudul, unde și procesul de îmbătrânire demografică are un impact semnificativ. Accesibilitatea la infrastructura de sănătate este foarte bună în ariile puternic urbanizate (regiunea central-nordică și central-sudică) și scade spre periferia nordică și sudică unde, se concentrează majoritatea așezărilor rurale izolate și slab deservite din punct de vedere al infrastructurii de sănătate.

Sănătatea populației reprezintă un indicator esențial al nivelului de dezvoltare, deopotrivă la nivel național, regional și județean. Relevanța stării de sănătate a populației vizează atât reglementarea și organizarea domeniului sănătății publice, cât și eficiența gestionării acestuia. Eficiența sistemului de sănătate privește calitatea serviciilor medicale, accesul la aceste servicii și este reflectată în indicatorii calitativi și cantitativi specifici care descriu starea de sănătate a unei populații la nivel micro sau macrosocial.

La nivel național, cadrul general de organizare și funcționare a sistemului național de asistență socială este reglementat prin Legea nr. 292/2011, care definește acest sistem ca fiind ansamblul de instituții, măsuri și acțiuni prin care statul, reprezentat de autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și societatea civilă, intervin pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare ori permanente ale situațiilor care pot genera marginalizarea sau excluziunea socială a persoanei, familiei, grupurilor ori comunităților.

Astfel, asistența socială urmărește dezvoltarea capacităților individuale, de grup sau colective pentru asigurarea nevoilor sociale, creșterea calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială, contribuind la dezvoltarea de ansamblu a comunităților și la

creșterea atractivității acestora. Pe de altă parte, beneficiarii serviciilor sociale sunt sprijiniți să participe la viața economică și socială și să contribuie, astfel, la bunăstarea colectivă.

Sistemul național de asistență socială cuprinde, pe de o parte, sistemul de beneficii de asistență socială și pe de altă parte, sistemul de servicii sociale. Potrivit legii, serviciile sociale trebuie să primeze față de beneficiile de asistență socială, în cazul în care costul acestora și impactul asupra beneficiarilor este similar.

Beneficiile de asistență socială se acordă în bani sau în natură și cuprind alocații, indemnizații, ajutoare sociale și facilități, pentru: prevenirea și combaterea sărăciei și riscului de excluziune socială; susținerea copilului și familiei; sprijinirea persoanelor cu nevoi speciale; situații deosebite. Spre deosebire de beneficiile de asistență socială, serviciile sociale au caracter proactiv și presupun o abordare integrată a nevoilor persoanei, în relație cu situația socio-economică, starea de sănătate, nivelul de educație și mediul social de viață al acesteia.

La nivelul județului Argeș se simte nevoia creșterii bugetului pentru servicii de asistență socială, în detrimentul acordării de beneficii sociale, care creează dependență, în condițiile în care costul și impactul este similar și se poate asigura sustenabilitatea serviciilor dezvoltate. Deși în ultima perioadă au fost făcute progrese în acest sens, în continuare trebuie făcute eforturi de extindere a acoperirii cu servicii sociale, în special în mediul rural.

În județul Argeș, domeniul asistenței sociale este reprezentat pe de o parte, de sectorul public, prin DGASPC Argeș, Direcțiile de Asistență Socială din cadrul Primăriilor municipiilor și orașelor și Serviciile Publice de Asistență Socială, constituite la nivelul comunelor (și sub forma unor Compartimente Asistență Socială), iar pe de altă parte, de sectorul privat, alcătuit din ONG-uri/asociații/fundații, la care se adaugă cultele și unii operatori economici, în condițiile prevăzute de lege.

Conform bazei de date a Ministerului Muncii și Solidarității Sociale privind furnizorii de servicii sociale, la nivelul lunii octombrie 2024, în județul Argeș, erau acreditați, în baza Legii 197/2012, 143 furnizori de servicii sociale, dintre care 64 de furnizori publici și 79 de furnizori privați.

Între furnizorii publici, se includ 57 de furnizori publici din categoria unităților administrativ-teritoriale, prin primărie, pentru serviciile publice de asistență socială organizate ca un compartiment funcțional în aparatul de specialitate al primarului; 8 servicii publice de asistență socială cu personalitate juridică; 5 unități sanitare, unități de învățământ și alte instituții publice care dezvoltă, la nivel comunitar, servicii sociale integrate (se au în vedere unități de

asistență medico-socială din 5 comune: Călinești, Domnești, Morărești, Rucăr, Șuici, și o structură specializată a administrației publice centrale (Penitenciarul Mioveni).

Având în vedere cei 35 de furnizori publici de servicii sociale, se constată lipsa unui compartiment specializat (Serviciu sau Compartiment de Asistență Socială) în 45 de comune. Restul primăriilor au fost radiate din Registrul electronic unic al serviciilor sociale deoarece nu au reușit să înființeze servicii sociale în primii 3 ani de la data eliberării certificatului de acreditare sau nu au primit licență de funcționare pentru serviciile sociale înființate. Comunele care au totuși un compartiment specializat de asistență socială în subordinea autorităților publice locale se localizează în regiunea Podișului Getic (Băbana, Bascov, Mărăcineni, Boțești, Bogați, Cotmeana, Merișani, Micești, Drăganu); la contactul Podișului Getic cu regiunea de câmpie sau chiar în câmpie (Săpata, Albota, Lunca Corbului, Buzoești) și în zona subcarpatică (Brăduleț, Cicănești, Corbeni, Corbi, Berevoești, Bughea de Jos, Godeni). Surprindem absența unui astfel de compartiment în comune apropiate spațiului urban sau aflate într-o regiune ceva mai bine deservită decât restul, respectiv regiunea centrală, precum Bradu, Oarja, Căteasca, Vedea, Valea Iașului, Valea Danului, Poienarii de Muscel, Mioarele, Aninoasa, Priboieni. Situația este cu atât mai gravă în numeroase comune, precum Arefu, Nucșoara, Rucăr, Rociu, Negrași, Teiu, Râca, Căldăraru, Miroși, Ungheni, Bârla, Stolnici, Ciomăgești, Uda, Cuca, unde procesul de îmbătrânire demografică este mult accelerat și nevoia de servicii și asistență socială, în special pentru vârstnici, este una crescută.

Serviciile Publice de Asistență Socială se confruntă cu lipsa personalului calificat, volumul mare de lucru, fonduri insuficiente raportate la nevoile existente și lipsa serviciilor în comunitate, cu precădere a serviciilor de prevenire.

Situația este parțial compensată de cei 79 de furnizori privați de servicii sociale, între care 51 de asociații și fundații și 28 operatori economici, care activează în condiții speciale, prevăzute de lege. Se constată că majoritatea furnizorilor privați de servicii sociale se concentrează în mediul urban, și cu precădere în municipiile mari, respectiv 35 de astfel de furnizori sunt prezenți în municipiul reședință de județ, Pitești, 5 în orașul Ștefănești, la care se adaugă 3 în orașele Mioveni și Topoloveni respectiv, 2 în Câmpulung, Curtea de Argeș și unul în orașul Costești.

În mediul rural, se observă localizarea unor astfel de furnizori în unele comune care nu au servicii specializate în subordinea autorităților locale, precum Bradu (6); Beleți-Negrești, Domnești, Boteni, Stolnici (1). Furnizorii privați de servicii sociale oferă servicii de calitate și creează modele de bună practică, obținând rezultate foarte bune. Principalele probleme sunt

reprezentate de insecuritatea financiară și imposibilitatea asigurării cofinanțării pentru implementarea proiectelor și lipsa de sprijin financiar pentru serviciile pe care le au deja în grijă. O mare parte a acestor furnizori oferă asistență și servicii copiilor cu diverse probleme, iar altele sunt specializate pe îngrijirea vârstnicilor.

În privința căminelor pentru vârstnici, datele de la Ministerul Muncii și Solidarității Sociale arată că, la nivelul lunii octombrie 2024, în județul Argeș există 12 cămine care oferă servicii rezidențiale pentru persoane vârstnice, dintre care unul este public, la Mozăceni, fiind gestionat de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului și 11 private. Căminele private sunt localizate cu precădere tot în mediul urban, respectiv 3 în Pitești, câte unul în municipiul Câmpulung și orașul Topoloveni. În mediul rural, cămine pentru vârstnici sunt prezente în comunele Leordeni (2); Bascov (2); Mărăcineni, Bradu, Dârmănești (1). Se constată absența unor astfel de servicii rezidențiale pentru vârstnici în Câmpia Găvanu-Burdea, Munții Făgăraș și în regiunile de contact cu acestea, areale afectate de îmbătrânirea demografică. În privința capacității acestor cămine, acestea sunt de dimensiuni medii, în general între 20 și 50 de locuri, doar un singur cămin depășind 50, fiind și maximum din județ și anume la Pitești cu 59 de locuri.

În conformitate cu datele de la Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, în octombrie 2024 exista o singură cantină socială, la Mioveni, aflată sub managementul Fundației Consorțiul Pentru Dezvoltare Locală Mioveni și aparține mediului privat. Aceasta dispune de 50 locuri/zi. Cu toate că există cămine pentru vârstnici în toate arealele urbane ale județului Argeș, de remarcat este faptul că nu dispun de cantine sociale centre urbane importante precum municipiile Pitești, Curtea de Argeș, Câmpulung, doar orașul Mioveni.

Fenomenul de îmbătrânire a populației creează presiuni asupra sistemului social, care trebuie adaptat în vederea reducerii costurilor cu beneficiile sociale și orientat spre dezvoltarea de servicii sociale care să asigure independență pentru beneficiari și să faciliteze integrarea lor în comunitate. Astfel, un aspect cheie ar trebui să fie prevenția, în vederea reducerii dimensiunii problemelor sociale, prin măsuri prin care vârstnicii să rămână activi o perioadă cât mai lungă, în vederea prevenirii instituționalizării.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș avea în subordine, în septembrie 2022, 16 centre de protecție și promovare a drepturilor copilului. Aici se includ Complexe de Servicii Comunitare pentru Copilul în Dificultate (Pitești); Complex de Servicii pentru Copii cu Handicap Trivale (Pitești); Centre de Tip Familial (1); Complex de Tip Familial (2- Pitești, 1 - Ștefănești); Casă de Tip Familial (Priboieni, Câmpulung); Centru de Evaluare și Primire în

Regim de Urgență (Pitești); Complex de Servicii pentru Copii cu Dizabilități (Costești); Complex de Servicii Comunitare pentru Copilul cu Dizabilități (Câmpulung); Complex de Servicii pentru Copilul în Dificultate (Câmpulung); Complex de Servicii Comunitare (Câmpulung); Centru de Zi (Rucăr, Câmpulung); Centru de Zi pentru Copii / Tineri cu Dizabilități (Domnești).

Centrele de îngrijire și asistență pentru persoanele adulte cu dizabilități sunt distribuite astfel: Centru de Îngrijire și Asistență (Pitești, Bascovele – Cotmeana); Complexul de Servicii pentru Persoane cu Dizabilități (Vulturești); Complexul de Locuințe Protejate (Buzoești, Tigveni); Centrul de Integrare prin Terapie Ocupațională (Tigveni); Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică (Călinești); Complexul de Servicii pentru Persoane Adulte cu Dizabilități (Pitești, Băbana); Unitate de Îngrijire la Domiciliu a Persoanelor Vârstnice (Pitești); Locuința protejată pentru victimele violenței domestice aflat sub managementul Consiliului Județean Argeș prin Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului); Căminul pentru Persoane Vârstnice – Mozăceni (aflat în coordonarea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș).

2.25. Instituții pentru cultură și artă

Analiza privind infrastructura culturală are la bază seturi de date de la Institutul Național de Statistică (în special platforma TEMPO-ONLINE), dar și din alte surse, naționale sau județene, uneori mai noi sau mai vechi, pentru o perspectivă mai amplă asupra culturii și artei în județul Argeș.

În conformitate cu acest date, în județul Argeș funcționează trei instituții și companii de spectacole sau concerte, una din categoria celor dramatice (teatru) – Teatrul „Alexandru Davila” Pitești, una din categoria filarmonică și orchestre simfonice (cultură muzicală prin concerte, recitaluri, spectacole muzicale) – Filarmonica Pitești, iar una aparține altor tipuri de unități culturale. Ca elemente complementare celor de bază putem aminti instituțiile de păpuși și marionete, instituții muzicale de estradă și de operetă, orchestre populare.

În perioada 1990-2023 (fig. 2.69) se observă că numărul de spectacole a variat, remarcându-se o ușoară tendință descendentă în perioada 1990-2003 și una ușor ascendentă în 2003-2019. Dar cu toate acestea, au existat fluctuații în mod constant. În perioada 2019-2020 se observă o scădere bruscă a numărului de spectacole, de la 439 în 2019 la 166 în 2020 ca urmare a izbucnirii pandemiei de COVID-19 și a restricțiilor impuse. Maxima a fost înregistrată în anul 2007 (636 de spectacole). Începând cu anul 2020, tendința constantă a fost una ascendentă, fără variații prea mari.

Dacă analizăm la nivel de categorie, cele mai numeroase spectacole sunt cele de păpuși și marionete (inclusiv secțiile de teatru), cea mai ridicată valoare fiind în anul 2007 (415 spectacole, 65,2%), iar cea mai scăzută în anul 2020 (56 spectacole). Acestea sunt urmate de instituțiile muzicale de estradă și de operetă, valoarea maximă fiind de 140 (30%) în anul 2013, iar cea minimă de 16 în anul 2023. Nu în cele din urmă, la acestea se mai adaugă instituțiile dramatice (inclusiv secțiile de teatru), cu o valoare ridicată în anul 1993 de 123 (24,3%) de spectacole și cea mai scăzută în 2020 de 33 de spectacole. Cu valori destul de scăzute surprindem și filarmonica și orchestrele simfonice, orchestrele populare și cele aparținătoare altor tipuri de unități culturale.

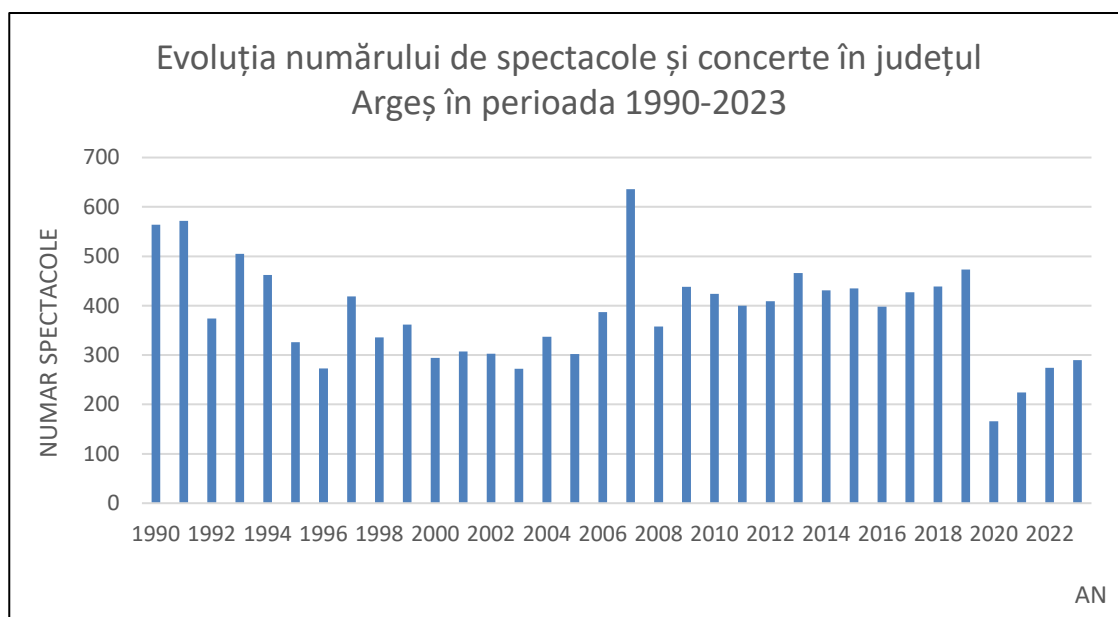

Fig. 2.69 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SPECTACOLE ȘI CONCERTE ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1990-2023

Sursă: INS- TEMPO ONLINE (2024)

Evoluția numărului de spectatori (fig. 2. 70) a fost diferită față de numărul de spectacole din aceeași perioadă. În perioada 1990-2000 tendința înregistrată este una descendentă, cu ușoare variații. Astfel, cea mai mare valoare a fost în anul 1990 (186184 spectatori). Începând cu anul 2000, tendința este una ascendentă până în anul 2019. Și această perioadă suferă momente de fluctuație, înregistrându-se un al doilea maxim, apropiat de valoarea din anul 1990, mai exact în anul 2015 (184225 spectatori). Asemeni numărului de spectacole, o scădere drastică se remarcă în perioada 2019-2020 pe fondul izbucnirii pandemiei de COVID-19, de la un număr de 146271 de spectatori în anul 2019, în anul 2020 se ajunge la o valoare de 29826 spectatori. Cea mai redusă valoare o are anul 2021 (17513 spectatori), însă în același timp este și momentul când începe o ușoară evoluție, în anul 2023 fiind 61151 de spectatori.

Numărul de spectatori din fiecare categorie este direct proporțional cu numărul de spectacole. Astfel, cei mai numeroși spectatori sunt la instituțiile de păpuși și marionete (inclusiv secțiile de teatru), cu valoare maximă în 1990 (75272 spectatori, 40,4%) și minimă în 1995 (4272 spectatori). Instituțiile muzicale de estradă și de operetă ocupă locul doi ca număr de spectatori. Cea mai mare valoare a spectatorilor este prezentă în anul 1990 (50812, 27,2%), iar cea mai mică în 2002 (1114). Instituțiile dramatice (inclusiv secțiile de teatru) se prezintă asemănător, 39197 (21%) de spectatori înregistrându-se în anul 1990 și abia 3076 de spectatori în anul 2020. Cu valori la fel de mici avem în vedere filarmonica și orchestrele simfonice, orchestrele populare și cele aparținătoare altor tipuri de unități culturale.

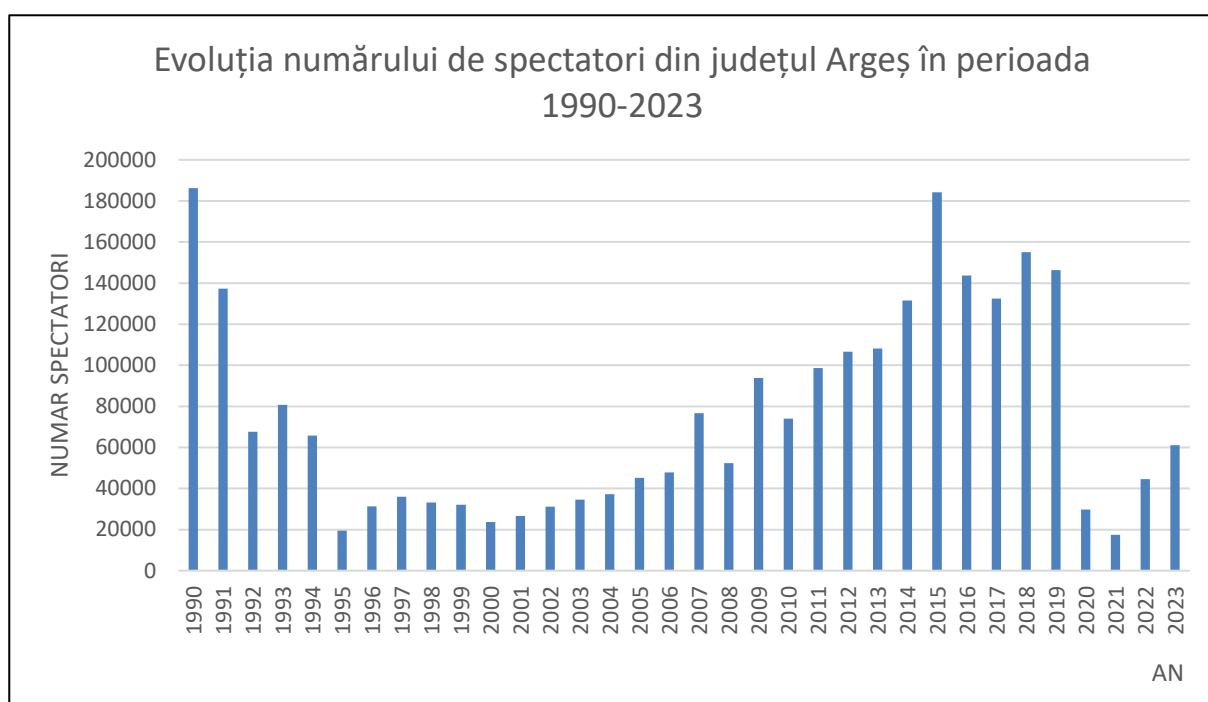

Fig. 2.70 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SPECTATORI DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1990-2023
Sursă: INS – TEMPO ONLINE (2024)

La nivelul județului Argeș, municipiul Pitești este singurul care deține instituții și companii de concerte și spectacole, în rest fiind prezente doar grupuri vocale și ansambluri, fie instrumentale, fie de dansuri.

Dacă analizăm situația spectatorilor din municipiul Pitești, se observă până în anul 2015 o tendință de creștere cu unele variații. În anul 2015 s-au înregistrat 184225 de spectatori, cea mai mare valoare. Începând cu anul 2016, numărul de spectatori suferă în continuare fluctuații până în 2020, când scăderea este una dramatică în contextul izbucnirii pandemiei și impunerii restricțiilor. Situația a revenit cât de cât la normal abia din anul 2022, când se inițiază o tendință de creștere, care se menține și în anul 2023.

În privința numărului de locuri în sălile de spectacole și concerte, acestea au înregistrat o creștere în anii 2012-2019, când numărul total de locuri a crescut de la 472 în 2012 la 1753 în anul 2019, valoare care s-a menținut la fel și în 2020. Din anul 2021 și până în prezent s-a revenit la o cifră mai scăzută, de 1120 locuri.

Pe categorii de instituții de spectacol, se observă că cele pentru orchestrele populare lipsesc. Valorile sunt în general constante, 335 de locuri în cazul instituțiilor muzicale de estradă și de operetă (29,9% în 2023), 404 locuri în privința filarmonicii și orchestrelor simfonice (36%) și cu fluctuații (633 în 2018, 807 în 2019-2021 și 174 în 2022-2023; 15,5% în 2023) în cazul altor tipuri de unități culturale. Instituțiile dramatice (inclusiv secțiile de teatru) prezintă o scădere destul de accentuată, de la 356 de locuri în perioada 2005-2012 la 91 de locuri în intervalul 2013-2023 (8,1% în 2023). Instituțiile de păpuși și marionete (inclusiv secțiile de teatru) au aceeași valoare de-a lungul perioadei analizate, 116 locuri (10,3%).

Personalul angajat (fig. 2.71) în instituțiile de spectacole și concerte din județul Argeș nu a cunoscut variații semnificative în perioada analizată, înregistrând o ușoară creștere, de la 144 de angajați în 2014 la 208 de angajați în 2020. În 2021, numărul de angajați a scăzut puțin, la 205.

Industria cinematografică este relativ bine reprezentată în regiune. După o perioadă dificilă, cea a anilor 1990 și 2000, în care majoritatea cinematografelor din județ și din țară au dispărut ca urmare a concurenței reprezentate de televiziune, fapt materializat prin reducerea numerică a cinematografelor din județul Argeș de la 189 în 1990 la 2 începând cu anul 2006, în ultimii ani a avut loc o revitalizare a industriei cinematografice din județ, în special prin crearea de cinematografe de tip multiplex în centrele comerciale. Astfel, numărul de cinematografe a crescut de la două în perioada 2011-2013 la trei în 2014-2017, la patru în 2018-2019. În perioada 2020-2023 numărul acestora se menține la trei ca urmare a închiderii unuia dintre ele („Sebastian Papaiani”).

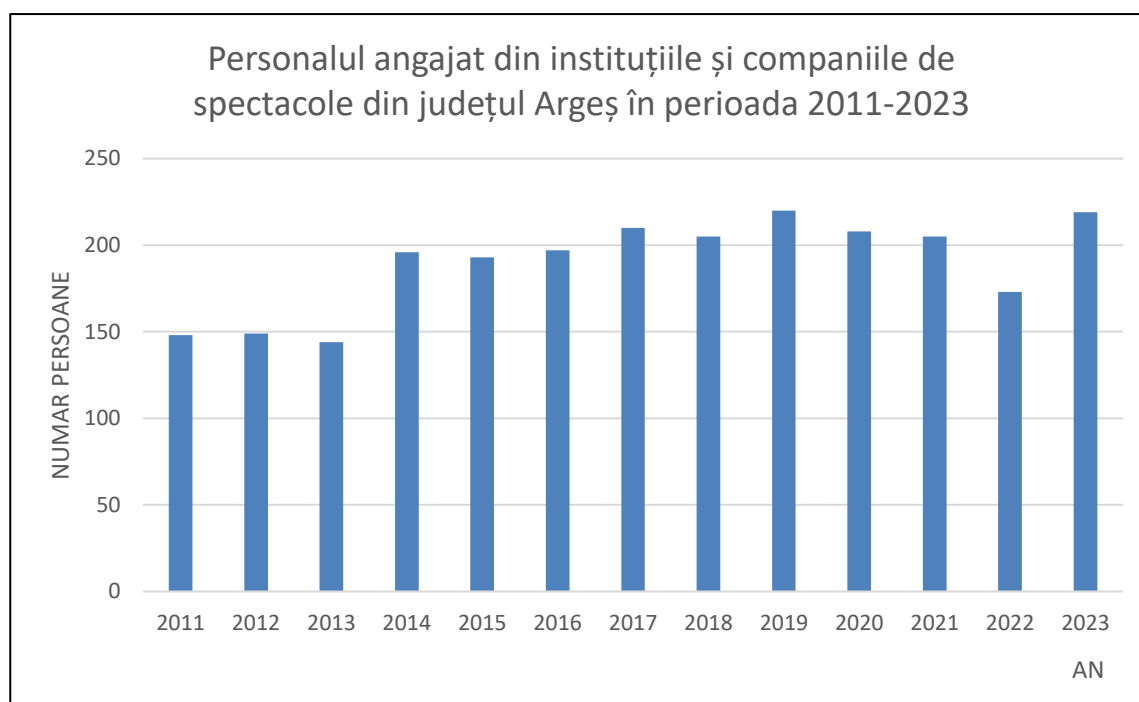

Fig. 2.71 PERSONALUL ANGAJAT DIN INSTITUȚIILE ȘI COMPANIILE DE SPECTACOLE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 2011-2023
Sursă: INS – TEMPO ONLINE

Având în vedere creșterea numărului de cinematografe, și capacitatea totală a cinematografelor a crescut exponențial, mai ales că noile cinematografe de tip multiplex au, de altfel, mai multe săli, și deci mai multe locuri (fig. 2. 72). Această evoluție a numărului de locuri poate fi observată încă din anul 2009.

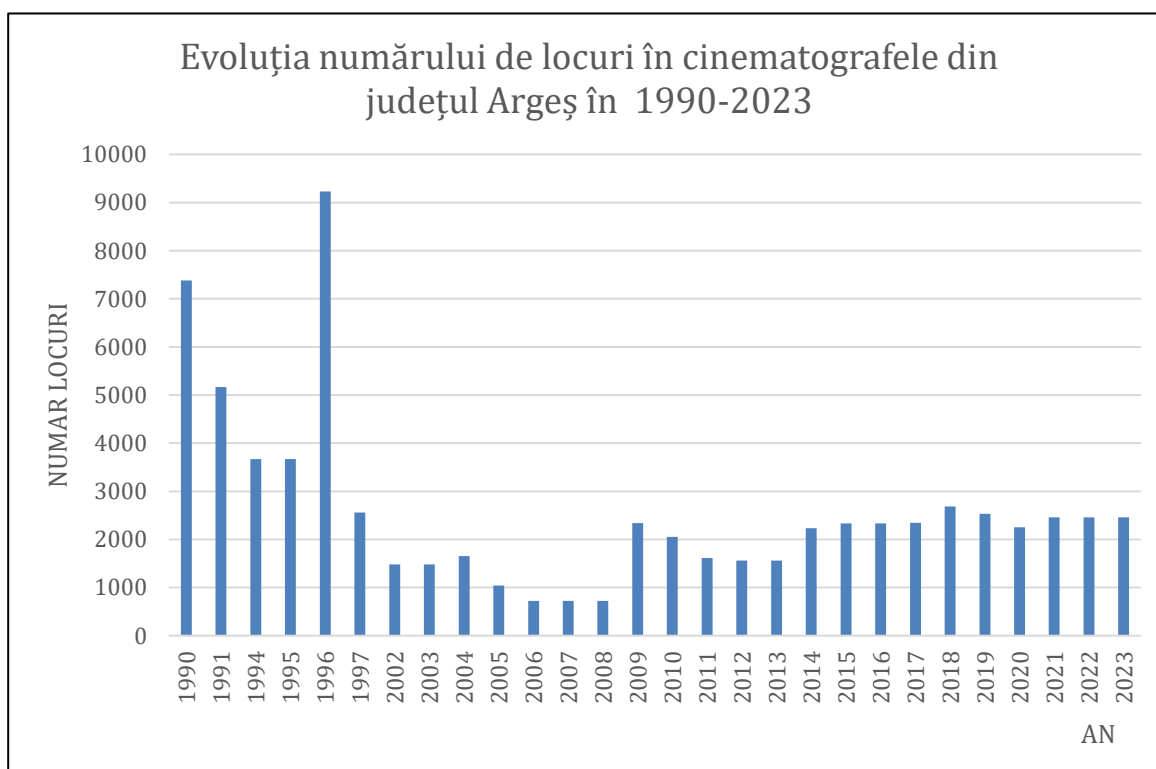

Fig. 2.72 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE LOCURI ÎN CINEMATOGRAFELE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1990-2023
Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

Astfel, s-a ajuns de la două cinematografe, în municipiul Pitești, cu o capacitate de 725 de locuri, la trei cinematografe o capacitate de 2459 locuri, în anul 2023, ultimul pentru care există date statistice.

O evoluție similară, poate chiar mai spectaculoasă, a avut-o și numărul de spectacole cinematografice (proiecții de film) din județul Argeș în perioada analizată, 1990-2023 (Fig. 2.73). Numărul acestora a crescut de la 1541 în 2008 la 34010 în anul 2019. Până în anul 2008 tendința generală a fost una descendentă, însă din anul 2008 până în 2019 numărul de spectacole a crescut constant. O creștere bruscă se remarcă în perioada 2014-2015 (de la 11988 locuri în 2014 la 24565 în 2015). Pe de-altă parte, o scădere bruscă se remarcă în intervalul 2019-2020 pe fondul pandemiei (de la 34010 în 2019 la 8991 în 2020). Ulterior, evoluția a fost una ascendentă, în anul 2023 atingând valoarea de 27465 spectacole cinematografice.

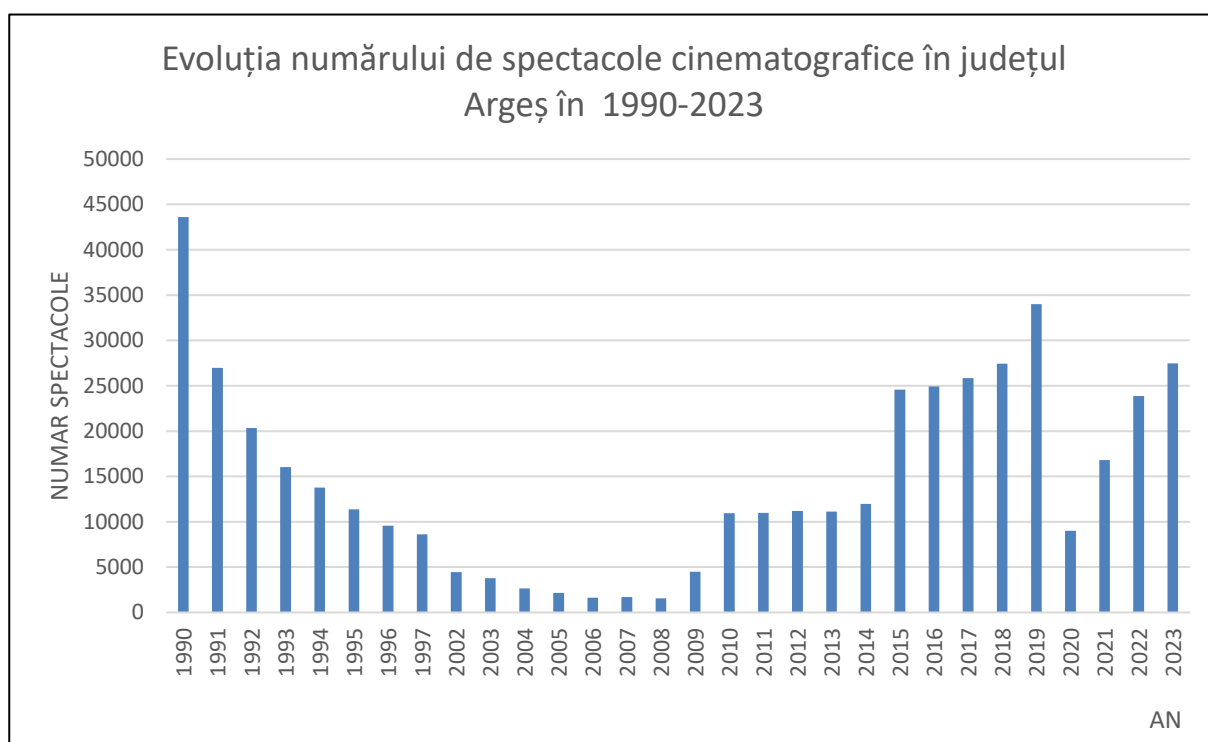

Fig. 2.73 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SPECTACOLE CINEMATOGRAFICE ÎN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN 1990-2023
Sursă: INS – TEMPO ONLINE

Această creștere exponențială sugerează o anumită capacitate de readaptare a cinematografelor la cerințele tot mai diverse ale unui public tot mai numeros, dar mai exigent decât cel existent în perioada anterioară.

Astfel, numărul de spectatori (fig. 2.74) a crescut din anul 2007 când s-a înregistrat cea mai redusă valoare, 12000 de spectatori, la 368000 de spectatori în anul 2019. Tendința generală a fost una descendentă până în anul 2007, iar ulterior a tot crescut, menținându-se o perioadă în jurul valorilor de 200000-300000. O scădere se remarcă în perioada 2019-2020, de la 368000

în 2019 la 94000 în 2020. Începând cu această perioadă și ca urmare a eliminării treptate a restricțiilor impuse, și numărul de spectatori a crescut, ajungând în anul 2023 la 304000.

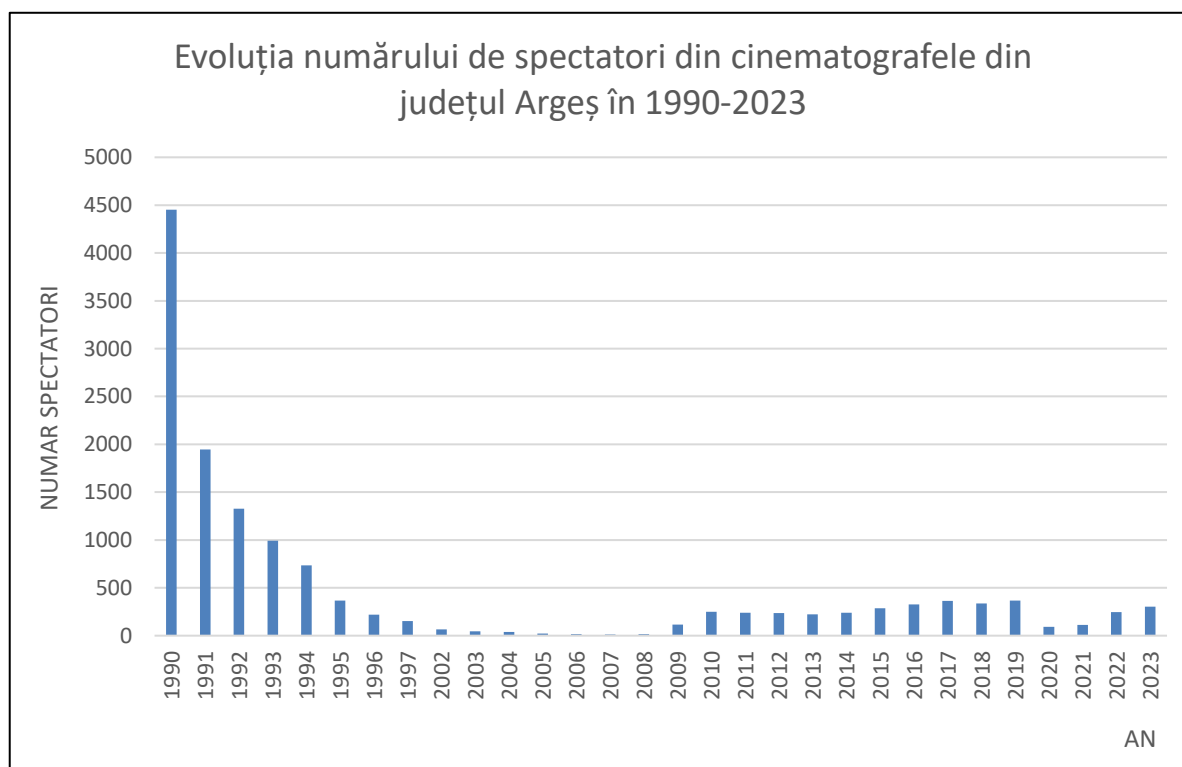
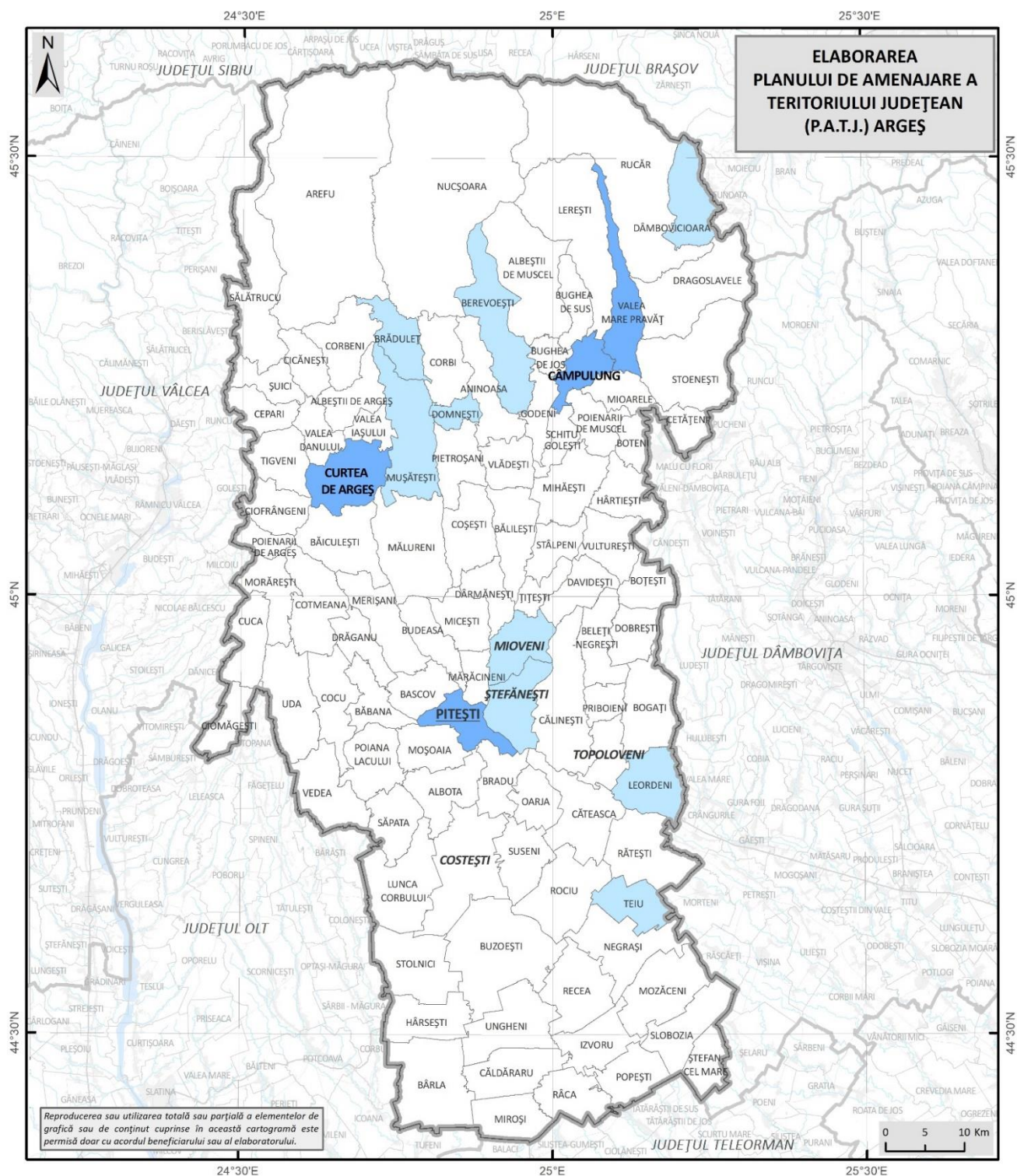

Fig. 2.74 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SPECTATORI ÎN CINEMATOGRAFELE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1990-2023

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

În perioada pandemiei, numărul de spectatori a scăzut, în ciuda faptului că a crescut numărul de cinematografe, capacitatea acestora, precum și numărul de spectacole cinematografice oferite de acestea. Restricțiile impuse în vederea accesului în spații închise, inclusiv în cinematografe, au determinat o scădere drastică a numărului de spectatori.

Numărul total de muzee și colecții publice din județul Argeș (fig. 2.75) a crescut ușor în ultimele două decenii, de la 23 în anul 2012, la 29 în perioada 2016-2017, valoarea maximă (30) înregistrându-se în anii 2018 și 2019. În pandemie, numărul total de muzee și colecții publice a scăzut ușor, la doar 28 în 2020, la 25 în 2021, iar în 2023 a revenit la 26, acest an fiind ultimul pentru care există date statistice pe platforma TEMPO ONLINE. Din aceste 26 de muzee și colecții publice, 17 sunt unități de bază, iar 9 sunt secții ale altor muzee sau colecții publice.

MUZEE (2023)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Numărul muzeelor la nivel de UAT (2023)

- 0
- 1 - 2
- 3 - 5

Fig. 2.75 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A MUZEELOR ȘI COLECȚIILOR PUBLICE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

Se constată concentrarea muzeelor și colecțiilor publice în mediul urban (15 din 26 de muzee și colecții publice, respectiv 57,6%), în vreme ce doar 11 (42,3%) muzee și colecții publice sunt localizate în mediul rural la Berevoești, Brăduleț, Dâmbovicioara, Domnești, Leordeni, Mușătești, Teiu și Valea Mare Pravăț.

Dintre cele din mediul urban, se constată că cele mai multe (5) sunt localizate în municipiul Pitești, urmate de cele din municipiul Curtea de Argeș (4) și municipiul Câmpulung (3). Orașul Ștefănești dispune de 2, iar orașul Mioveni de unul singur. Pe de altă parte, orașele Topoloveni și Costești nu dețin niciun muzeu sau colecție publică.

În privința numărului de vizitatori (fig. 2.76), se constată o evoluție pozitivă a acestui indicator în perioada 1990-2023. Tendința înregistrată nu este una ascendentă sau descendentă, ci fluctuează constant, prezentându-se maxime și minime. Cea mai ridicată valoare s-a înregistrat în anul 2018 (378920 de vizitatori), în schimb, cea mai redusă s-a înregistrat în anul 1994 (141111 vizitatori). În mod evident, în perioada pandemiei numărul de vizitatori a scăzut semnificativ, muzeele și colecțiile publice fiind închise publicului larg pentru perioade destul de îndelungate de timp.

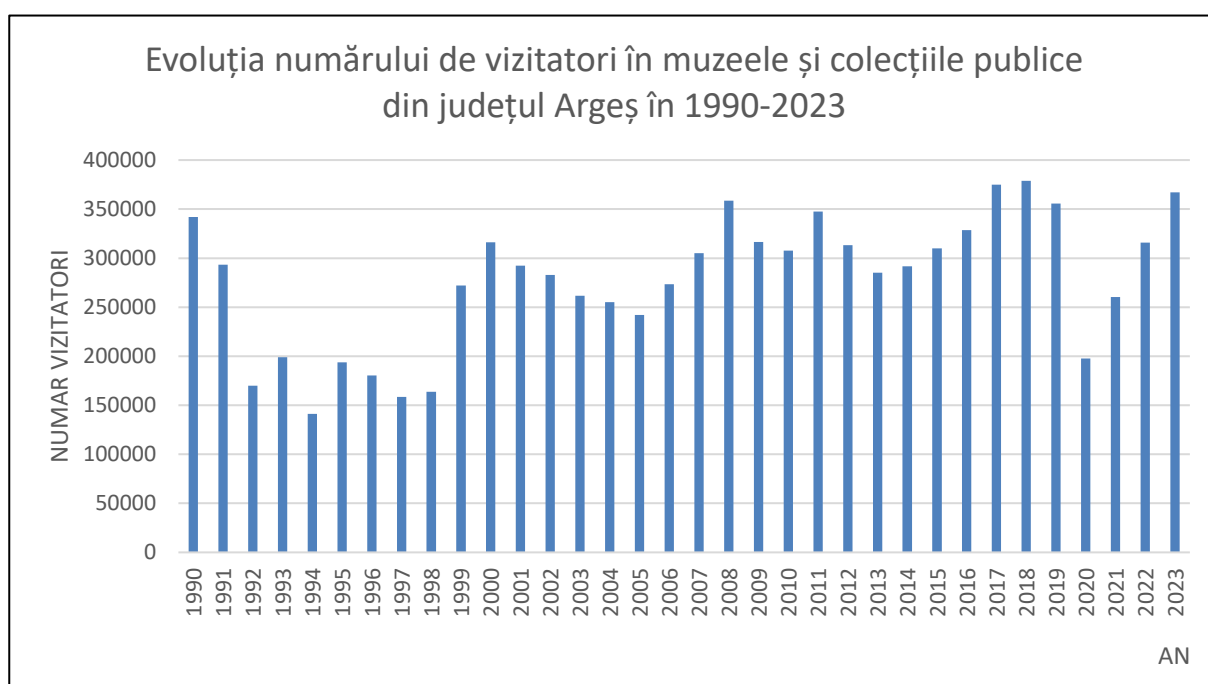

Fig. 2.76 EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE VIZITATORI ÎN MUZEELI ȘI COLECȚIILE PUBLICE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN PERIOADA 1990-2023

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

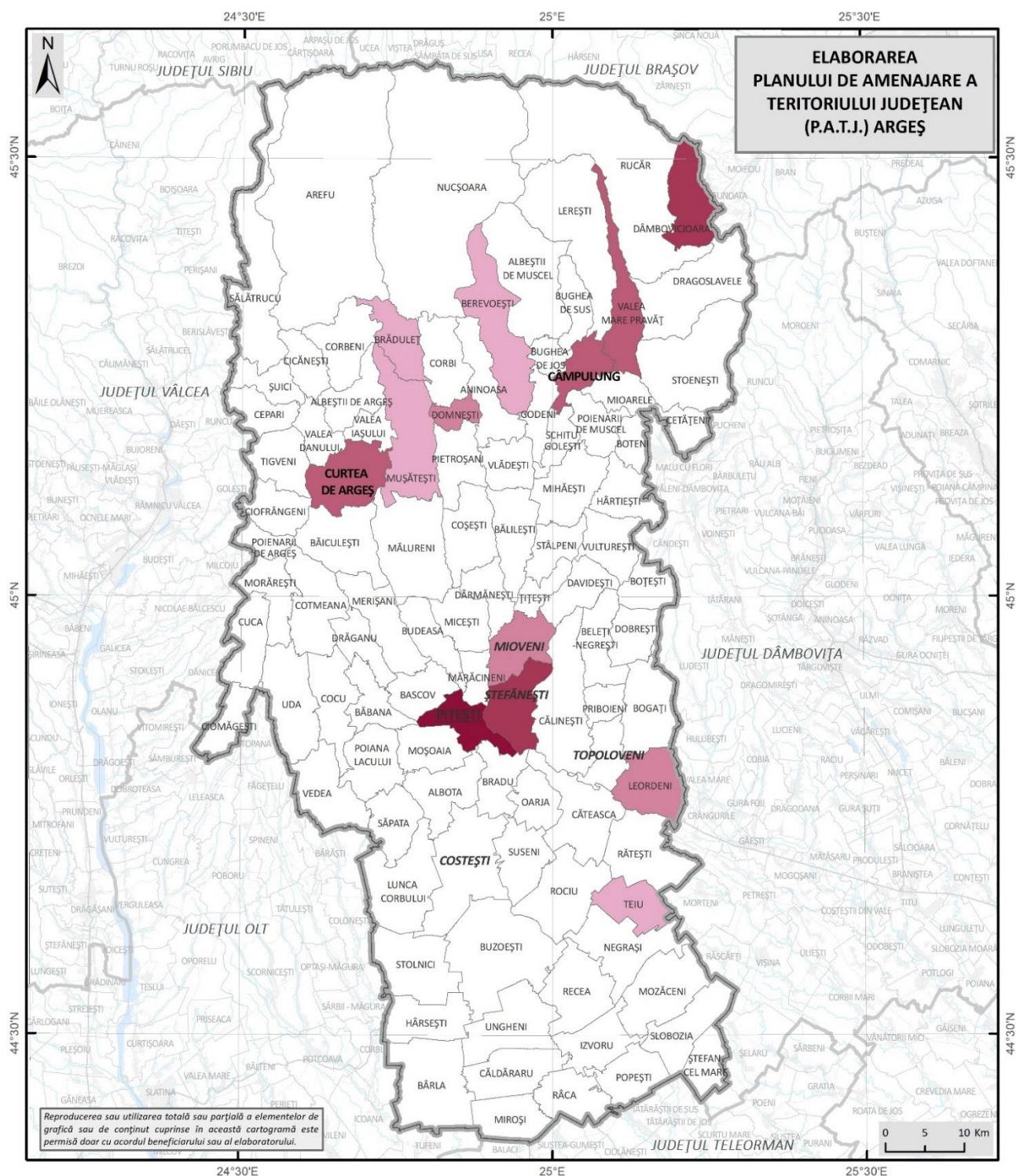
La nivelul anului 2023 (fig. 2.77), cei mai numeroși vizitatori sunt în municipiul Pitești (168735 vizitatori, 45,9%), urmat de orașul Ștefănești (81258 vizitatori, 22,1%) și municipiul

Curtea de Argeș (15714 vizitatori, 4,2%). Cea mai redusă valoare din mediul urban o înregistrează orașul Mioveni (1800 vizitatori). Se observă că în mediul urban sunt cei mai numeroși vizitatori, 76,1%, pe când în mediul rural doar 23,8%. Dar, cu toate acestea, două localități ies în evidență, Dâmbovicioara (53830 vizitatori, respectiv 14,6%) și Valea Mare Pravăț (30993 vizitatori, respectiv 8,4%) localități unde sunt valori destul de ridicate în raport cu altele (Berevoești: 300 vizitatori, Brăduleț: 285 vizitatori, Teiu: 93 vizitatori și Mușătești: 60 vizitatori).

O astfel de activitate muzeală complexă nu poate fi susținută fără un personal angajat pe măsură în muzeele și colecțiile publice (Fig. 3.78). Astfel, numărul de angajați a crescut de la 160 în 2011, la 191 în 2019, pentru a scădea apoi în perioada pandemiei la 180 de angajați în anul 2021. În anul 2023 se remarcă o creștere destul de generoasă, la 224 de angajați.

În funcție de modul în care s-au dezvoltat și s-au extins, în cazul tuturor localităților, fie din mediul urban sau rural, în unele cazuri se remarcă creșteri, iar în alte cazuri scăderi. De reliefat este faptul că, la nivelul anului 2023, orașul Ștefănești avea un angajat în plus în comparație cu municipiul Pitești (89 (39,7%) în Ștefănești, respectiv 88 (39,2%) în municipiul Pitești). Muzeele din municipiul Curtea de Argeș aveau 16 angajați, iar cele din municipiul Câmpulung 10. Cei mai puțini angajați îi aveau muzeele din Leordeni (2), respectiv Brăduleț și Dâmbovicioara (1).

În contrast cu muzeele, cinematografele și alte instituții culturale, numărul de biblioteci a scăzut în ultimele decenii în județul Argeș, cu perioade de fluctuație, de la 698 în anul 1991 la 386 în anul 2016 și la doar 324 de biblioteci în anul 2023. O scădere a avut loc și în cei doi ani de pandemie, când numărul de biblioteci a scăzut de la 355 în anul 2019 la 328 în anul 2021. Dintre acestea, doar 176 (54,3%) sunt biblioteci publice, județene, municipale și orășenești respectiv, comunale, iar restul sunt, în majoritatea cazurilor, biblioteci care aparțin unor unități de învățământ sau sunt specializate.

VIZITATORI DIN MUZEE (2023)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

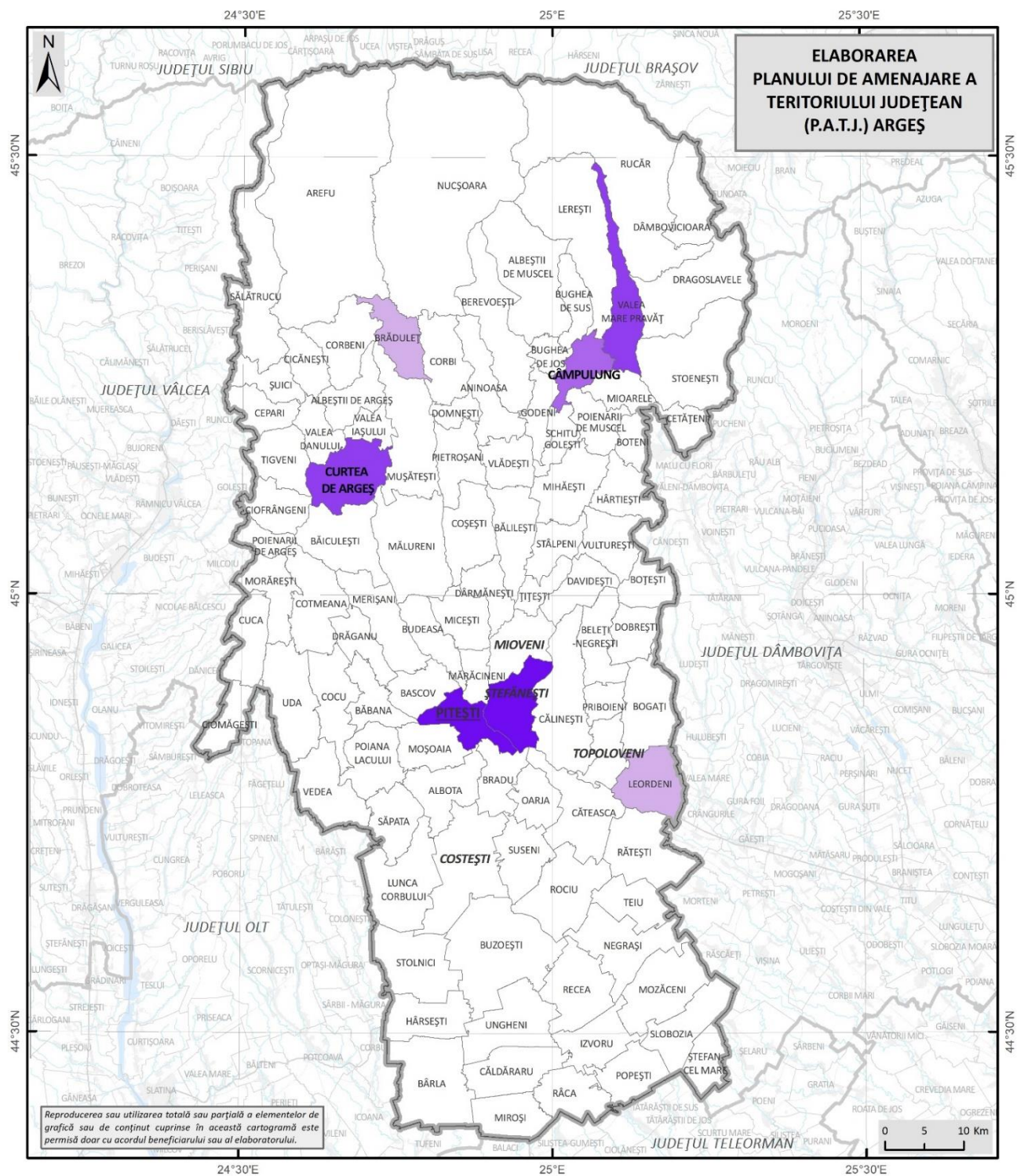
Legenda specifică

Numărul vizitatorilor din muzee la nivel de UAT (2023)

- 0
- 60 - 300
- 301 - 1800
- 1801 - 30993
- 30994 - 81258
- 81259 - 168735

Fig. 2.77 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A VIZITATORILOR DIN MUZEELE ȘI COLECȚIILE PUBLICE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

PERSONALUL DIN MUZEE (2023)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Numărul angajaților din muzee la nivel de UAT (2023)

- 0
- 1 - 2
- 3 - 10
- 11 - 17
- 18 - 89

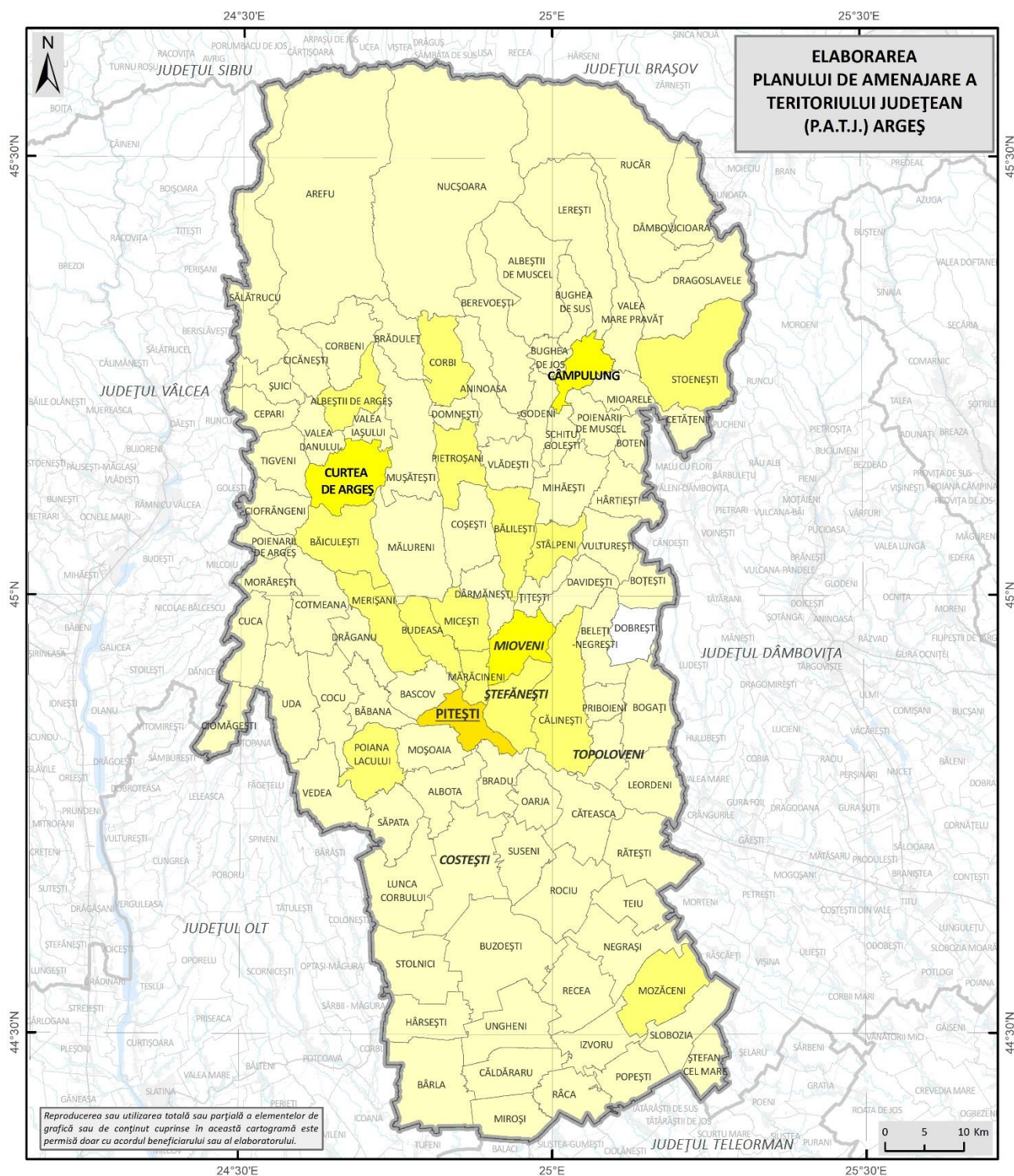
Fig. 2.78 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ANGAJAȚILOR DIN MUZEELE ȘI COLECȚIILE PUBLICE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

Cele mai numeroase biblioteci se regăsesc așa cum este de așteptat în municipiul Pitești (52, respectiv 16 %), urmat de Câmpulung și Curtea de Argeș (14, respectiv, 4,3%). Deși, fiind spațiu urban, ar fi fost de așteptat ca numărul bibliotecilor să fie mai ridicat, însă situația se prezintă de această dată diferit. Astfel, la nivelul anului 2023, în spațiul urban numărul bibliotecilor este de 99 (30,5%), pe când în mediul rural era de 222 (68,5%). Acest lucru poate fi explicat prin faptul că fiecare unitate administrativ-teritorială deține cel puțin o bibliotecă, comunală sau școlară, la care se mai pot adăuga și altele din satele vecine, numărul lor putând crește în acest sens la 2, chiar și 3, inclusiv 7. Cele mai numeroase biblioteci sunt în Băiculești (7), Stoenеști (6), Albeștii de Argeș, Bălilești și Merișani (câte 5). Cele mai scăzute valori, în care se remarcă doar biblioteca școlară din reședința de comună sunt Cotmeana, Dârmănești, Drăganu, Boțești, Miroși, Negrași, Nucșoara, Oarja (fig. 2.79). În comuna Dobrești nu există nicio bibliotecă.

Numărul volumelor existente în biblioteci a evoluat în cea mai mare măsură direct proporțional cu evoluția numărului de biblioteci. Astfel, și aceste valori fluctuează în funcție de variația numărului de biblioteci din perioada 1990-2023, de la 3.168.169 volume în anul 1990 la 4.149.804 volume în anul 2012. În perioada pandemiei se observă o scădere, de la 4.014.546 volume la 3.796.370 în anul 2022. Anul 2023 surprinde o ușoară îmbunătățire, 3.830.739 volume. În privința categoriilor de biblioteci, la nivelul anului 2023, cele mai numeroase volume se găsesc în bibliotecile școlare (48,4%), urmate de cele publice (37,6%), inclusiv cele comunale (19,8%). Cele aparținătoare instituțiilor universitare dețin doar 7,7% din volumele existente la nivelul județului Argeș. Iar, cele mai puține sunt la nivelul instituțiilor specializate (6,1%).

La nivel de localitate (fig. 2.80), cele mai numeroase volume le dețin bibliotecile din municipiul Pitești (1.555.211 volume), urmate de cele din municipiul Câmpulung (324822 volume) și din municipiul Curtea de Argeș (204027 volume). Cele mai puține volume le deține biblioteca din orașul Costești (34192 volume). La nivelul spațiului rural, cele mai numeroase volume se găsesc în bibliotecile din comunele Domnești (29319 volume), Poiana Lacului (32325 volume) și Vedea (34448 volume). Pe de-altă parte, la polul opus, cele mai puține volume sunt în Miroși (3146 volume), Dârmănești (3454 volume), Negrași (4737 volume).

BIBLIOTECI (2023)

Legenda generală

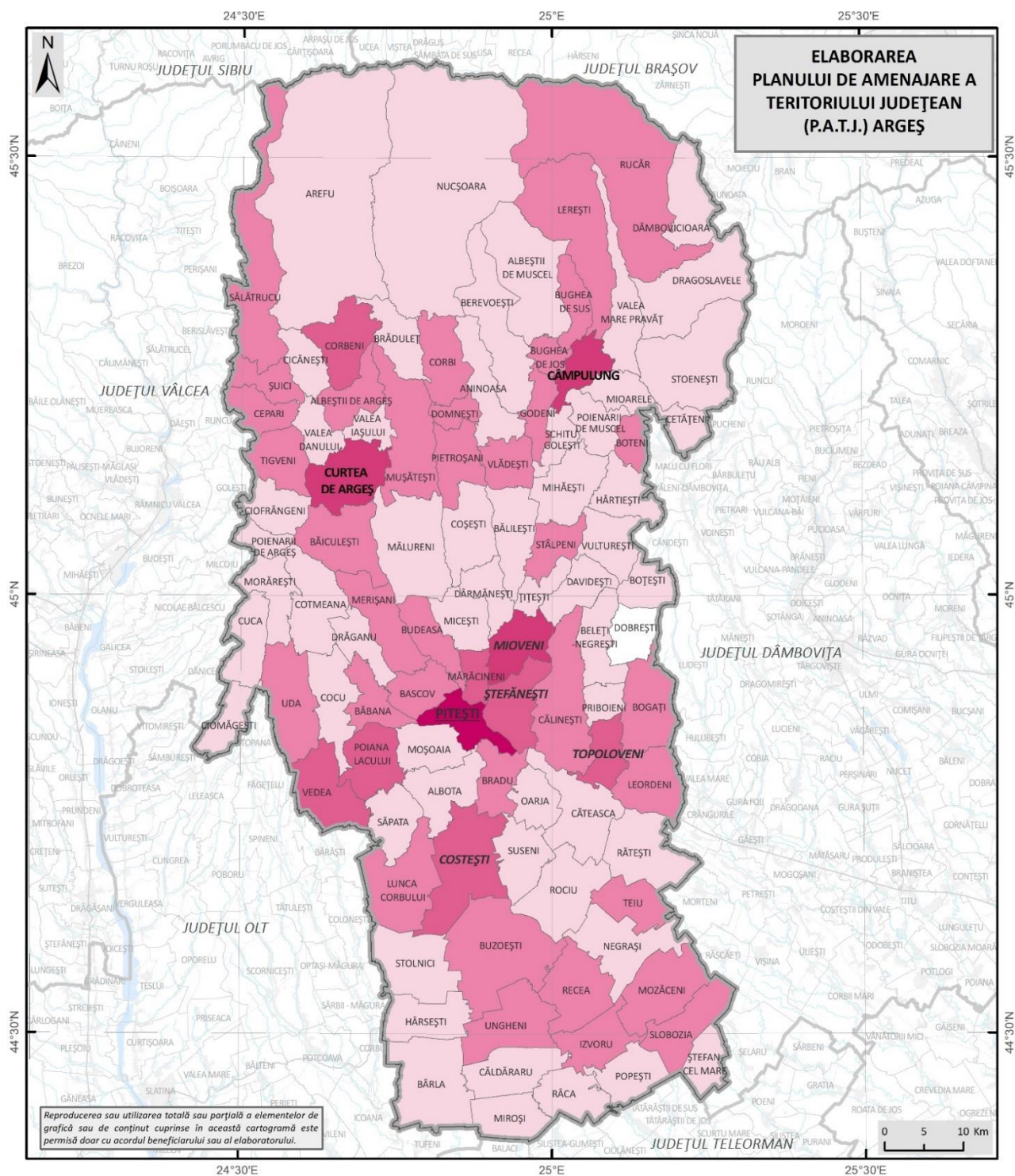
- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Numărul de biblioteci (2023)

- 0
- 1 - 3
- 4 - 7
- 8 - 14
- 15 - 52

Fig. 2.79 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A BIBLIOTECILOR DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023
Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

VOLUME DEȚINUTE DE BIBLIOTECI (2023)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Numărul de volume deținute de biblioteci (2023)

- 0 - 3.145
- 3.146 - 15.000
- 15.001 - 30.000
- 30.001 - 53.000
- 53.001 - 324.822
- 324.823 - 1.555.211

Fig. 2.80 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A VOLUMELOR EXISTENTE ÎN BIBLIOTECILE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

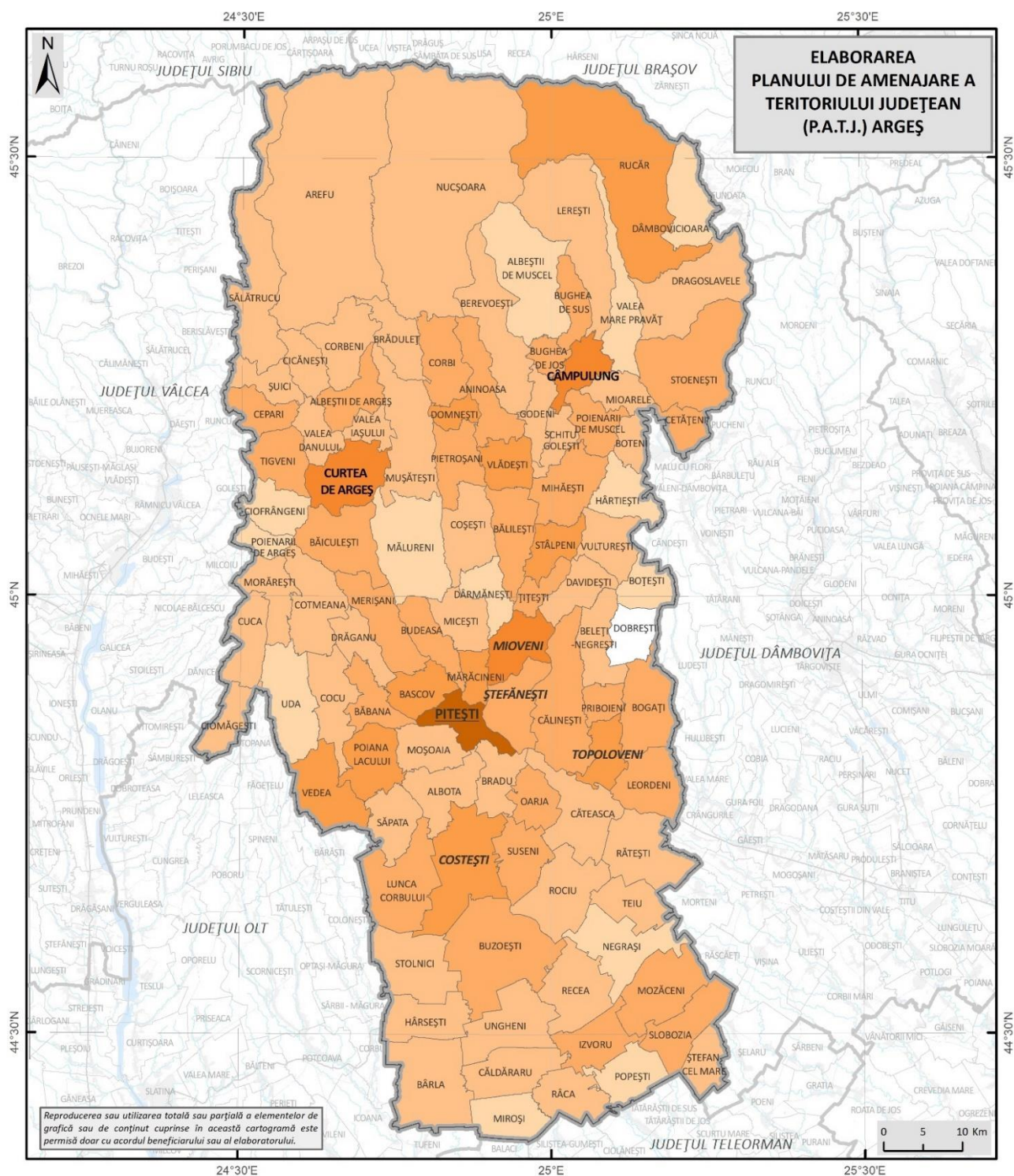
Numărul de cititori activi, înregistrați ca atare la bibliotecile din județul Argeș, a scăzut dramatic în ultimele două decenii, de la 193608 de cititori în anul 2000 la 102616 de cititori în anul 2019, și la doar 76030 în anul 2021, în condiții de pandemie. Deși este posibil ca pandemia să fi agravat situația numărului de cititori activi, tendința de scădere este una generalizată, având în vedere trecerea în online a unui număr mare de potențiali cititori, în special tineri, și a diminuării importanței volumelor scrise în favoarea altor forme și manifestări culturale (video și audio) mai atractive, îndeosebi pentru cei din generația tânără.

Totuși, cei mai activi cititori se remarcă în cadrul bibliotecilor școlare (62,3%) și publice (33,5%), inclusiv cele comunale (17,9%). Cei mai puțini sunt înregistrați la nivelul bibliotecilor specializate (1,8%).

Și în privința cititorilor activi (fig. 2.81), se evidențiază discrepanțe mari între mediul urban, care grupează majoritatea cititorilor activi (64,8% în anul 2023) și mediul rural (35,1% în anul 2023). Mai mult, cititorii activi sunt localizați cu precădere în municipiul Pitești, care deține 40,3% din totalul cititorilor activi de la bibliotecile din județ în anul 2023, urmat la mare distanță de municipiul Câmpulung (7,7%) și municipiul Curtea de Argeș (7,5%). Orașul Costești deține o pondere scăzută (1,3%), iar orașul Ștefănești deține cea mai scăzută proporție (0,8%).

În mediul rural, cei mai mulți cititori activi se înregistrează în comunele mai mari din apropierea municipiului Pitești, precum Poiana Lacului, Bascov, Vedea, Mărăcineni, Vlădești, Domnești, fiecare având peste 800 de cititori activi. Dintre comunele care au totuși o bibliotecă, cel mai mic număr de cititori activi se înregistrează în comunele Ciofrângeni, Mălureni, Uda, Albeștii de Muscel, Poienarii de Argeș, Miroși, care au mai puțin de 100 de cititori activi. Tot în sens negativ se evidențiază și comunele Popești, Negrași, Dâmbovicioara, Dârmănești, Valea Mare Pravăț, Hârtiești, Boțești, ultima din ele având doar 7 cititori activi.

În privința volumelor eliberate din bibliotecile din județul Argeș pentru a fi citite, s-a înregistrat aceeași scădere, de la 1366596 volume în anul 1990, la 1002978, în anul 2019, respectiv aproximativ la jumătate (568335) de volume în anul 2021. Aceeași scădere a fost resimțită și pe plan național și regional, fiind direct proporțională cu scăderea numărului de cititori activi. Nu doar numărul de cititori activi a afectat numărul de volume eliberate, ci și apetitul pentru lectură al acestora. Astfel, numărul mediu anual de volume eliberate / cititor a scăzut de la aproape 8,4 volume / cititor în anul 1990 la 7,4 volume / cititor în anul 2021 și chiar la 7,2 volume / cititor în anul 2022.

CITITORI DIN BIBLIOTECI (2023)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Numărul cititorilor din biblioteci (2023)

	0		301 - 700
	7 - 100		701 - 1500
	101 - 300		1501 - 6424
			6425 - 33651

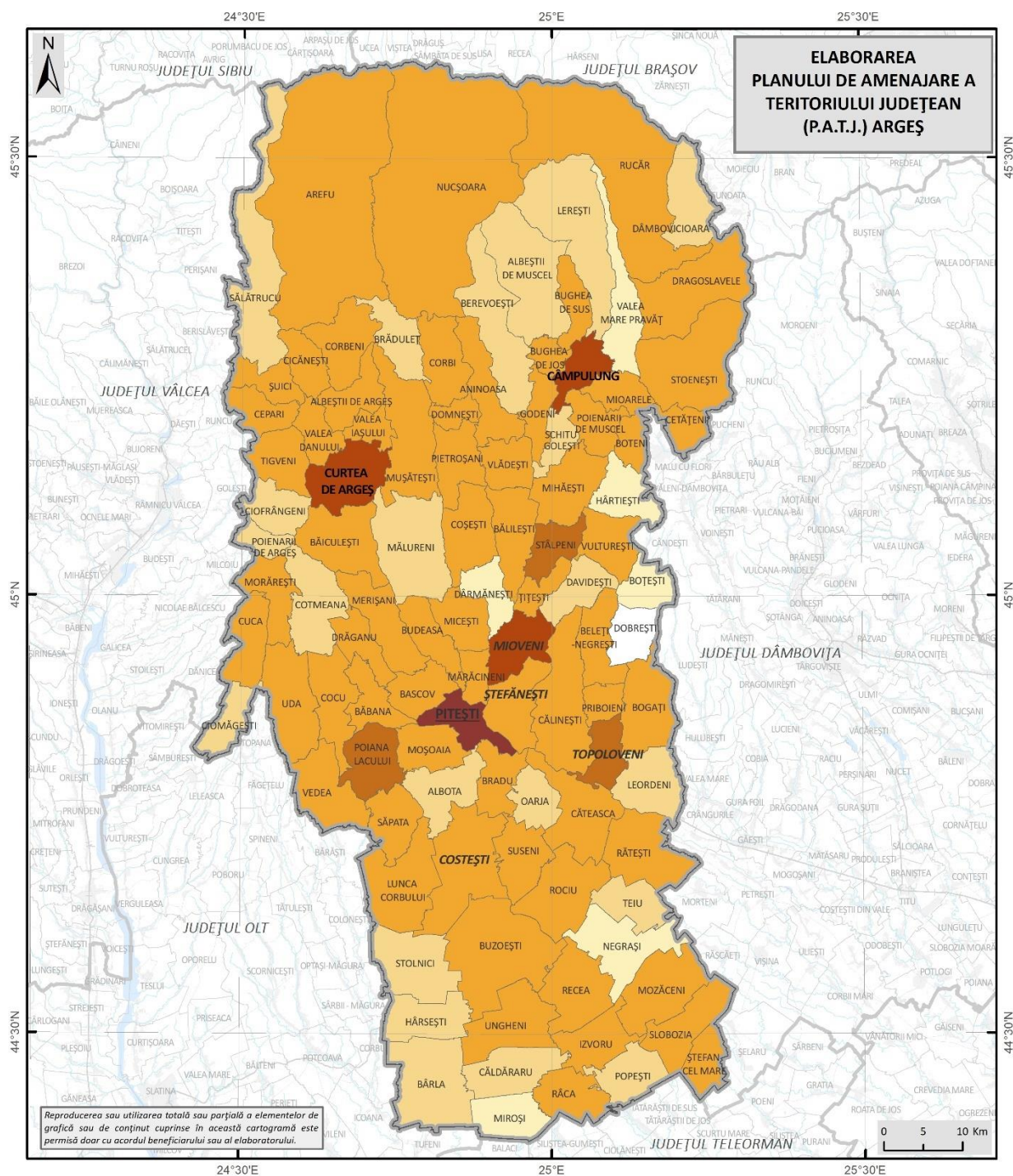
Fig. 2.81 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A CITITORILOR ACTIVI DIN BIBLIOTECILE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

În profil teritorial, se observă că majoritatea volumelor eliberate în anul 2023 (fig. 2.82), și anume 322329, s-au înregistrat la biblioteci din municipiul Pitești (53,2%), unde și media de 9,5 volume eliberate / cititor a fost mai ridicată decât media județeană. Urmează municipiul Curtea de Argeș (55980 volume eliberate, respectiv 9,2%), și orașul Mioveni, cu 25313 de volume eliberate și o medie de 5,8 volume eliberate / cititor în anul 2023. În ansamblu, în mediul urban s-au dat cititorilor 73,1% din totalul volumelor eliberate din bibliotecile din județul Argeș.

În mediul rural, numărul de volume eliberate a fost în general redus, cu o medie de doar 5,5 volume eliberate / cititor. Cifrele minime s-au înregistrat în Negrași (74), Hârtiești (70), Dârmănești (58), Miroși (50) și Boțești (45) unde numărul de volume eliberate corespunde aproape cu numărul de cititori, de unde rezultă că majoritatea acestor cititori au apelat în anul 2023 la biblioteca din localitate pentru a împrumuta câte un volum, maxim 2 volume.

Personalul angajat în bibliotecile din județul Argeș (fig. 2.83) a cunoscut o fluctuație constantă, cu creșteri și scăderi, cel puțin până în anul 2016, când s-a ajuns la un maxim de 309 de persoane angajate. Astfel că, și personalul angajat și-a menținut aceeași tendință de evoluție precum numărul de biblioteci, numărul de cititori activi și volumele existente și eliberate din biblioteci. Începând cu anul 2017, situația se menține la fel, în anul 2023 existând 268 de angajați în cele 324 de biblioteci existente în județ, rezultând o medie de 0,8 angajați / bibliotecă. De aici rezultă că nici măcar un angajat nu revine unei biblioteci, deoarece există comune cu bibliotecă, dar fără personal (Bârla, Corbeni, Dâmbovicioara, Popești, Negrași, Mălureni, Sălătrucu). Astfel, există posibilitatea ca o persoană să cumuleze, probabil, și funcția de bibliotecar, la o altă funcție de bază.

VOLUME ELIBERATE DE BIBLIOTECI (2023)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

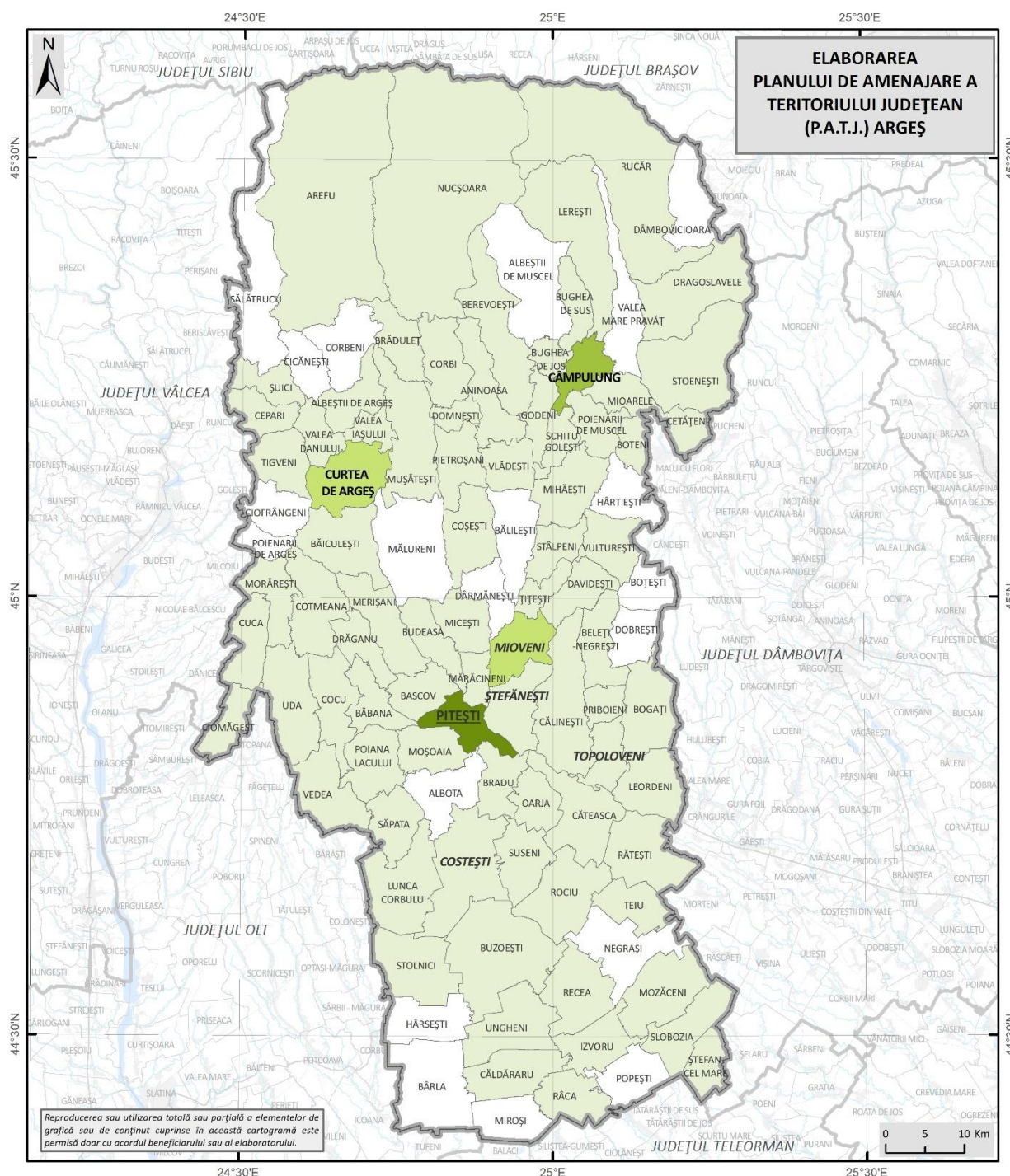
Legenda specifică

Numărul de volume eliberate de biblioteci (2023)

0 - 44	1.001 - 5.000
45 - 100	5.001 - 10.000
101 - 1.000	10.001 - 55.980
	55.981 - 322.329

Fig. 2.82 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A VOLUMELOR ELIBERATE ÎN BIBLIOTECILE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

PERSONALUL DIN BIBLIOTECI (2023)

Legenda generală

- Limita teritoriului județean
- Limita județelor vecine
- Limita UATB

Legenda specifică

Numărul angajaților din biblioteci la nivel de UAT (2023)

- 0
- 1 - 4
- 5 - 9
- 10 - 18
- 19 - 126

Fig. 2.83 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A ANGAJAȚILOR DE LA BIBLIOTECILE DIN JUDEȚUL ARGEȘ ÎN ANUL 2023

Sursa: INS – TEMPO ONLINE (2024)

Numărul cel mai mare de angajați activează la bibliotecile din municipiul Pitești, și anume 126 de persoane, respectiv 47% din totalul angajaților la biblioteci în județul Argeș în anul 2023. La bibliotecile din municipiul Câmpulung, în același an, existau 18 angajați (6,7%), în municipiul Curtea de Argeș sunt 9 angajați, în orașul Mioveni sunt 8 angajați, în orașul Topoloveni 4, în orașul Costești 3, iar în orașul Ștefănești 2.

În mediul rural, numărul cel mai mare de angajați este 2 (Bascov, Boteni, Călinești, Domnești, Mărăcineni, Lunca Corbului, Mozăceni, Poiana Lacului, Pietroșani, Poiana Lacului), dar în cele mai multe cazuri doar unul (Cuca, Cotmeana, Micești, Stolnici, Teiu, Suseni, Valea Iașului, Valea Danului, Vulturești, Săpata). Sunt cazuri în care nu există personal deși există bibliotecă. Astfel ele sunt declarate ca instituții funcționale deoarece o persoană cu o altă funcție de bază îndeplinește în același timp și funcția de bibliotecar.

Ecosistemul cultural al județului Argeș menționat și detaliat anterior nu s-ar fi putut constitui fără aportul instituțiilor de cultură din județ. La nivelul județului Argeș există trei instituții de cultură care se află în subordinea directă a Consiliului Județean Argeș (Școala Populară de Arte și Meserii Pitești, Centrul de Cercetare Conservare și Promovare Culturii Tradiționale Argeș, Ansamblul Folcloric "Doina Argeșului").

Școala Populară de Arte și Meserii Pitești ia naștere în anul 1958. Și-a început activitatea cu șase secții, în șase raioane ale fostei regiuni Argeș. În primul an de funcționare, în mod deosebit s-au remarcat clasele de chitară, clasele de coregrafie, secția de arte plastice, secția de ceramică, clasă de cor și clasă de regie teatru. A parcurs de-a lungul timpului cu o rapiditate de admirat treptele de afirmare în plan național și internațional, înființarea ei în orașul Pitești marcând un eveniment important în peisajul vieții cultural-artistice a orașului din fosta regiune Argeș, specificul aparte fiind acela de îmbinare pe care o realizează educația și cultura, prin obiective de conservare, cercetare, protejare, transmitere, promovare și punere în valoare a culturii tradiționale argeșene, precum și a patrimoniului cultural. Inițiază și desfășoară programe în domeniul educației permanente, în toate genurile artistice (muzică, coregrafie, arte plastice, arte teatrale, arta fotografică etc.), în domeniul formării profesionale continue, al conservării și promovării meșteșugurilor, artelor și meseriilor tradiționale și moderne, al culturii tradiționale și creației populare prin programe și proiecte specifice instituției. În perioada 1958-1979, activitatea Școlii Populare de Arte s-a remarcat și s-a făcut cunoscută în țară și străinătate printr-o serie de activități cultural-artistice, vernisaje, expoziții, concursuri-festivaluri, care s-au bucurat de un binemeritat succes (Festivalul Național de muzică și dans clasic *Darclee*, Festivalul Concurs *Crizantema de aur*, Festivalul Concurs de muzică ușoară *Laleaua de aur*, Festivalul

Concurs de muzică populară *Narcisa de aur*, Festivalul Concurs de muzică populară *Floarea de stâncă*, Concursul de dans modern și de societate *Dansul florilor*, Festivalul Concurs *Ghiocelul de Aur*). Noua organizare a instituției s-a bazat atât pe reînnoirea claselor existente, prin aplicarea unor programe moderne adaptate tinerei generații, cât și pe înființarea unor secții de meșteșuguri în peste 20 de localități ale județului Argeș din dorința de a păstra frumoasele tradiții argeșene și a le transmite către tânăra generație.

Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Argeș (C.J.C.P.C.T. Argeș) este o instituție profesionistă publică de cultură ce a luat naștere în anul 1953, funcționând sub autoritatea Consiliului Județean Argeș. Este o instituție de profil care inițiază și desfășoară proiecte și programe vizând cultura și civilizația tradițională, făcând parte din sistemul instituțiilor de importanță județeană. Apariția sa a constituit o măsură binevenită pentru regimul de atunci care viza îndrumarea formațiilor artistice de amatori (numărul acestora era mare), coordonarea unor artiști neprofesioniști, a unor meșteri și creatori populari din zonele etnofolclorice ale țării. Personalitatea instituției se conturează prin raportare la obiectivele specifice: conservarea, stimularea și valorificarea tradiției și creației populare argeșene și muscelene; radiografierea etnozonenelor Argeș-Muscel, pentru constituirea unei baze de date și valori patrimoniale; promovarea prin mass-media și tipărituri a creatorilor și performerilor tradiției și creației populare autentice; inițierea, organizarea și desfășurarea, anual, a unor manifestări culturale-artistice specifice culturii populare tradiționale. Printre manifestările culturale organizate se numără Festivalul de datini de Crăciun și Anul Nou "Florile dalbe", Festivalul Internațional de Folclor "Carpați", Festivalul Internațional de Muzică Corală "D.G. Kiriac".

Ansamblul Folcloric "Doina Argeșului" a luat naștere la 1 iulie 1955. Inițial, a fost o orchestră profesionistă de muzică populară, imperios necesară în acea vreme. Aceasta a apărut la inițiativa lăutarilor regiunii, orchestră de muzică populară care trebuia să contribuie la promovarea totală a culturii populare. Din anul 1970 orchestra trece sub administrarea Teatrului „Alexandru Davila” din Pitești, iar din 2009 în cadrul Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Argeș, instituție de cultură finanțată de Consiliul Județean Argeș. Orchestra promovează muzica populară caracteristică zonei subcarpatice din regiunea Munteniei și, în particular, aceea care este specifică arealului Argeș-Muscel. Și-a făurit un bun renume, prin numeroasele turnee din țară și prin înregistrările realizate în studiourile Radioteleviziunii Române. „Doina Argeșului” a obținut, de asemenea, un renume internațional ca rezultat al turneelor din străinătate.

În cadrul Universității din Pitești (azi Centru Universitar al Universității Politehnica din București) funcționează Facultatea de Teologie, Litere, Istorie și Arte. Domeniul „Muzică” a luat naștere în anul 2001. Cel mai nou domeniu introdus este „Teatru” prin programul de studii Artele spectacolului (Actorie). Nivelul licență dispune de două specializări, *Muzică* și *Arta spectacolului (Actorie)*. Se mai remarcă inclusiv un domeniu și anume *Artă sacră* (domeniul Arte Vizuale). La nivel de masterat funcționează doar unul, cel din domeniul muzical (*Educație muzicală contemporană*).

2.26. Identificarea și analizarea zonelor puternic ruralizate, zonelor cu accesibilitate redusă la rețelele de învățământ, sănătate, cultură etc.

La nivelul județului Argeș, cele mai ruralizate zone sunt cele din extremități, în special extremitatea nordică, sudică și vestică (Miroși, Bârla, Popești, Ungheni, Recea, Izvoru, Căldăraru, Uda, Ciomăgești, Cuca, Morărești, Arefu, Nucșoara, Dâmbovicioara, Rucăr) unde și îmbătrânirea demografică este mai pregnantă, întrucât în extremitatea estică mai apare influența urbană a orașelor Topoloveni, Ștefănești, Mioveni, precum și a municipiului Pitești. În celelalte extremități însă, influența arealelor urbane este mai redusă. Ruralizarea este influențată și de peisajul geografic. Acesta influențează în special prin gradul de accesibilitate în teritoriu, regiunea nordică fiind mai greu accesibilă, ca urmare a reliefului montan sau subcarpatic mai accidentat.

Inevitabil, această accesibilitate redusă fie din perspectivă teritorială, fie din cauza influenței reduse a spațiului urban, determină o accesibilitate redusă din perspectiva dotărilor și a facilităților (învățământ, sănătate, cultură).

În ceea ce privește învățământul, începând cu populația școlară, valorile sunt reduse în localități din aceste regiuni, sub 100 de elevi (Mioarele, Dâmbovicioara, Ciomăgești, Uda, Râca, Cotmeana, Albeștii de Muscel, Morărești) indiferent că este vorba de populația din învățământul primar, gimnazial, liceal sau profesional. În anumite cazuri, nu există populație școlară. Populație școlară din învățământul primar cu valori de sub 50 de elevi se remarcă în Teiu, Albeștii de Muscel, Morărești, Cotmeana, Negrași, Râca, Poienarii de Argeș, Uda, Ciomăgești, Dâmbovicioara. În învățământul gimnazial situația se menține asemănător cu cea menționată anterior, valori sub 50 de elevi înregistrându-se în Negrași, Nucșoara, Miroși, Cocu, Morărești, Popești, Mozăceni, Ciomăgești, Albeștii de Muscel, Teiu, Uda, Poienarii de Argeș, Râca, Dâmbovicioara. Situația este cât se poate de asemănătoare și în cazul personalului didactic, valori sub 20 de cadre didactice înregistrându-se în unitățile de învățământ din Suseni, Nucșoara, Cotmeana, Sălătrucu, Miroși, Ungheni, Izvoru, Uda, Căldăraru, Negrași, Popești, Râca, Teiu,

Dâmbovicioara. Raportul elev/profesor se află în relație directă cu numărul de elevi și cadre didactice motiv pentru care cele mai reduse valori sunt tot cam în aceleași comune menționate anterior (Nucșoara, Dâmbovicioara, Poienarii de Argeș, Ciomăgești, Uda, Cocu). Marea majoritate a comunelor au o singură unitate de învățământ, de obicei cea din satul reședință de comună, cu toate că în realitate aceste unități de învățământ cuprind și școli primare sau grădinițe din satele aparținătoare. 92 din comunele județului Argeș au doar o singură unitate de învățământ, inclusiv comunele de la periferia puternic ruralizată a județului. În privința dotărilor, situația este direct proporțională cu numărul de elevi. Un număr redus de elevi generează și un număr redus de săli de clasă. Sub 10 săli de clasă se remarcă tot în mare parte în unitățile administrativ-teritoriale menționate anterior: Izvoru, Negrași, Poienarii de Argeș, Teiu, Morărești, Ciomăgești, Dâmbovicioara, Popești, Râca, Uda. Raportul elev/sală de clasă cu valori sub 10 se înregistrează în Nucșoara, Albeștii de Muscel, Arefu, Ciomăgești, Cepari, Bârla, Poienarii de Argeș, Dâmbovicioara. Celelalte dotări precum atelierele școlare, echipamentul IT, laboratoarele, sălile de gimnastică și terenurile de sport nu prezintă o situație mai fericită. În multe unități de învățământ nu există ateliere școlare (Arefu, Bârla, Ciomăgești, Căldăraru, Izvoru, Miroși, Recea, Rociu), iar în unele valorile sunt foarte mici (Rucăr, Mozăceni, Corbeni, Vedeia). Sub 30 de calculatoare dețin comunele Negrași, Slobozia, Ungheni, Morărești. Cazul laboratoarelor este și mai îngrijorător deoarece marea majoritate dețin abia un singur laborator (Brad, Dâmbovicioara, Izvoru, Popești, Stolnici, Ungheni, Teiu, Negrași, Ciomăgești, Căldăraru, Poienarii de Argeș, Ștefan cel Mare), iar altele niciunul. Dotarea cu săli de gimnastică și terenuri de sport este, de asemenea îngrijorătoare, în multe dintre cazuri fiind doar câte un teren de sport sau o sală de gimnastică (Căldăraru, Dâmbovicioara, Popești, Recea, Teiu).

Toate aceste dotări insuficiente sunt influențate numărul tot mai redus al populației școlare, pe fondul scăderii ratei natalității.

La nivel sanitar, situația este asemănătoare cu cea a învățământului, însă cu mai multe nuanțe negative. Cele mai numeroase instituții sanitare se localizează preponderent în centrele urbane, iar cabinetele de medicină de familie în aproape tot județul, mai puțin în 3 localități (Râca, Ciomăgești, Albeștii de Muscel). Astfel, localnicii acestor comune sunt nevoiți să se deplaseze la cabinete din comune învecinate, situația fiind cu atât mai grea pentru populația vârstnică. Multe dintre comune dețin unul sau maxim 2 cabinete (Arefu, Cuca, Bârla, Brăduleț, Merișani, Miroși, Rociu, Slobozia, Dâmbovicioara, Izvoru, Recea, Popești, Negrași, Poienarii de Argeș, Teiu, Ungheni, Suseni, Stolnici). Cabinetele de specialitate sunt cu atât mai rare în aceste areale, în multe dintre ele nu există. Printre comunele care dețin câte un cabinet de specialitate

se numără Hârsești, Izvoru și Rucăr. Numărul medicilor este direct proporțional cu numărul de comune care dețin un cabinet medical. La Râca, Ciomăgești și Albeștii de Muscel, unde nu există cabinete, nu există nici medici. Mare parte din comune dețin unul sau doi medici în funcție de numărul cabinetelor sau un medic revine la două cabinete (Miroși, Slobozia, Bârla, Căldăraru, Dâmbovicioara, Popești, Recea, Stolnici, Suseni, Uda, Teiu). Raportul medic / 1000 locuitori scoate în evidență valori apropiate de 1 (Miroși, Teiu, Arefu, Uda, Popești, Negrași, Recea, Râca, Ciomăgești, Suseni), practic se află în relație directă cu numărul de medici și cabinete medicale. Multe comune nu dețin cabinete stomatologice, de exemplu Nucșoara, Ciomăgești, Uda, Cotmeana, Ungheni, Negrași, Mozăcenii. Câte un cabinet există în Stolnici, Suseni, Rucăr, Rociu, Hârsești, Corbeni, Arefu. În ceea ce privește farmaciile și punctele farmaceutice, la nivelul anului 2022, doar 78 de comune dețineau o farmacie, punct farmaceutic sau ambele, iar 17 comune nu aveau farmacie sau punct farmaceutic (Arefu, Dâmbovicioara, Sălătrucu, Poienarii de Argeș, Ciomăgești, Popești, Ungheni), toate acestea fiind comune cu o îmbătrânire demografică accentuată. Farmaciștii sunt mai puțini ca număr, astfel că unei farmacii nu îi revine nici măcar un farmacist (0,76 farmacist / farmacie sau punct farmaceutic). Cei mai numeroși sunt în mediul urban (51,3%), pe când în mediul rural doar 48,6%. În mediul rural, valoarea maximă se înregistrează în comuna Bascov, unde există 14 farmaciști, și ca urmare a situației sale în apropierea municipiului Pitești. În restul comunelor, cele mai multe valori sunt de unul sau doi farmaciști. În privința personalului sanitar mediu, cele mai multe unități administrativ-teritoriale au doar 2 persoane sau una singură (Poienarii de Argeș, Sălătrucu, Popești, Dâmbovicioara, Căldăraru, Albeștii de Muscel). Această situație este una problematică, raportându-ne la faptul că multe comune dețin o populație îmbătrânită numeroasă.

Fiecare primărie ar trebui să dețină compartimente de asistență socială tocmai pentru a veni în sprijinul persoanelor care au nevoie, în special vârstnicii, adulții cu dizabilități și copii. La nivelul județului Argeș, se fac însă remarcate comune care nu dețin un astfel de compartiment, iar acestea sunt tocmai comunele unde populația vârstnică atinge cote ridicate, fie din extremitatea sudică, fie cea nordică sau vestică (Arefu, Nucșoara, Rucăr, Rociu, Negrași, Teiu, Râca, Căldăraru, Miroși, Ungheni, Bârla, Stolnici, Ciomăgești, Uda, Cuca). Probleme se regăsesc inclusiv la acest capitol deoarece nu există suficient personal calificat, iar fondurile sunt insuficiente dacă ne raportăm la nevoile cetățenilor. Situația se încearcă a fi compensată de furnizorii privați sub forma asociațiilor, fundațiilor, operatorilor economici. Ce este de remarcat, ar fi faptul că mare parte din asociații și fundații se concentrează pe populația vârstnică și mai

puțin pe copii, fie orfani, fie cu dizabilități. Asistența pentru persoanele adulte cu dizabilități se concentrează de regulă în sfera urbană.

Nu în cele din urmă, ruralizarea puternică are consecințe negative inclusiv la nivel cultural. Nu există muzee la nivelul acestor areale, cu mici excepții (Teiu, Dâmbovicioara, Berevoești). În cadrul acestor comune nu se remarcă angajați în cadrul muzeelor, astfel că o altă persoană, cu o altă funcție de bază, îndeplinește și statutul de muzeograf. În ceea ce privește bibliotecile, în spațiile rurale multe biblioteci sunt cele din cadrul instituțiilor de învățământ. De regulă, se remarcă cam una la nivelul unei localități, în cadrul reședinței de comună (Cotmeana, Dâmbovicioara, Miroși, Negrași, Nucșoara, Popești, Suseni). Numărul volumelor deținute variază între 3000 și 20000. Comunele cu cele mai puține volume sunt Suseni, Râca, Cocu, Hârsești, Nucșoara, Rociu, Ștefan cel Mare, Negrași, Popești, ale căror biblioteci au mai puțin de 10000 de volume. Ca volume eliberate (sub 1000), tot cam aceste localități ies în evidență (Cotmeana, Hârsești, Căldăraru, Ciomăgești, Teiu, Poienarii de Argeș, Dâmbovicioara, Popești, Miroși, Bârla). Efective de mai puțin de 150 de cititori activi se înregistrează aproximativ în aceleași comune (Stolnici, Recea, Sălătrucu, Nucșoara, Cotmeana, Hârsești, Uda, Poienarii de Argeș, Miroși, Popești, Negrași, Dâmbovicioara). Ca în multe alte cazuri, și în cazul personalului angajat în biblioteci, cele mai multe comune au o singură persoană angajată (Arefu, Căldăraru, Ciomăgești, Cotmeana, Cuca, Izvoru, Nucșoara, Râca, Recea, Rociu, Ștefan cel Mare, Uda, Suseni, Stolnici, Teiu). În acest context, se poate afirma că spațiul rural este marginalizat din perspectiva accesului la cultură. Pornind de la populația redusă ca volum în cea mai mare parte din comune și de la faptul că fenomenul de îmbătrânire demografică se manifestă constant, dotările sunt încă insuficiente, iar accesul la acestea este unul anevoios. Pe de altă parte, spațiul rural poate reprezenta o adevărată oază de cultură prin tradițiile și obiceiurile pe care le deține încă din timpuri străvechi.

3. EVIDENȚIEREA DISFUNȚIONALITĂȚILOR ȘI PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE

3.1 Disfuncționalități

Din punct de vedere socio-demografic, principalele disfuncționalități sunt asociate cu îmbătrânirea demografică, rata scăzută a natalității, migrația externă, fenomenul de suburbanizare (periurbanizare). O disfuncționalitate care este de fapt rezultatul final al tuturor fenomenelor demografice este însăși scăderea populației în ultimele decenii. Pe de altă parte, la nivelul infrastructurii sociale, cea mai importantă și evidentă disfuncționalitate este gradul redus de dotare în vederea eficientizării procesului educațional, medical și chiar a celui cultural.

Îmbătrânirea demografică este poate disfuncționalitatea cea mai evidentă, dar aceasta este totodată corelată cu scăderea populației tinere. Ponderea populației vârstnice (de 65 ani și peste) este de 19,54%, depășind ponderea populației tinere (0-14 ani), care este de doar 13,10%. Valorile minime ale ponderii populației tinere se înregistrează în unele comune mai izolate, cu o natalitate redusă, precum cele din Subcarpații Getici sau din aria montană (Mioarele 8,89%, Dâmbovicioara 8,83%) sau din sudul județului (Mozăceni 8,82%, Ungheni 8,81%, Negrași 8,66%), unde se face resimțită mai acut îmbătrânirea demografică și o scădere generalizată a natalității în ultimele decenii.

Aproximativ în aceleași localități se înregistrează și cele mai ridicate ponderi ale populației vârstnice. Populația cea mai îmbătrânită din județ se localizează în comunele din sudul județului, îndeosebi în regiunea de câmpie (Negrași 29,63%, Ungheni 29,41%, Săpata 27,98%, Lunca Corbului 27,95%, Teiu 27,71%, Rociu 27,41%, Popești 27%), sau din nord precum Dâmbovicioara (27,56%), Lerești (25,21%). Se mai pot adăuga și comune din Podișul Getic, precum Băbana, Pietroșani, Stâlpeni, Dărmănești, Priboieni, Băilești, populația vârstnică depășește 20%. Ponderi ridicate ale populației vârstnice se înregistrează și în municipiile Câmpulung (21,71%) și Curtea de Argeș (21,02%), precum și în alte centre urbane (municipiul Pitești 20,80%), ceea ce demonstrează că îmbătrânirea demografică nu mai este un fenomen restricționat la mediul rural, el este prezent inclusiv în mediul urban, iar în unele cazuri chiar în ponderi mari.

În ceea ce privește emigrația, aceasta este caracteristică grupelor de vârstă cuprinse între 15 și 44 de ani, fapt care afectează direct nu doar structura pe vârste, ci și rata natalității, deoarece o parte dintre cei emigrați își întemeiază familii în altă parte. Valorile surprinse de-a lungul anilor nu sunt mici, motiv pentru care situația este și din această perspectivă una

îngrijorătoare. Putem remarca de-a lungul anilor valori de peste 15‰. În perioada analizată, cea mai mare valoare a fost înregistrată în anul 2010 (22,63‰). În ultimii doi ani, valorile s-au menținut în jur de 21‰. Cu atât mai mult, sporul migratoriu negativ de-a lungul anilor dovedește și numărul mare de migrări spre exterior.

Din anul 2000, rata natalității a scăzut la valori sub 9‰, și a ajuns la un minim istoric de 6,36‰ în 2023, pe fondul unei populații tot mai îmbătrânite și tot mai reduse numeric. Cele mai scăzute valori ale ratei natalității se înregistrează în comuna Boțești (2,87‰), Lunca Corbului (2,89‰), Ciomăgești, Rociu, Cocu, Ungheni, Poienarii de Argeș cu valori de 3‰, Cepari, Godeni, Miroși, Recea, Boteni, Drăganu, Slobozia, Morărești cu valori de 4‰ sau Săpata, Corbi, Negrași, Rucăr, Teiu, Dobrești cu ponderi de 5‰. Amintim inclusiv centre urbane precum municipiul Câmpulung, Curtea de Argeș, Pitești și orașele Costești, Topoloveni, unde peste tot se înregistrează valori foarte scăzute, sub 7‰. Situația este cu adevărat îngrijorătoare, mai ales în cazul orașelor, care ar trebui să aibă o structură mai echilibrată pe grupe de vârstă, care să permită o natalitate mai ridicată. Ratele scăzute din cadrul mediului urban pot fi explicate parțial prin fenomenul de suburbanizare, respectiv emigrarea unei părți din populația tânără din aceste orașe în comunele periurbane, fapt care accelerează fenomenul de îmbătrânire demografică inclusiv la nivelul centrelor urbane importante.

Creșterea ratei mortalității din ultimii ani, corelată cu scăderea ratei natalității respectiv a fertilității în aceeași perioadă, a determinat o scădere a ratei sporului natural, care a ajuns la valori negative, respectiv -5,46‰ în 2023. Deși este posibil ca această situație să se datoreze (și) perioadei de pandemie, trebuie tras un serios semnal de alarmă cu privire la potențialul demografic al județului Argeș, mai ales că toate elementele converg spre o accelerare a proceselor actuale, cu consecințe dintre cele mai grave pe termen lung. În plus, distribuția spațială a fenomenelor demografice indică disparități importante între zona periurbană a municipiului Argeș, care prezintă o dinamică demografică pozitivă (relativ mai puține decese, un număr de imigranți mai ridicat, densitate mai mare) și celelalte regiuni: nordică (Rucăr, Dâmbovicioara, Arefu, Nucșoara) și sudică (Ungheni, Popești, Râca, Miroși, Slobozia, Teiu), unde se înregistrează cel mai semnificativ declin.

Din punct de vedere al infrastructurii de educație, doar orașul Mioveni și municipiul Pitești dețin învățământ antepreșcolar (creșe). Multe clase nu au număr suficient de elevi, atât la nivel primar, cât și la nivel gimnazial, însă la nivel primar situația este cu atât mai alarmantă (Beleți-Negrești, Bălilești, Băiculești, Arefu, Aninoasa, Albeștii de Muscel, Stâlpeni, Rucăr). Conform datelor oferite de Inspectoratul Județean Argeș, în municipiul Câmpulung se remarcă o

unitate de învățământ în care numărul de elevi este 3. Numărul minim înregistrat la nivelul județului Argeș este de un singur elev într-o anumită clasă (Uda, Stoenеști, Mioarele, Dârmănești, Dâmbovicioara, Cuca, Bălilești, Băiculești). Marea majoritate a acestora sunt localități cu o populație tânără scăzută și mult îmbătrânită.

Clădirile unităților de învățământ sunt relativ vechi, marea majoritate datând din secolul XX. În mediul rural, numărul de laboratoare este redus, unele unități de învățământ având doar 1-2 laboratoare, iar în multe cazuri chiar niciunul. Situația este și mai problematică în cazul atelierelor școlare, care sunt în total 142 la nivelul întregului județ, respectiv 0,65 ateliere școlare / unitate de învățământ. Cu foarte puține excepții, atelierelor școlare există doar în unitățile de învățământ din mediul urban (66 în municipiul Pitești, 24 în municipiul Curtea de Argeș și 14 în municipiul Câmpulung, celelalte areale urbane având sub 10). Un număr mare de unități de învățământ din mediul rural nu au nici teren de sport (Boteni, Ciomăgești, Mușătești, Negrași, Oarja, Rociu, Stoenеști, Uda). Sălile de gimnastică sunt și mai puține, multe comune având maximum una (Domnești, Drăganu, Godeni, Leordeni, Căldăraru, Cepari, Cocu, Corbi, Corbeni). În și mai multe unități administrativ-teritoriale, nu există săli de gimnastică în cadrul unităților de învățământ, de exemplu la Davidești, Dobrești, Mălureni, Rociu, Ungheni, Miroși, Mălureni, Valea Iașului.

Din punct de vedere al personalului didactic, unitățile de învățământ care au doar ciclul primar și eventual cel preșcolar (grădiniță) au puține cadre didactice, cu un minim absolut în Mioarele, unde există 6 cadre didactice, și cu alte situații asemănătoare, sub 10 persoane în Albeștii de Muscel, Brăduleț, Morărești, Negrași, Popești, Râca, Teiu, Dâmbovicioara.

Din perspectiva infrastructurii de sănătate, orașul Ștefănești este singurul centru urban care nu dispune de cabinet de specialitate, iar în orașul Topoloveni nu există unitate spitalicească. Municipiul Curtea de Argeș, orașele Costești și Ștefănești au doar o singură unitate spitalicească. În același context, multe unități administrativ-teritoriale (91,5%) nu dispun de cabinete de specialitate (de exemplu comunele Negrași, Oarja, Slobozia, Ștefan cel Mare, Popești, Arefu, Domnești, Ciomăgești, Albeștii de Muscel, Poienarii de Argeș). Astfel, pentru orice consultație de acest tip populația rurală este nevoită să se deplaseze la ambulatoriile spitalelor sau la cabinetele medicale de specialitate din orașele mai mari. În orașul Topoloveni și Costești sunt puține cabinete medicale de specialitate, mai exact în Topoloveni 3 iar în Costești 5. Localitățile Râca, Albeștii de Muscel și Ciomăgești nu dispun de cabinet medical de familie, motiv pentru care, cetățenii din aceste comune sunt nevoiți să se deplaseze în comunele învecinate pentru astfel de consultații. Multe comune nu dețin nici cabinet stomatologic (54,7% din totalul

comunelor; de exemplu Vulturești, Valea Danului, Șuici, Recea, Mozăceni, Dâmbovicioara, Dârmănești). Multe din ele se rezumă doar la un singur astfel de cabinet (Izvoru, Merișani, Moșoaia, Cetățeni, Căteasca). Doar 78 de comune dețin farmacii sau puncte farmaceutice, iar farmaciștii sunt doar 75 în mediul rural, ceea ce înseamnă că nici măcar un farmacist nu îi revine unei farmacii. Întrucât nu toate comunele au farmacie, situația este dificilă pentru populația vârstnică, mai vulnerabilă. Două comune, Ciomăgești și Râca, nu dispun de personal sanitar mediu, iar majoritatea comunelor au mai puțin de 10 persoane din această categorie (83,1%, de exemplu Aninoasa, Cepari, Cocu, Cuca, Izvoru, Miroși, Negrași, Drăganu, Mioarele, Căldăraru). Se remarcă totodată și lipsa serviciilor de îngrijire la domiciliu în multe areale puternic îmbătrânite, acestea fiind prezente doar în municipiul Pitești, municipiul Câmpulung, orașul Mioveni și comuna Corbi.

Se constată lipsa unui compartiment specializat (Serviciu sau Compartiment de Asistență Socială) în 45 de comune (printre care Arefu, Nucșoara, Rucăr, Rociu, Negrași, Teiu, Ungheni, Bârla, Stolnici, Uda, Cuca). Serviciile Publice de Asistență Socială se confruntă cu lipsa personalului calificat, volumul mare de lucru, fonduri insuficiente raportate la nevoile existente și lipsa serviciilor în comunitate, cu precădere a serviciilor de prevenire. Se remarcă totodată și absența unor servicii rezidențiale pentru vârstnici în majoritatea arealelor care, sunt cele mai afectate de îmbătrânirea demografică din județ.

Din punct de vedere al culturii, numărul de spectacole a scăzut în ultimii ani. În județul Argeș mai există doar 3 cinematografe, toate în municipiul Pitești, în celelalte centre urbane cinematografele au dispărut. Există un număr mic muzee, în special în mediul rural, cu un număr redus de vizitatori, de exemplu sub 300 de vizitatori anual la muzeele din Brăduleț, Teiu sau Mușătești. Comuna Dobrești nu deține bibliotecă. În cazul bibliotecilor, numărul de cititori activi a scăzut dramatic, de la 193608 cititori activi în anul 2000 la 102616 cititori activi în anul 2019, cifrele fiind și mai reduse pe perioada pandemiei.

3.2 Priorități de intervenție

Prioritățile de intervenție ar trebui să se axeze pe diminuarea sau stoparea procesului de îmbătrânire demografică, precum și pe diminuarea sau stoparea migrației externe la care se mai adaugă modernizarea la nivel educațional, sanitar și cultural.

Îmbătrânirea demografică este un rezultat direct al scăderii ratei natalității în ultimele decenii și al migrației externe, pe de o parte, și al creșterii duratei medii a vieții, pe de altă parte. Dacă creșterea duratei medii a vieții este un fenomen pozitiv, și care este de dorit să se

perpetueze și în continuare, având în vedere progresele constante din medicină, creșterea nivelului de trai și a calității locuirii, scăderea ratei natalității și migrația externă sunt fenomene care au efecte sociale și economice negative.

Aceste fenomene se inter-relaționează și se determină reciproc. Îmbătrânirea demografică este și cauzată de o rată scăzută a natalității (pe o perioadă mai lungă de timp), dar la rândul ei determină o rată scăzută a natalității în momentul actual, deoarece persoanele vârstnice nu mai pot să contribuie la o eventuală creștere a natalității, iar persoanele tinere dețin o pondere tot mai redusă din populația totală. Migrația externă, la rândul său, contribuie la scăderea ratei natalității și totodată la fenomenul de îmbătrânire demografică, deoarece majoritatea celor care pleacă sunt persoane tinere, cu vârste cuprinse între 15 și 44 de ani, și astfel se subțiază și mai mult cohortele aflate la vârsta optimă din punct de vedere al fertilității.

Pe de altă parte, asistăm și la o dinamică demografică inegală la nivelul județului Argeș. Anumite părți din județ (în special în partea de vest, respectiv Piemontul Cotmeana, și de sud, mai ales Câmpia Găvanu-Burdea) au o populație îmbătrânită, în contrast cu zona centrală (în special zona metropolitană a municipiului Pitești) cu o populație predominant tânără și activă. Aceste dezechilibre determină valori crescute ale raportului de dependență și reducerea potențialului reproductiv al populației, în ariile de declin, fiind necesară identificarea unor forme de atragere a populației din regiunile dinamice înspre cele cu deficit demografic.

Infrastructura de educație trebuie să reprezinte o prioritate absolută. O primă problemă este uzura fizică și morală a majorității clădirilor care adăpostesc unități de învățământ. Multe dintre aceste clădiri datează din perioada comunistă, iar unele chiar de mai demult, rezultând uneori deficiențe structurale sau incompatibilități cu necesitățile învățământului din perioada actuală. Se poate constata și gradul de dotare insuficient, în special în mediul rural, dar și în unele orașe mici, unde nu există laboratoare, terenuri de sport, săli de gimnastică, ateliere școlare sau calculatoare și echipamente IT.

În mediul rural există numeroase unități de învățământ care funcționează cu un număr foarte redus de elevi, cu clase cu predare simultană, ceea ce afectează calitatea procesului educațional. Deși numărul minim de elevi dintr-o clasă este 10, există și excepții. Din păcate, scăderea natalității și emigrația (îndeosebi din comunele cu populație redusă) determină în continuare o scădere constantă a numărului de elevi în anumite zone rurale și chiar în anumite centre urbane.

O altă problemă cu caracter general este lipsa personalului didactic calificat, mai ales la anumite materii și în special în mediul rural, cu precădere în comunele mai îndepărtate de

centrele urbane principale, unde cadrele didactice calificate nu doresc să predea deoarece naveta este costisitoare, nu există facilități de cazare sau profesorii nu doresc să le acceseze, condițiile de lucru și salariul nu aduc nici o motivație suplimentară, iar mulți dintre tinerii calificați care ajung la un moment dat la aceste școli într-un anumit context își doresc să plece, și astfel problema se perpetuează. Cel mai mic număr de cadre didactice la nivel gimnazial se găsește în comunele Mioarele (6 cadre didactice), Dâmbovicioara (7 cadre didactice), Popești, Râca, Teiu (câte 8 cadre didactice).

Pe de altă parte, există și un anumit dezinteres pentru școală și față de educație, în ansamblu, în rândul anumitor categorii sociale, cu precădere în mediul rural, dar și în unele orașe. La aceasta se adaugă presiunea economică și socială, fapt care determină o rată crescută a abandonului școlar, în special în rândul copiilor proveniți din familii sărace, marginalizate, din zone defavorizate. O problemă suplimentară în acest caz o reprezintă accesibilitatea scăzută la educație a copiilor proveniți din medii defavorizate sau a celor care locuiesc în sate mici, și care nu dispun decât de școală primară în localitate, fiind astfel nevoiți să se deplaseze zilnic în altă localitate pentru studii.

Și în domeniul sănătății, una din probleme este uzura fizică și morală a majorității clădirilor care adăpostesc spitale, policlinici și cabinete medicale, și care în multe cazuri datează din perioada comunistă și chiar de mai demult.

Orașul Topoloveni și majoritatea comunelor nu dispun deloc de spitale și, de cele mai multe ori, nici de cabinete medicale de specialitate, cu toate că în ultimii ani a crescut numărul de cazuri de internări în spitale, în condițiile accelerării procesului de îmbătrânire demografică și de creștere a morbidității. Pentru un consult de specialitate, populația din aceste localități este nevoită să se deplaseze la cabinetele medicale de specialitate sau la cele din ambulatoriile spitalelor din orașele mai mari, în ciuda limitărilor impuse uneori de vârstă înaintată sau de starea de sănătate. Accesibilitatea deficitară la servicii medicale de specialitate a populației din mediul rural rămâne o problemă greu de soluționat. Mai mult decât atât, nici măcar asistența medicală primară nu este furnizată peste tot în mediul rural. În unele comune, nu există cabinete medicale de nici un fel (Albeștii de Muscel, Ciomăgești, Râca).

Situația este și mai gravă în cazul cabinetelor stomatologice, care lipsesc din mai bine de jumătate din comunele din județul Argeș. Cele 52 de comune care nu dețin cabinet stomatologic se localizează în special în partea centrală sau nordică a județului, cu precădere în Subcarpații Getici (Șuici, Sălătrucu, Aninoasa, Brăduleț, Albeștii de Muscel, Cicănești, Bughea de Jos) și în Câmpia Română (Râca, Popești, Bârla, Căldăraru, Ungheni, Recea, Mozăceni, Negrași).

De asemenea, farmaciile și punctele farmaceutice lipsesc în circa 17 comune, cu precădere în regiunea nordică, subcarpatică, și estică (Arefu, Șuici, Sălătrucu, Cicănești, Dâmbovicioara, Bughea de Sus, Bughea de Jos, Hârtiești, Vulturești, Davidești, Boțești).

O altă disfuncționalitate care este des menționată în discuțiile cu reprezentanții spitalelor și cu medicii de familie este maniera deficitară în care funcționează sistemele informatice, precum și alte chestiuni birocratice, care deseori țin în loc pacienții, prelungesc în mod nepotrivit timpii de așteptare pentru acordarea consultațiilor sau pentru efectuarea procedurilor, chiar și în cazurile cele mai grave și de urgență maximă.

În domeniul asistenței sociale, lipsește infrastructura fizică (clădirile și spațiile) pentru înființarea de noi servicii sociale, care ar fi cât se poate de necesare în contextul actual. Accentul ar trebui să se pună pe prevenire, dar serviciile de asistență socială, cu deosebire în mediul rural, lipsesc din multe comune. Se constată că din totalul de 102 de primării existente la nivel județean, doar 57 aveau acreditare pentru furnizarea de servicii sociale, restul primăriilor fiind radiate din Registrul electronic unic al serviciilor sociale, deoarece nu au reușit să înființeze servicii sociale în primii 3 ani de la data eliberării certificatului de acreditare sau nu au primit licență de funcționare pentru serviciile sociale înființate. Furnizarea de servicii sociale este insuficientă în zonele rurale (personal insuficient, personal slab calificat), capacitatea SPAS-urilor de a adresa problemele sociale locale și a răspunde nevoilor specifice din comunitate fiind adeseori redusă. O altă problemă identificată la nivelul comunităților rurale este reprezentată de accentul pus pe acordarea de beneficii sociale și alocarea unor resurse limitate de timp pentru acordarea de servicii sociale/servicii de prevenție. În ceea ce privește ONG-urile care activează în domeniul asistenței sociale, principalele probleme sunt reprezentate de insecuritatea financiară și imposibilitatea asigurării cofinanțării pentru implementarea proiectelor și lipsa de sprijin financiar pentru serviciile pe care le au deja în grijă.

Din păcate, scăderea nivelului de trai din ultima perioadă are efecte negative și neașteptate mai ales în comunitățile marginalizate, rezultând în nivele tot mai crescute ale sărăciei și ale excluziunii sociale.

Cele mai grave probleme se înregistrează în cazul persoanelor vârstnice. Momentan, există două cămine publice (a Direcției de Asistență Socială a municipiului Pitești), care acordă servicii rezidențiale persoanelor vârstnice, și o singură cantină socială. Căminele private sunt accesibile doar persoanelor vârstnice cu un anumit nivel de trai și de venituri. Fenomenul de îmbătrânire a populației creează presiuni asupra sistemului social, care trebuie adaptat în vederea reducerii costurilor cu beneficiile sociale și orientat spre dezvoltarea de servicii sociale

care să asigure independență pentru beneficiari și să faciliteze integrarea lor în comunitate. Astfel, un aspect cheie ar trebui să fie prevenția, în vederea reducerii dimensiunii problemelor sociale, prin măsuri prin care vârstnicii să rămână activi o perioadă cât mai lungă, în vederea prevenirii instituționalizării. La nivelul județului Argeș nu funcționează centre de tip respiro/centre de criză pentru persoane vârstnice, centre de zi de asistență și recuperare, locuințe protejate pentru persoane vârstnice, ci sunt licențiate și funcționează centre de zi de socializare și petrecere a timpului liber (tip club) și servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice. Cu toate acestea, și serviciile de îngrijire la domiciliu sunt slab dezvoltate.

În privința copiilor, nu există suficiente centre pentru prevenirea delinvenței juvenile iar serviciile specializate pentru copiii cu cerințe educative speciale sunt insuficiente. Alte servicii insuficient dezvoltate la nivel județean sunt programele de terapie comportamentală pentru copiii cu handicap grav.

Există un deficit de servicii sociale pentru persoanele cu dizabilități, în special pentru persoanele care nu au aparținători și au probleme psihice grave. Ar fi nevoie de un număr mult mai ridicat de locuințe de tip familial și de locuințe protejate pentru adulții cu probleme psihice. Politica națională în domeniu prevede o dezinstituționalizare a persoanelor cu probleme psihice grave, dar această politică ar trebui susținută de crearea unor condiții minimale în comunitate. Aceste persoane primesc asistență medicală de specialitate, pe o perioadă scurtă de timp, în spitalele de specialitate, dar după această perioadă revin în comunitate, neavând locuri disponibile în cadrul centrelor socio-medice specializate.

În ceea ce privește colaborarea dintre ONG-uri și autorități, există o opinie general împărtășită referitoare la necesitatea unei mai bune comunicări și colaborări între ONG-uri și autoritățile publice. ONG-urile au nevoie de sprijinul autorităților publice pentru a implementa proiecte, având mobilitatea și capacitatea de a înființa servicii de îngrijire la domiciliu și de servicii de sprijin pentru urgențe.

Un alt aspect important vizează necesitatea creșterii comunicării și transparenței cu privire la problemele existente în domeniul social, dar și la alocările bugetare pentru adresarea acestor probleme.

O altă problemă cu care se confruntă serviciile de asistență socială din județul Argeș este subfinanțarea, respectiv sunt insuficiente fonduri care se acordă acestui domeniu. Consultările cu actorii cheie teritoriali confirmă faptul că la nivelul județului Argeș se simte nevoia creșterii bugetului pentru servicii de asistență socială, în detrimentul acordării de beneficii sociale, care creează dependență, în condițiile în care costul și impactul este similar și se poate asigura

sustenabilitatea serviciilor dezvoltate. În continuare trebuie făcute eforturi de extindere a acoperirii cu servicii sociale, în special în mediul rural. La aceasta se adaugă insuficiența acoperire cu personal calificat și volumul mare de lucru, fapt care scade calitatea serviciilor sociale.

La nivel cultural, cea mai mare problemă o reprezintă scăderea apetitului pentru tot ceea ce înseamnă cultură, începând de la spectacole până la muzee și colecții publice, în special în rândul populației tinere. În scădere constantă este și numărul de cititori activi în biblioteci. Deși este posibil ca pandemia să fi agravat situația numărului de cititori activi, tendința de scădere este una generalizată, având în vedere trecerea în online a unui număr mare de potențiali cititori, în special tineri, și a diminuării importanței volumelor scrise în favoarea altor forme și manifestări culturale (video și audio) mai atractive, îndeosebi pentru cei din generația tânără.

În general, manifestările culturale (de orice gen) sunt mult mai reduse în mediul rural, acestea fiind concentrate aproape exclusiv în mediul urban, și cu precădere în municipiul Pitești.

4. PROPUNERI DE ELIMINARE / DIMINUARE A DISFUNCTIIONALITĂȚILOR

Propunerile vizează în principal reducerea fenomenului de îmbătrânire demografică, creșterea ratei natalității (prin creșterea fertilității), limitarea migrației externe, reducerea declinului demografic, diminuarea disparităților demografice din interiorul județului printr-o distribuție spațială mai echilibrată a dinamicii demografice și nu în cele din urmă crearea unor facilități din punct de vedere cultural, educațional și sanitar prin îmbunătățirea dotărilor.

În demografie, intervențiile directe (agresive) asupra acestor factori sunt greu de făcut și de altfel nu sunt recomandate. Indirect, o dezvoltare socio-economică consistentă a județului Argeș (și) în viitor ar putea reprezenta o soluție pentru câteva dintre problemele menționate. În consecință, existența unor locuri de muncă ofertante în județul Argeș ar reduce considerabil migrația externă, care de cele mai multe ori are drept principală motivație găsirea unui loc de muncă mai avantajos din punct de vedere financiar.

În ceea ce privește migrația externă, un fenomen care preocupă în ultima vreme este și acea migrație a creierelor ("brain drain") și care se referă exact la acești tineri cu calificări înalte. Crearea de posturi care să-i motiveze pe acești tineri să rămână în județul Argeș, îmbunătățirea condițiilor de muncă și de salarizare, organizarea mai eficientă, crearea de linii de finanțare pentru cercetare și alte domenii de vârf, ar putea reprezenta soluții care să diminueze această migrație. În paralel, trebuie gândite soluții și pentru diminuarea disparităților demografice din interiorul județului. O distribuție spațială mai echilibrată a populației tinere este probabil o utopie, dar printre măsurile care se pot lua în acest sens se numără: crearea de oportunități de angajare pentru tineri și în localitățile cu declin demografic, dezvoltarea infrastructurii de transport pentru a permite un acces facil al tinerilor la potențialele locuri de muncă din aceste localități sau pentru a facilita navetismul, îmbunătățirea infrastructurii de utilități pentru asigurarea unor condiții de locuire adecvate, creșterea accesului la locuințe publice.

Telemunca sau jobul remote, dezvoltat mai ales în perioada pandemiei, ar putea oferi oportunități nebanuite localităților situate la distanțe mai mari de centrele urbane, în condițiile în care unii angajați nu mai trebuie să fie prezenți fizic (decât în anumite situații sau în anumite zile) la locul de muncă, și pot lucra de acasă. Cu toate acestea, pentru ca un astfel de angajat să fie dispus să se mute într-o localitate situată la distanță mai mare de locul său de muncă, ar fi absolut necesar ca și condițiile de locuire să fie la standarde ridicate, accesul spre și dinspre locul de muncă, dar și spre serviciile de bază, să fie unul facil, iar conexiunea la internet să fie rapidă și eficientă. Totodată, autoritățile locale ar trebui să vină în întâmpinarea unor astfel de tineri cu

oferte concrete și palpabile, deoarece în prezent tinerii au rețele de comunicare foarte bine puse la punct, și convingerea unui număr oarecare de persoane ar atrage după sine alte persoane.

Îmbunătățirea condițiilor de locuit și creșterea calității locuirii reprezintă așadar și soluții, dar și condiții pentru atragerea unei populații tinere, eventual din alte județe, sau și din zona periurbană a municipiului Pitești, care s-ar putea confrunta cu un fenomen de supraaglomerare. Creșterea ponderii populației tinere, atât pe cale naturală, cât și prin imigrație, ar determina și o mărire a potențialului reproductiv al populației și, pe termen mediu, creșterea ratei natalității și diminuarea procesului de îmbătrânire demografică.

Accesul mai ridicat la locuințe publice ar reprezenta de asemenea o măsură capabilă să dea rezultate cu consecințe atât de natură socio-economică, cât și demografică. Județul Argeș, ca multe alte județe din România, deține destui locuitori aflați la limita sărăciei, care trăiesc în condiții insalubre, în locuințe supraaglomerate sau inadecvate. Mulți dintre acești locuitori sunt tineri și au sau și-ar dori să aibă, în destule cazuri, un număr ridicat de copii. Un grad mai ridicat de confort ar contribui la creșterea calității vieții și chiar a ratei natalității, pe de o parte, și ar diminua o serie de fenomene negative, precum mortalitatea infantilă, morbiditatea, abandonul școlar.

Creșterea fertilității s-ar mai putea realiza și prin găsirea unor soluții de a motiva, inclusiv financiar, tinerele mame, în plus față de ceea ce li se oferă acum. În prezent, rata redusă a fertilității, în cazul majorității populației, se explică prin lipsa mijloacelor financiare adecvate pentru creșterea unui număr mai mare de copii, dar și prin integrarea mai dificilă în câmpul muncii a mamelor. Situația este și mai gravă în cazul femeilor cu studii superioare de specialitate, care doresc o carieră, și al căror număr este în permanentă creștere, fapt care se corelează negativ cu rata fertilității. Se recomandă implementarea unor politici publice și dezvoltarea unei infrastructuri care să ofere suport părinților, pentru a putea exista un echilibru între sarcinile profesionale și cele parentale.

De asemenea, este prioritară găsirea unor soluții moderne, adecvate, cum ar fi munca de acasă în cazul tinerelor mame, care astfel nu ar mai trebui să se deplaseze fizic la locul de muncă, și nici nu ar pierde contactul cu mediul profesional în care activează, acolo unde este posibil.

La acestea s-ar mai putea adăuga, în vederea stopării mortalității infantile gratuitatea anumitor acțiuni medicale pentru copii sub 18 ani, încurajarea unui stil de viață sănătos care presupune o alimentație echilibrată, oportunitatea realizării analizelor medicale gratuit pentru ca ele să fie efectuate și periodic, lucru valabil inclusiv și pentru adulți, iar în cazul tinerilor care

doresc să-și întemeieze o familie de timpuriu, oportunitatea de a deține o locuință în primii ani de căsătorie.

În privința infrastructurii educaționale, construcția de noi unități de învățământ în zonele urbane și periurbane cu dezvoltare rezidențială accelerată este o prioritate, deoarece aceste arii suferă de un deficit de unități de învățământ (creșe, grădinițe, școli), în contextul în care aceste comune sunt predominant locuite de familii tinere, cu mulți copii. Această situație se înregistrează la Bascov, Moșoaia, Mărăcineni, Bradu. O soluție ar fi ca primăriile în cauză să discute cu dezvoltatorii imobiliari, mai ales cei care construiesc cartiere de o anumită mărime, să se realizeze unui parteneriat care să presupună, între altele, și construcția de noi unități de învățământ în noile cartiere, sau cel puțin conservarea unor anumite spații pentru construcția ulterioară a acestora.

De asemenea, este necesară reabilitarea unităților de învățământ, mai ales a celor care au un grad mai ridicat de degradare, sau a celor mai vechi. Deși există deja, de mulți ani, fonduri disponibile pentru reabilitarea și chiar construcția de noi unități de învățământ, și unele dintre acestea au fost accesate cu succes de autoritățile locale, încă există numeroase unități de învățământ, în special în mediul rural, care nu au beneficiat de programe de reabilitare, și oferă condiții deplorabile de învățământ. Asigurarea unor condiții elementare pentru desfășurarea normală a procesului educațional reprezintă premisa de bază pentru orice unitate de învățământ. Îmbunătățirea acestor condiții ar crește și atractivitatea unităților de învățământ în cauză. O soluție pe termen lung, asociată cu cea menționată, este și creșterea gradului de dotare al unităților de învățământ, cu precădere în mediul rural. Deși în unele cazuri dotarea este mai dificilă (de exemplu terenurile de sport sau sălile de gimnastică necesită spații extinse și fonduri consistente), amenajarea unor săli de clasă ca laboratoare sau ateliere școlare, precum și dotarea cu calculatoare și echipamente IT se pot realiza cu mai mare ușurință, prin accesarea unor fonduri europene sau guvernamentale.

Unitățile de învățământ din mediul rural nu trebuie să fie atractive doar pentru elevi, ci și pentru personalul didactic calificat. Acolo unde este necesar, și unde personalul didactic calificat lipsește (la anumite materii), autoritățile locale trebuie să găsească soluții pentru a atrage profesori la unitățile de învățământ din comunele respective, furnizând anumite facilități (transport și cazare gratuite, la modul ideal) pentru acele cadre didactice care ar fi dispuse să vină și să predea în aceste unități de învățământ.

În vederea prevenirii abandonului școlar, trebuie avută în vedere acordarea de servicii de consiliere elevilor proveniți din medii defavorizate sau cu probleme economice și sociale

deosebite. Pentru a crește accesibilitatea la educație, este necesară organizarea transportului cu autobuzele școlare a copiilor din zonele rurale defavorizate, marginalizate sau greu accesibile. Deși autobuzele școlare funcționează deja, ele sunt limitate la o singură comună (sau oraș), și vizează de multe ori doar transportul la școala gimnazială din centrul de comună a elevilor din satele aparținătoare. Elevii de liceu sunt însă de cele mai multe ori obligați să găsească singuri soluții pentru transportul zilnic spre și dinspre liceul unde studiază, sau să găsească cazare în centrele urbane, acolo unde unitatea de învățământ liceal sau profesional nu dispune de internat.

Pentru a diminua ponderea celor care pleacă să studieze la universități din afara județului Argeș (inclusiv în străinătate), este necesară creșterea atractivității și competitivității instituțiilor de învățământ universitar din județ. Ele sunt deja destul de competitive la nivel național, însă standardele academice trebuie constant menținute la un nivel foarte înalt, pentru a răspunde exigențelor de pe piața învățământului superior.

În infrastructura de sănătate, este necesară de asemenea reabilitarea unor clădiri care adăpostesc spitale, centre de sănătate, unități medico-sociale, policlinici și cabinete medicale. În privința serviciilor medicale de specialitate, o idee care s-a dovedit utilă și care poate fi aplicată cu succes și în viitor este aceea a caravelor mobile, care să se deplaseze periodic în satele din județul Argeș, și în cadrul cărora medicii specialiști să poată acorda consultații persoanelor din aceste localități care au dificultăți în a accesa serviciile de specialitate din orașe. O altă variantă o reprezintă programul de telemedicină, care a funcționat în bune condiții și în perioada de pandemie, dar care are unele limitări inerente.

În mediul rural, este foarte important ca autoritățile locale să poată acorda facilități (transport, cazare) personalului medical, atât medicilor, cât și personalului sanitar mediu, în vederea unei mai bune acoperiri teritoriale cu servicii medicale primare. Este necesară înființarea cu prioritate a cabinetelor medicale de familie în comunele unde acestea lipsesc și găsirea de spații pentru cabinete medicale în satele aparținătoare, unde medicii să poată consulta periodic pacienții nedeplasabili sau greu deplasabili din aceste sate. În același spirit, este necesară înființarea de cabinete stomatologice și de puncte farmaceutice în comunele unde acestea lipsesc, chiar și cu un program redus, prin furnizarea de spații în regim de comodat medicilor dentiști, respectiv farmaciștilor, de către autoritățile locale.

Există necesitatea creșterii fondurilor acordate pentru servicii de asistență socială, în detrimentul fondurilor pentru beneficii sociale, care creează dependență. În continuare trebuie făcute eforturi de extindere a acoperirii cu servicii sociale, în special în mediul rural. O soluție

binevenită ar fi angajarea de personal calificat în domeniul asistenței sociale, în cadrul Serviciilor Publice de Asistență Socială, în vederea creșterii calității serviciilor sociale. Una dintre competențele care trebuie dezvoltate pentru SPAS-uri este cea de management al proiectelor, în vederea atragerii de finanțări europene, care să conducă la implementarea unor proiecte cu impact asupra dezvoltării comunităților locale.

De asemenea, este necesară construcția de noi clădiri destinate serviciilor sociale. Printre altele, ar fi de dorit construcția sau amenajarea de noi cămine publice și cantine sociale în orașele importante ale județului, destinate persoanelor vârstnice vulnerabile. O soluție complexă ar fi combaterea sărăciei și a excluziunii sociale prin accesarea unor programe de finanțare promovate de Uniunea Europeană și de Guvernul României.

Bibliotecile rămân importante și este necesară susținerea lor de către autoritățile locale (în cazul bibliotecilor publice), respectiv de către unitățile de învățământ (în cazul bibliotecilor școlare). În cazul tuturor bibliotecilor, atragerea unui număr mai mare de cititori se poate realiza prin diverse mijloace, precum crearea unor evenimente la bibliotecă (cu adresabilitate largă, sau strict pentru cititorii de o anumită vârstă, de exemplu cei mai tineri), sau digitalizarea unei părți a volumelor și publicațiilor existente. Deja multe publicații sunt disponibile online, iar aceasta se pare că este tendința care va caracteriza piața de carte și în viitor, având în vedere că unele publicații apar doar în format digital și se renunță uneori complet la formatul fizic, clasic. În acest sens, ar fi foarte util dacă bibliotecile ar putea continua politica de deschidere spre online, și ar putea amenaja săli cu rețele de calculatoare, de unde să se acceseze diferite volume, disponibile în format digital.

Pe de altă parte, mai ales în mediul rural, fondul de carte este unul învechit și neatrăgător pentru majoritatea cititorilor, în special cei tineri. În momentul de față, scăderea numărului de cititori este o consecință a tendinței generale de îmbătrânire demografică și, mai periculos, a dezinteresului tot mai mare a tinerilor față de carte, în general, în favoarea altor forme ale culturii, audio și video, mai ușor de accesat și de înțeles. Este așadar imperios necesar ca tinerii să se regăsească la rândul lor în spațiile bibliotecilor, ceea ce sugerează o adaptare și chiar o reinventare a acestora, prin furnizarea de volume noi, de maxim interes pentru tineri, dar și a unor alte forme de cultură (proiecții de filme, sau de spectacole vizual-auditive, în parteneriat cu alte instituții culturale), care să-i determine pe cei tineri să devină parteneri stabili ai bibliotecilor publice sau școlare.

5. PROGNOZE, SCENARII SAU ALTERNATIVE DE DEZVOLTARE

5.1 Prognoze

În demersul de estimare a evoluției demografice a județului Argeș, s-a ținut cont, în primul rând, de cele două componente ale sistemului demografic – mișcarea naturală și mișcarea migratorie, dar și de prognozele demografice oferite de Institutul Național de Statistică. Atât conform tendințelor actuale ale sporului natural și ale celui migratoriu, cât și dinamicii demografice dintre ultimele două recensăminte, și totodată în conformitate cu raportul "Proiectarea populației României în Profil Teritorial la Orizontul Anului 2060" (Institutul Național de Statistică, 2017), prognoza pentru județul Argeș este una de declin demografic, cel puțin în viitorul apropiat.

Există totuși mai multe variante de prognoză demografică: varianta medie (sau "realistă"), varianta optimistă și varianta pesimistă. Varianta medie este o formă de proiectare a populației, folosită ca reper, care pleacă de la ipoteza că nivelul de fertilitate, speranța de viață și valorile nete ale migrației se vor menține constante pe termen lung, deci folosește caracteristicile demografice din anul de referință pentru a previziona tendința demografică viitoare. Varianta optimistă presupune că sporul natural și cel migratoriu vor crește în județul Argeș. Varianta pesimistă pleacă de la o analiză de trend, care indică faptul că, în ultimii ani, rata fertilității și sporul natural au scăzut, iar sporul migratoriu a înregistrat fluctuații, aflându-se de asemenea într-un moment de scădere.

Conform raportului "Proiectarea populației României în Profil Teritorial la Orizontul Anului 2060" (Institutul Național de Statistică, 2017), în variante medie, județul Argeș ar înregistra o scădere demografică de la 598130 locuitori (în anul 2015) la 569433 locuitori în 2020, 510134 locuitori în anul 2030, 449140 locuitori în 2040, 390799 locuitori în 2050 și la 337177 locuitori în anul 2060. Conform recensământului din 2021, populația județului era de 569932 locuitori, foarte aproape de valoarea previzionată pentru anul 2020, deși această valoare s-a înregistrat în decembrie 2021, după aproape doi ani de pandemie (2020 și 2021), cu o rată a mortalității mult mai ridicată decât alți ani. Rezultă că populația județului Argeș, deși este în declin, scade mai lent decât prognoza medie.

Cu toate acestea, se poate spune că județul Argeș urmează o dinamică demografică îngrijorătoare în context național și regional, declinul său demografic din ultimii ani fiind accelerat, asemeni celui de la nivel național, mai ales pe fondul scăderii considerabile a natalității și ratelor mai ridicate ale mortalității în raport cu prognoza, pe fond pandemic și post-pandemic.

În consecință, cel puțin pentru viitorul apropiat, prognoza demografică nu poate fi una foarte optimistă. Populația din județul Argeș a scăzut din perspectiva volumului cu 4,2% între 1992 și 2002 (0,42%/an), cu 6,16% între 2002 și 2011 (0,68%/an) și cu 6,94% între 2011 și 2021 (0,69%/an). Se observă că în ultimele două decenii, ritmul de scădere a fost relativ constant. Dacă acest ritm de scădere se va menține și în viitorul apropiat, în 2030 populația județului va fi de 534339 locuitori, o variantă mai "optimistă" decât varianta medie prezentată mai sus, și chiar peste varianta optimistă oferită de Institutul Național de Statistică pentru anul 2030, și anume 517490 de locuitori. Cu toate acestea, scăderea abruptă a ratei natalității din ultimii ani și creșterea subită a ratei mortalității în pandemie (cu efecte post-pandemice, în special din perspectiva morbidității mai ridicate, și deci a vulnerabilității mai ridicate a populației), ar putea conduce la o cifră mai apropiată de cea oferită de INS pentru anul 2030, în varianta "optimistă". Mai departe, dacă ar fi să luăm în calcul această variantă optimistă, declinul demografic în județul Argeș nu ar fi la fel de accelerat, populația previzionată pentru anul 2040 fiind de 468434 locuitori, pentru 2050 ar fi 431450 de locuitori, iar pentru 2060, 403843 de locuitori. Această evoluție ar putea fi însă afectată de alte procese demografice, mai greu de previzionat, precum migrația.

Din perspectiva locuirii, în urma celor analizate se prognozează că se va menține cererea destul de mare pentru spațiul periurban din proximitatea municipiului Pitești. Astfel, fenomenul de periurbanizare va continua, poate chiar la cote și mai înalte, sau la distanțe tot mai mari, pe măsură ce accesul spre serviciile din municipiul Pitești vor fi facilitate și din alte părți ale județului, sau chiar din afara județului. De altfel, o "emigrare" a procesului de periurbanizare dinspre primul inel periurban înspre următorul inel periurban al Piteștiului și chiar spre alte zone ale județului chiar ar fi de dorit, în contextul unei re-echilibrări spațiale din perspectivă demografică (dar și socială și economică) și a unei distribuții mai echitabile a veniturilor, dar și a populației tinere, care este cea mai susceptibilă în a-și schimba domiciliul și de a se adapta la condiții diferite de viață.

În educație, va continua tendința de scădere a populației școlare în majoritatea centrelor urbane și comunelor din județ, direct proporțională cu scăderea sau stagnarea ratei natalității, și cu creșterea ratei emigrației. Unele unități de învățământ, cu un număr extrem de mic de elevi, s-ar putea închide. Pe de altă parte, o latură pozitivă care poate fi prognozată ar fi creșterea constantă a gradului de dotare a unităților de învățământ din județul Argeș, și reabilitarea succesivă a mai multor clădiri care adăpostesc unități de învățământ, asigurând astfel condiții tot mai bune pentru desfășurarea procesului educațional. În acest sens, conform

informațiilor oferite de Consiliul Județean Argeș, urmează să fie implementat un proiect care are ca scop îmbunătățirea infrastructurii educaționale (îmbunătățirea calității actului educațional prin dotarea cu mobilier a sălilor de clasă a unităților de învățământ special, creșterea nivelului de digitalizare a unităților de învățământ special prin achiziționarea unor echipamente informatice necesare procesului didactic, echiparea cabinetelor de asistență psihopedagogică cu mobilier, aparatură digitală și instrumente de lucru specifice desfășurării activităților de consiliere)². O altă tendință pozitivă este scăderea constantă a ratei abandonului școlar, ca urmare a creșterii nivelului de trai al populației și a îmbunătățirii accesului la educație a elevilor proveniți din medii defavorizate. În acest context, tot Consiliul Județean Argeș propune achiziționarea unor microbuze electrice atât pentru promovarea unei energii verzi, cât și pentru îmbunătățirea condițiilor de transport pentru elevi, cu precădere în zonele izolate, cu populație scăzută².

Din perspectiva infrastructurii de sănătate, se poate anticipa o îmbunătățire constantă a gradului de dotare a unităților spitalicești, dar și a cabinetelor medicale. În acest sens, au fost implementate recent și încă sunt în desfășurare proiecte care au ca scop modernizarea și creșterea gradului de eficiență.. Astfel, printre aceste proiecte se numără extinderea și dotarea spațiilor de urgență și amenajarea incintei Spitalului Județean de Urgență Pitești; extinderea, modernizarea și dotarea Ambulatoriului Integrat al Spitalului de Pediatrie Pitești; extinderea și dotarea ambulatoriului integrat al Spitalului Județean de Urgență Pitești; se dorește construcția și dotarea unui laborator de radioterapie în cadrul Spitalului Județean de Urgență Pitești². Totodată, se poate prognoza o îmbunătățire a accesului populației la serviciile medicale de bază, cu precădere a populației din mediul rural. Aceasta se poate realiza și ca urmare a unei infrastructuri de transport și comunicații mai bună, dar și ca urmare a acoperirii necesarului de medici de familie în mediul rural, și a altor maniere alternative de a asigura actul medical (caravane medicale, telemedicină) în spațiile mai greu accesibile. Din păcate, accelerarea procesului de îmbătrânire demografică, cu precădere în spațiul rural, va însemna o creștere a morbidității și totodată un număr tot mai ridicat de cazuri care necesită tratament specializat, ceea ce va accentua presiunea asupra facilităților medicale existente.

În domeniul asistenței sociale, una dintre tendințele pozitive este creșterea numărului de furnizori de servicii sociale din județul Argeș, în special cei din domeniul privat. O astfel de creștere este una binevenită, în contextul necesităților actuale din domeniul asistenței sociale.

² <https://www.cjarges.ro/en/proiecte-europene>

Totodată, se poate prognoza o creștere a cooperării între serviciile publice de asistență socială și furnizorii privați de servicii sociale, fapt care ar fi în beneficiul persoanelor vizate de aceste servicii.

Tendențele sunt pozitive și în privința anumitor manifestări culturale. Numărul de spectatori din cinematografe a crescut constant, odată cu creșterea numărului de cinematografe din ultimii ani, ceea ce sugerează o cerere ridicată în acest sens. Manifestările și evenimentele culturale, inclusiv festivalurile și concertele, au revenit în forță după încheierea pandemiei și se bucură de o audiență în creștere. Numărul de spectatori la spectacolele de teatru a crescut de asemenea, chiar dacă nu la aceleași niveluri de dinainte de pandemie. Prognozele nu sunt neapărat dintre cele mai optimiste în privința muzeelor și bibliotecilor. Totuși, Muzeul Județean Argeș, cetatea Poienari (Poienarii de Argeș) și Galeria de Artă „Rudolf Schweitzer” au fost reabilitate în urma implementării unor proiecte în ultimii ani, unul dintre acestea fiind încă în desfășurare. O situație mai gravă se înregistrează în cazul bibliotecilor, ale căror fonduri de carte sunt tot mai învechite, ca urmare a unui buget limitat, iar numărul de cititori este în continuă scădere. În cazul în care nu reușesc să se reinventeze, o parte din aceste muzee vor rămâne cu cifre reduse de vizitatori, iar bibliotecile vor pierde în continuare cititori.

5.2 Scenarii / alternative de dezvoltare

Din perspectivă demografică, județul Argeș s-ar putea dezvolta prin atragerea forței de muncă tinere din alte județe și menținerea populației proprii în județ, prin limitarea migrației externe, pentru a beneficia de un potențial reproductiv superior, în vederea creșterii ratei natalității și implicit a sporului natural și a sporului total, respectiv diminuarea fenomenului de îmbătrânire demografică.

Municipiul Pitești și zona sa periurbană trebuie să își consolideze poziția de pol atractor la nivel regional și chiar național, reprezentând o destinație predilectă pentru populația tânără, atât din județ, cât și din afara acestuia. O atenție deosebită trebuie acordată absolvenților de studii superioare, care au nevoie de locuri de muncă adecvate, pe măsura calificării lor, pentru a rămâne în județul Argeș și a contribui la bunăstarea economică și socială generală, având totodată un potențial reproductiv crescut, care trebuie valorificat, prin oferirea unor condiții de muncă propice tinerelor mame.

În paralel, și oarecum chiar în partea opusă a spectrului societal, trebuie găsite soluții de încurajare a menținerii unei rate ridicate a natalității în acele părți ale județului unde aceasta

nu a înregistrat un declin semnificativ, respectiv în comunitățile cu natalitate tradițional ridicată din Podișul Getic și Subcarpații Getici (Mălureni, Țițești, Micești, Vulturești).

În acest fel, se conturează două modele de dezvoltare: o creștere demografică pe bază de imigrare și fertilitate ridicată în zona periurbană a municipiului Pitești și, pe cât posibil, și în alte părți ale județului, și o creștere demografică pe bază strict de fertilitate în unitățile administrativ-teritoriale cu natalitate tradițional ridicată. În timp, și celelalte părți ale județului, care momentan înregistrează un declin demografic și au relativ puține soluții de a inversa acest trend (partea nordică, montană și submontană, cea vestică, respectiv Piemontul Cotmeana, și cea sudică, respectiv Câmpia Găvanu-Burdea), vor beneficia de pe urma proceselor demografice din ariile cu o dinamică pozitivă. Dezvoltarea infrastructurii conective ar putea juca un rol major în redistribuirea spațială a populației în viitor.

În celelalte domenii, scenariul de dezvoltare ar avea în vedere îmbunătățirea accesibilității serviciilor publice din domeniul educației, sănătății, asistenței sociale și culturii pentru populația din județul Argeș. În privința educației, se are în vedere creșterea calității serviciilor educaționale la toate nivelurile, prin îmbunătățirea constantă a gradului de dotare al unităților de învățământ, precum și prin atragerea și menținerea unui personal didactic calificat și suficient la toate materiile. Un alt scenariu de dezvoltare, care deja s-a confirmat parțial în perioada de pandemie, este creșterea nivelului de digitalizare în toate unitățile de învățământ. Pentru un învățământ modern și de calitate, este nevoie și de un număr tot mai mare de consilieri școlari, care să ofere asistență și consiliere elevilor și uneori chiar părinților, în vederea prevenirii și combaterii unor situații dificile, inclusiv a abandonului școlar.

Trebuie avută în vedere, pe de altă parte, și dezvoltarea programelor de educație non-formală, a celor de reconversie profesională și a celor de educație pe tot parcursul vieții, care să fie capabile să ajute populația să se adapteze la schimbările permanente de pe piața muncii, într-o societate tot mai dinamică.

În domeniul sănătății, se poate previziona o dezvoltare calitativă a serviciilor medicale din spitale și din cabinetele medicale specializate, prin îmbunătățirea gradului de dotare cu aparatură medicală, precum și prin atragerea și menținerea unui personal medical calificat, în număr suficient, și a unui personal mediu sanitar competent și suficient. Totodată, scenariul optimist (de dezvoltare) ar presupune și dezvoltarea serviciilor medicale de bază în mediul rural, dar și construcția de așezăminte medico-sociale pentru persoanele vârstnice vulnerabile.

În domeniul asistenței sociale, scenariul favorabil vizează dezvoltarea infrastructurii de asistență socială, și totodată creșterea calității serviciilor sociale din județul Argeș, prin creșterea

numărului de furnizori de servicii sociale, atât publici, cât și privați, și prin creșterea numărului de angajați în domeniul asistenței sociale. De asemenea, este necesară consolidarea și dezvoltarea serviciilor adresate persoanelor cu dizabilități.

În domeniul culturii, tendințele pozitive înregistrate pentru anumite forme de cultură vor continua și se vor materializa prin audiențe tot mai ridicate sau constant ridicate în cazul cinematografelor, teatrelor, manifestărilor culturale periodice. Majoritatea muzeelor (Muzeul Național Brătianu, Muzeul Golești, Muzeul Municipal Curtea de Argeș, Muzeul Municipal Câmpulung) și colecțiilor publice din județ vor fi nevoite să se adapteze cerințelor unui public tot mai exigent pentru a-și recâștiga vizitatorii. De asemenea, Biblioteca Județeană ” Dinicu Golescu” din Pitești și celelalte biblioteci publice și școlare din județ vor trebui să găsească căile cele mai potrivite și mai adecvate pentru a aduce din nou cititorii la bibliotecă.

SURSE BIBLIOGRAFICE

Institutul Național de Statistică (2024), Baza de date TEMPO ONLINE.

Proiectarea populației României în Profil Teritorial la Orizontul Anului 2060, INS, București.

Recensământul Populației și Locuințelor (2002), www.recensamant.ro

Recensământul Populației și Locuințelor (2011), www.recensamant.ro

Recensământul Populației și Locuințelor (2021), www.recensamant.ro

Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, <https://www.mmuncii.ro/j33/index.php/ro/2014-domenii/familie/politici-familiale-incluziune-%C8%99i-asisten%C8%9B%C4%83-social%C4%83/acreditare-furnizori-%C8%99i-servicii-sociale/4848-2017-04-18-acreditare-3>

Inspectorat Școlar Județean Argeș

ANEXE

Indice îmbătrânire demografică

Localități	Populația vârstnică	Tineri	Indice
13169 MUNICIPIUL PITESTI	34191	21015	162.6980728
13490 MUNICIPIUL CAMPULUNG	7096	3432	206.7599068
13622 MUNICIPIUL CURTEA DE ARGES	6451	3298	195.603396
13668 ORAS COSTESTI	1814	1092	166.1172161
13301 ORAS MIOVENI	3757	4789	78.45061599
13392 ORAS STEFANESTI	2683	2535	105.8382643
13757 ORAS TOPOLOVENI	1464	1295	113.0501931
13819 ALBESTII DE ARGES	1068	783	136.3984674
13891 ALBESTII DE MUSCEL	332	168	197.6190476
13935 ALBOTA	772	479	161.1691023
13999 ANINOASA	614	494	124.291498
14049 AREFU	464	223	208.0717489
14085 BABANA	568	347	163.6887608
14165 BAICULESTI	1106	746	148.2573727
14272 BALILESTI	827	462	179.004329
14450 BARLA	898	387	232.0413437
13187 BASCOV	1939	1540	125.9090909
14352 BELETI-NEGRESTI	329	216	152.3148148
14405 BEREVOESTI	539	633	85.15007899
14584 BOGATI	847	499	169.739479
14673 BOTENI	497	233	213.304721
14726 BOTESTI	249	113	220.3539823
13276 BRADU	1347	1488	90.52419355
14753 BRADULET	415	178	233.1460674
14851 BUDEASA	806	560	143.9285714
14922 BUGHEA DE JOS	524	550	95.27272727
20063 BUGHEA DE SUS	461	491	93.89002037
14940 BUZOESTI	1160	486	238.6831276
15064 CALDARARU	527	216	243.9814815
15108 CALINESTI	1743	1687	103.3195021
15233 CATEASCA	650	469	138.5927505
15313 CEPARI	446	178	250.5617978
15402 CETATENI	487	553	88.06509946
15448 CICANESTI	389	265	146.7924528
15493 CIOFRANGENI	489	225	217.3333333
15554 CIOMAGESTI	243	103	235.9223301
15652 COCU	444	231	192.2077922

15741 CORBENI	917	866	105.8891455
15830 CORBI	828	428	193.4579439
15901 COSESTI	949	721	131.6227462
15983 COTMEANA	389	199	195.4773869
16132 CUCA	402	219	183.5616438
16329 DAMBOVICIOARA	231	74	312.1621622
16365 DARMANESTI	724	450	160.8888889
16285 DAVIDESTI	458	553	82.82097649
16427 DOBRESTI	329	200	164.5
16454 DOMNESTI	665	363	183.1955923
16506 DRAGANU	416	211	197.1563981
16472 DRAGOSLAVELE	394	436	90.36697248
16551 GODENI	691	256	269.921875
16613 HARSESTI	517	222	232.8828829
16659 HARTIESTI	329	469	70.14925373
16739 IZVORU	447	249	179.5180723
16757 LEORDENI	1175	647	181.6074189
16908 LERESTI	1059	448	236.3839286
16944 LUNCA CORBULUI	677	259	261.3899614
17049 MALURENI	796	903	88.15060908
13365 MARACINENI	903	801	112.7340824
17101 MERISANI	703	830	84.69879518
17209 MICESTI	713	856	83.29439252
17254 MIHAESTI	1027	1049	97.90276454
17334 MIOARELE	339	130	260.7692308
17398 MIROSI	539	188	286.7021277
17423 MORARESTI	414	145	285.5172414
17496 MOSOAIA	1078	1161	92.85099053
17575 MOZACENI	407	157	259.2356688
17619 MUSATESTI	755	418	180.6220096
17726 NEGRASI	513	150	342
17771 NUCSOARA	305	171	178.3625731
17824 OARJA	538	368	146.1956522
17851 PIETROSANI	1092	690	158.2608696
18028 POIANA LACULUI	1081	782	138.2352941
17913 POIENARII DE ARGES	213	98	217.3469388
17968 POIENARII DE MUSCEL	675	353	191.2181303
18162 POPESTI	455	240	189.5833333
18242 PRIBOIENI	705	383	184.073107
20048 RACA	183	104	175.9615385
18331 RATESTI	604	399	151.3784461
18411 RECEA	641	241	265.9751037
18475 ROCIU	614	215	285.5813953
18527 RUCAR	1046	734	142.506812
18554 SALATRUCU	371	308	120.4545455

18581 SAPATA	429	153	280.3921569
18670 SCHITU GOLESTI	881	855	103.0409357
18741 SLOBOZIA	823	443	185.778781
18778 STALPENI	980	584	167.8082192
19114 STEFAN CEL MARE	445	255	174.5098039
18858 STOENESTI	852	618	137.8640777
18938 STOLNICI	681	264	257.9545455
19141 SUICI	519	222	233.7837838
19007 SUSENI	621	335	185.3731343
19212 TEIU	332	138	240.5797101
19249 TIGVENI	550	573	95.98603839
19338 TITESTI	680	1058	64.27221172
19392 UDA	491	153	320.9150327
19560 UNGHENI	681	204	333.8235294
19631 VALEA DANULUI	543	331	164.0483384
19695 VALEA IASULUI	539	267	201.8726592
13524 VALEA MARE PRAVAT	647	715	90.48951049
19793 VEDEA	838	342	245.0292398
19999 VLADESTI	466	458	101.7467249
20055 VULTURESTI	418	458	91.26637555

Rata natalității

Localități	Anul 2023
13169 MUNICIPIUL PITESTI	5.21173419
13490 MUNICIPIUL CAMPULUNG	4.508972856
13622 MUNICIPIUL CURTEA DE ARGES	4.935897436
13668 ORAS COSTESTI	6.075584389
13301 ORAS MIOVENI	7.93769657
13392 ORAS STEFANESTI	7.938950089
13757 ORAS TOPOLOVENI	6.632597586
13819 ALBESTII DE ARGES	7.414897203
13891 ALBESTII DE MUSCEL	8.540925267
13935 ALBOTA	6.601466993
13999 ANINOASA	6.142506143
14049 AREFU	5.097312326
14085 BABANA	6.423982869
14165 BAICULESTI	7.540702656
14272 BALILESTI	5.526315789
14450 BARLA	8.048289738
13187 BASCOV	7.19227968
14352 BELETI-NEGRESTI	6.402793946

14405 BEREVOESTI	13.88068517
14584 BOGATI	6.062075655
14673 BOTENI	4.531037608
14726 BOTESTI	2.876318313
13276 BRADU	7.392107838
14753 BRADULET	4.968944099
14851 BUDEASA	6.682577566
14922 BUGHEA DE JOS	8.422416586
20063 BUGHEA DE SUS	7.258330584
14940 BUZOESTI	4.929022082
15064 CALDARARU	6.442021804
15108 CALINESTI	8.915574964
15233 CATEASCA	6.420993858
15313 CEPARI	4.054738976
15402 CETATENI	8.805917577
15448 CICANESTI	5.592272496
15493 CIOFRANGENI	8.907641819
15554 CIOMAGESTI	3.996003996
15652 COCU	3.938946332
15741 CORBENI	7.008086253
15830 CORBI	5.832449629
15901 COSESTI	6.935079946
15983 COTMEANA	7.558139535
16132 CUCA	9.095773141
16329 DAMBOVICIOARA	7.185628743
16365 DARMANESTI	6.750807162
16285 DAVIDESTI	6.827048114
16427 DOBRESTI	5.966587112
16454 DOMNESTI	6.702412869
16506 DRAGANU	4.603580563
16472 DRAGOSLAVELE	15.95330739
16551 GODENI	4.089219331
16613 HARSESTI	5.293551492
16659 HARTIESTI	11.21656601
16739 IZVORU	8.674698795
16757 LEORDENI	7.279693487
16908 LERESTI	5.420692906
16944 LUNCA CORBULUI	2.892561983
17049 MALURENI	10.3410341
13365 MARACINENI	5.477451159
17101 MERISANI	8.861033067
17209 MICESTI	10.21471753
17254 MIHAESTI	8.219628473
17334 MIOARELE	6.105834464
17398 MIROSI	4.358353511
17423 MORARESTI	4.929143561

17496 MOSOAIA	7.047118972
17575 MOZACENI	4.997223765
17619 MUSATESTI	6.062355658
17726 NEGRASI	5.711022273
17771 NUCSOARA	9.259259259
17824 OARJA	7.80089153
17851 PIETROSANI	6.206507429
18028 POIANA LACULUI	7.083065035
17913 POIENARII DE ARGES	3.337041157
17968 POIENARII DE MUSCEL	7.518796992
18162 POPESTI	15.37551745
18242 PRIBOIENI	7.44712541
20048 RACA	6.458557589
18331 RATESTI	7.102272727
18411 RECEA	4.504504505
18475 ROCIU	3.971756399
18527 RUCAR	5.679801207
18554 SALATRUCU	9.125840538
18581 SAPATA	5.851755527
18670 SCHITU GOLESTI	8.474576271
18741 SLOBOZIA	4.642525534
18778 STALPENI	6.123310811
19114 STEFAN CEL MARE	5.61534862
18858 STOENESTI	6.881822496
18938 STOLNICI	6.63472171
19141 SUICI	5.95510765
19007 SUSENI	4.857737682
19212 TEIU	5.902192243
19249 TIGVENI	10.41976779
19338 TITESTI	10.29944688
19392 UDA	5.487804878
19560 UNGHENI	3.401360544
19631 VALEA DANULUI	6.160164271
19695 VALEA IASULUI	5.20639643
13524 VALEA MARE PRAVAT	7.633587786
19793 VEDEA	4.643962848
19999 VLADESTI	6.406149904
20055 VULTURESTI	9.977827051

Rata mortalității

Localitati	Anul 2023
13169 MUNICIPIUL PITESTI	9.123530081
13490 MUNICIPIUL CAMPULUNG	12.86560255
13622 MUNICIPIUL CURTEA DE ARGES	9.775641026
13668 ORAS COSTESTI	12.15116878
13301 ORAS MIOVENI	6.230342968
13392 ORAS STEFANESTI	9.969844298
13757 ORAS TOPOLOVENI	9.133413069
13819 ALBESTII DE ARGES	11.29086619
13891 ALBESTII DE MUSCEL	12.8113879
13935 ALBOTA	14.66992665
13999 ANINOASA	14.74201474
14049 AREFU	18.53568119
14085 BABANA	15.3461813
14165 BAICULESTI	9.940017138
14272 BALILESTI	15.52631579
14450 BARLA	19.36619718
13187 BASCOV	9.832483613
14352 BELETI-NEGRESTI	18.04423749
14405 BEREVOESTI	9.450679268
14584 BOGATI	16.00387973
14673 BOTENI	15.40552787
14726 BOTESTI	22.05177373
13276 BRADU	9.783672138
14753 BRADULET	24.8447205
14851 BUDEASA	10.02386635
14922 BUGHEA DE JOS	12.95756398
20063 BUGHEA DE SUS	11.54734411
14940 BUZOESTI	15.77287066
15064 CALDARARU	20.81268583
15108 CALINESTI	14.82896652
15233 CATEASCA	11.44611949
15313 CEPARI	12.16421693
15402 CETATENI	14.08946812
15448 CICANESTI	12.70971022
15493 CIOFRANGENI	15.47116737
15554 CIOMAGESTI	16.98301698

15652 COCU	18.70999508
15741 CORBENI	9.883198562
15830 CORBI	15.11134677
15901 COSESTI	14.44808322
15983 COTMEANA	20.93023256
16132 CUCA	19.26163724
16329 DAMBOVICIOARA	20.35928144
16365 DARMANESTI	14.38215439
16285 DAVIDESTI	9.102730819
16427 DOBRESTI	14.91646778
16454 DOMNESTI	12.06434316
16506 DRAGANU	19.9488491
16472 DRAGOSLAVELE	8.949416342
16551 GODENI	15.98513011
16613 HARSESTI	21.65543792
16659 HARTIESTI	12.07937877
16739 IZVORU	15.42168675
16757 LEORDENI	14.75095785
16908 LERESTI	18.38321942
16944 LUNCA CORBULUI	19.4214876
17049 MALURENI	13.86138614
13365 MARACINENI	9.129085266
17101 MERISANI	12.10287443
17209 MICESTI	8.547008547
17254 MIHAESTI	12.98701299
17334 MIOARELE	14.24694708
17398 MIROSI	18.40193705
17423 MORARESTI	17.86814541
17496 MOSOAIA	8.843443416
17575 MOZACENI	16.10216546
17619 MUSATESTI	16.16628176
17726 NEGRASI	25.69960023
17771 NUCSOARA	16.2037037
17824 OARJA	11.14413076
17851 PIETROSANI	14.85800263
18028 POIANA LACULUI	13.84417257
17913 POIENARII DE ARGES	11.12347052
17968 POIENARII DE MUSCEL	13.72997712
18162 POPESTI	29.56830278
18242 PRIBOIENI	11.31963062
20048 RACA	15.06996771
18331 RATESTI	16.69034091
18411 RECEA	20.88452088
18475 ROCIU	26.47837599
18527 RUCAR	11.18210863

18554 SALATRUCU	15.3698367
18581 SAPATA	20.15604681
18670 SCHITU GOLESTI	13.00748916
18741 SLOBOZIA	12.53481894
18778 STALPENI	15.2027027
19114 STEFAN CEL MARE	16.84604586
18858 STOENESTI	11.15329853
18938 STOLNICI	16.58680428
19141 SUICI	17.86532295
19007 SUSENI	17.00208189
19212 TEIU	21.92242833
19249 TIGVENI	13.9922596
19338 TITESTI	10.87163837
19392 UDA	29.26829268
19560 UNGHENI	23.38435374
19631 VALEA DANULUI	10.6091718
19695 VALEA IASULUI	12.27222016
13524 VALEA MARE PRAVAT	10.01908397
19793 VEDEA	23.21981424
19999 VLADESTI	9.609224856
20055 VULTURESTI	11.45602365

Rata sporului total

Localități	Rata medie spor total
13169 MUNICIPIUL PITESTI	-11.48029068
13490 MUNICIPIUL CAMPULUNG	-16.6537235
13622 MUNICIPIUL CURTEA DE ARGES	-12.21990476
13668 ORAS COSTESTI	-14.38251302
13301 ORAS MIOVENI	-7.009197139
13392 ORAS STEFANESTI	8.156687182
13757 ORAS TOPOLOVENI	-3.218337943
13819 ALBESTII DE ARGES	-5.350903384
13891 ALBESTII DE MUSCEL	-12.26573313
13935 ALBOTA	7.660217281
13999 ANINOASA	-2.885618789
14049 AREFU	-20.78420086
14085 BABANA	-3.120323426
14165 BAICULESTI	-5.867981841
14272 BALILESTI	-10.48052922
14450 BARLA	-19.89626216

13187 BASCOV	6.619204854
14352 BELETI-NEGRESTI	-13.4149796
14405 BEREVOESTI	-1.442242099
14584 BOGATI	-12.48264497
14673 BOTENI	-15.20396281
14726 BOTESTI	-18.76777633
13276 BRADU	28.08743671
14753 BRADULET	-15.8736717
14851 BUDEASA	4.08202538
14922 BUGHEA DE JOS	-0.122996771
20063 BUGHEA DE SUS	-2.620856167
14940 BUZOESTI	-14.8323727
15064 CALDARARU	-24.42102039
15108 CALINESTI	-4.002800693
15233 CATEASCA	-2.117348863
15313 CEPARI	-16.36847118
15402 CETATENI	-8.130532836
15448 CICANESTI	-10.02077162
15493 CIOFRANGENI	-11.180446
15554 CIOMAGESTI	-17.70417648
15652 COCU	-19.52208109
15741 CORBENI	-9.593214798
15830 CORBI	-13.26047368
15901 COSESTI	-4.032835124
15983 COTMEANA	-12.54171351
16132 CUCA	-19.89624931
16329 DAMBOVICIOARA	-11.44941018
16365 DARMANESTI	-8.367281272
16285 DAVIDESTI	-1.027527421
16427 DOBRESTI	-12.09684238
16454 DOMNESTI	-9.550725251
16506 DRAGANU	-5.078612642
16472 DRAGOSLAVELE	-2.546446537
16551 GODENI	-15.67341487
16613 HARSESTI	-13.12492482
16659 HARTIESTI	-0.080006495
16739 IZVORU	-8.729960581
16757 LEORDENI	-12.67321001

16908 LERESTI	-14.04593277
16944 LUNCA CORBULUI	-12.00563287
17049 MALURENI	-7.693888029
13365 MARACINENI	4.46495755
17101 MERISANI	0.174701844
17209 MICESTI	5.363677206
17254 MIHAESTI	-4.193761424
17334 MIOARELE	-15.78044249
17398 MIROSI	-20.27383128
17423 MORARESTI	-20.39524674
17496 MOSOAIA	38.30162722
17575 MOZACENI	-22.4609098
17619 MUSATESTI	-10.30152808
17726 NEGRASI	-20.90094643
17771 NUCSOARA	-11.46227964
17824 OARJA	-6.51699391
17851 PIETROSANI	-9.855739628
18028 POIANA LACULUI	-5.486338855
17913 POIENARII DE ARGES	-19.18718372
17968 POIENARII DE MUSCEL	-14.7527321
18162 POPESTI	-19.87920277
18242 PRIBOIENI	-8.532296872
20048 RACA	-24.63483736
18331 RATESTI	-9.960161444
18411 RECEA	-16.25977939
18475 ROCIU	-12.04753996
18527 RUCAR	-10.81457722
18554 SALATRUCU	-11.88861411
18581 SAPATA	-7.460038783
18670 SCHITU GOLESTI	-1.871678901
18741 SLOBOZIA	-16.33527092
18778 STALPENI	-10.94280619
19114 STEFAN CEL MARE	-15.1103644
18858 STOENESTI	-11.75869051
18938 STOLNICI	-11.63692323
19141 SUICI	-15.9504166
19007 SUSENI	-7.531808194
19212 TEIU	-16.71284241
19249 TIGVENI	-2.998596584
19338 TITESTI	-1.627166642

19392 UDA	-27.88685195
19560 UNGHENI	-24.15203426
19631 VALEA DANULUI	-7.564868629
19695 VALEA IASULUI	-1.12980232
13524 VALEA MARE PRAVAT	-4.129215852
19793 VEDEA	-17.10864189
19999 VLADESTI	-5.209499928
20055 VULTURESTI	-3.100401262

Pondere populație tânără

Localități	Tineri	Pop. 1 ianuarie 2024	Procent %
13169 MUNICIPIUL PITESTI	21015	164378	12.78455754
13490 MUNICIPIUL CAMPULUNG	3432	32677	10.50280013
13622 MUNICIPIUL CURTEA DE ARGES	3298	30677	10.7507253
13668 ORAS COSTESTI	1092	9611	11.36198106
13301 ORAS MIOVENI	4789	33100	14.46827795
13392 ORAS STEFANESTI	2535	16495	15.36829342
13757 ORAS TOPOLOVENI	1295	9220	14.04555315
13819 ALBESTII DE ARGES	783	5878	13.32085743
13891 ALBESTII DE MUSCEL	168	1407	11.94029851
13935 ALBOTA	479	4151	11.5393881
13999 ANINOASA	494	3214	15.37025513
14049 AREFU	223	2119	10.523832
14085 BABANA	347	2829	12.26581831
14165 BAICULESTI	746	5845	12.76304534
14272 BALILESTI	462	3786	12.20285261
14450 BARLA	387	3923	9.864899312
13187 BASCOV	1540	11145	13.81785554
14352 BELETI-NEGRESTI	216	1704	12.67605634
14405 BEREVOESTI	633	3404	18.59576968
14584 BOGATI	499	4088	12.20645793
14673 BOTENI	233	2172	10.72744015
14726 BOTESTI	113	1016	11.12204724
13276 BRADU	1488	9506	15.65327162
14753 BRADULET	178	1597	11.14589856
14851 BUDEASA	560	4224	13.25757576
14922 BUGHEA DE JOS	550	3075	17.88617886

20063 BUGHEA DE SUS	491	3015	16.28524046
14940 BUZOESTI	486	5037	9.648600357
15064 CALDARARU	216	1988	10.86519115
15108 CALINESTI	1687	10948	15.40920716
15233 CATEASCA	469	3604	13.01331853
15313 CEPARI	178	1953	9.114183308
15402 CETATENI	553	2806	19.70776907
15448 CICANESTI	265	1955	13.55498721
15493 CIOFRANGENI	225	2139	10.51893408
15554 CIOMAGESTI	103	994	10.36217304
15652 COCU	231	2009	11.49825784
15741 CORBENI	866	5529	15.66286851
15830 CORBI	428	3736	11.45610278
15901 COSESTI	721	5139	14.02996692
15983 COTMEANA	199	1729	11.50954309
16132 CUCA	219	1836	11.92810458
16329 DAMBOVICIOARA	74	838	8.830548926
16365 DARMANESTI	450	3378	13.32149201
16285 DAVIDESTI	553	3080	17.95454545
16427 DOBRESTI	200	1658	12.06272618
16454 DOMNESTI	363	2978	12.18938885
16506 DRAGANU	211	1934	10.91003102
16472 DRAGOSLAVELE	436	2572	16.95178849
16551 GODENI	256	2664	9.60960961
16613 HARSESTI	222	2048	10.83984375
16659 HARTIESTI	469	2314	20.26793431
16739 IZVORU	249	2053	12.1285923
16757 LEORDENI	647	5186	12.47589664
16908 LERESTI	448	4200	10.66666667
16944 LUNCA CORBULUI	259	2422	10.69364162
17049 MALURENI	903	4520	19.97787611
13365 MARACINENI	801	5559	14.40906638
17101 MERISANI	830	4632	17.91882556
17209 MICESTI	856	4831	17.71889878
17254 MIHAESTI	1049	6061	17.30737502
17334 MIOARELE	130	1461	8.898015058
17398 MIROSI	188	2028	9.270216963
17423 MORARESTI	145	1600	9.0625
17496 MOSOAIA	1161	7577	15.32268708
17575 MOZACENI	157	1779	8.825182687
17619 MUSATESTI	418	3442	12.14410227
17726 NEGRASI	150	1731	8.665511265
17771 NUCSOARA	171	1296	13.19444444
17824 OARJA	368	2714	13.55932203
17851 PIETROSANI	690	5257	13.12535667

18028 POIANA LACULUI	782	6201	12.61086921
17913 POIENARII DE ARGES	98	882	11.11111111
17968 POIENARII DE MUSCEL	353	3031	11.64632135
18162 POPESTI	240	1685	14.24332344
18242 PRIBOIENI	383	3327	11.51187256
20048 RACA	104	911	11.41602634
18331 RATESTI	399	2800	14.25
18411 RECEA	241	2410	10
18475 ROCIU	215	2240	9.598214286
18527 RUCAR	734	5603	13.10012493
18554 SALATRUCU	308	2063	14.92971401
18581 SAPATA	153	1533	9.980430528
18670 SCHITU GOLESTI	855	5068	16.87056038
18741 SLOBOZIA	443	4263	10.3917429
18778 STALPENI	584	4702	12.4202467
19114 STEFAN CEL MARE	255	2120	12.02830189
18858 STOENESTI	618	4199	14.71778995
18938 STOLNICI	264	2715	9.723756906
19141 SUICI	222	2154	10.30640669
19007 SUSENI	335	2878	11.6400278
19212 TEIU	138	1198	11.51919866
19249 TIGVENI	573	3359	17.05864841
19338 TITESTI	1058	5207	20.31880161
19392 UDA	153	1616	9.467821782
19560 UNGHENI	204	2315	8.812095032
19631 VALEA DANULUI	331	2893	11.4414103
19695 VALEA IASULUI	267	2733	9.769484083
13524 VALEA MARE PRAVAT	715	4161	17.18336938
19793 VEDEA	342	3194	10.70757671
19999 VLADESTI	458	3098	14.78373144
20055 VULTURESTI	458	2731	16.77041377

Structura confesională- ortodocși

Localități	Ortodoxa (Biserica Ortodoxa Română)	Număr persoane	Procent ortodocși %
13819 ALBESTII DE ARGES	5060	5133	98.58
13891 ALBESTII DE MUSCEL	1077	1245	86.51
13935 ALBOTA	3594	3614	99.45
13999 ANINOASA	2971	3055	97.25
14049 AREFU	1907	1909	99.90
14085 BABANA	2854	2892	98.69

14165 BAICULESTI	5010	5146	97.36
14272 BALILESTI	3278	3359	97.59
14450 BÂRLA	3848	3851	99.92
13187 BASCOV	9852	9958	98.94
14352 BELEȚI-NEGREȘTI	1642	1644	99.88
14405 BEREVOEȘTI	3005	3062	98.14
14584 BOGAȚI	3832	3845	99.66
14673 BOTENI	1997	2019	98.91
14726 BOȚEȘTI	950	950	100.00
13276 BRADU	8979	9068	99.02
14753 BRĂDULEȚ	1365	1380	98.91
14851 BUDEASA	3838	3884	98.82
14922 BUGHEA DE JOS	2627	2744	95.74
20063 BUGHEA DE SUS	2453	2546	96.35
14940 BUZOESTI	4733	4750	99.64
15064 CALDARARU	1968	1971	99.85
15108 CALINEȘTI	9626	9735	98.88
15233 CATEASCA	3265	3472	94.04
15313 CEPARI	1768	1777	99.49
15402 CETATENI	2269	2518	90.11
15448 CICANESTI	1811	1813	99.89
15493 CIOFRANGENI	1773	1807	98.12
15554 CIOMAGEȘTI	815	817	99.76
15652 COCU	1817	1818	99.94
15741 CORBENI	4737	4838	97.91
15830 CORBI	3092	3107	99.52
15901 COSEȘTI	4649	4696	99.00
15983 COTMEANA	1735	1747	99.31
16132 CUCA	1661	1667	99.64
16329 DÂMBOVICIOARA	709	716	99.02
16365 DÂRMĂNEȘTI	2979	3021	98.61
16285 DAVIDEȘTI	2835	2880	98.44
16427 DOBREȘTI	1444	1452	99.45
16454 DOMNEȘTI	2985	3003	99.40
16506 DRĂGANU	1849	1858	99.52
16472 DRAGOSLAVELE	2042	2212	92.31
16551 GODENI	2250	2362	95.26
16613 HARSEȘTI	1809	1816	99.61
16659 HARTIEȘTI	2083	2104	99.00
16739 IZVORU	1851	1856	99.73
16757 LEORDENI	4686	4807	97.48
16908 LERESTI	3671	3862	95.05
16944 LUNCA CORBULUI	2073	2082	99.57
17049 MALURENI	3902	3927	99.36
13365 MĂRĂCINENI	4472	4785	93.46
17101 MERISANI	3991	4140	96.40
17209 MICESTI	3585	4110	87.23

17254 MIHAESTI	4899	5189	94.41
17334 MIOARELE	1328	1335	99.48
17398 MIROSI	1851	1853	99.89
17423 MORARESTI	1607	1613	99.63
17496 MOSOAIA	6997	7109	98.42
17575 MOZACENI	1773	1778	99.72
13490 MUNICIPIUL CÂMPULUNG	22636	23594	95.94
13622 MUNICIPIUL CURTEA DE ARGEŞ	22284	22637	98.44
13169MUNICIPIUL PITEŞTI	118946	121880	97.59
17619 MUŞĂTEŞTI	2905	2959	98.18
17726 NEGRAŞI	1800	1818	99.01
17771 NUCŞOARA	1131	1142	99.04
17824 OARJA	2270	2500	90.80
13668 ORAŞ COSTEŞTI	8650	8705	99.37
13301 ORAŞ MIOVENI	25592	25998	98.44
13392 ORAŞ ŞTEFĂNEŞTI	12906	13281	97.18
13757 ORAŞ TOPOLOVENI	8739	8792	99.40
17851 PIETROŞANI	4729	5104	92.65
18028 POIANA LACULUI	5642	5667	99.56
17913 POIENARII DE ARGEŞ	870	881	98.75
17968 POIENARII DE MUSCEL	2711	2758	98.30
18162 POPEŞTI	1403	1406	99.79
18242 PRIBOIENI	2998	3000	99.93
20048 RÂCA	856	856	100.00
18331 RĂTEŞTI	2525	2545	99.21
18411 RECEA	2260	2260	100.00
18475 ROCIU	2030	2043	99.36
18527 RUCAR	4254	4617	92.14
18554 SALATRUCU	1807	1829	98.80
18581 SAPATA	1342	1359	98.75
18670 SCHITU GOLESTI	3963	4391	90.25
18741 SLOBOZIA	3988	3998	99.75
18778 STALPENI	3884	3989	97.37
19114 ŞTEFAN CEL MARE	1957	1961	99.80
18858 STOENEŞTI	3097	3551	87.21
18938 STOLNICI	2635	2638	99.89
19141 ŞUICI	1795	1796	99.94
19007 SUSENI	2948	2974	99.13
19212 TEIU	1157	1171	98.80
19249 TIGVENI	2592	2873	90.22
19338 ȚIȚEŞTI	3578	4789	74.71
19392 UDA	1618	1628	99.39
19560 UNGHENI	2185	2189	99.82
19631VALEA DANULUI	2577	2593	99.38
19695 VALEA IAŞULUI	2017	2051	98.34
13524VALEA MARE PRAVĂȚ	3552	3649	97.34
19793 VEDEA	3297	3313	99.52

19999 VLĂDEȘTI	2639	2681	98.43
20055 VULTUREȘTI	2630	2635	99.81

Populație școlară totală

Localitati	Numar persoane
TOTAL	96274
13169 MUNICIPIUL PITESTI	42212
13490 MUNICIPIUL CAMPULUNG	7179
13622 MUNICIPIUL CURTEA DE ARGES	6525
13668 ORAS COSTESTI	1776
13301 ORAS MIOVENI	6023
13392 ORAS STEFANESTI	1631
13757 ORAS TOPOLOVENI	2215
13819 ALBESTII DE ARGES	467
13891 ALBESTII DE MUSCEL	92
13935 ALBOTA	247
13999 ANINOASA	325
14049 AREFU	145
14085 BABANA	188
14165 BAICULESTI	378
14272 BALILESTI	303
14450 BARLA	264
13187 BASCOV	984
14352 BELETI-NEGRESTI	166
14405 BEREVOESTI	452
14584 BOGATI	332
14673 BOTENI	209
14726 BOTESTI	99
13276 BRADU	498
14753 BRADULET	100
14851 BUDEASA	323
14922 BUGHEA DE JOS	367
20063 BUGHEA DE SUS	209
14940 BUZOESTI	344
15064 CALDARARU	127
15108 CALINESTI	1013
15233 CATEASCA	322
15313 CEPARI	145
15402 CETATENI	374
15448 CICANESTI	174

15493 CIOFRANGENI	201
15554 CIOMAGESTI	63
15652 COCU	125
15741 CORBENI	608
15830 CORBI	304
15901 COSESTI	523
15983 COTMEANA	92
16132 CUCA	262
16329 DAMBOVICIOARA	43
16365 DARMANESTI	207
16285 DAVIDESTI	291
16427 DOBRESTI	138
16454 DOMNESTI	753
16506 DRAGANU	132
16472 DRAGOSLAVELE	309
16551 GODENI	153
16613 HARSESTI	155
16659 HARTIESTI	333
16739 IZVORU	177
16757 LEORDENI	427
16908 LERESTI	218
16944 LUNCA CORBULUI	175
17049 MALURENI	478
13365 MARACINENI	757
17101 MERISANI	446
17209 MICESTI	718
17254 MIHAESTI	718
17334 MIOARELE	41
17398 MIROSI	131
17423 MORARESTI	99
17496 MOSOAIA	268
17575 MOZACENI	518
17619 MUSATESTI	268
17726 NEGRASI	105
17771 NUCSOARA	129
17824 OARJA	201
17851 PIETROSANI	514
18028 POIANA LACULUI	606
17913 POIENARII DE ARGES	61
17968 POIENARII DE MUSCEL	191
18162 POPESTI	112
18242 PRIBOIENI	285
20048 RACA	67
18331 RATESTI	307
18411 RECEA	186

18475 ROCIU	160
18527 RUCAR	829
18554 SALATRUCU	200
18581 SAPATA	85
18670 SCHITU GOLESTI	468
18741 SLOBOZIA	403
18778 STALPENI	676
19114 STEFAN CEL MARE	221
18858 STOENESTI	405
18938 STOLNICI	180
19141 SUICI	156
19007 SUSENI	259
19212 TEIU	104
19249 TIGVENI	414
19338 TITESTI	486
19392 UDA	67
19560 UNGHENI	165
19631 VALEA DANULUI	163
19695 VALEA IASULUI	112
13524 VALEA MARE PRAVAT	444
19793 VEDEA	530
19999 VLADESTI	354
20055 VULTURESTI	290

Unități de învățământ

Localitati	Numar persoane
TOTAL	217
13169 MUNICIPIUL PITESTI	61
13490 MUNICIPIUL CAMPULUNG	16
13622 MUNICIPIUL CURTEA DE ARGES	17
13668 ORAS COSTESTI	5
13301 ORAS MIOVENI	9
13392 ORAS STEFANESTI	6
13757 ORAS TOPOLOVENI	5
13819 ALBESTII DE ARGES	1

13891 ALBESTII DE MUSCEL	1
13935 ALBOTA	1
13999 ANINOASA	1
14049 AREFU	1
14085 BABANA	1
14165 BAICULESTI	1
14272 BALILESTI	1
14450 BARLA	1
13187 BASCOV	1
14352 BELETI-NEGRESTI	1
14405 BEREVOESTI	1
14584 BOGATI	1
14673 BOTENI	1
14726 BOTESTI	1
13276 BRADU	1
14753 BRADULET	1
14851 BUDEASA	1
14922 BUGHEA DE JOS	1
20063 BUGHEA DE SUS	1
14940 BUZOESTI	1
15064 CALDARARU	1
15108 CALINESTI	1
15233 CATEASCA	1
15313 CEPARI	1
15402 CETATENI	1
15448 CICANESTI	1
15493 CIOFRANGENI	1
15554 CIOMAGESTI	1
15652 COCU	1
15741 CORBENI	1
15830 CORBI	1
15901 COSESTI	1
15983 COTMEANA	1
16132 CUCA	2
16329 DAMBOVICIOARA	1
16365 DARMANESTI	1
16285 DAVIDESTI	1
16427 DOBRESTI	1
16454 DOMNESTI	1
16506 DRAGANU	1

16472 DRAGOSLAVELE	1
16551 GODENI	1
16613 HARSESTI	1
16659 HARTIESTI	1
16739 IZVORU	1
16757 LEORDENI	1
16908 LERESTI	1
16944 LUNCA CORBULUI	1
17049 MALURENI	1
13365 MARACINENI	1
17101 MERISANI	1
17209 MICESTI	1
17254 MIHAESTI	1
17334 MIOARELE	1
17398 MIROSI	1
17423 MORARESTI	1
17496 MOSOAIA	2
17575 MOZACENI	1
17619 MUSATESTI	1
17726 NEGRASI	1
17771 NUCSOARA	1
17824 OARJA	1
17851 PIETROSANI	1
18028 POIANA LACULUI	1
17913 POIENARII DE ARGES	1
17968 POIENARII DE MUSCEL	1
18162 POPESTI	1
18242 PRIBOIENI	1
20048 RACA	1
18331 RATESTI	1
18411 RECEA	1
18475 ROCIU	1
18527 RUCAR	2
18554 SALATRUCU	1
18581 SAPATA	1
18670 SCHITU GOLESTI	1

18741 SLOBOZIA	1
18778 STALPENI	1
19114 STEFAN CEL MARE	1
18858 STOENESTI	1
18938 STOLNICI	1
19141 SUICI	1
19007 SUSENI	1
19212 TEIU	1
19249 TIGVENI	1
19338 TITESTI	1
19392 UDA	1
19560 UNGHENI	1
19631 VALEA DANULUI	1
19695 VALEA IASULUI	1
13524 VALEA MARE PRAVAT	1
19793 VEDEA	1
19999 VLADESTI	1
20055 VULTURESTI	1

Unități spitalicești

Localitati	Numar spitale
TOTAL	17
13169 MUNICIPIUL PITESTI	5
13490 MUNICIPIUL CAMPULUNG	2
13622 MUNICIPIUL CURTEA DE ARGES	1
13668 ORAS COSTESTI	1
13301 ORAS MIOVENI	2
13392 ORAS STEFANESTI	1
14753 BRADULET	1
15108 CALINESTI	1
16757 LEORDENI	1
19695 VALEA IASULUI	1
19793 VEDEA	1

Număr medici

Localitati	Medici propr. publica	Medici propr. privata	Medici total- 2022
TOTAL	702	836	1538
13169 MUNICIPIUL PITESTI	385	443	828
13490 MUNICIPIUL CAMPULUNG	109	74	183
13622 MUNICIPIUL CURTEA DE ARGES	69	58	127
13668 ORAS COSTESTI	30	11	41
13301 ORAS MIOVENI	34	35	69
13392 ORAS STEFANESTI	10	10	20
13757 ORAS TOPOLOVENI	2	9	11
13819 ALBESTII DE ARGES	0	2	2
13891 ALBESTII DE MUSCEL	0	0	0
13935 ALBOTA	0	3	3
13999 ANINOASA	0	3	3
14049 AREFU	0	2	2
14085 BABANA	0	2	2
14165 BAICULESTI	0	2	2
14272 BALILESTI	0	2	2
14450 BARLA	0	2	2
13187 BASCOV	0	9	9
14352 BELETI-NEGRESTI	0	1	1
14405 BEREVOESTI	0	2	2
14584 BOGATI	0	3	3
14673 BOTENI	0	1	1
14726 BOTEȘTI	0	1	1
13276 BRADU	0	7	7
14753 BRADULET	10	2	12
14851 BUDEASA	0	2	2
14922 BUGHEA DE JOS	0	1	1
14940 BUZOESTI	0	3	3
15064 CALDARARU	0	1	1
15108 CALINEȘTI	6	4	10
15233 CATEASCA	0	3	3
15313 CEPARI	0	2	2
15402 CETATENI	0	1	1
15448 CICANESTI	0	1	1
15493 CIOFRANGENI	0	2	2
15554 CIOMAGEȘTI	0	0	0
15652 COCU	0	1	1
15741 CORBENI	0	4	4
15830 CORBI	0	1	1

15901 COSESTI	0	5	5
15983 COTMEANA	1	1	2
16132 CUCA	0	2	2
16329 DAMBOVICIOARA	0	1	1
16365 DARMANESTI	0	1	1
16285 DAVIDESTI	0	2	2
16427 DOBRESTI	0	1	1
16454 DOMNESTI	1	6	7
16506 DRAGANU	0	1	1
16472 DRAGOSLAVELE	0	1	1
16551 GODENI	0	2	2
16613 HARSESTI	0	3	3
16659 HARTIESTI	0	1	1
16739 IZVORU	1	3	4
16757 LEORDENI	10	3	13
16908 LERESTI	0	3	3
16944 LUNCA CORBULUI	0	2	2
17049 MALURENI	0	2	2
13365 MARACINENI	0	2	2
17101 MERISANI	0	5	5
17209 MICESTI	5	3	8
17254 MIHAESTI	3	3	6
17334 MIOARELE	0	1	1
17398 MIROSI	0	2	2
17423 MORARESTI	0	1	1
17496 MOSOAIA	0	1	1
17575 MOZACENI	0	1	1
17619 MUSATESTI	0	1	1
17726 NEGRASI	0	1	1
17771 NUCSOARA	0	2	2
17824 OARJA	0	1	1
17851 PIETROSANI	0	3	3
18028 POIANA LACULUI	0	6	6
17913 POIENARII DE ARGES	0	1	1
17968 POIENARII DE MUSCEL	0	3	3
18162 POPESTI	0	1	1
18242 PRIBOIENI	0	2	2
20048 RACA	0	0	0
18331 RATESTI	0	1	1
18411 RECEA	0	1	1
18475 ROCIU	0	2	2

18527 RUCAR	1	7	8
18554 SALATRUCU	0	1	1
18581 SAPATA	0	1	1
18670 SCHITU GOLESTI	0	2	2
18741 SLOBOZIA	0	2	2
18778 STALPENI	0	2	2
19114 STEFAN CEL MARE	0	1	1
18858 STOENESTI	0	2	2
18938 STOLNICI	0	1	1
19141 SUICI	1	2	3
19007 SUSENI	0	1	1
19212 TEIU	0	1	1
19249 TIGVENI	0	2	2
19338 TITESTI	0	2	2
19392 UDA	0	1	1
19560 UNGHENI	0	1	1
19631 VALEA DANULUI	0	2	2
19695 VALEA IASULUI	16	2	18
13524 VALEA MARE PRAVAT	0	1	1
19793 VEDEA	17	3	20
19999 VLADESTI	0	2	2
20055 VULTURESTI	0	1	1

Cabinete medicale de familie

Localitati	Număr cabinete
TOTAL	327
13169 MUNICIPIUL PITESTI	93
13490 MUNICIPIUL CAMPULUNG	20
13622 MUNICIPIUL CURTEA DE ARGES	18
13668 ORAS COSTESTI	6
13301 ORAS MIOVENI	17
13392 ORAS STEFANESTI	7
13757 ORAS TOPOLOVENI	4
13819 ALBESTII DE ARGES	2
13935 ALBOTA	3
13999 ANINOASA	2
14049 AREFU	2
14085 BABANA	2
14165 BAICULESTI	2
14272 BALILESTI	2
14450 BARLA	2

13187 BASCOV	4
14352 BELETI-NEGRESTI	1
14405 BEREVOESTI	2
14584 BOGATI	3
14673 BOTENI	1
14726 BOTESTI	1
13276 BRADU	4
14753 BRADULET	2
14851 BUDEASA	2
14922 BUGHEA DE JOS	1
20063 BUGHEA DE SUS	2
14940 BUZOESTI	3
15064 CALDARARU	1
15108 CALINESTI	4
15233 CATEASCA	2
15313 CEPARI	2
15402 CETATENI	1
15448 CICANESTI	1
15493 CIOFRANGENI	2
15652 COCU	1
15741 CORBENI	4
15830 CORBI	1
15901 COSESTI	3
15983 COTMEANA	1
16132 CUCA	2
16329 DAMBOVICIOARA	1
16365 DARMANESTI	1
16285 DAVIDESTI	2
16427 DOBRESTI	1
16454 DOMNESTI	2
16506 DRAGANU	1
16472 DRAGOSLAVELE	1
16551 GODENI	2
16613 HARSESTI	1
16659 HARTIESTI	1
16739 IZVORU	1
16757 LEORDENI	3
16908 LERESTI	3
16944 LUNCA CORBULUI	2
17049 MALURENI	2
13365 MARACINENI	2
17101 MERISANI	2
17209 MICESTI	2
17254 MIHAESTI	3
17334 MIOARELE	1
17398 MIROSI	2
17423 MORARESTI	1

17496 MOSOAIA	1
17575 MOZACENI	1
17619 MUSATESTI	1
17726 NEGRASI	1
17771 NUCSOARA	1
17824 OARJA	1
17851 PIETROSANI	3
18028 POIANA LACULUI	3
17913 POIENARII DE ARGES	1
17968 POIENARII DE MUSCEL	2
18162 POPESTI	1
18242 PRIBOIENI	2
18331 RATESTI	1
18411 RECEA	1
18475 ROCIU	2
18527 RUCAR	3
18554 SALATRUCU	1
18581 SAPATA	1
18670 SCHITU GOLESTI	2
18741 SLOBOZIA	2
18778 STALPENI	2
19114 STEFAN CEL MARE	1
18858 STOENESTI	2
18938 STOLNICI	1
19141 SUICI	2
19007 SUSENI	1
19212 TEIU	1
19249 TIGVENI	2
19338 TITESTI	2
19392 UDA	1
19560 UNGHENI	1
19631 VALEA DANULUI	2
19695 VALEA IASULUI	2
13524 VALEA MARE PRAVAT	1
19793 VEDEA	3
19999 VLADESTI	2
20055 VULTURESTI	1

Număr muzee

Localitati	Numar muzee
TOTAL	26
13169 MUNICIPIUL PITESTI	5
13490 MUNICIPIUL CAMPULUNG	3
13622 MUNICIPIUL CURTEA DE ARGES	4
13301 ORAS MIOVENI	1
13392 ORAS STEFANESTI	2

14405 BEREVOESTI	1
14753 BRADULET	2
16329 DAMBOVICIOARA	1
16454 DOMNESTI	1
16757 LEORDENI	1
17619 MUSATESTI	1
19212 TEIU	1
13524 VALEA MARE PRAVAT	3

Număr biblioteci

Localități	Număr biblioteci
TOTAL	324
13169 MUNICIPIUL PITESTI	52
13490 MUNICIPIUL CAMPULUNG	14
13622 MUNICIPIUL CURTEA DE ARGES	14
13668 ORAS COSTESTI	3
13301 ORAS MIOVENI	11
13392 ORAS STEFANESTI	5
13757 ORAS TOPOLOVENI	3
13819 ALBESTII DE ARGES	5
13891 ALBESTII DE MUSCEL	2
13935 ALBOTA	1
13999 ANINOASA	2
14049 AREFU	3
14085 BABANA	3
14165 BAICULESTI	7
14272 BALILESTI	5
14450 BARLA	3
13187 BASCOV	3
14352 BELETI-NEGRESTI	3
14405 BEREVOESTI	2
14584 BOGATI	2
14673 BOTENI	2
14726 BOTESTI	1
13276 BRADU	3
14753 BRADULET	2
14851 BUDEASA	4
14922 BUGHEA DE JOS	2
20063 BUGHEA DE SUS	3
14940 BUZOESTI	3
15064 CALDARARU	2
15108 CALINESTI	4
15233 CATEASCA	2
15313 CEPARI	3
15402 CETATENI	3

15448 CICANESTI	2
15493 CIOFRANGENI	1
15554 CIOMAGESTI	2
15652 COCU	2
15741 CORBENI	3
15830 CORBI	4
15901 COSESTI	1
15983 COTMEANA	1
16132 CUCA	2
16329 DAMBOVICIOARA	1
16365 DARMANESTI	1
16285 DAVIDESTI	1
16427 DOBRESTI	0
16454 DOMNESTI	2
16506 DRAGANU	1
16472 DRAGOSLAVELE	2
16551 GODENI	2
16613 HARSESTI	2
16659 HARTIESTI	1
16739 IZVORU	2
16757 LEORDENI	3
16908 LERESTI	3
16944 LUNCA CORBULUI	2
17049 MALURENI	2
13365 MARACINENI	4
17101 MERISANI	5
17209 MICESTI	4
17254 MIHAESTI	3
17334 MIOARELE	2
17398 MIROSI	1
17423 MORARESTI	2
17496 MOSOAIA	1
17575 MOZACENI	4
17619 MUSATESTI	3
17726 NEGRASI	1
17771 NUCSOARA	1
17824 OARJA	1
17851 PIETROSANI	4
18028 POIANA LACULUI	4
17913 POIENARII DE ARGES	2
17968 POIENARII DE MUSCEL	2
18162 POPESTI	1
18242 PRIBOIENI	1
20048 RACA	2
18331 RATESTI	2
18411 RECEA	2
18475 ROCIU	2

18527 RUCAR	2
18554 SALATRUCU	2
18581 SAPATA	2
18670 SCHITU GOLESTI	3
18741 SLOBOZIA	2
18778 STALPENI	4
19114 STEFAN CEL MARE	2
18858 STOENESTI	6
18938 STOLNICI	2
19141 SUICI	2
19007 SUSENI	1
19212 TEIU	2
19249 TIGVENI	3
19338 TITESTI	2
19392 UDA	3
19560 UNGHENI	2
19631 VALEA DANULUI	2
19695 VALEA IASULUI	2
13524 VALEA MARE PRAVAT	1
19793 VEDEA	2
19999 VLADESTI	2
20055 VULTURESTI	1